

**UCHWAŁA NR XLII/305/2017
RADY MIEJSKIEJ W ŻYWCU**

z dnia 31 sierpnia 2017 r.

w sprawie przyjęcia Programu Rewitalizacji Miasta Żywca do roku 2022

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. 2016. 446 ze zm.) – Rada Miejska w Żywcu uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Program Rewitalizacji Miasta Żywca do roku 2022, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały

§ 2.

Traci moc uchwała nr XLIX/348/2013 Rady Miejskiej w Żywcu z dnia 28 sierpnia 2013 r. w sprawie aktualizacji na lata 2013-2015 „Programu Rewitalizacji Miasta Żywca na lata 2005 – 2006 i następne” oraz uchwała nr XVI/111/2015 Rady Miejskiej w Żywcu z dnia 30 grudnia 2015r. w sprawie: przedłużenia obowiązywania aktualizacji "Programu Rewitalizacji Miasta Żywca na lata 2005 - 2006 i następne".

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Żywca.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Krzysztof Greń

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA ŻYWCA DO 2022

Maj 2017

Redakcja – Zespół Projektowy w składzie:

Marek Czul – Zastępca Burmistrza Żywca

Małgorzata Bieszczad – Zastępca Burmistrza Żywca

**Ryszard Golec – Naczelnik Wydziału Wydziału Inżynierii Miejskiej, Ochrony Środowiska
i Rozwoju Urbanistycznego w Urzędzie Miejskim w Żywcu**

**Magdalena Lewandowska - inspektor w Wydziale Finansów i Budżetu w Urzędzie Miejskim
w Żywcu**

SPIS TREŚCI

1	WPROWADZENIE	6
2	METODYKA DELIMITACJI OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI ORAZ OPRACOWANIA PROGRAMU REWITALIZACJI	8
3	WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO NA TERENIE MIASTA ŻYWCA.....	17
3.1	SFERA SPOŁECZNA	18
3.1.1	INFORMACJE OGÓLNE	18
3.1.2	DEMOGRAFIA.....	20
3.1.1	POMOC SPOŁECZNA.....	22
3.1.2	PRZESTĘPCZOŚĆ.....	26
3.1.3	EDUKACJA	28
3.1.4	RYNEK PRACY	30
3.1.5	AKTYWNOŚĆ KULTURALNA.....	32
3.1.6	AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA	35
3.1.7	WARUNKI ŻYCIA	37
3.2	WNIOSKI ZE SFERY SPOŁECZNEJ.....	39
3.3	SFERA GOSPODARCZA.....	42
3.4	WNIOSKI ZE SFERY GOSPODARCZEJ	54
3.5	SFERA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA	55
3.6	WNIOSKI ZE SFERY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ.....	72
3.7	SFERA TECHNICZNA.....	73
3.8	WNIOSKI ZE SFERY TECHNICZNEJ	83
3.9	SFERA ŚRODOWISKOWA	84
3.10	WNIOSKI ZE SFERY ŚRODOWISKOWEJ.....	94
3.11	WYBÓR OBSZARU ZDEGRADOWANEGO.....	96
4	WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI NA TERENIE MIASTA ŻYWCA .	100
4.1	ANALIZA DANYCH NA POTRZEBY WYZNACZENIA OBSZARU REWITALIZOWANEGO.....	100
4.1.1	SFERA SPOŁECZNA	103
4.1.2	WNIOSKI ZE SFERY SPOŁECZNEJ.....	112
4.1.3	SFERA GOSPODARCZA	113

4.1.4	WNIOSKI ZE SFERY GOSPODARCZEJ	117
4.1.5	SFERA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA	118
4.1.6	WNIOSKI ZE SFERY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ	119
4.1.7	SFERA TECHNICZNA	120
4.1.8	WNIOSKI ZE SFERY TECHNICZNEJ	121
4.1.9	SFERA ŚRODOWISKOWA	122
4.1.10	WNIOSKI ZE SFERY ŚRODOWISKOWEJ	123
4.2	PODSUMOWANIE ANALIZY DANYCH NA POTRZEBY WYZNACZENIA OBSZARU REWITALIZACJI	124
4.3	WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZOWANEGO	126
5	ANALIZA PROBLEMÓW I POTENCJAŁÓW OBSZARU DO REWITALIZACJI	128
5.1	CHARAKTERYSTYKA OBSZARU REWITALIZOWANEGO	128
5.2	ANALIZA SWOT OBSZARU REWITALIZACJI	131
6	ZGODNOŚĆ PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI	142
6.1	DOKUMENTY NA SZCZEBLU PONADKRAJOWYM	142
6.1.1	STRATEGIA „EUROPA 2020”	142
6.2	DOKUMENTY NA SZCZEBLU KRAJOWYM	144
6.2.1	DŁUGOOKRESOWA STRATEGIA ROZWOJU KRAJU – POLSKA 2030	144
6.2.2	ŚREDNIOOKRESOWA STRATEGIA ROZWOJU KRAJU (DO 2020 ROKU)	145
6.2.3	STRATEGIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO 2020	146
6.2.4	KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2010-2020	147
6.2.5	KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU	148
6.2.6	KRAJOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA UBÓSTWU I WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU 2020	148
6.2.7	KRAJOWA POLITYKA MIEJSKA 2023	149
6.3	DOKUMENTY NA SZCZEBLU PONADREGIONALNYM	150
6.3.1	STRATEGIA DLA ROZWOJU POLSKI POŁUDNIOWEJ W OBSZARZE WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO I ŚLĄSKIEGO DO ROKU 2020	151
6.4	DOKUMENTY NA SZCZEBLU REGIONALNYM	151
6.4.1	STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO „ŚLĄSKIE 2020+”	151
6.4.2	REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2014-2020	153
6.5	DOKUMENTY NA SZCZEBLU LOKALNYM	154
6.5.1	GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY DLA GMINY ŻYWIEC NA LATA 2017-2019	154

6.5.2	STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA ŻYWCA	155
6.5.3	GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2017-2020	156
6.5.4	STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO POWIATU ŻYWIECKIEGO NA LATA 2006-2020	157
6.5.5	PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO DLA MIASTA ŻYWCA NA LATA 2017-2020.....	158
6.5.6	PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DLA MIASTA ŻYWIEC.....	159

7 ZAŁOŻENIA REALIZACJI LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI MIASTA ŻYWCA DO ROKU 2022.....160

7.1	WIZJA OBSZARU REWITALIZOWANEGO	160
7.2	CEL STRATEGICZNY, CELE OPERACYJNE ORAZ KIERUNKI DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH W ŻYWCU WRAZ Z OPISEM PROJEKTÓW.....	162
7.3	WYBÓR PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH.....	165
7.4	PREZENTACJA PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH WRAZ Z ICH POWIĄZANIAM I Z PROBLEMAMI ZIDENTYFIKOWANYMI NA OBSZARZE REWITALIZACJI, CELAMI REWITALIZACJI ORAZ KIERUNKAMI DZIAŁAŃ.....	167

8 ŹRÓDŁA FINANSOWANIA I HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTÓW ..212

10 KOMPLEMENTARNOŚĆ 223

10.1	KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZESTRZENNA	247
10.2	KOMPLEMENTARNOŚĆ PROBLEMOWA.....	247
10.3	KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCEDURALNO-INSTYTUCJONALNA	248
10.4	KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYOKRESOWA.....	248
10.5	KOMPLEMENTARNOŚĆ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA.....	248

11 SYSTEM ZARZĄDZANIA PROGRAMEM REWITALIZACJI ORAZ MONITOROWANIE I OCENA STOPNIA OSIĄGNIĘCIA CELÓW REWITALIZACJI249

12 ZASADY WSPÓŁPRACY Z PARTNERAMI ORAZ MECHANIZMY INTEGRACJI DZIAŁAŃ.....257

13 PARTYCYPACJA I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA.....266

14 AKTUALIZACJA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI.....267

15 SPIS TABEL	269
16 SPIS MAP	271
17 SPIS RYSUNKÓW	273

1 WPROWADZENIE

Rewitalizacja to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, który należy prowadzić w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie¹ i realizowane na podstawie dokumentu strategicznego.

Dobrze prowadzona rewitalizacja to wieloaspektowa odpowiedź na lokalny kryzys związany z problemami społecznymi, gospodarczymi, środowiskowymi, czy też przestrzennymi, których natężenie i kumulacja na danym obszarze są najwyższe.

Celem rewitalizacji jest pełne przywrócenie do życia konkretnego obszaru, ale przede wszystkim dążenie do poprawy jakości życia jego mieszkańców oraz pomoc w zakresie odzyskania przez słabsze grupy społeczne zdolności do reintegracji ze wspólnotą lokalną, reorientacji na rynku pracy, a także zrównania dostępu do sfery usług publicznych i konsumpcji.

Rewitalizacja przeciwdziała negatywnym zjawiskom, stymuluje pozytywne zmiany społeczne i gospodarcze, a także służy zwalczaniu niekorzystnych procesów, takich jak: ubóstwo, bezrobocie, uzależnienia, przestępczość czy migracje. Rewitalizacja zmierza także do poprawy warunków rozwoju gospodarczego (np. nowe miejsca pracy, promocja przedsiębiorczości, mobilność zawodowa), rozwoju infrastruktury publicznej (np. sieci dróg, parkingi itp.) oraz poprawy stanu środowiska (np. zwalczanie tzw. niskiej emisji, likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci itp.).

Aktualnie w procesach rewitalizacji priorytetowo uwzględniane są obszary z dominującą funkcją mieszkaniową, których dotyczą zarówno działania prowadzące do zmian w infrastrukturze, jak też działania wpływające na zmiany społeczne.

Niniejszy dokument prezentuje *Program Rewitalizacji Miasta Żywca do roku 2022*, zwany dalej Programem. W proces opracowania Programu zaangażowani byli przedstawiciele wszystkich grup interesariuszy:

- mieszkańcy gminy, w tym obszaru rewitalizacji, oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze rewitalizacji, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;

---

¹ Ustawa z dnia 09.10.2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2015 r. poz. 1777 z późn. zm.).

- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- organy władzy publicznej;
- inne podmioty realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Opracowanie *Programu Rewitalizacji Miasta Żywca do roku 2022* nastąpiło w ramach projektu pt. *Aktualizacja Planu Rewitalizacji Miasta Żywca do roku 2022 wraz z rozwojem mechanizmów partycypacji społecznej*, współfinansowanego ze środków Funduszu Spójności w ramach *Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020*, ze środków budżetu państwa oraz środków Gminy Żywiec.

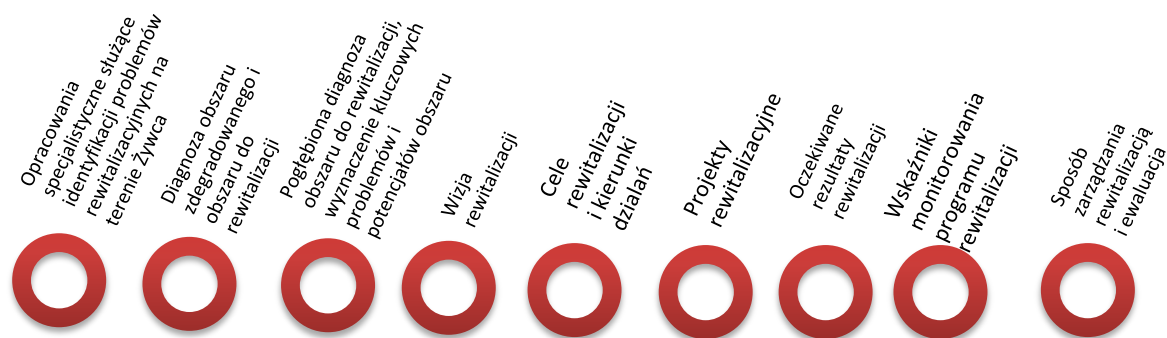
2 METODYKA DELIMITACJI OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI ORAZ OPRACOWANIA PROGRAMU REWITALIZACJI

Program, wraz z diagnozą obszaru zdegradowanego i rewitalizowanego w Żywcu, przygotowany został w oparciu o wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 2 sierpnia 2016 roku, wydane przez Ministra Rozwoju. Zastosowano również wytyczne wynikające z dokumentu „Zasady wsparcia rewitalizacji w ramach *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020*”, ze stycznia 2017 roku. Nie zastosowano ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777 z późn. zm.) na podstawie artykułu 52.

Za przygotowanie Programu odpowiedzialny był Zespół Projektowy, w skład którego weszli przedstawiciele Miasta Żywca, a także zewnętrzni eksperci (m.in. ekspert ds. rozwiązywania problemów społecznych, ekspert ds. partycypacji społecznej i partnerstw, ekspert ds. rewitalizacji) oraz specjaliści z zakresu tworzenia programów rewitalizacji, sporządzania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, analizy społeczno-gospodarczej oraz badań społecznych.

Kluczowe etapy opracowywania Programu przedstawia rysunek nr 1.

Rysunek 1. Główne elementy Programu Rewitalizacji.

Źródło: Opracowanie własne.

Celem przeprowadzonej diagnozy było ustalenie, które części Żywca powinny zostać zakwalifikowane jako obszary zdegradowane znajdujące się w stanie kryzysowym, jak również wytypowanie obszarów do rewitalizacji ze wskazaniem ich problemów i potencjałów. Stan kryzysowy obszaru oznacza, że na określonym terenie występuje koncentracja negatywnych zjawisk społecznych (m.in. bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym) w powiązaniu z negatywnymi zjawiskami w przynajmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i/lub technicznej.

Za obszar rewitalizowany w diagnozie uznano część obszaru zdegradowanego, cechującą się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk (przede wszystkim społecznych; z uwzględnieniem pozostałych problemów: gospodarczych, środowiskowych, przestrzennych). Jest to obszar, na którym – z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego – miasto zamierza prowadzić rewitalizację. Przyjęto, że zarówno obszar zdegradowany, jak też obszar do rewitalizacji może być podzielony na podobszary; w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic. Obszar rewitalizowany może obejmować łącznie tereny o powierzchni nie większej niż 20% powierzchni gminy oraz może być zamieszkały przez nie więcej niż 30% mieszkańców gminy.

W procesie wyznaczania obszaru zdegradowanego i rewitalizowanego uwzględniono następujące czynniki:

- a) koncentracja negatywnych zjawisk mierzona liczbą wskaźników odnoszących się do czynników ocenionych negatywnie (zjawiska społeczne, problemy gospodarcze, funkcjonalno-przestrzenne, techniczne i środowiskowe);
- b) znaczenie danego obszaru dla rozwoju lokalnego.

Proces diagnozy podzielono na dwa etapy.

Etap pierwszy obejmował wyznaczenie obszaru zdegradowanego, za który uznano te obszary miasta, gdzie występuje wysoka koncentracja problemów społecznych, przedstawionych szczegółowo w tabeli nr 1, kierując się danymi z analizy, a także propozycjami otrzymanymi w konsultacjach społecznych i podczas spotkań eksperckich, które w dużej mierze pokrywały się z wynikami badań jakościowych przeprowadzonych wśród mieszkańców. We wstępnej fazie diagnozowania obszaru

zdegradowanego wykorzystano tematyczne opracowania specjalistyczne, służące identyfikacji kluczowych problemów rewitalizacyjnych w Żywcu².

Etap drugi obejmował wyznaczenie obszaru rewitalizowanego, za który uznano te części obszaru zdegradowanego, gdzie koncentracja problemów społecznych i pozostałych problemów opisanych w tabelach nr 1, 2 i 3 jest relatywnie najwyższa.

W procesie diagnozy wykorzystano następujące źródła danych:

- a) dane ilościowe i dane jakościowe uzyskane od poszczególnych jednostek organizacyjnych Urzędu Miejskiego w Żywcu, jak również od innych podmiotów i instytucji, a także zaczerpnięte z ogólnodostępnych źródeł;
- b) wnioski z 10 spacerów badawczych oraz inwentaryzacji tkanki miejskiej;
- c) wnioski z 5 spotkań z mieszkańcami, służących wyznaczeniu mapy problemów i potencjałów;
- d) wnioski z 3 debat podwórkowych;
- e) wyniki badania ankietowego z udziałem mieszkańców;
- f) wnioski z 10 spotkań otwartych, służących opiniowaniu i proponowaniu projektów do programu rewitalizacji;
- g) wnioski z Forum Wymiany Pomysłów na projekty rewitalizacyjne i propozycje zastosowania różnych mechanizmów włączenia społecznego w te przedsięwzięcia;
- h) indywidualne opinie lokalnych liderów oraz mieszkańców;
- i) uwagi zgłoszone w ramach 5 otwartych spotkań w celu konsultacji wyznaczanych granic obszaru zdegradowanego i obszaru do rewitalizacji;
- j) wnioski ze spotkań z radnymi;
- k) wnioski z dodatkowego działania partycypacyjnego – gry miejskiej (*Future City Game*);
- l) wnioski ze spotkań Zespołu Projektowego z udziałem ekspertów zewnętrznych.

W ujęciu przestrzennym analizę prowadzono dwupoziomowo.

Na poziomie pierwszym dokonano agregacji uzyskanych danych, przyjmując podział miasta na 63 gridy³, tj. jednostki przestrzenne w kształcie sześciokątów równobocznych, obejmujące łącznie cały obszar Żywca. Następnie – kierując się m.in. przywołanymi wyżej wynikami specjalistycznych opracowań eksperckich – wytypowano wskaźniki, które posłużyły do zdiagnozowania obszaru

---

² Specjalistyczne opracowania: *Analiza przestrzenno-środowiskowa*; *Analiza gospodarcza*; *Analiza społeczna*.

³ Mapa z podziałem obszaru miasta na poszczególne jednostki przestrzenne (gridy) stanowi załącznik nr 1 do *Programu Rewitalizacji Miasta Żywca*.

zdegradowanego. Wskaźniki te opracowano na podstawie dostępnych danych ilościowych i jakościowych. Każdy ze wskaźników analizowano w przekroju 63 gridów⁴. Na podstawie analizy wyłoniono obszary, gdzie dochodzi do kumulacji problemów społecznych z problemami gospodarczymi, środowiskowymi czy przestrzennymi. W wyniku tych analiz zdefiniowano obszar zdegradowany.

Na poziomie drugim, w celu przeprowadzenia bardziej precyzyjnej diagnozy problemów rewitalizacyjnych na obszarze zdegradowanym, dokonano podziału tego obszaru na 19 mniejszych podobszarów⁵. Był to zabieg niezbędny, aby trafnie zidentyfikować te miejsca, w których kumulują się poszczególne problemy, związane z konkretnymi lokalizacjami, podczas gdy gridy o określonej wielkości nie gwarantowały możliwości przeprowadzenia aż tak szczegółowej diagnozy. Obszar zdegradowany podzielono na jednostki przestrzenne, stosunkowo jednorodne pod względem funkcji gospodarczych, społecznych i środowiskowych, zbliżone do siebie pod względem powierzchni, na których możliwa była precyzyjna delimitacja obszaru rewitalizacji. Następnie określono zjawiska i problemy, które posłużyły do zdiagnozowania obszaru rewitalizowanego. Przeanalizowano je w oparciu o wskaźniki, oparte na dostępnych danych ilościowych i jakościowych. Dążono w ten sposób do identyfikacji tych obszarów, na których występuje najwyższa koncentracja analizowanych problemów. W oparciu o pogłębioną analizę występujących na obszarze zdegradowanym problemów społecznych w powiązaniu z problemami gospodarczymi, środowiskowymi i przestrzennymi wyznaczono obszar rewitalizowany nieprzekraczający 20% powierzchni miasta i zamieszkały przez nie więcej niż 30% mieszkańców miasta.

W procesie wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizowanego analizowano w pierwszej kolejności czynniki (wskaźniki) społeczne wymienione w tabeli 1 w powiązaniu z innymi czynnikami wymienionymi w tabelach nr 2 i 3.

Dla uzyskania skali porównawczej wszystkie czynniki analizowano w przeliczeniu na wskaźniki odnoszące się do 100 mieszkańców, porównując je następnie z przeciętną wartością danego wskaźnika na poziomie miasta. W ocenie wszystkich czynników zastosowano miary:

- lepiej niż przeciętnie w gminie;
- przeciętnie na poziomie gminy;
- gorzej niż przeciętnie w gminie.

---

⁴ Pod uwagę brano wyłącznie obszary z zabudową mieszkaniową.

⁵ Mapa z podziałem obszaru zdegradowanego na poszczególne jednostki przestrzenne stanowi załącznik nr 2 do *Programu Rewitalizacji Miasta Żywca*.

Dokonując oceny czynników (wskaźników) w tabelach analitycznych, zarówno dla obszaru zdegradowanego, jak i dla obszaru rewitalizowanego, zastosowano następujące oznaczenia kolorystyczne:

- *kolorem pomarańczowym* oznaczono te wartości czynników (wskaźników), które znajdują się na poziomie zbliżonym do wartości przeciętnej dla całego obszaru gminy;
- *kolorem zielonym* oznaczono te wartości czynników (wskaźników), które kształtują się bardziej korzystnie niż przeciętna wartość w gminie;
- *kolorem czerwonym* oznaczono te wartości czynników (wskaźników), które w sposób niekorzystny odchylają się od wartości przeciętnych dla gminy i wskazują zarazem na możliwość występowania stanu kryzysowego na danym obszarze.

Tabela 1. Sumaryczny wykaz czynników (wskaźników) społecznych analizowanych w procesie diagnozy na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru do rewitalizacji na terenie Miasta Żywiec.

CZYNNIKI SPOŁECZNE
<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba urodzeń w 2015 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców; 2) Liczba zgonów w 2015 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców; 3) Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców; 4) Liczba osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców; 5) Liczba beneficjentów zasiłku stałego w przeliczeniu na 100 mieszkańców; 6) Liczba beneficjentów zasiłku na dożywianie dzieci w przeliczeniu na 100 mieszkańców; 7) Liczba osób długotrwale chorych w przeliczeniu na 100 mieszkańców; 8) Liczba wydanych niebieskich kart w przeliczeniu na 100 mieszkańców; 9) Liczba dzieci objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przeliczeniu na 100 mieszkańców; 10) Liczba osób korzystających z działań kulturalnych oferowanych przez Miejskie Centrum Kultury w przeliczeniu na 100 mieszkańców; 11) Liczba osób korzystających z działań kulturalnych oferowanych przez klub Ogródek w przeliczeniu na 100 mieszkańców; 12) Liczba osób korzystających z działań kulturalnych oferowanych przez klub Papiernik w przeliczeniu na 100 mieszkańców; 13) Liczba osób korzystających z działań kulturalnych oferowanych przez klub Akwarium w przeliczeniu na 100 mieszkańców; 14) Liczba osób korzystających z działań kulturalnych oferowanych przez klub Śrubka w przeliczeniu na 100 mieszkańców; 15) Liczba osób korzystających z działań kulturalnych oferowanych przez klub Globik w przeliczeniu na 100 mieszkańców; 16) Liczba przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu w przeliczeniu na 100 mieszkańców; 17) Liczba przestępstw przeciwko mieniu w przeliczeniu na 100 mieszkańców; 18) Handel narkotykami i substancjami psychotropowymi w przeliczeniu na 100 mieszkańców; 19) Nielegalny handel alkoholem w przeliczeniu na 100 mieszkańców; 20) Posiadanie narkotyków i substancji zakazanych w przeliczeniu na 100 mieszkańców; 21) Rozboje w przeliczeniu na 100 mieszkańców; 22) Akty wandalizmu w przeliczeniu na 100 mieszkańców; 23) Poziom kapitału społecznego – uczestnictwo w spotkaniach z mieszkańcami;

- 24) Poziom kapitału społecznego – uczestnictwo w NGO;
- 25) Poziom kapitału społecznego – zaangażowanie w sprawy lokalne;
- 26) Dostępność usług publicznych;
- 27) Poziom bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej;
- 28) Jakość życia mieszkańców;
- 29) Poziom bezpieczeństwa komunikacyjnego;
- 30) Stopień uciążliwości ruchu turystycznego dla mieszkańców.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 2. Sumaryczny wykaz czynników (wskaźników) gospodarczych i funkcjonalno-przestrzennych analizowanych w procesie diagnozy na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru do rewitalizacji na terenie Miasta Żywiec.

CZYNNIKI GOSPODARCZE
<ol style="list-style-type: none"> 1) Sklepy z alkoholem w przeliczeniu na 100 mieszkańców; 2) Bary gastronomiczne w przeliczeniu na 100 mieszkańców; 3) Poziom przedsiębiorczości lokalnej; 4) Wykorzystanie lokalnego potencjału gospodarczego dla rozwoju biznesu.
CZYNNIKI FUNKcjONALNO-PRZESTRZENNE
<ol style="list-style-type: none"> 1) Pozwolenia na użytkowanie w przeliczeniu na 100 mieszkańców; 2) Pozwolenia na budowę w przeliczeniu na 100 mieszkańców; 3) Dostępność parkingów; 4) Dostępność połączeń komunikacyjnych; 5) Estetyka przestrzeni publicznej.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 3. Sumaryczny wykaz czynników (wskaźników) technicznych i środowiskowych analizowanych w procesie diagnozy na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru do rewitalizacji na terenie Miasta Żywiec.

CZYNNIKI TECHNICZNE
<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba gospodarstw domowych wyrażających chęć przyłączenia wody i kanalizacji do swojej nieruchomości w przeliczeniu na 100 mieszkańców; 2) Poziom degradacji infrastruktury komunalnej; 3) Poziom degradacji dróg.
CZYNNIKI ŚRODOWISKOWE
<ol style="list-style-type: none"> 1) Ilość oddawanych śmieci niesegregowanych w przeliczeniu na 100 mieszkańców;

- 2) Ilość oddawanych śmieci segregowanych w przeliczeniu na 100 mieszkańców;
- 3) Kotły CO w przeliczeniu na 100 mieszkańców;
- 4) OZE w przeliczeniu na 100 mieszkańców;
- 5) Wymienniki ciepła w przeliczeniu na 100 mieszkańców;
- 6) Poziom degradacji środowiska.

Źródło: Opracowanie własne.

Po wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego wykonano pogłębioną analizę problemów i potencjałów służącą zdefiniowaniu wizji i celów rewitalizacji, które powinny znaleźć odbicie w planowanych przedsięwzięciach. W tym celu zorganizowano także dodatkowe spotkania warsztatowe z radnymi, przedstawicielami poszczególnych grup interesariuszy oraz z mieszkańcami – służące omówieniu zdiagnozowanych problemów i potencjałów, jak też wytypowaniu projektów do programu rewitalizacji.

W związku z opracowaniem Programu prowadzony był nabór przedsięwzięć rewitalizacyjnych, odbywający się w terminie od 22 marca do 14 kwietnia 2017 roku⁶, zarówno w formie elektronicznej (wysyłka pocztą elektroniczną wypełnionego formularza z propozycją projektu), jak też w tradycyjnej formie, tj. poprzez złożenie wypełnionego i wydrukowanego formularza w siedzibie Urzędu Miejskiego w Żywcu.

Ponadto w dniu 21 kwietnia 2017 r. zostało uruchomione Forum Wymiany Pomysłów⁷ służące dyskusji nad zaproponowanymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi, w aspekcie zapewnienia jak największego włączenia społecznego w ich realizację, rozwoju partnerstw projektowych, łączenia zasobów i potencjałów w poszczególnych projektach. Zespół Projektowy wraz z ekspertami zewnętrznymi dokonał oceny zgłoszonych propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych i wyłonił projekty, które spełniały wymogi związane z procesami rewitalizacji i zostały uwzględnione w projekcie Programu. Ogółem otrzymano kilkadziesiąt propozycji projektów o różnym stopniu szczegółowości opisu. Wśród tych projektów znalazło się m.in. przedsięwzięcie – istotne z punktu widzenia potrzeb społecznych mieszkańców obszaru rewitalizowanego – związane z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej pomiędzy ul. Zieloną a ul. Świętokrzyską. Zagospodarowanie niniejszej przestrzeni uwzględniałoby przede wszystkim budowę sali sportowej oraz modernizację basenu miejskiego w Żywcu. W przedsięwzięciu tym przewidziano także realizację komplementarnych działań rekreacyjnych adresowanych do mieszkańców obszaru rewitalizowanego.

⁶<http://www.zywiec.pl/kolejny-etap-prac-zwiazanych-z-opracowaniem-aktualizacji-lokalnego-planu-rewitalizacji-miasta-zywca,237.html>

⁷<http://www.zywiec.pl/konsultacje-spoeczne-internetowe-forum-wymiany-pomyslow,1288,akt.html>

Całość, z uwagi na znaczenie dla powodzenia procesów rewitalizacji, uwzględniono w dwóch opracowaniach specjalistycznych wykonanych w toku prac nad Programem⁸.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zakwalifikowane do Programu podzielono na:

- a) projekty podstawowe o wysokim stopniu gotowości do realizacji, a zarazem o kluczowym znaczeniu dla powodzenia procesów rewitalizacyjnych;
- b) projekty uzupełniające o charakterze wspierającym, oddziałujące pośrednio na rozwiązanie problemów społecznych na obszarze rewitalizowanym lub oddziałujące bezpośrednio na ten obszar pod względem społecznym, jednakże jeszcze nie uszczegółowione z punktu widzenia wykonalności organizacyjnej, technicznej i finansowej.

W związku z opracowywaniem projektu Programu Rewitalizacji Miasta Żywca do roku 2022, zgodnie z obowiązującymi wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 2 sierpnia 2016 roku, wydanymi przez Ministra Rozwoju oraz wytycznymi wynikającymi z dokumentu: „Zasady wsparcia rewitalizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020” ze stycznia 2017 roku - **w terminie od 10 maja do 23 maja 2017 roku Burmistrz Miasta Żywiec przeprowadził konsultacje społeczne projektu Programu Rewitalizacji Miasta Żywca do roku 2022.**

W dniu 10 maja 2017 r. na stronie internetowej Miasta Żywiec zostało opublikowane ogłoszenie informujące o rozpoczęciu konsultacji społecznych oraz możliwościach aktywnego w nich uczestnictwa⁹. Uwagi do projektu Programu Rewitalizacji Miasta Żywiec można było zgłaszać w nieprzekraczalnym terminie do 23 maja 2017 r. w formie elektronicznej, papierowej oraz ustnej. Ponadto odbyły się 2 spotkania z interesariuszami rewitalizacji Żywca oraz dyżur dodatkowy dyżur konsultacyjny.

Dodatkowymi formami partycypacji społecznej w procesie aktualizacji Programu Rewitalizacji Miasta Żywca były:

- spotkania konsultacyjne dla projektodawców, dotyczące doskonalenia propozycji projektów (10 spotkań) w terminie od 28 marca do 7 kwietnia 2017 roku,

---

⁸ Opracowania specjalistyczne: Koncepcja nowego zagospodarowania społecznego i przestrzennego obszarów rewitalizowanych pt. Koncepcja funkcjonalno-przestrzenna zagospodarowania terenu – plac pomiędzy ulicami: Zielona i Świętokrzyską w Żywcu, 2017 oraz Koncepcja założeń partnerstwa publiczno-prywatnego pt. „Założenia do wdrażania partnerstwa publiczno-prywatnego w rewitalizacji Miasta Żywca, 2017.

⁹ <http://www.zywiec.pl/konsultacje-spoeczne-lokalnego-planu-rewitalizacji,1304,akt.html>

- internetowe forum wymiany pomysłów trwające od 21 do 28 kwietnia 2017 roku, podczas którego mieszkańcy i pozostali interesariusze rewitalizacji mieli możliwość wyrażenia opinii na temat poszczególnych projektów w zakresie proponowanych partnerstw i możliwości udziału w ich realizacji albo też dołączenia do propozycji projektów dodatkowych działań,

- spotkanie warsztatowe „Future City Game” w dniu 26 kwietnia 2017 roku w Urzędzie Miejskim w Żywcu, którego uczestnikami byli uczniowie Gimnazjum nr 1 oraz Gimnazjum nr 2 w Żywcu, poświęcone ocenie możliwości włączenia się młodych ludzi w poszczególne projekty rewitalizacyjne,

- webinarium zorganizowane w dniu 18 maja 2017 roku o godz. 15.00 – sesja online.

W ramach konsultacji społecznych dotyczących projektu Programu napłynęło łącznie 9 uwag pisemnych oraz 8 uwag ustnych.

Wszystkie nadesłane formularze zawierały pozytywną ocenę projektu Programu Rewitalizacji Miasta Żywca do roku 2022. W formularzach zawarte zostały ponadto uwagi dotyczące treści Programu, które szczegółowo opisano w raporcie z konsultacji, wraz z informacją o sposobie odniesienia się do uwag¹⁰. W ramach konsultacji społecznych dotyczących projektu Programu wpłynęło łącznie 17 uwag: w pełni uwzględnionych zostało 12 uwag, częściowo uwzględniono 1 uwagę, nie uwzględniono 4 uwag.

Podczas formułowania ostatecznej treści projektu Programu Rewitalizacji Miasta Żywca do roku 2022 uwzględniono również zasadne uwagi i wskazówki, zamieszczone przez interesariuszy rewitalizacji na internetowym forum wymiany pomysłów, przedstawione w ramach spotkania warsztatowego „Future City Game” oraz zgłoszone elektronicznie podczas webinarium.

Ponadto na podstawie decyzji Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektoratu Sanitarnego w Katowicach z dnia 08.05.2017 r. nr NS-NZ.042.60.2017 oraz decyzji Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach nr WOOŚ.410.157.2017.AB z dnia 08.05.2017 r. **odstąpiono od przygotowania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla Programu Rewitalizacji Miasta Żywca do roku 2022.**

---

¹⁰ <http://www.zywiec.pl/raport-z-konsultacji-spolecznych,240.html>

3 WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO NA TERENIE MIASTA ŻYWCA

Ten etap diagnozy zmierzał do wyznaczenia obszaru zdegradowanego na terenie Żywca poprzez zidentyfikowanie obszarów, na których występują problemy społeczne (np. bezrobocie, pomoc społeczna, przestępczość, aktywność społeczna i kulturalna, itp.), w powiązaniu z problemami środowiskowymi (np. ilość oddawanych śmieci niesegregowanych, występowanie OZE i kotłów CO, poziom degradacji środowiska itp.) oraz gospodarczymi (np. poziom przedsiębiorczości lokalnej) i techniczno-infrastrukturalnymi (np. poziom degradacji dróg). Analizę przeprowadzono w ujęciu przestrzennym, dokonując agregacji uzyskanych danych oraz przyjmując podział miasta na 63 gridy, tj. jednostki przestrzenne w kształcie sześciokątów równobocznych, obejmujące łącznie cały obszar Żywca. Następnie wyznaczono wskaźniki na podstawie danych ilościowych i jakościowych. Każdy ze wskaźników analizowano w przekroju wyznaczonych 63 obszarów (podczas analizy pod uwagę brano te obszary, na których występuje zabudowa mieszkaniowa).

Występowanie zjawisk kryzysowych – głównie w sferze społecznej, jak również w sferze przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, gospodarczej i środowiskowej – stanowi podstawę dla delimitacji obszarów zdegradowanych w Żywcu. Miejsca szczególnej koncentracji wyżej wymienionych zjawisk determinują z kolei potrzeby rewitalizacyjne, a tym samym są bazą dla delimitacji obszaru rewitalizacji. To na tym obszarze konieczne jest podjęcie skoncentrowanych i wycelowanych działań, które przyczynią się do rozwiązania zidentyfikowanych problemów, wpłyną korzystnie na poprawę jakości życia mieszkańców oraz – *per saldo* – staną się katalizatorem procesów rozwojowych w skali całego miasta. Poniżej przedstawiono wybrane problemy społeczne oraz pozostałe problemy zidentyfikowane na terenie Żywca. Wszystkie analizowane czynniki ujęto w tabelach. Część zjawisk zilustrowana została również mapami.

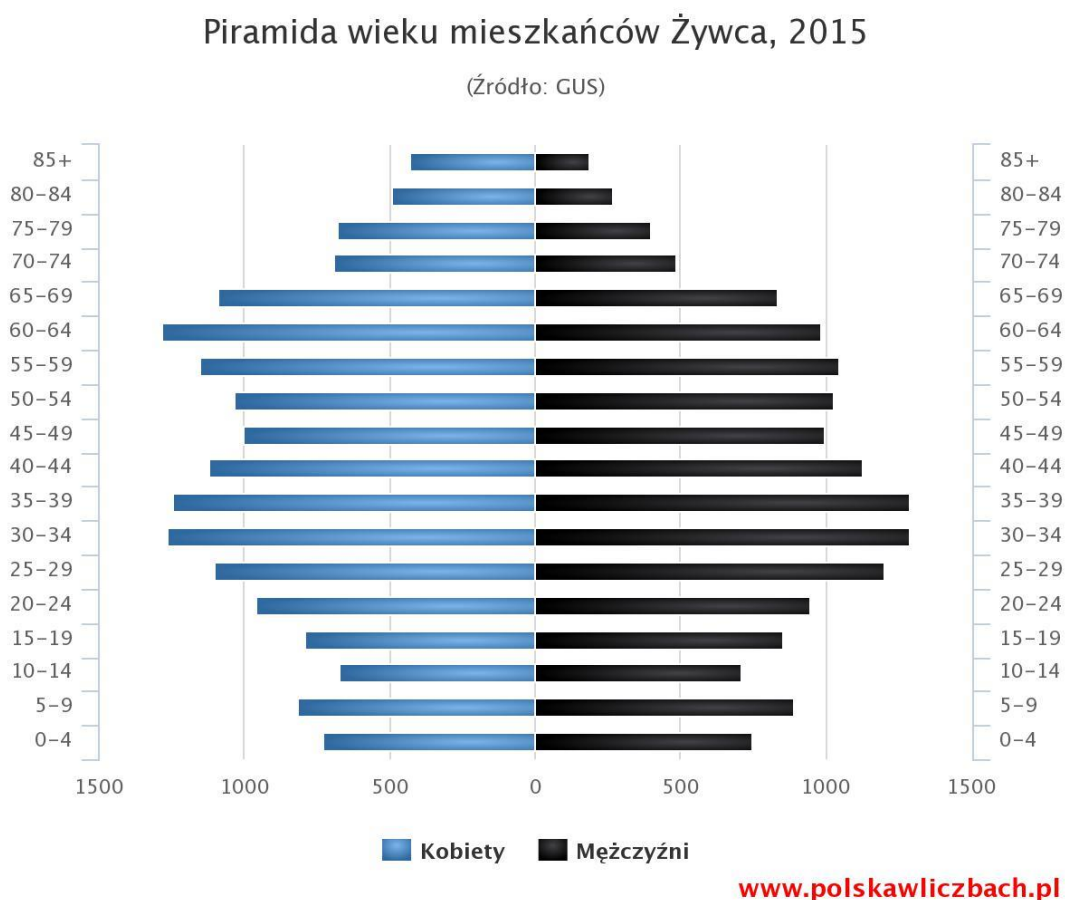
3.1 Sfera społeczna

3.1.1 Informacje ogólne

Problemy społeczne i oczekiwania mieszkańców stanowią podstawę działań w celu osiągnięcia pozytywnych efektów w ramach rewitalizacji. Synergia działań różnych interesariuszy na rzecz sfery gospodarczej, technicznej, środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej daje możliwość efektywnej realizacji zamierzonych działań w ramach programu rewitalizacji. W celu uzyskania rzetelnych informacji na temat występujących problemów niezbędne jest włączenie do procesu przygotowywania Programu wszystkich jego interesariuszy. Ważna jest dogłębna diagnoza w sferze społecznej, która obejmuje określone społeczności lokalne oraz różne grupy interesariuszy mieszkańców lub użytkowników danego obszaru. Dlatego też diagnoza prezentująca sferę społeczną Żywca stanowi najbardziej rozbudowany element opracowania. Informacje na temat negatywnych zjawisk społecznych, ale i potencjałów w obszarze społecznym, stanowią element niezbędny do zaplanowania odpowiednich działań i projektów dopasowanych do specyfiki obszaru.

Liczba mieszkańców Żywca w 2016 roku wynosiła 30 941 osób, z czego 52 % stanowiły kobiety, a 48% – mężczyźni. W latach 2002-2016 liczba mieszkańców Żywca zmalała o 0,8%. Średni wiek mieszkańców wynosi: 41,3 lat. W Żywcu odnotowuje się ujemny przyrost naturalny wynoszący -68 (za rok 2015). Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -2,1 na 1000 mieszkańców Żywca. W 2015 roku urodziło się 283 dzieci. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,93 i jest znacznie wyższy od średniej dla województwa śląskiego oraz porównywalny ze współczynnikiem dynamiki demograficznej dla całego kraju. W 2015 roku zarejestrowano 234 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 241 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosiło dla Żywca: 7. Saldo migracji zagranicznych wynosiło 0. W 2015 roku w Żywcu 61,1% mieszkańców jest w wieku produkcyjnym, 17,4% – w wieku przedprodukcyjnym, a 21,5% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Wykres 1. Piramida wieku mieszkańców Miasta Żywiec.

Źródło: Specjalistyczne opracowanie diagnozy społecznej Miasta Żywiec, 2017.

Z piramidy wieku i płci wynika, że największą liczbę mieszkańców Żywca stanowią osoby w wieku 30-34 lat. Najwięcej mężczyzn w Żywcu jest w wieku 30-39 lat. W przypadku kobiet można wskazać dwie najliczniejsze grupy wiekowe: w przedziale 30-39 lat i w przedziale 60-64.

3.1.2 Demografia

Diagnoza procesów demograficznych na obszarze Żywca w podziale na poszczególne jednostki przestrzenne została wykonana na podstawie danych odnoszących się do liczby urodzeń oraz liczby zgonów w 2015 roku. W Żywcu odnotowuje się ujemny przyrost naturalny. Ważne jest zatem, by móc przyjrzeć się zachodzącym procesom demograficznym z poziomu poszczególnych jednostek przestrzennych obszaru całego miasta, co prezentuje poniższa tabela.

Tabela 4. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – demografia.

Obszar (grid)	1.Liczba urodzeń w 2015 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Obszar (grid)	1.cd.Liczba urodzeń w 2015 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Obszar (grid)	2.Liczba zgonów w 2015 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Obszar (grid)	2.cd.Liczba zgonów w 2015 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców
0	0,51	37	0,84	0	1,27	37	1,55
1	0,00	38	0,85	1	2,17	38	1,99
2	0,18	39	0,76	2	1,28	39	0,76
3	0,24	40	0,50	3	0,71	40	1,49
5	0,88	42	2,14	5	1,75	42	4,29
7	0,00	43	0,99	7	4,00	43	0,99
8	3,13	44	1,15	8	1,04	44	0,98
9	0,00	45	0,00	9	3,13	45	0,32
10	1,05	46	0,00	10	0,79	46	0,00
11	0,86	47	0,67	11	0,43	47	0,27
12	1,60	48	0,93	12	0,00	48	1,24
13	1,62	49	0,00	13	0,40	49	0,00
14	0,58	50	0,75	14	2,92	50	1,34
15	1,37	51	0,00	15	1,37	51	0,00
18	0,53	52	1,03	18	1,60	52	1,55
19	0,60	54	2,33	19	0,00	54	0,00
26	1,66	55	1,35	26	0,55	55	1,79
27	0,65	56	0,71	27	0,39	56	1,28
28	0,89	57	0,42	28	0,00	57	0,84
29	0,56	58	1,89	29	1,97	58	1,13
32	4,76	59	0,85	32	0,00	59	0,72
33	0,00	60	0,49	33	0,00	60	0,74

34	0,34	61	0,00	34	0,68	61	1,23
35	0,71	62	0,71	35	0,53	62	0,89
36	1,25			36	3,13		
Średnia dla miasta	0,84			1,13			

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na podstawie zgromadzonych danych demograficznych zostały opracowane poszczególne wskaźniki obrazujące sytuację demograficzną poszczególnych obszarów. Są to takie wskaźniki jak: liczba urodzeń w 2015 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców oraz liczba zgonów w 2015 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Niski wskaźnik liczby urodzeń w przeliczeniu na 100 mieszkańców przypada na obszary o numerach: 1, 9, 7, 33, 45, 46, 49, 51, 61, 2, 3 oraz 34. Wysoki wskaźnik odnotowuje się natomiast na obszarach o numerach: 32, 8, 42, 54 i 58. Wysoki wskaźnik liczby zgonów w przeliczeniu na 100 mieszkańców odnotowuje się na obszarach o numerach: 42, 7, 9, 36, 1, 14, 38 i 29, natomiast niski wskaźnik przypada na obszary o numerach: 12, 28, 32, 33, 54, 51, 49, 46, 27, i 47.

Łącząc występowanie zjawisk w sferze obu wskaźników, negatywne tendencje odnotowuje się na obszarze jednostek o numerach: **0, 1, 2, 7, 9, 14, 18, 29, 40, 50, 56 i 61**. Na tych obszarach występuje zarówno niski wskaźnik urodzeń, jak i wysoki wskaźnik zgonów w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

3.1.1 Pomoc społeczna

Za kreowanie polityki społecznej odpowiada między innymi Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żywcu (MOPS). W 2015 r. MOPS przyznał 125 osobom 1269 zasiłków stałych na łączną kwotę 536 580 zł (92 osoby były samotnie gospodarujące, 33 osoby pozostawały w rodzinie). Z kolei 265 osób otrzymało 1 480 świadczeń w postaci zasiłków okresowych na łączną kwotę 519 057 zł. Natomiast 7 osobom z zaburzeniami psychicznymi przyznano specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, a 380 rodzinom – pomoc w postaci pracy socjalnej. Dominującymi przyczynami korzystania z zasiłków MOPS przez mieszkańców Żywca były¹¹:

- ubóstwo – 648 rodzin;
- bezrobocie – 263 rodziny;
- niepełnosprawność – 197 rodzin;
- bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych – 141 rodzin;
- sytuacja kryzysowa – 128 rodzin;
- długotrwała lub ciężka choroba – 125 rodzin;
- przemoc w rodzinie – 60 rodzin;
- alkoholizm – 34 rodziny;
- ochrona macierzyństwa – 36 rodzin.

Oprócz wypłaty świadczeń, do głównych aktywności MOPS można zaliczyć:

- a) prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistyczne;
- b) prowadzenie terapii i mediacji;
- c) świadczenie usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych;
- d) organizowanie dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji.

Dodatkowo Dział Profilaktyki i Opieki nad Rodziną MOPS w Żywcu od 2014 r. zajmuje się poradnictwem indywidualnym osobom po raz pierwszy ubiegającym się o pomoc oraz przyjmuje praktykantów, wolontariuszy i stażystów.

W mieście działa zespół interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W celu zmniejszenia liczby negatywnych zjawisk społecznych MOPS prowadzi również współpracę z podmiotami i instytucjami zajmującymi się szeroko rozumianą psychoprofilaktyką patologii społecznych, takimi jak: sądy, policja, szkoły, firmy szkoleniowe, Komisja Rozwiązywania Problemów Uzależnień, Komisja do spraw Ochrony Zdrowia Psychicznego w Żywcu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Żywiecka Fundacja Rozwoju, Polski Czerwony Krzyż, Śląska Fundacja Błękitny Krzyż, Fundacja Klamra, Fundacja „Kuźnia Sztuki” – Zabawny recykling, Miejskie Centrum Ekologii,

---

¹¹ Na podstawie informacji pozyskanych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żywcu.

Fundacja „Szkoła Dialogu” z Sieprawia, Fundacja Pomocy Dzieciom w Żywcu, Firma AB Consulting, „Kursant”, Powiatowy Urząd Pracy w Żywcu itp.

Tabela 5. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – pomoc społeczna.

Obszar (grid)	Liczba beneficjentów zasiłku stałego w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba beneficjentów zasiłku na dożywianie dzieci w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób długotrwale chorych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba wydanych niebieskich kart w przeliczeniu na 100 mieszkańców
0	0,51	2,53	0,51	1,27
1	4,35	0,00	0,00	0,00
2	0,18	0,55	0,00	0,37
3	0,24	0,94	0,71	1,65
5	0,00	2,63	1,75	1,75
7	4,00	0,00	0,00	12,00
8	0,00	4,17	0,00	1,04
9	0,00	0,00	0,00	0,00
10	0,53	2,63	0,70	0,09
11	0,00	0,00	0,43	0,00
12	0,27	0,27	0,00	0,80
13	0,00	0,81	0,40	0,00
14	0,00	0,00	0,58	1,17
15	0,00	1,37	0,00	0,00
18	0,00	1,60	1,07	0,00
19	0,00	0,00	0,00	1,79
26	0,00	3,31	2,21	1,10
27	0,39	1,95	0,39	0,78
28	3,55	8,33	3,01	0,71
29	0,14	0,56	0,28	0,70
32	0,00	0,00	0,00	0,00
33	0,00	0,00	0,00	0,00
34	0,68	2,71	0,34	0,00
35	0,18	0,53	0,89	0,00
36	1,09	1,09	0,78	0,00

37	0,33	1,73	0,80	0,66
38	0,62	1,18	0,90	0,81
39	0,33	2,29	0,98	0,44
40	0,20	1,99	0,30	0,70
42	1,07	7,14	2,86	0,00
43	0,50	4,30	1,65	0,83
44	0,65	1,64	1,15	0,65
45	0,00	3,24	0,97	0,32
46	0,00	3,45	0,00	6,90
47	0,00	0,40	0,67	0,00
48	0,28	1,19	0,52	0,50
49	0,00	0,00	0,00	0,00
50	0,30	1,34	0,90	1,34
51	0,00	0,00	0,00	0,00
52	0,52	1,03	0,52	0,00
54	0,00	0,00	0,00	0,00
55	0,00	0,00	1,79	0,00
56	0,28	3,56	0,43	0,14
57	0,84	0,42	0,42	0,84
58	0,38	0,75	0,75	0,38
59	0,19	0,51	0,63	0,40
60	0,62	1,85	0,74	0,25
61	0,00	0,00	0,00	0,00
62	0,18	2,85	0,71	0,53
Średnia dla miasta	0,39	1,57	0,72	0,54

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z MOPS w Żywcu.

Na podstawie zgromadzonych danych z MOPS w Żywcu zostały opracowane poszczególne wskaźniki obrazujące sytuację społeczną poszczególnych obszarów. Zjawiska społeczne związane bezpośrednio ze sferą pomocy społecznej zostały przedstawione za pomocą wskaźników takich jak: liczba beneficjentów zasiłku stałego w przeliczeniu na 100 mieszkańców, liczba beneficjentów zasiłku na dożywianie dzieci w przeliczeniu na 100 mieszkańców, liczba osób długotrwale chorych w

przeliczeniu na 100 mieszkańców oraz liczba wydanych niebieskich kart w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Typowanie jednostek, na podstawie których identyfikuje się obszar z wysoką koncentracją zjawisk problemowych zostało przeprowadzone w oparciu o ocenę negatywnych zjawisk w tym obszarze. W związku z powyższym, negatywne tendencje odnotowuje się na obszarze jednostek o numerach: 28, 43, 44, 0, 5, 26, 37, 38, 42 i 60.

Na zidentyfikowanym obszarze z wysoką koncentracją negatywnych zjawisk zasiłek stały pobiera 79 osób (65% wszystkich pobierających ten zasiłek w mieście, tj. 122 osoby). Na 100 mieszkańców Żywca zasiłek ten pobiera 0,48 mieszkańca, a na obszarze z najwyższą koncentracją negatywnych zjawisk jest to 0,62 mieszkańca. Najwięcej osób pobiera zasiłek stały w jednostce o numerze: 1-20 osób. W gridach o numerach: 36 i 42 – zasiłek ten otrzymuje po 13 osób. Łącznie 486 osób korzysta w Żywcu z zasiłku na dożywianie dzieci. Na terenach z najwyższym natężeniem zjawisk kryzysowych jest to 251 osób, czyli 52% korzystających ogółem. Gridy o największej liczbie osób korzystających dożywiania to 28-55 osób, 42-47 osób, 8-37 osób.

Liczba osób długotrwale chorych w mieście w 2015 r. wyniosła 224. Na obszarze z najwyższą koncentracją negatywnych zjawisk odnotowano 139 przypadków osób długotrwale chorych. Stanowi to 62% wszystkich zaliczonych do tej grupy. W 2015 r. wydano w mieście 167 niebieskich kart, a na obszarze obejmującym najwyższą koncentrację negatywnych zjawisk było to 101 osób, czyli 60% wszystkich beneficjentów zasiłków.

3.1.2 Przestępczość

W diagnozie problemów społecznych wysoko „uplasowała się” przestępczość. Jest ona odczuwalna zarówno w miejscach pobytu (zamieszkania) osób dokonujących czynów zabronionych, jak i tam, gdzie dochodzi do tego typu zdarzeń.

Tabela 6. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – przestępczość.

Obszar (grid)	Liczba przestępstw w przeciwko życiu i zdrowiu w przeliczeniu na 100 mieszkańców w	Liczba przestępstw przeciwko mieniu w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Handel narkotykami i substancjami psychotropowymi w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Nielegalny handel alkoholem w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Posiadanie narkotyków i substancji zakazanych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Rozboje w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Akty wandalizmu w przeliczeniu na 100 mieszkańców
0	0,00	1,27	0,00	0,00	0,25	0,00	0,00
1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2	0,00	0,55	0,00	0,00	0,37	0,00	0,00
3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5	0,00	0,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7	0,00	4,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9	0,00	0,00	0,00	0,00	3,13	0,00	0,00
10	0,00	0,53	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12	0,00	0,53	0,00	0,00	0,27	0,00	0,00
13	0,00	0,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
26	0,55	2,76	0,00	0,00	1,10	0,55	0,00
27	0,26	2,60	0,13	0,00	0,13	0,13	0,13
28	0,00	1,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29	0,14	0,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
33	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

34	0,00	0,34	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
35	0,18	0,53	0,00	0,00	0,18	0,00	0,00
36	0,31	5,00	0,00	0,00	1,56	0,00	0,31
37	0,14	0,70	0,00	0,00	0,33	0,05	0,00
38	0,09	1,14	0,00	0,00	0,33	0,05	0,05
39	0,11	0,76	0,00	0,00	0,00	0,00	0,11
40	0,00	0,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10
42	0,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
43	0,17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
44	0,16	0,49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,16
45	0,00	1,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
47	0,13	0,00	0,00	0,00	0,13	0,00	0,00
48	0,13	0,80	0,00	0,02	0,30	0,02	0,11
49	0,00	4,08	0,00	0,00	4,08	0,00	0,00
50	0,00	0,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
55	0,00	0,45	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
57	0,00	0,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
58	0,00	1,13	0,00	0,00	0,38	0,00	0,00
59	0,06	0,61	0,02	0,02	0,15	0,00	0,04
60	0,00	0,12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
61	0,00	1,23	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
62	0,00	0,53	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Średnia dla miasta	0,08	0,78	0,01	0,01	0,19	0,02	0,05

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji i Straży Miejskiej w Żywcu.

Na podstawie zgromadzonych danych zostały obliczone poszczególne wskaźniki obrazujące sytuację społeczną związaną z przestępczością dla poszczególnych obszarów. Zjawiska te zostały przedstawione za pomocą wskaźników obejmujących liczbę przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu

w przeliczeniu na 100 mieszkańców, liczbę przestępstw przeciwko mieniu w przeliczeniu na 100 mieszkańców, występowanie zjawiska handlu narkotykami i substancjami psychotropowymi w przeliczeniu na 100 mieszkańców, występowanie zjawiska nielegalnego handlu alkoholem w przeliczeniu na 100 mieszkańców, występowanie zjawisk posiadania narkotyków i substancji zakazanych w przeliczeniu na 100 mieszkańców, liczbę rozbojów w przeliczeniu na 100 mieszkańców oraz liczbę aktów wandalizmu w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Typowanie jednostek, na podstawie których wyznacza się obszar z najwyższą koncentracją zjawisk problemowych związanych z przestępczością, zostało przeprowadzone na podstawie analizy wszystkich wymienionych powyżej wskaźników. W związku z powyższym szczególnie negatywne tendencje odnotowuje się na obszarze jednostek o numerach: 27, 48, 26, 56, 0, 29, 37, 39, 44, 49, 58 i 59.

Na terenie Żywca w 2015 r. odnotowano 26 przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu, przy czym na terenach z wysoką koncentracją zjawisk problemowych było to aż 20 przypadków, co stanowi 77%. Jeśli chodzi o przestępstwa przeciwko mieniu, odnotowano łącznie 240 przypadków, a na obszarze z najwyższą koncentracją negatywnych zjawisk – 184 (77% wszystkich przypadków). Najwięcej negatywnych zdarzeń odnotowano w gridzie nr 27. W obszarze całego miasta liczba oszacowanych przestępstw ogółem maleje od 2012 r. W 2015 r. Liczba ta wyniosła 576. Spadek widać wyraźnie w grupie przestępstw kryminalnych i drogowych. Jedyną kategorią, gdzie notuje się wzrost, to przestępstwa gospodarcze. Na niskim poziomie utrzymuje się liczba przestępstw przeciwko zdrowiu i życiu (18 przypadków w 2015 r.). Na 1000 osób w Żywcu dochodzi do 18,10 przestępstw, gdzie w skali województwa śląskiego wskaźnik ten wynosi 25,59. Pomimo tego, iż liczba przestępstw drogowych spada, współczynnik na 1000 mieszkańców wynosi 2,22, zaś w województwie śląskim jest to 2,02, a w skali kraju zaledwie 1,99. Mieszkańcy Żywca, którzy wzięli udział w ankiecie wspierającej delimitację obszaru zdegradowanego wskazali, że na obszarach o numerach 38, 37 i 48 szczególnie odczuwalne jest zjawisko przestępczości.

3.1.3 Edukacja

W celu zobrazowania występowania zjawisk problemowych w sferze edukacji, dokonano analizy danych związanych z liczbą dzieci objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną. Korzystanie z usług specjalistycznej pomocy może dodatkowo wywoływać u dzieci problem stygmatyzacji w ich otoczeniu, m.in. w środowisku szkolnym. Jest to powiązane z poczuciem własnej wartości, motywacją

do rozwoju edukacyjnego i zaangażowaniem w budowanie pozytywnych relacji z otoczeniem. Jest to szczególnie ważne ze względu na potrzebę kumulacji kapitału społecznego na terenie Żywca. Młodzi mieszkańcy stanowią dla Żywca zaplecze intelektualne i społeczne na przyszłość. Bardzo ważne jest zatem, aby włączyli się w proces rewitalizacji. W tym celu należy stworzyć im dogodne warunki rozwoju osobistego i zawodowego.

Tabela 7. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – edukacja.

Obszar (grid)	Liczba dzieci objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przeliczeniu na 100 mieszkańców						
0	0,63	15	0,00	38	0,76	52	0,00
1	0,00	18	0,00	39	0,98	54	0,00
2	0,18	19	0,00	40	0,40	55	0,90
3	0,47	26	2,21	42	0,00	56	0,00
5	0,00	27	0,78	43	0,00	57	0,42
7	0,00	28	0,89	44	0,49	58	0,75
8	0,00	29	0,56	45	0,00	59	0,27
9	0,00	32	0,00	46	3,45	60	0,49
10	0,00	33	0,00	47	0,53	61	0,00
11	0,43	34	0,00	48	0,46	62	0,00
12	0,27	35	0,00	49	0,00		
13	0,00	36	0,16	50	0,30		
14	0,58	37	0,52	51	0,00		
Średnia dla miasta	0,40						

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z MOPS w Żywcu.

Szczególnie wysoką wartość wskaźnika dotyczącego liczby dzieci objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przeliczeniu na 100 mieszkańców odnotowuje się na obszarach o numerach: 46, 26, 39, 55, 27, 28, 38, 58, 14 i 37, a przede wszystkim – na obszarach 42 i 46. Powyższa tabela wskazuje, iż najwyższy wskaźnik młodych osób korzystających z pomocy psychologiczno-pedagogicznej został odnotowany na obszarach gridów o numerach: 46 i 26.

Widoczna jest też częściowa zależność pomiędzy niskim uposażeniem rodzin a problemami edukacyjnymi i wychowawczymi, z którymi borykają się dzieci. Korelacja pomiędzy występowaniem

negatywnych zjawisk w sferze pomocy społecznej oraz edukacji występuje w obszarach o numerach: 26, 28, 28 i 37.

3.1.4 Rynek pracy

W roku 2016 w Żywcu zamieszkiwały 863 osoby bezrobotne, w tym 436 kobiet i 427 mężczyzn. Jednocześnie 383 osoby pozostawały bez pracy powyżej 12 miesięcy. W roku 2016 liczba osób w wieku produkcyjnym wynosiła 19 446, z czego aż 15 245 to osoby pracujące. Stanowi to wskaźnik bezrobocia rejestrowego, czyli stosunek procentowy liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby ludności w wieku produkcyjnym w wysokości 4,4, gdy dla całego województwa śląskiego wynosi on 4,2. Z kolei wskaźnik obciążenia bezrobociem, rozumiany jako liczba bezrobotnych przypadająca na 100 osób pracujących, w Żywcu wynosi – 6, a dla całego województwa śląskiego – 10. W ogólnej liczbie bezrobotnych – 141 osób posiadało wykształcenie wyższe, 201 – policealne i średnie zawodowe, 84 – średnie ogólnokształcące, 246 – zasadnicze zawodowe, a 191 – gimnazjalne i niższe. Najwięcej osób pozostających bez pracy to bezrobotni w wieku 25-34 lat (201 osób), 35-44 lat (201 osób) i 45-55 lat (199 osób). W tych trzech przedziałach wiekowych liczba osób jest w zasadzie taka sama. 125 osób to bezrobotni w wieku 55-59 lat, 72 osoby bezrobotne powyżej 60 roku życia, a 65 – w wieku 18-24. Na 15 245 osób pracujących 8 398 to kobiety, a 6 847 to mężczyźni. W Żywcu na 1000 mieszkańców pracuje 479 osób. Jest to znacznie więcej niż wartość dla województwa śląskiego oraz znacznie więcej niż wartość dla Polski (55% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 45% – mężczyźni). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Żywcu wynosi 4 059,16 PLN, co odpowiada 97.80% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców Żywca 2 014 osób wyjeżdża do pracy do innych miast, a 7 834 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy – tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi 5 820. Liczba osób przyjeżdżających do pracy przypadająca na 1 osobę wyjeżdżającą do pracy wynosi 3,89, gdzie dla powiatu współczynnik ten kształtuje się na poziomie: 0,65. Jednocześnie 24,7% aktywnych zawodowo mieszkańców Żywca pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 35,5% – w przemyśle i budownictwie, 6,0% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja), a 6,0% pracuje w obszarze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Tabela 8. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – rynek pracy.

Obszar (grid)	Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców			Obszar (grid)	Liczba osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców		
0	5,32	37	3,94	0	2,79	37	2,30
1	4,35	38	3,13	1	2,17	38	1,28
2	3,66	39	3,05	2	2,38	39	1,85
3	5,65	40	4,27	3	1,88	40	2,39
5	4,39	42	6,79	5	2,63	42	3,57
7	8,00	43	4,63	7	0,00	43	2,48
8	7,29	44	4,26	8	5,21	44	2,45
9	0,00	45	4,21	9	0,00	45	1,94
10	2,63	46	0,00	10	0,96	46	0,00
11	3,88	47	2,67	11	2,16	47	1,73
12	2,67	48	3,28	12	0,80	48	1,80
13	4,86	49	10,20	13	2,83	49	4,08
14	1,75	50	4,33	14	1,17	50	2,24
15	8,22	51	0,00	15	5,48	51	0,00
18	6,95	52	0,00	18	4,28	52	0,00
19	2,98	54	2,33	19	1,19	54	1,16
26	10,50	55	2,69	26	6,08	55	0,90
27	1,30	56	2,84	27	0,52	56	1,85
28	6,38	57	6,75	28	4,43	57	3,38
29	3,79	58	3,02	29	1,83	58	2,26
32	0,00	59	3,22	32	0,00	59	2,05
33	20,00	60	3,09	33	0,00	60	1,98
34	3,05	61	9,88	34	2,03	61	4,94
35	2,84	62	3,38	35	1,95	62	2,14
36	3,59			36	2,03		
Średnia dla miasta	3,61			2,01			

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Żywcu.

Na terenie 12 gridów o najwyższym wskaźniku bezrobocia w Żywcu ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców zanotowano 629 osób bezrobotnych. Jest to 56% wszystkich osób bezrobotnych zarejestrowanych w Żywcu. W 2015 r. liczba osób bezrobotnych w Żywcu wynosiła 1117 osób. Najwięcej osób bezrobotnych zamieszkiwało:

- grid 59 (170 osób);
- grid 48 (152 osób).

Dla całego miasta średnia liczba osób bezrobotnych na 1 grid to 22,8. Aż 360 osób (tj. 57% wszystkich bezrobotnych zamieszkujących tereny o wysokim wskaźniku liczby osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 osób) posiadało status osób długotrwale bezrobotnych. Najwięcej „długotrwale bezrobotnych” zamieszkuje grid 59 (108 osób) i grid 48 (83 osoby). Średnio w każdym zdegradowanym gridzie zamieszkiwało 30 osób długotrwale bezrobotnych (gdzie dla całego Żywca średnia liczba osób bezrobotnych na 1 grid to 12,7 osoby).

3.1.5 Aktywność kulturalna

W celu zobrazowania występowania zjawisk problemowych na obszarze Żywca w sferze aktywności kulturalnej dokonano analizy danych związanych z liczbą osób korzystających z działań kulturalnych oferowanych przez poszczególne ogólnodostępne jednostki działające w obszarze kultury na terenie Żywca. Działania związane z kulturą nie tylko rozwijają mieszkańców korzystających, tworząc tym samym kapitał kreatywny miasta, ale przede wszystkim pobudzają do szerokiej aktywności w życiu kulturalnym i społecznym. Dzięki uczestnictwu w wydarzeniach kulturalnych nie tylko wzrasta poczucie integracji społecznej, ale także umacnia się tożsamość społeczna mieszkańców i następuje wymiana wiedzy, np. międzypokoleniowej.

Tabela 9. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – aktywność kulturalna.

Obszar (grid)	Liczba osób korzystających z działań kulturalnych oferowanych przez Miejskie Centrum Kultury w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób korzystających z działań kulturalnych oferowanych przez klub Ogródek w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób korzystających z działań kulturalnych oferowanych przez klub Papiernik w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób korzystających z działań kulturalnych oferowanych przez klub Akwarium w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób korzystających z działań kulturalnych oferowanych przez klub Śrubka w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób korzystających z działań kulturalnych oferowanych przez klub Globik w przeliczeniu na 100 mieszkańców
0	0,00	0,25	0,38	0,00	1,14	0,00
1	2,17	0,00	4,35	2,17	0,00	0,00

2	0,00	0,18	0,37	0,00	0,37	0,55
3	0,47	0,00	0,24	0,00	0,47	1,41
5	2,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,88
7	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8	0,00	0,00	0,00	1,04	0,00	0,00
9	0,00	0,00	3,13	6,25	0,00	0,00
10	0,44	0,00	0,44	0,00	0,88	0,88
11	1,29	0,00	0,43	0,43	0,43	0,00
12	0,00	0,27	0,00	0,00	0,27	2,13
13	0,00	0,00	0,00	0,40	0,00	0,00
14	2,34	0,00	1,75	1,17	0,00	0,00
15	1,37	0,00	0,00	0,00	0,00	2,74
18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
19	1,19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
26	0,55	0,00	0,55	0,00	0,00	0,00
27	0,13	0,26	0,26	0,00	0,00	0,00
28	0,53	0,18	1,24	0,18	0,00	0,00
29	1,40	0,00	2,11	0,42	0,00	0,00
32	0,00	0,00	4,76	0,00	0,00	0,00
33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
34	0,00	0,00	0,00	0,00	0,34	0,00
35	1,42	0,00	0,53	0,71	0,00	0,00
36	0,94	0,00	0,00	0,47	0,00	0,00
37	0,61	0,19	0,61	0,09	0,00	0,00
38	0,52	0,28	1,09	0,47	0,05	0,00
39	0,55	0,00	1,64	0,00	0,00	0,00
40	0,40	0,00	1,49	0,10	0,00	0,00
42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
43	0,00	0,00	0,33	0,00	0,00	0,00
44	0,16	0,00	0,16	0,00	0,00	0,00
45	0,00	0,00	1,29	0,00	0,00	0,00
46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
47	0,27	0,00	0,13	0,40	0,00	0,00
48	0,56	0,43	0,20	0,48	0,02	0,00
49	0,00	2,04	0,00	0,00	0,00	0,00
50	0,00	0,00	1,94	0,30	0,30	0,00
51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

52	1,03	0,00	0,52	0,00	0,00	0,00
54	3,49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
55	0,00	0,45	0,00	0,00	0,00	0,00
56	1,00	0,00	0,71	0,00	0,00	0,00
57	0,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
58	0,38	0,00	0,00	0,00	0,38	0,00
59	0,42	0,09	0,27	0,49	0,04	0,06
60	1,11	0,00	0,37	0,00	0,00	2,22
61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
62	0,00	0,00	0,18	0,36	2,49	0,00
Średnia dla miasta	0,51	0,14	0,54	0,28	0,15	0,16

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z MCK w Żywcu.

Na podstawie zgromadzonych danych zostały opracowane poszczególne wskaźniki obrazujące sytuację społeczną związaną z aktywnością kulturalną dla wytypowanych obszarów. Zjawiska te zostały przedstawione za pomocą wskaźników obejmujących liczbę osób korzystających z działań kulturalnych, oferowanych przez poszczególne podmioty, tj. Miejskie Centrum Kultury, klub Ogródek, klub Papiernik, klub Akwarium, klub Śrubka oraz klub Globik – w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Typowanie jednostek, na podstawie których identyfikuje się obszar z najwyższą koncentracją zjawisk problemowych związanych z aktywnością kulturalną, przeprowadzono w oparciu o sumaryczną ocenę wymienionych powyżej wskaźników. Szczególnie negatywne tendencje obrazujące brak aktywności mieszkańców w obszarze kultury odnotowuje się w gridach o numerach: 7, 18, 33, 42, 43, 44, 46, 51 i 61. Najbardziej aktywni uczestnicy działań o charakterze kulturalnym zamieszkują grid o numerze 38.

Na podstawie analizy liczby osób korzystających z działań kulturalnych oferowanych przez Miejskie Centrum Kultury oraz inne jednostki kultury w przeliczeniu na 100 mieszkańców wynika, że najwięcej osób korzysta z oferty klubu Papiernik oraz Miejskiego Centrum Kultury. Najmniejszą liczbę osób korzystających z działań kulturalnych odnotowano w klubie Ogródek oraz Śrubka.

3.1.6 Aktywność społeczna

Aby zobrazować występowanie zjawisk problemowych na terenie Żywca w sferze aktywności społecznej, dokonano analizy danych jakościowych związanych z poziomem kapitału społecznego, mającym odzwierciedlać udział społeczności lokalnej w spotkaniach konsultacyjnych, uczestnictwo w organizacjach społecznych i zaangażowanie w sprawy lokalne. Diagnoza w tym obszarze jest szczególnie istotna z uwagi na konieczność oszacowania potencjału poszczególnych społeczności lokalnych odnośnie aktywnego uczestnictwa w procesie rewitalizacji.

Tabela 10. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – aktywność społeczna¹².

Obszar (grid)	Poziom kapitału społecznego – uczestnictwo w spotkaniach konsultacyjnych	Poziom kapitału społecznego – uczestnictwo w NGO	Poziom kapitału społecznego – zaangażowanie w sprawy lokalne
0	L	L	L
1	P	P	P
2	P	P	P
3	L	L	L
5	L	L	L
7	L	L	L
8	L	L	L
9	P	P	P
10	G	G	G
11	P	P	P
12	P	P	P
13	P	P	P
14	P	P	P
15	P	P	P
18	L	L	L
19	P	P	P
26	G	G	G
27	G	G	G
28	G	G	G
29	P	P	P

¹² Dla uzyskania skali porównawczej wszystkie czynniki analizowano w odniesieniu do ogólnych tendencji na poziomie miasta. Oznaczenia występujące w ocenie czynników: L – lepiej niż przeciętnie w mieście, P – przeciętnie na poziomie miasta, G – gorzej niż przeciętnie w mieście.

32	L	L	L
33	L	L	L
34	L	L	L
35	L	L	L
36	G	P	G
37	G	P	G
38	G	G	G
39	G	G	G
40	P	P	P
42	P	P	P
43	P	P	P
44	P	P	P
45	P	P	P
46	P	P	P
47	P	P	P
48	G	G	G
49	G	G	G
50	G	G	G
51	G	P	P
52	G	G	G
54	G	G	G
55	P	P	P
56	P	P	P
57	P	P	P
58	G	G	G
59	G	G	G
60	L	L	L
61	L	L	L
62	L	L	L

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych, analizy eksperckiej i oceny Zespołu Projektowego.

Na podstawie analizy jakościowej dotyczącej oceny zjawiska aktywności społecznej mieszkańców Żywca odnotowano, iż na obszarze gridów o numerach: 62, 61, 60, 35, 34, 33, 32, 18, 8, 7, 5, 3, 0 zauważalna jest aktywność społeczna. Dotyczy ona uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym na

poziomie lokalnym, uczestnictwa lub zaangażowania na rzecz promowania organizacji społecznych oraz zaangażowania w sprawy lokalne. Bardzo niska aktywność lub jej całkowity brak odnotowano w tym zakresie na obszarze gridów o numerach: 59, 58, 54, 52, 50, 49, 48, 39, 38, 28, 27, 26 oraz 10. Wyniki ankiet wskazują, że 45% badanych uważa, iż w ich najbliższym otoczeniu zamieszkują osoby angażujące się w sprawy społeczne; najbardziej aktywni mieszkańcy – według badań – zamieszkują obszary o numerach: 37 i 59.

3.1.7 Warunki życia

Aby zobrazować występowanie dodatkowych zjawisk problemowych na terenie Żywca w sferze społecznej, dokonano analizy danych jakościowych związanych z dostępnością usług publicznych, poziomem bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej, jakością życia mieszkańców, poziomem bezpieczeństwa komunikacyjnego oraz stopniem uciążliwości ruchu turystycznego dla samych mieszkańców. Informacje zawarte w analizie dotyczą czynników wpływających na zaspokojenie potrzeb społeczności lokalnych oraz symptomów zmian społeczno-gospodarczych na analizowanych obszarach.

Tabela 11. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – warunki życia.

Obszar (grid)	Dostępność usług publicznych	Poziom bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej	Jakość życia mieszkańców	Poziom bezpieczeństwa komunikacyjnego	Stopień uciążliwości ruchu turystycznego dla mieszkańców
0	L	L	L	L	L
1	P	P	P	P	P
2	P	P	P	P	P
3	L	L	L	L	L
5	L	L	L	L	L
7	L	L	L	L	L
8	L	L	L	L	L
9	P	P	P	P	P
10	G	G	G	G	G
11	P	P	P	P	P
12	P	P	P	P	P
13	P	P	P	P	P
14	P	P	P	P	P

15	P	P	P	P	P
18	L	L	L	L	L
19	P	P	P	P	P
26	G	P	G	P	G
27	G	P	G	P	G
28	G	P	G	P	G
29	P	P	P	P	P
32	L	L	L	L	L
33	L	L	L	L	L
34	L	L	L	L	L
35	L	L	L	L	L
36	G	G	G	P	G
37	G	G	G	P	G
38	G	G	G	P	G
39	G	G	G	P	G
40	P	P	P	P	P
42	P	P	P	P	P
43	P	P	P	P	P
44	P	P	P	P	P
45	P	P	P	P	P
46	P	P	P	P	P
47	P	P	P	P	P
48	G	G	G	G	G
49	G	G	G	G	G
50	G	G	G	G	G
51	P	P	P	P	P
52	G	G	G	G	G
54	G	G	G	G	G
55	P	P	P	P	P
56	P	P	P	P	P
57	P	P	P	P	P
58	G	G	G	G	G
59	G	G	G	G	G

60	L	L	L	L	L
61	L	L	L	L	L
62	L	L	L	L	L

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych, analizy eksperckiej i oceny Zespołu Projektowego.

Na podstawie analizy jakościowej odnotowano, iż na obszarach o numerach: 10, 48, 49, 50, 52, 54, 58, 59, 36, 37, 38 i 39 występuje szczególna kumulacja negatywnych zjawisk wskazująca na relatywnie niski poziom życia mieszkańców na tych obszarach. Na obszarach o numerach: 0, 3, 5, 7, 8, 18, 32, 33, 34, 35, 60, 61 i 62 odnotowuje się najwięcej pozytywnych zjawisk w sferze społecznej, świadczących o wysokim poziomie życia mieszkańców.

3.2 Wnioski ze sfery społecznej

W ogólnym zestawieniu wszystkich czynników branych pod uwagę w analizie sfery społecznej Żywca odnotowuje się, iż najwięcej negatywnych zjawisk występuje na terenie gridów o numerach: 26, 27, 28, 36, 37, 38, 39, 48, 49, 5, 58 i 59. Jednostki przestrzenne brane pod uwagę w ogólnej ocenie jako obszar zdegradowany muszą posiadać zidentyfikowany kryzys w sferze społecznej. Od tej analizy zależy zatem czy dana jednostka przestrzenna może znaleźć się w obszarze zdegradowanym. Wymienione powyżej jednostki przestrzenne cechują się wyższymi niż wartości przeciętne negatywnymi wskaźnikami zjawisk społecznych (m.in. bezrobociem, przestępczością). Mieszkańcy obszarów, na których występuje szczególna koncentracja negatywnych zjawisk społecznych, częściej niż pozostali mieszkańcy korzystają z pomocy społecznej. Ponadto, na analizowanym obszarze poziom kapitału ludzkiego jest niższy niż przeciętnie na terenie miasta. Mniej osób korzysta z oferty kulturalnej, mniej osób uczestniczy w spotkaniach dla mieszkańców, czy angażuje się w sprawy lokalne. Tylko na terenie gridów 36 i 37 notuje się przeciętny poziom udziału w działaniach organizacji pozarządowych – w pozostałych obszarach jest on niższy. Jeśli chodzi o poziom bezpieczeństwa komunikacyjnego, jest przeciętny (7 gridów) lub niższy niż przeciętny (5 gridów), a w każdym z obszarów uciążliwość ruchu turystycznego dla mieszkańców jest większa od przeciętnej. Wszystko to powoduje obniżenie jakości życia mieszkańców na obszarach z wysoką koncentracją zjawisk problemowych.

W wyniku prac warsztatowych nad wskazaniem obszaru zdegradowanego i wyznaczeniem jego problemów przyczyniających się do uszczegółowienia granic obszaru – które prowadzone były przez ekspertów z zakresu partycypacji społecznej oraz rewitalizacji – opracowano pajęczynę problemów społecznych, przedstawioną poniżej. Podczas warsztatów zdiagnozowano także główne obszary

problemowe, zawierające się w sferze społecznej, które obrazuje poniższa tabela. Warsztaty te zostały przeprowadzone w ramach przygotowania specjalistycznego opracowania diagnozy społecznej Żywca¹³.

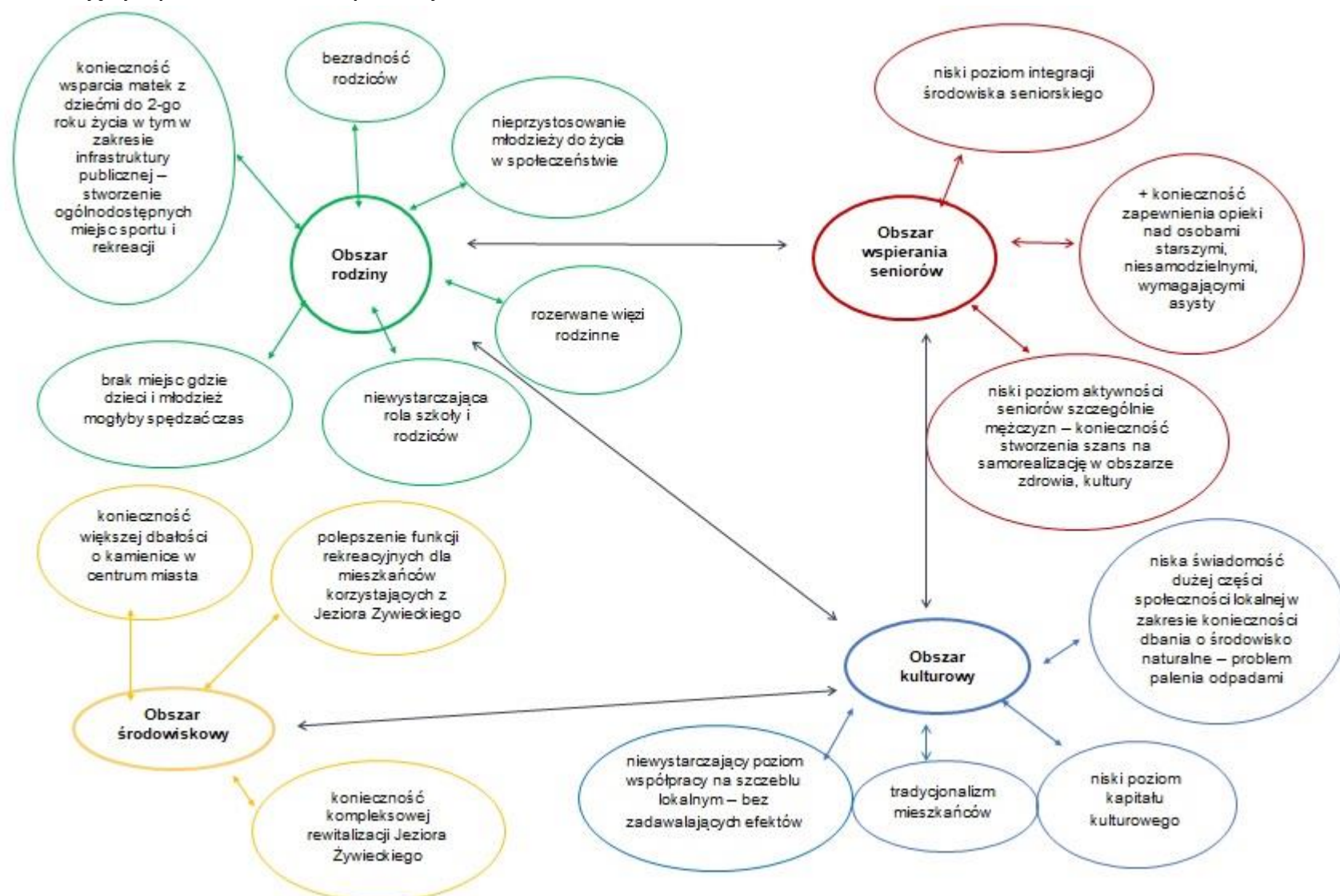
Tabela 12. Główne obszary problemowe występujące w sferze społecznej Miasta Żywiec.

GŁÓWNE OBSZARY PROBLEMOWE WYSTĘPUJĄCE W SFERZE SPOŁECZNEJ			
Obszar rodziny	Obszar wspierania seniorów	Obszar kulturowy	Obszar środowiskowy
bezzadność rodziców	konieczność zapewnienia opieki nad osobami starszymi, niesamodzielnymi, wymagającymi asysty	niski poziom kapitału kulturowego	konieczność kompleksowej rewitalizacji Jeziora Żywieckiego
nieprzystosowanie młodzieży do życia w społeczeństwie	niski poziom integracji środowiska seniorskiego	niewystarczający poziom współpracy na szczeblu lokalnym – bez zadawalających efektów	zmniejszenie tzw. niskiej emisji
rozerwane więzi rodzinne,	niski poziom aktywności seniorów, szczególnie mężczyzn – konieczność stworzenia szans na samorealizację w obszarze zdrowia, kultury itp.	niska świadomość dużej części społeczności lokalnej w zakresie konieczności dbania o środowisko naturalne – problem palenia odpadami	konieczność większej dbałości o kamienice w centrum miasta
rozerwane więzi pokoleniowe		tradycjonalizm mieszkańców	
niewystarczająca rola szkoły i rodziców			
konieczność wsparcia matek z dziećmi do 2-go roku życia w tym w zakresie infrastruktury publicznej – stworzenie ogólnodostępnych miejsc sportu i rekreacji			
brak miejsc, gdzie dzieci i młodzież mogłyby spędzać czas wolny			

Źródło: Specjalistyczne opracowanie diagnozy społecznej Miasta Żywca, 2017.

¹³ Specjalistyczne opracowanie diagnozy społecznej Miasta Żywiec, 2017.

Rysunek 2. Pajęczyna problemów w sferze społecznej.

Źródło: Specjalistyczne opracowanie diagnozy społecznej Miasta Żywca, 2017

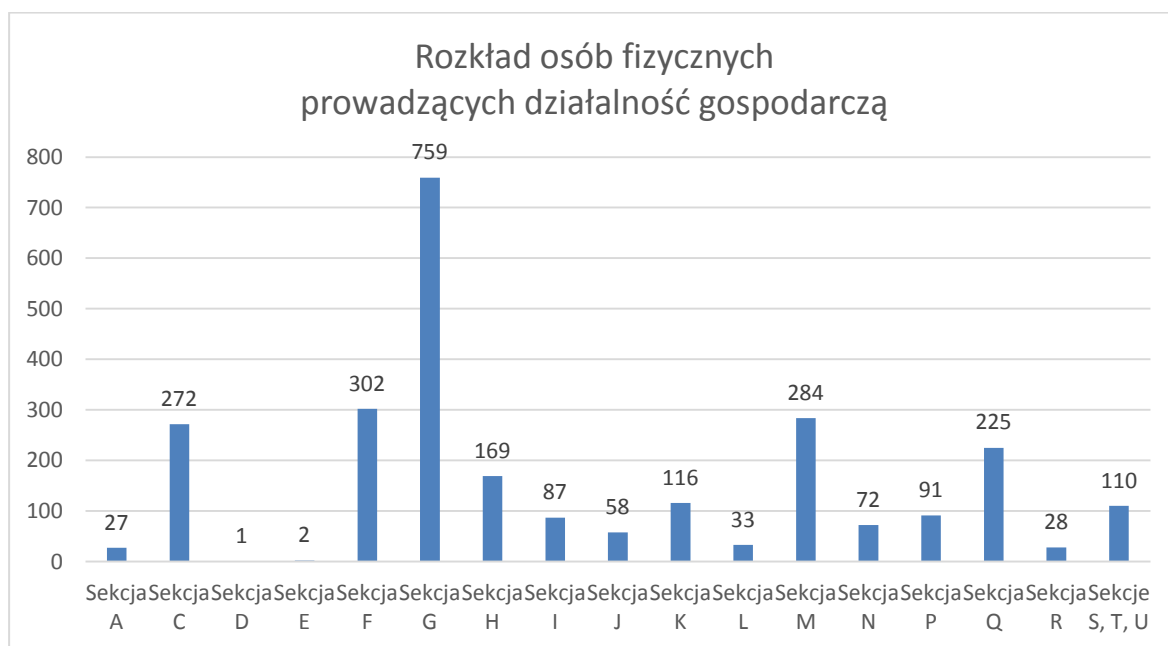
Z diagnozy społecznej Żywca wynika, że na obszarach o numerach: 26, 27, 28, 36, 37, 38, 39, 48, 49, 5, 58 i 59 występuje najwięcej zjawisk kryzysowych. Przyjmuje się zatem, że zidentyfikowane obszary, na których występuje kumulacja zjawisk problemowych, stanowią potencjalny teren zdegradowany. Na podstawie dalszych analiz w sferze gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej i techniczno-środowiskowej oraz wyników konsultacji społecznych i konsultacji eksperckich dokonano weryfikacji tej tezy oraz wyznaczono granice obszaru zdegradowanego.

3.3 Sfera gospodarcza

Na terenie Żywca w roku 2016 zarejestrowanych było 2636 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą oraz 1226 osób prawnych i jednostek nieposiadających osobowości prawnej.

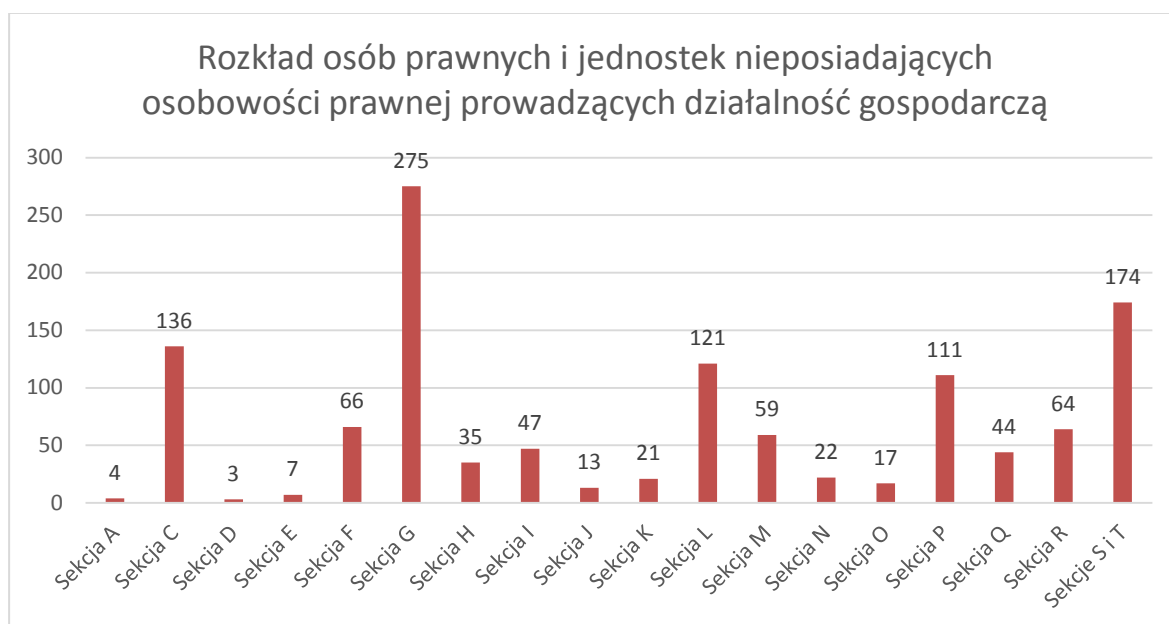
Liczbę podmiotów według klasyfikacji działalności przedstawiono na wykresach poniżej.

Wykres 2. Rozkład osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

Źródło: *Specjalistyczne opracowanie diagnozy gospodarczej Miasta Żywiec, 2017.*

Wykres 3. Rozkład osób prawnych i jednostek nieposiadających osobowości prawnej prowadzących działalność gospodarczą.

Źródło: Specjalistyczne opracowanie diagnozy gospodarczej Miasta Żywiec, 2017.

W obu przypadkach dominuje sekcja G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) obejmująca działy:

- a) dział 45 – handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych;
- b) dział 46 – handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi;
- c) dział 47 – handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi.

Znaczący udział mają również sekcje C (przetwórstwo przemysłowe), F (budownictwo), L (obsługa rynku nieruchomości), M (działalność profesjonalna), Q (opieka zdrowotna i pomoc społeczna oraz S i T (pozostała działalność usługowa i działalność gospodarstw domowych).

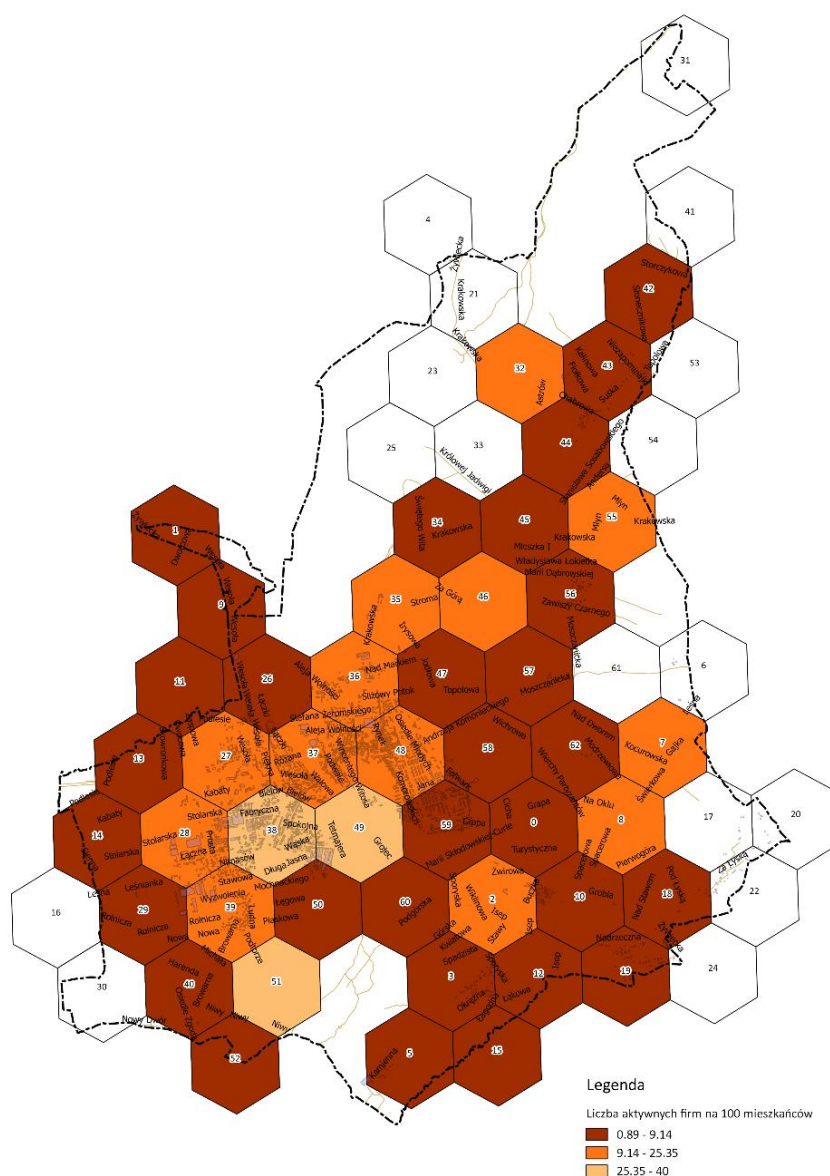
Na podstawie zapisów rejestru REGON sporządzone zostały mapy przestrzennego rozmieszczenia podmiotów gospodarczych oraz wyznaczono wskaźniki liczby firm na 100 mieszkańców. Ogółem wskaźnik podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 100 mieszkańców Żywca wynosi – 122, a liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym wynosi – 199,7. Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 mieszkańców wynosi – 83.

Mikroprzedsiębiorstwa stanowiły zdecydowaną większość podmiotów zarejestrowanych w Żywcu; ich liczba wyniosła ogółem: 3644 podmiotów. liczbę małych przedsiębiorstw było 181, a średnich – 47. Pozostałą część stanowiły przedsiębiorstwa nienależące do żadnej z wymienionych grup.

Wyliczony wskaźnik przedsiębiorczości na 100 mieszkańców pokazuje, że najniższy statystycznie poziom aktywności gospodarczej w Żywcu obserwowany jest w rejonie ulic Habsburgów, Klonowej i Południowej oraz na obszarach, które są rzadziej zaludnione i położone w peryferyjnych dzielnicach. Niższa koncentracja działalności w dzielnicach peryferyjnych wynika z charakteru i sposobu ich zagospodarowania przestrzennego, gdzie dominuje funkcja mieszkaniowa. Największa koncentracja aktywnych podmiotów występuje, co naturalne, w centralnej części Zabłocia, w rejonie ulic Dworcowej, ks. Słonki i Fabrycznej, a wynika to wprost z dominującej funkcji przemysłowej tej dzielnicy. Mniejsza koncentracja działalności gospodarczej odnotowana została w ścisłym centrum Żywca, w rejonie Starówki oraz w okolicach ul. Brackiej, Żeromskiego oraz alei Piłsudskiego i ul. Sienkiewicza. Deficyt ten występuje w jednostkach grid o numerach 27, 28, 36, 37, 39, 48 i 50.

Wskazano, iż najwyższy poziom aktywności gospodarczej występuje w Zabłociu – obszarze, który charakteryzuje również największy stopień niewykorzystania potencjału dla rozwoju gospodarczego, obejmujący jednostki grid 38 i 49. Dane ilościowe przedstawione zostały na poniższej mapie.

Mapa 1. Koncentracja aktywnych działalności gospodarczych na Miasta Żywiec.

Źródło: Specjalistyczne opracowanie diagnozy gospodarczej Miasta Żywiec, 2017.

Klimat dla rozwoju biznesu oceniony został również poprzez analizę zjawiska likwidacji działalności gospodarczej na obszarze Żywca. Największą koncentrację tego zjawiska, w przypadku obszarów gęściej zaludnionych, odnotowano na obszarze Zabłocia, w rejonie ul. Dworcowej, Fabrycznej i ks. Słonki. Spadek aktywności gospodarczej w tym rejonie (grid nr 38), pomimo najwyższego w skali miasta wskaźnika aktywności na 100 mieszkańców, świadczy o pogarszających się warunkach do prowadzenia działalności, a trend ten powinien być powstrzymany poprzez działania rewitalizacyjne. Podobne natężenie wskaźnika liczby likwidowanych działalności gospodarczych na 100 mieszkańców odnotowano w rejonie ulic Żeromskiego, Świątokrzyskiej i Sienkiewicza. Wysoki poziom natężenia tego wskaźnika

Mapa 2. Koncentracja aktywnych działalności gospodarczych na obszarze Miasta Żywiec.

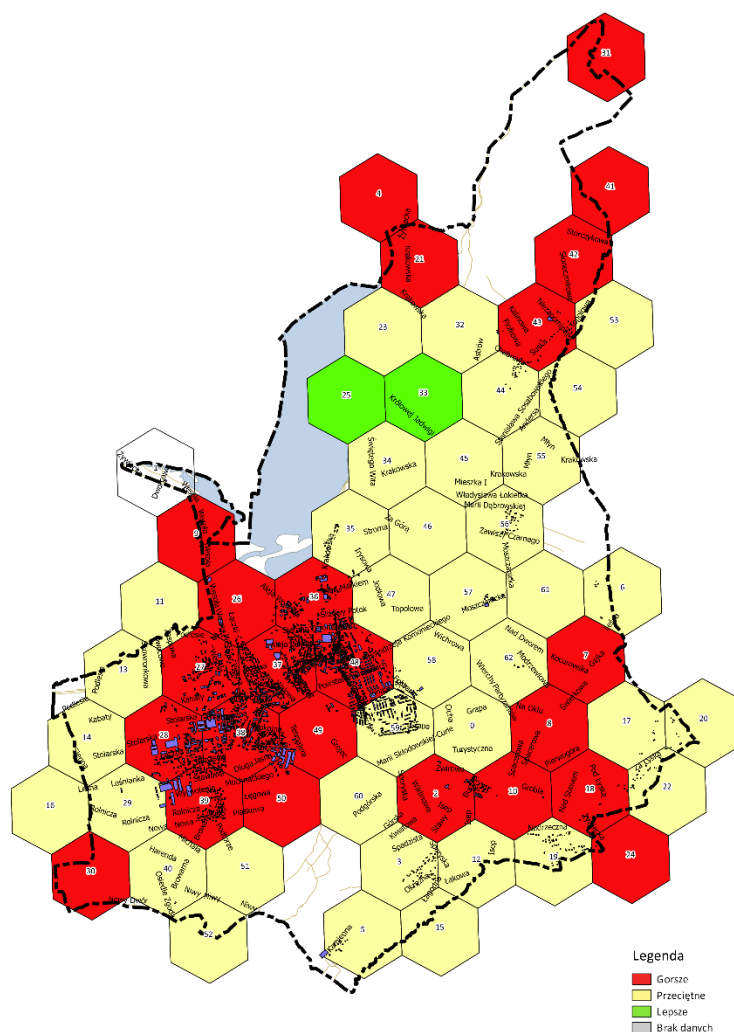
46

Żywiec stanowi lokalny ośrodek rozwoju gospodarczego w obszarze funkcjonalnym obejmujący zasięgiem większość gmin powiatu żywieckiego. Znajduje to swoje odzwierciedlenie w saldzie dojazdów do pracy, gdyż według danych GUS, 2014 osób wyjeżdża do pracy poza miasto, podczas gdy 7834 osoby przyjeżdżają do Żywca jako miejsca swojego zatrudnienia.

Poziom atrakcyjności gospodarczej miasta nie jest jednakowy we wszystkich jego częściach. Na poniższej mapie przedstawiono wyniki analizy. Potencjał gospodarczy miasta nie jest równomiernie wykorzystywany, co obrazuje poniższa mapa. Duży, niewykorzystany potencjał dla rozwoju gospodarczego został zidentyfikowany w północno-wschodniej części miasta – dzielnicy Oczków oraz u wylotu DW 945 w stronę gminy Jeleśnia i Republiki Słowackiej. Tereny te zlokalizowane są na obrzeżach miasta, gdzie dotychczas prowadzona była działalność przemysłowa. Kontynuacja lub rozwój tej działalności, szczególnie w kierunku innowacji technologicznych, stanowić może katalizator rozwoju miasta. Niewykorzystany potencjał rozwojowy widać również w dzielnicy Zabłocie w rejonie dworca kolejowego. Ten obszar, z uwagi na swoje skomunikowanie i dogodną lokalizację, stwarza możliwości rozwoju w obszarze turystyki i rekreacji.

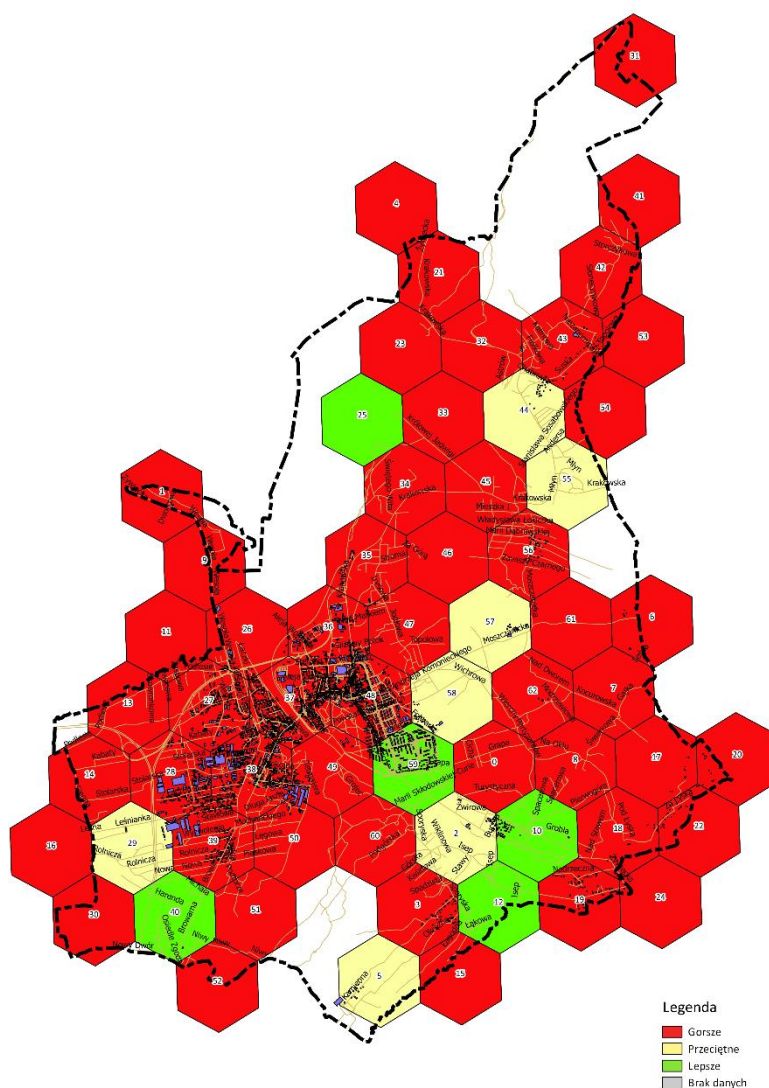
Mapa 3. Ocena wykorzystania potencjału gospodarczego Miasta Żywiec.

Źródło: Specjalistyczne opracowanie diagnozy gospodarczej Miasta Żywiec, 2017.

Weryfikację oceny wykorzystania potencjału gospodarczego miasta przeprowadzono w oparciu o ocenę poziomu przedsiębiorczości lokalnej i potencjału do rozwoju turystyki (m.in. liczba punktów gastronomicznych i sklepów z alkoholem). Wyniki tej analizy przedstawiono na poniższej mapie.

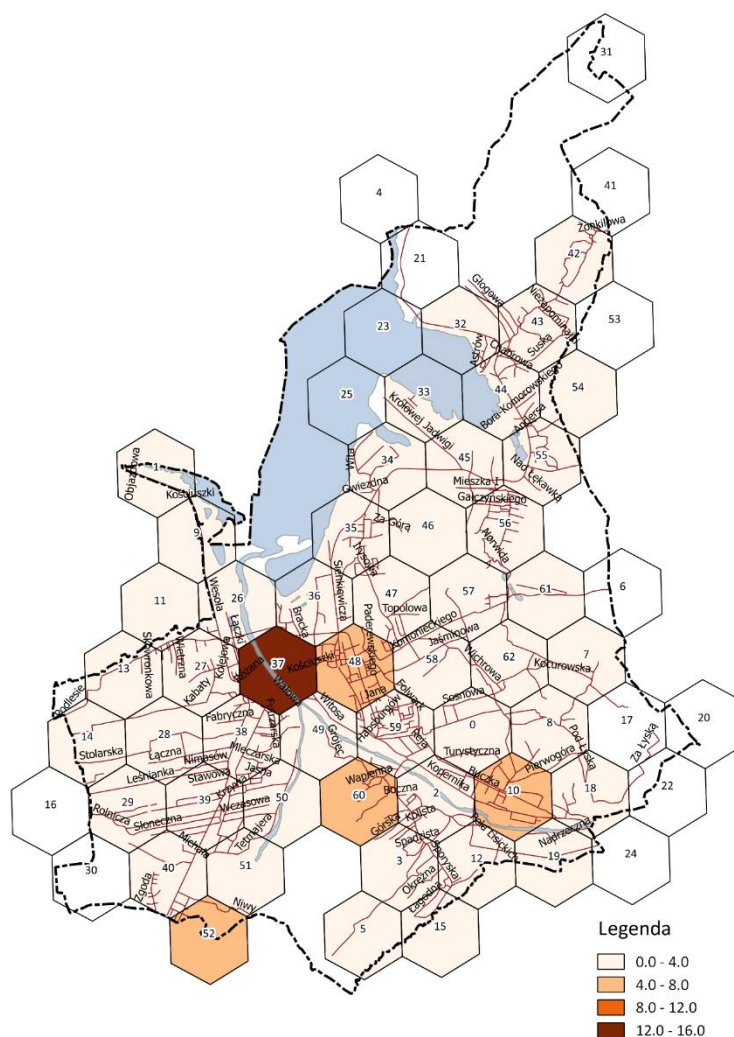
Mapa 4. Ocena poziomu przedsiębiorczości lokalnej.

Źródło: Specjalistyczne opracowanie diagnozy gospodarczej Miasta Żywiec, 2017.

Analiza rozmieszczenia punktów handlujących alkoholem wskazuje na ich koncentrację w centrum Żywca, gdzie ich dostępność w przeliczeniu na 100 mieszkańców jest najwyższa i waha się w przedziale od 12/100 do 16/100. W pozostałych częściach miasta zagęszczenie to jest znacznie niższe.

Mapa 5. Dyslokacja punktów sprzedaży alkoholu.

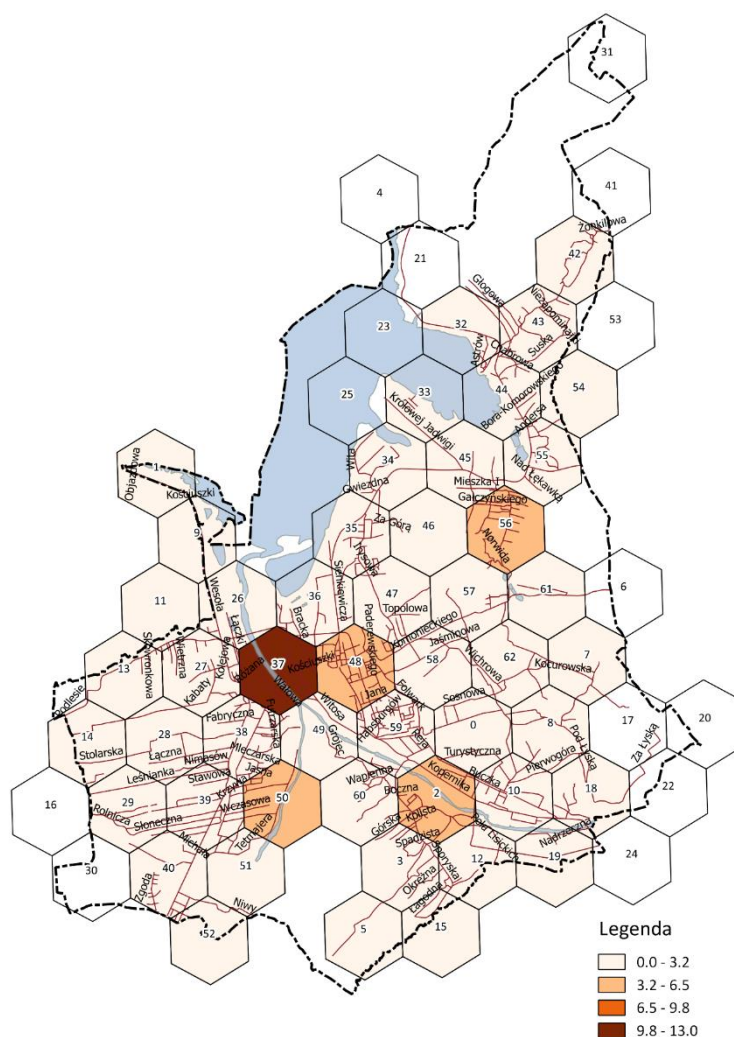

Źródło: Specjalistyczne opracowanie diagnozy gospodarczej Miasta Żywca, 2017.

Istotną stymulantą rozwoju gospodarczego obszaru funkcjonalnego Żywca jest turystyka i rekreacja, przy czym oferta rekreacyjna adresowana jest zarówno do mieszkańców regionu, jak i do turystów.

Do czynników kształtujących ofertę turystyczną, oprócz atrakcji, zalicza się miejsca noclegowe oraz bazę gastronomiczną i punkty sprzedaży alkoholu. Na poniżej mapie zaznaczono wskaźnik dostępności obiektów gastronomicznych na 100 mieszkańców. Widać wyraźnie, iż ich koncentracja występuje w prawobrzeżnej części Żywca, gdzie placówek takich jest ok 9,8 do 13 na 100 mieszkańców.

Mapa 6. Dyslokacja placówek gastronomicznych.

Źródło: Specjalistyczne opracowanie diagnozy gospodarczej Miasta Żywca, 2017.

W celu zobrazowania występowania zjawisk problemowych na obszarze Żywca w sferze gospodarczej dokonano analizy danych związanych z liczbą sklepów z alkoholem w przeliczeniu na 100 mieszkańców, liczby barów z alkoholem w przeliczeniu na 100 mieszkańców, poziomu przedsiębiorczości lokalnej oraz wykorzystania lokalnego potencjału gospodarczego dla rozwoju biznesu, co pokazuje poniższa tabela. Przedstawione w tabeli dane stanowią wartości poszczególnych wskaźników dla odpowiadających im jednostek przestrzennych grid.

Tabela 13. Czynniki gospodarcze służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.

Obszar (grid)	Sklepy z alkoholem w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Bary z alkoholem przeliczeniu na 100 mieszkańców	Poziom przedsiębiorczości lokalnej	Wykorzystanie lokalnego potencjału gospodarczego dla rozwoju biznesu
0	0,13	0,00	G	G
1	2,17	0,00	G	G
2	0,55	0,92	P	P
3	0,71	0,00	G	P
5	0,00	0,00	P	P
7	0,00	0,00	G	G
8	0,00	0,00	G	G
9	0,00	0,00	G	G
10	0,44	0,00	L	L
11	0,00	0,43	G	G
12	0,00	0,00	L	L
13	0,00	0,00	G	G
14	0,58	1,17	G	G
15	1,37	0,00	G	G
18	0,00	0,00	G	G
19	0,00	0,00	G	G
26	1,10	0,55	G	G
27	0,39	0,13	G	G
28	0,18	0,00	G	G
29	0,00	0,14	P	P
32	0,00	0,00	P	P
33	20,00	0,00	P	P
34	1,02	0,00	P	P
35	0,35	0,18	G	G
36	0,00	0,00	G	G
37	0,75	0,61	G	G
38	0,05	0,09	G	G
39	0,11	0,11	G	G
40	0,00	0,00	L	L
42	0,00	0,00	P	P

43	0,17	0,17	P	P
44	0,33	0,00	P	P
45	0,32	0,32	P	P
46	0,00	0,00	P	P
47	0,13	0,27	G	G
48	0,13	0,09	G	G
49	0,00	0,00	G	G
50	0,45	0,60	G	G
51	0,00	0,00	P	P
52	2,58	1,03	P	P
54	0,00	0,00	P	P
55	0,00	0,45	P	P
56	0,57	0,57	P	P
57	0,00	0,00	P	P
58	0,00	0,75	G	G
59	0,00	0,00	G	G
60	0,74	0,00	G	P
61	1,23	2,47	P	G
62	0,18	0,00	G	P
Średnia dla miasta	0,25	0,16		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych, analizy eksperckiej i oceny Zespołu Projektowego.

Analiza sfery gospodarczej obejmowała zakres danych ilościowych i danych jakościowych pozyskanych w wyniku badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców i innych interesariuszy, analizy eksperckiej i oceny Zespołu Projektowego. Analiza dotyczyła wyznaczenia wartości wskaźnika występowania poszczególnych czynników i oceny ich oddziaływania.

Najbardziej niekorzystna sytuacja gospodarcza występuje na obszarze gridów o numerach: 14, 26, 35, 37 i 50, gdzie odnotowano najwyższy niekorzystny poziom wskaźników we wszystkich badanych zakresach sfery gospodarczej. Najbardziej korzystna sytuacja gospodarcza występuje natomiast na obszarze gridów o numerach: 40, 12 i 10.

3.4 Wnioski ze sfery gospodarczej

Wyniki przeprowadzonej analizy pokazują wyraźnie koncentrację kapitału przedsiębiorczego w centralnych obszarach Żywca, natomiast poziom przedsiębiorczości jest niższy na obrzeżach miasta. Koncentracja uwagi Programu powinna mieć miejsce na obszarach posiadających niewykorzystany potencjał gospodarczy oraz niski poziom przedsiębiorczości. To te tereny mogą być najbardziej podatne na dynamiczny rozwój biznesu. W tym miejscu mowa o obszarach nr 7, 8, 10, 24, 26, 27, 28, 36, 37, 38, 39 oraz 4, 21, 41, 42, 43, 48 i 31.

Stymulatorami rozwoju są również punkty handlowe i usługowe. Placówki wielkopowierzchniowe dostępne są przy ulicach: Kościuszki, al. Jana Pawła II, al. Legionów, Żeromskiego, Komisji Edukacji Narodowej i Dworcowej. Są one więc zlokalizowane w centralnych częściach miasta, a ich dostępność w dzielnicach obrzeżnych jest niewielka.

Na podstawie wyników badań jakościowych należy wskazać, że lokalna przedsiębiorczość w obszarze Żywca jest na niskim poziomie. 26% ankietowanych wskazało, że wśród ich najbliższego otoczenia lokalna przedsiębiorczość rozwija się na poziomie poniżej przeciętnego dla miasta. Głównie dotyczyło to obszarów o numerach 37, 38, 48 i 59.

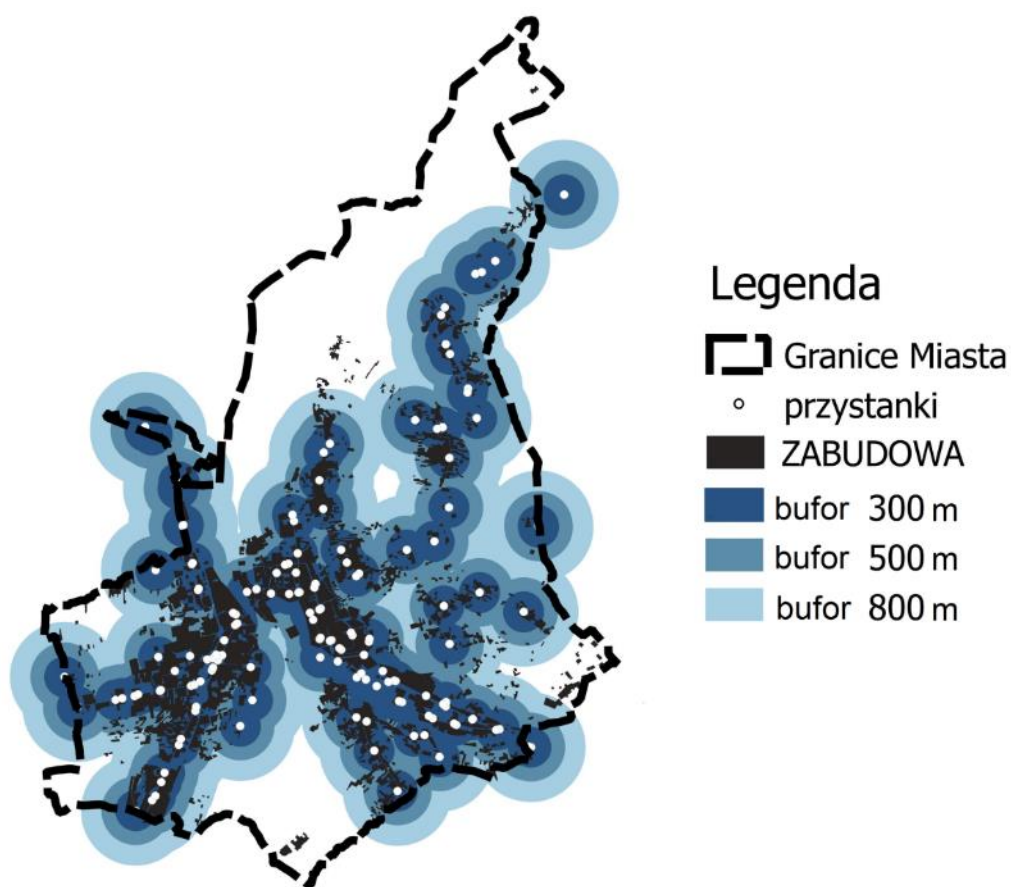
3.5 Sfera funkcjonalno-przestrzenna

W celu zobrazowania występowania zjawisk problemowych na obszarze Żywca w sferze funkcjonalno-przestrzennej dokonano analizy danych związanych z dostępnością komunikacji publicznej, dostępnością parkingów, poziomem bezpieczeństwa pieszych, poziomem dostępności szkół i przedszkoli, liczbą wydanych pozwoleń na użytkowanie, liczbą wydanych pozwoleń na budowę oraz poziomem estetyki przestrzeni publicznej. Dogłębna analiza sfery funkcjonalno-przestrzennej jest niezwykle istotna z uwagi na potencjalne możliwości typowania konkretnych działań rewitalizacyjnych w przestrzeni miasta.

Komunikacja miejska w Żywcu powstała w 1971 roku i obecnie jest prowadzona przez Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o.o. w Żywcu. Aktualnie spółka dysponuje taborzem 35 autobusów, z czego ok. 60% stanowią autobusy niskopodłogowe, przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych oraz opiekunów z dziećmi w wózkach. Komunikacja miejska obsługuje 17 linii, które obejmują również miejscowości w sześciu ościennych gminach: Czernichów, Lipowa, Łodygowice, Radziechowy-Wieprz, Świnna, Gilowice (ich łączna długość wynosi 224 km). Autobusy wykonują 246 kursy dziennie w dni robocze, 147 kursów w soboty i 132 – w niedziele. Poniższa mapa przedstawia rozmieszczenie przystanków komunikacji publicznej oraz ich dostępności (w podziale na bufor 300-metrowy, 500-metrowy oraz 800-metrowy).

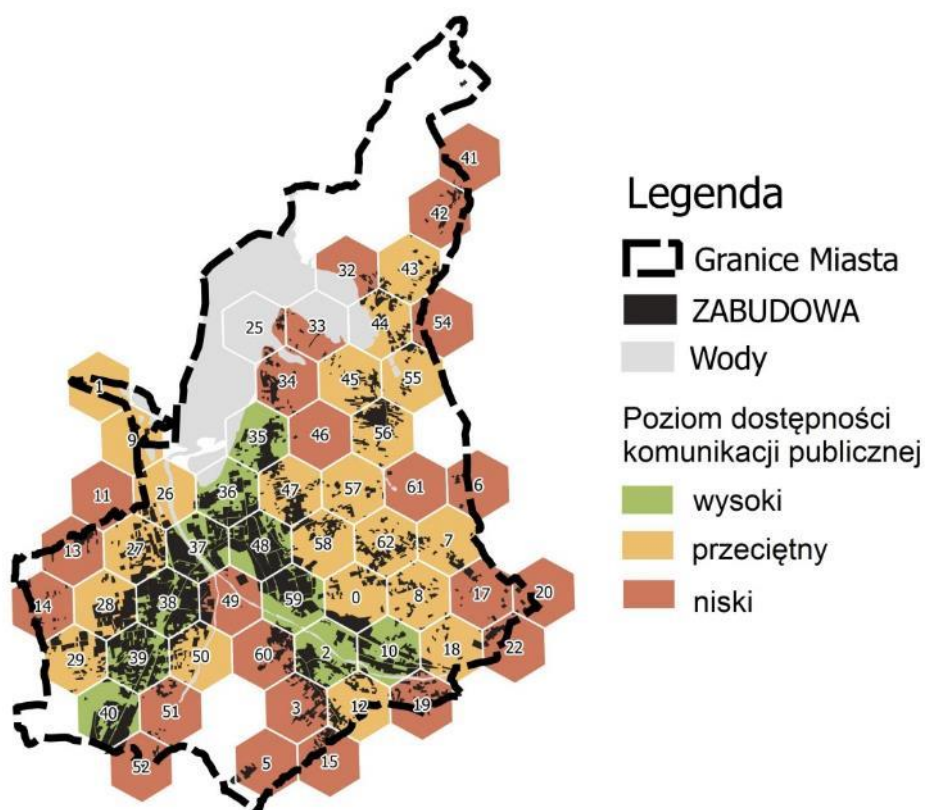
Mapa 7. Przystanki komunikacji publicznej oraz ich dostępność.

Źródło: Specjalistyczne opracowanie diagnozy przestrzenno-środowiskowej Miasta Żywiec, 2017.

Liczba przystanków przypadająca na poszczególne obszary oraz stopień ich dostępności (w zależności od przeważającej strefy buforowej) umożliwiły wyznaczenie poziomu dostępności komunikacji publicznej, co przedstawiono na poniższej mapie.

Mapa 8. Poziom dostępności komunikacji publicznej w podziale na obszary.

Źródło: Specjalistyczne opracowanie diagnozy przestrzenno-środowiskowej Miasta Żywiec, 2017.

Z powyższej analizy wynika, że najlepiej skomunikowanymi terenami (pod względem dostępności komunikacji publicznej) są obszary znajdujące się w Śródmieściu oraz wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych w dzielnicach: Zabłocie oraz Sporysz. Z przeciętnym dostępem do komunikacji publicznej mamy do czynienia w dzielnicach: Kocurów-Koleby, Moszczanica czy Rędzina. Najgorzej ocenia się dostępność komunikacji publicznej na obrzeżach miasta oraz przy bardziej rozproszonej zabudowie mieszkaniowej.

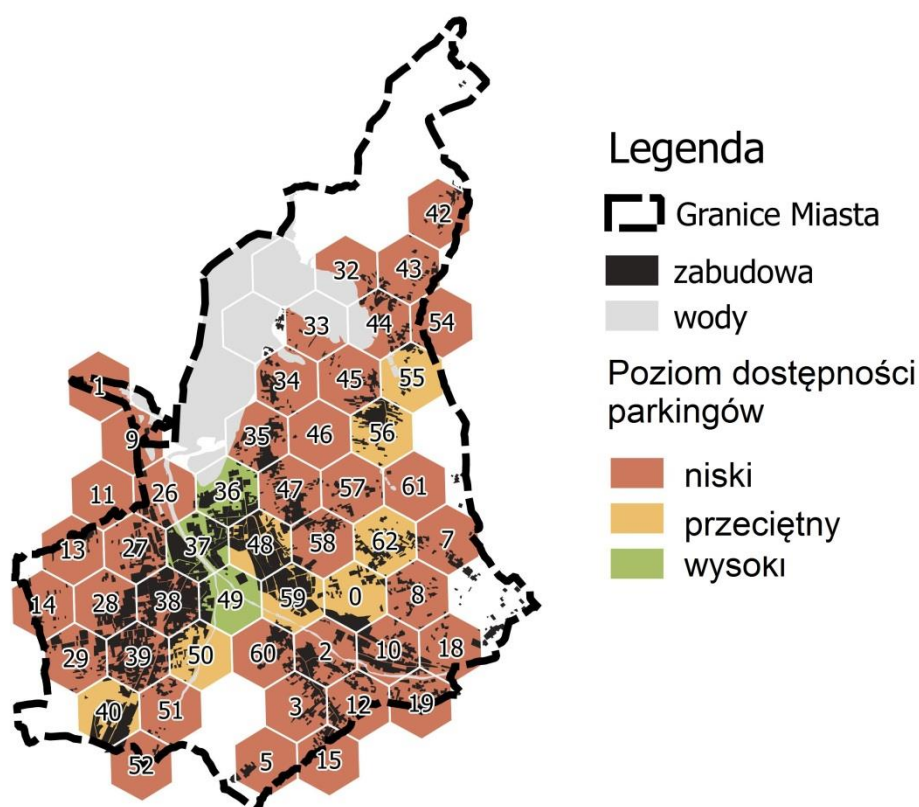
Przez Żywiec przebiegają dwie linie kolejowe:

- relacji Bielsko-Biała – Żywiec – Zwardoń;
- relacji Żywiec – Sucha Beskidzka.

Aktualnie miasto posiada bezpośrednie połączenia kolejowe z Bielsko-Białą, Katowicami, Sosnowcem, Częstochową, Zawierciem i Zwardoniem. Powiązania kolejowe istotne są w obsłudze relacji krajowych i międzyregionalnych. Znaczna częstotliwość połączeń z Bielskiem i Katowicami ułatwia dostępność krajowej i międzynarodowej kolejowej sieci pasażerskiej.

Większość obiektów użyteczności publicznej, z których korzystają mieszkańcy, znajduje się w Śródmieściu. Z tego powodu w centrum odnotowuje się największą dostępność parkingów. Natomiast najgorsza sytuacja pod tym względem jest zauważana wśród gęstej zabudowy takich dzielnic, jak Sporysz czy Zabłocie, w których duża liczba ludności oraz stosunkowo wysokie natężenie ruchu i funkcji (np. usługowych) powodują wzmożone zapotrzebowanie na miejsca parkingowe. Niska dostępność parkingów dotyczy także peryferyjnych części miasta (tylko w niektórych obszarach odnotowano przeciętną dostępność wynikającą z występowania pojedynczych parkingów).

Mapa 9. Poziom dostępności parkingów w podziale na obszary.

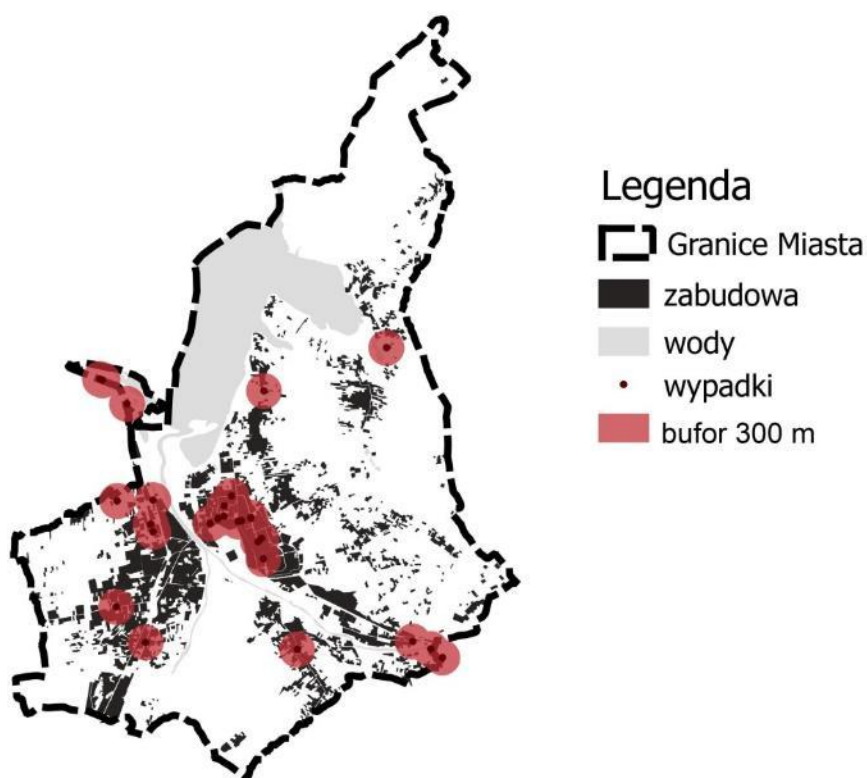

Źródło: Specjalistyczne opracowanie diagnozy przestrzenno-środowiskowej Miasta Żywiec, 2017.

Ocena dostępności parkingów została przeprowadzona za pomocą wizji lokalnej oraz konsultacji społecznych. Występowanie największej dostępności wolnych miejsc parkingowych odnotowano na parkingach wokół kościołów oraz przy punktach handlu detalicznego. Najmniejsza dostępność wolnych miejsc parkingowych występuje natomiast w strefie zabudowy wielorodzinnej.

W związku z tym, że w Żywcu dominuje transport samochodowy, jednym z analizowanych czynników była ocena poziomu bezpieczeństwa pieszych na drogach. W Żywcu doszło łącznie do 147 wypadków drogowych. Policja odnotowała także 1151 kolizji drogowych. Jednymi z najbardziej niebezpiecznych odcinków dróg są: DW 945 (Żywiec – Korbielów), DW 946 (Żywiec – Las) oraz droga Żywiec – Kocień. Jako główną przyczynę wypadków podaje się nadmierną prędkość (46 zdarzeń), nieustąpienie pierwszeństwa (15 zdarzeń) oraz niezachowanie odpowiedniej odległości między pojazdami (14 zdarzeń). Policja zauważyła również spadek osób kierujących pod wpływem alkoholu (w roku 2016 zatrzymano 231, w roku 2015 było ich 335).

Mapa 10. Wypadki z udziałem pieszych, którzy ponieśli śmierć lub doznali ciężkich obrażeń ciała (w latach 2012-2016).

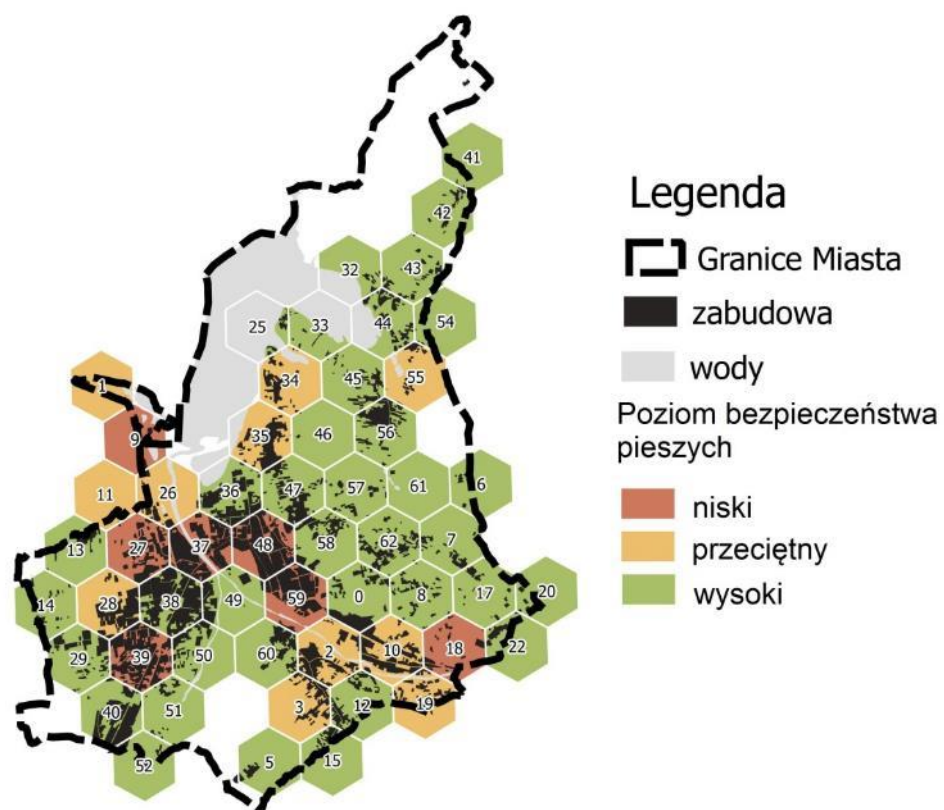

Źródło: Specjalistyczne opracowanie diagnozy przestrzenno-środowiskowej Miasta Żywca, 2017.

W stosunku do wypadków drogowych z udziałem pieszych (którzy ponieśli śmierć lub doznali ciężkich obrażeń ciała), mających miejsce w całym województwie śląskim, w Żywcu problem ten występuje na małą skalę. Na przestrzeni lat 2012-2016 (30 IX) najczęściej tego typu wypadków wystąpiło w dużych miastach: Częstochowa (213), Bielsko-Biała (177), Zabrze (152). W Żywcu doszło do 27 wypadków tego typu zdarzeń, których rozmieszczenie przedstawia mapa nr 10.

Na mapie nr 10 wokół punktowo oznaczonych wypadków z udziałem pieszych, którzy ponieśli śmierć lub ciężkie obrażenia ciała, wyznaczono w odległości do 300 metrów miejsca potencjalnie niebezpieczne. Następnie dokonano oceny poziomu bezpieczeństwa pieszych w poszczególnych obszarach. Niski poziom bezpieczeństwa oznacza, że miejsca niebezpieczne obejmowały swoim zasięgiem większość danego obszaru; w przypadku przeciętnego bezpieczeństwa miejsca niebezpieczne w małym stopniu obejmowały dany obszar. W strefach, w których nie odnotowano tego rodzaju wypadków oraz zasięg miejsc niebezpiecznych również nie wkraczał na dany obszar, oceniano poziom bezpieczeństwa pieszych jako – wysoki. Wyniki analizy przedstawia poniższa mapa, na której łatwo da się zaobserwować, że nie ma wyraźnej koncentracji przestrzennej tego typu zdarzeń. Wynika to zapewne z faktu, iż każdy wypadek wiąże się ze splotem kilku różnych czynników, jak np. zły rodzaj nawierzchni, nieprawidłowe ukształtowanie terenu, itp.

Mapa 11. Poziom bezpieczeństwa pieszych w podziale na obszary.

Źródło: Specjalistyczne opracowanie diagnozy przestrzenno-środowiskowej Miasta Żywiec, 2017.

Na terenie Miasta Żywiec działa obecnie 6 przedszkoli publicznych, 5 szkół podstawowych, 2 zespoły szkolno-przedszkolne i 3 gimnazja. Do szkół podstawowych działających na obszarze miasta zalicza się¹⁴:

- a) Szkołę Podstawową nr 1, ul. Ks. Prałata Stanisława Słonki 14;
- b) Szkołę Podstawową nr 3, ul. M. Skłodowskiej-Curie 2;
- c) Szkołę Podstawową nr 5, ul. Powstańców Śląskich 4;
- d) Szkołę Podstawową nr 9, ul. Podlesie 63;
- e) Szkołę Podstawową nr 6;
- f) Szkołę Podstawową nr 8.

Do zespołów Szkolno-Przedszkolnych działających w obszarze Żywca zalicza się:

- a) Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1: Szkoła Podstawowa nr 6, Przedszkole nr 12, ul. Moszczanicka 26;
- b) Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2: Szkoła Podstawowa nr 8, Przedszkole nr 13, ul. Niezapominajki 14.

Do Gimnazjów działających na terenie Żywca zalicza się:

- a) Gimnazjum nr 1, ul. Dworcowa 26;
- b) Gimnazjum nr 2, ul. Zielona 1;
- c) Gimnazjum nr 3, ul. M. Skłodowskiej - Curie 2.

Do przedszkoli działających na terenie Żywca zalicza się:

- a) Przedszkole nr 1, ul. Ks. Prałata Stanisława Słonki 4;
- b) Przedszkole nr 6, ul. Sporyska 37;
- c) Przedszkole nr 8, ul. Grunwaldzka 17;
- d) Przedszkole nr 9, ul. Poniatowskiego 12;
- e) Przedszkole nr 10, ul. Kolonia Browar 44;
- f) Przedszkole nr 11, os. Parkowe 16.

Do szkół ponadgimnazjalnych działających na terenie Żywca zaliczyć należy:

- a) I Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika
- b) Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych;
- c) Zespół Szkół Drzewnych i Leśnych;

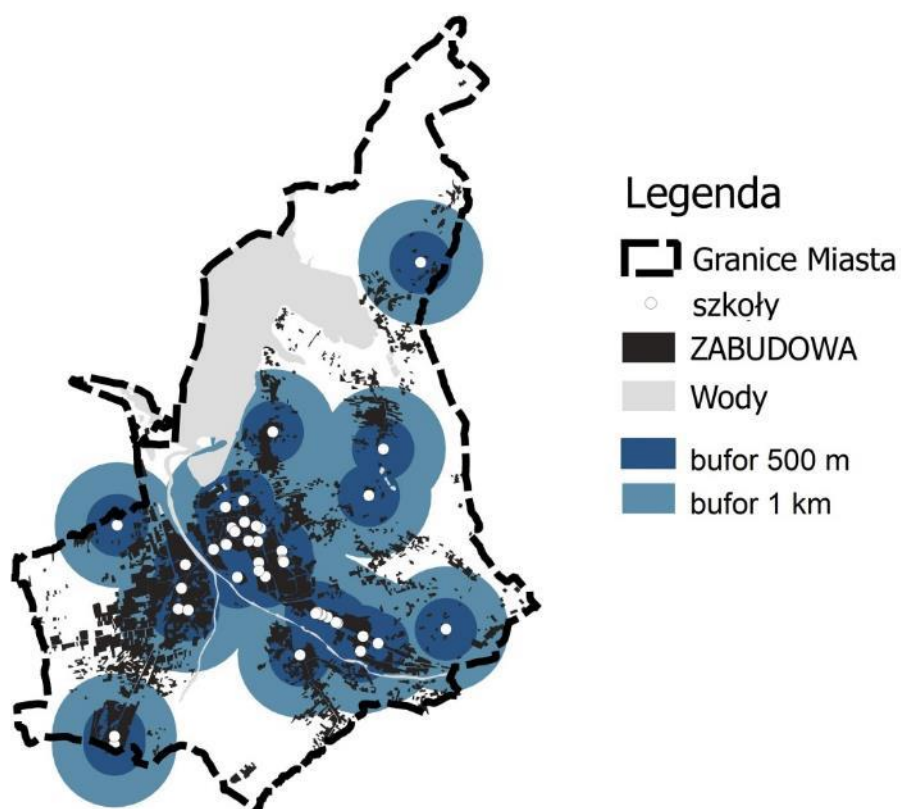
¹⁴ Stan sprzed wejścia w życie reformy systemu edukacji w 2017 r.

- d) Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych;
- e) Zespół Szkół Budowlano-Drzewnych im. Armii Krajowej;
- f) Zespół Szkół Agrotechnicznych i Ogólnokształcących im. J. Piłsudskiego;
- g) Zespół Szkół Samochodowych;
- h) Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy.

Na terenie miasta działa również Wydział Zamiejscowy Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej.

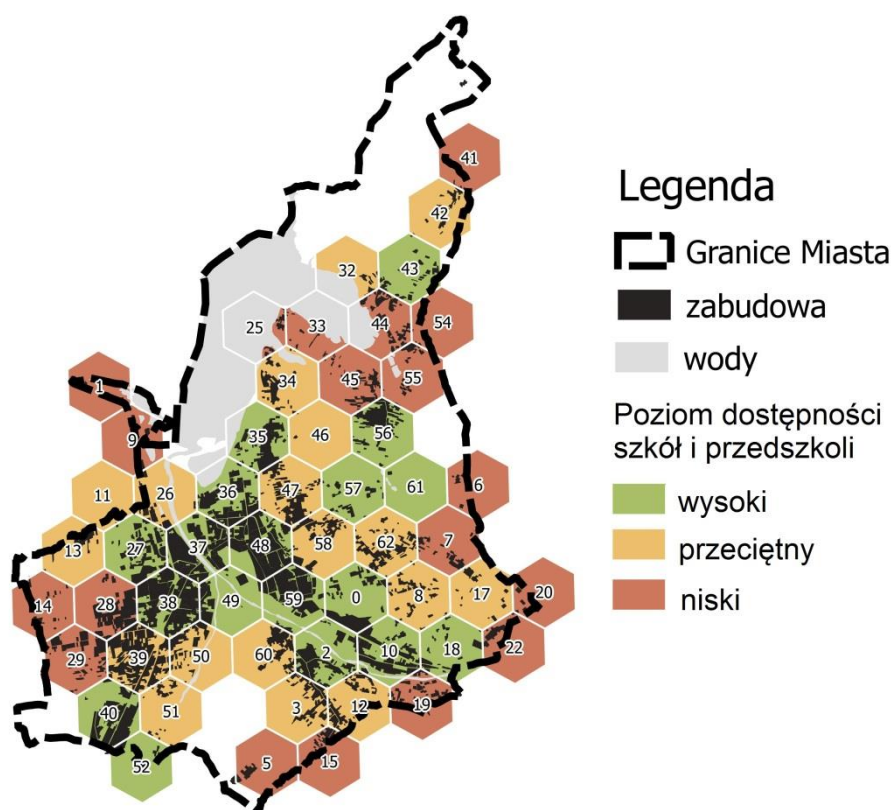
Mapa 12. Szkoły i przedszkola oraz ich dostępność.

Źródło: Specjalistyczne opracowanie diagnozy przestrzenno-środowiskowej Miasta Żywiec, 2017.

Powyższa mapa przedstawia rozmieszczenie szkół i przedszkoli na terenie miasta oraz ich dostępność (w strefie 500-metrowej oraz 1 km). Na podstawie tych danych uznano, że obszary, które znajdują się w przeważającej części w strefie 500-metrowego dojazdu charakteryzują się dużą dostępnością placówek oświatowych; te obszary, których przeważająca część znajdowała się w strefie dojazdu do 1 km, uznano za charakteryzujące się – przeciętną dostępnością. Obszary, na których większość terenów znajdowała się poza strefą 1 km, oceniono jako – nisko dostępne. Wyniki tej analizy przedstawiono na mapie nr 13. Najgorszą dostępność do szkół i przedszkoli mają obszary znajdujące się na obrzeżach miasta, ale również części dzielnic: Zabłocie, Moszczanicy oraz Rędziny.

Mapa 13. Poziom dostępności do szkół i przedszkoli w podziale na obszary.

Źródło: Specjalistyczne opracowanie diagnozy przestrzenno-środowiskowej Miasta Żywiec, 2017.

Kolejnym analizowanym elementem w obszarze sfery przestrzenno-funkcjonalnej była dynamika rozwoju budownictwa mieszkaniowego w Żywcu, która utrzymuje się od kilku lat na podobnym poziomie. Co roku w Żywcu przybywa około 30-40 nowych budynków mieszkalnych (największy wzrost odnotowano na przełomie lat 2010-2011: 217 budynków). W przypadku mieszkań, sytuacja rozkłada się podobnie. Każdego roku zasób mieszkaniowy wzrasta o około 35-50 mieszkań. Analizując zasoby mieszkaniowe w stosunku do liczby mieszkańców, można zauważyć systematyczny wzrost liczby mieszkań w przeliczeniu na 100 mieszkańców (największy wzrost odnotowuje się na przełomie lat 2012-2013).

Tabela 14. Zasoby mieszkaniowe w Żywcu.

Rodzaj	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Budynki mieszkalne	5 314	5 530	5 567	5 610	5 645	5 679
Zasoby mieszkaniowe (mieszkania)	11 484	11 531	11 572	11 619	11 659	11 695
Liczba mieszkań w przeliczeniu	353,7	355,6	357,8	362,2	365,0	367,6

na 100 mieszkańców						
--------------------	--	--	--	--	--	--

Źródło: Specjalistyczne opracowanie diagnozy przestrzenno-środowiskowej Miasta Żywiec, 2017.

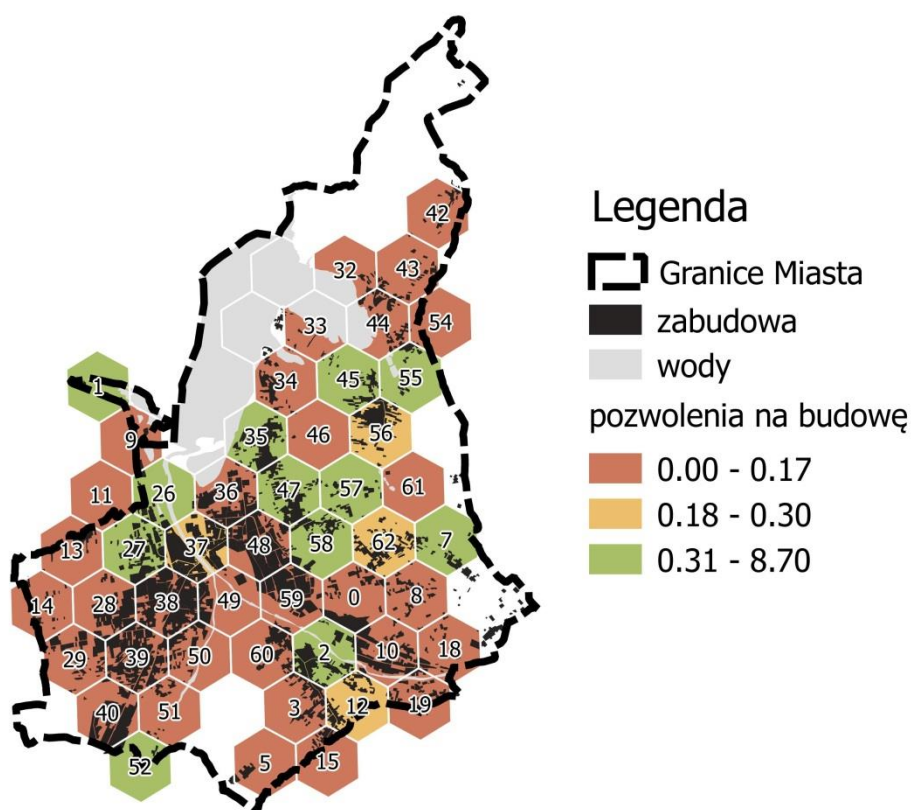
Analiza wydanych pozwoleń na użytkowanie wskazuje, że przeciągu ostatnich lat liczba nowych budynków oddanych do użytkowania była wyższa od liczby mieszkań. W przypadku mieszkań liczba ta utrzymuje się na podobnym poziomie w roku 2014 i 2015. Najwięcej nowych budynków mieszkaniowych oddano do użytkowania w roku 2013.

Tabela 15. Budownictwo mieszkaniowe w Żywcu.

Rodzaj	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Mieszkania oddane do użytkowania	65	54	46	58	47	48
Budynki nowe oddane do użytkowania	62	64	57	70	49	57

Źródło: Specjalistyczne opracowanie diagnozy przestrzenno-środowiskowej Miasta Żywca, 2017.

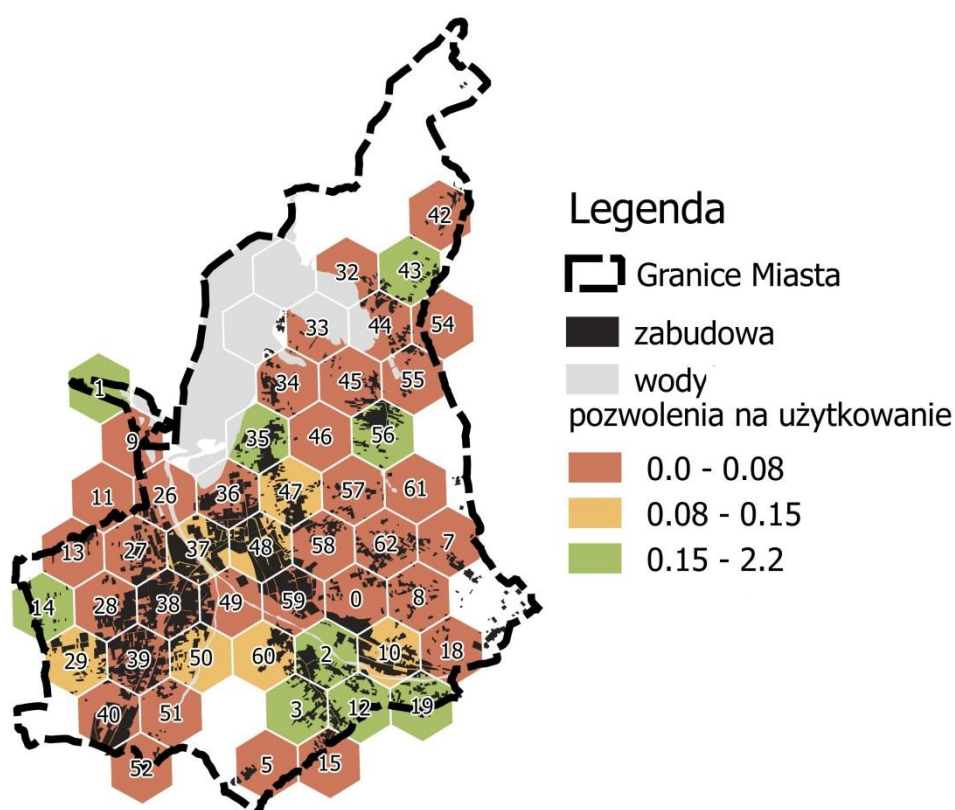
Mapa 14. Liczba wydanych pozwoleń na budowę w przeliczeniu na 100 mieszkańców w podziale na obszary.

Źródło: Specjalistyczne opracowanie diagnozy przestrzenno-środowiskowej Miasta Żywiec, 2017.

Pierwszy z analizowanych czynników dotyczy liczby wydanych pozwoleń na budowę w przeliczeniu na 100 mieszkańców (dla każdego obszaru zliczono wydane pozwolenia). Obszary, w których liczba wydanych pozwoleń na budowę przypadających na 100 mieszkańców była mniejsza niż średnia (0,18), oznaczono kolorem czerwonym; te, których wartość wskaźnika była zbliżona do wartości średniej, oznaczono kolorem pomarańczowym (0,18 – 0,3); natomiast na obszarach, gdzie wysokość wskaźnika wynosiła powyżej 0,3, uznano, że dynamika rozwoju zabudowy jest wysoka (kolor zielony). Drugi z czynników dotyczy liczby wydanych pozwoleń na użytkowanie w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Postanowiono potraktować te dane jako osobny wskaźnik, ponieważ sama liczba wydanych pozwoleń na budowę nie oddawałaby pełnego obrazu sytuacji dotyczącej rzeczywistej dynamiki rozwoju zabudowy. Skalę uzależniono od wysokości wartości średniej, analogicznie do poprzedniego wskaźnika. Wynik analizy przedstawia poniższa mapa.

Mapa 15. Liczba wydanych pozwoleń na użytkowanie w przeliczeniu na 100 mieszkańców w podziale na obszary.

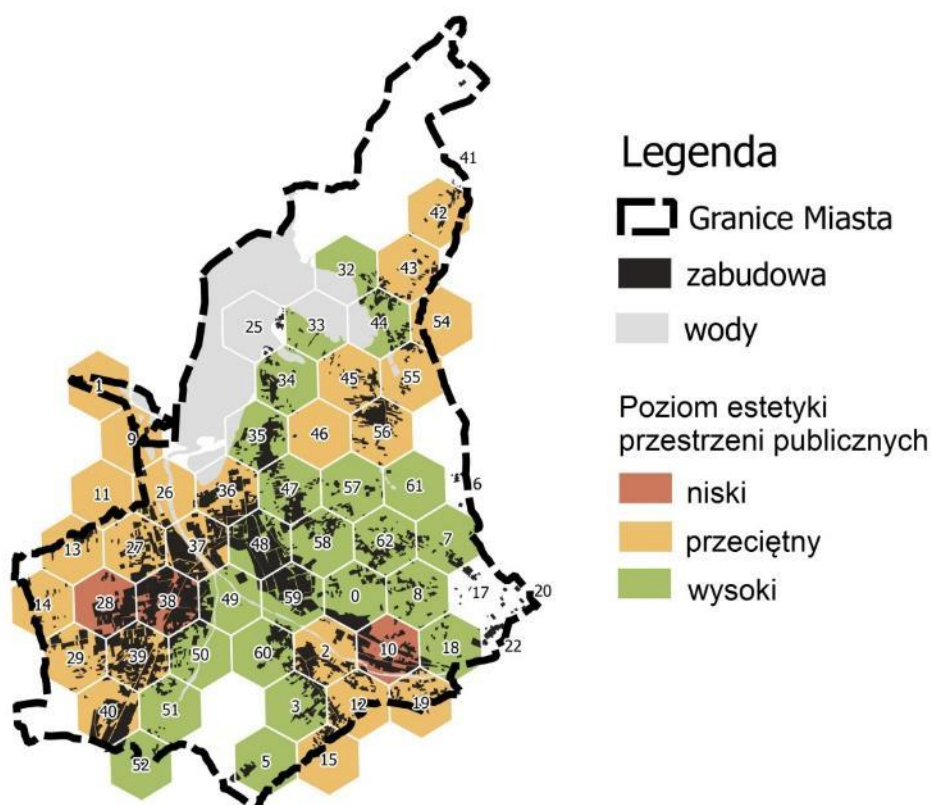

Źródło: Specjalistyczne opracowanie diagnozy przestrzenno-środowiskowej Miasta Żywiec, 2017.

Po przeanalizowaniu obu wskaźników okazało się, że najczęściej pozwoleń na użytkowanie wydano na obrzeżach miasta: w okolicy Jeziora Żywieckiego, a także w Śródmieściu, w zachodnio-południowej części Zabłocia i w Sporyszu; w mniejszym stopniu w dzielnicach Moszczanica i Oczków. Rozkład przestrzenny wydanych pozwoleń na budowę nieco się różnił. Najwyższy wskaźnik odnotowano w Śródmieściu, w części Moszczanicy oraz we wschodniej części dzielnicy Kocurów-Koleby. W obu przypadkach najmniejszą dynamiką nowej zabudowy charakteryzowały się obszary znajdujące się w większości w Zabłociu i Oczkowie oraz w zachodniej części dzielnicy Kocurów-Koleby.

Przeprowadzono także analizę poziomu estetyki przestrzeni publicznych, która obejmowała zestawienie danych jakościowych pozyskanych w wyniku badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców i innych interesariuszy, analizy eksperckiej i oceny Zespołu Projektowego. Najniższy poziom estetyki przestrzeni publicznych występuje na obszarze gridów o numerach: 28, 38 oraz 10. Wyniki analizy przedstawia poniższa mapa.

Mapa 16. Poziom estetyki przestrzeni publicznych w podziale na obszary.

Źródło: Specjalistyczne opracowanie diagnozy przestrzenno-środowiskowej Miasta Żywiec, 2017.

W celu zobrazowania występowania zjawisk problemowych na obszarze Żywca w sferze funkcjonalno-przestrzennej dokonano analizy danych związanych z liczbą wydanych pozwoleń na użytkowanie w przeliczeniu na 100 mieszkańców, liczbą wydanych pozwoleń na budowę na 100 mieszkańców, dostępnością parkingów, dostępnością połączeń komunikacyjnych i poziomem estetyki przestrzeni publicznej, co pokazuje poniższa tabela. Przedstawione w niej dane stanowią wartości poszczególnych wskaźników dla odpowiadających im jednostek przestrzennych grid.

Tabela 16. Czynniki funkcjonalno-przestrzenne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.

Obszar (grid)	Pozwolenia na użytkowanie w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Pozwolenia na budowę w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Dostępność parkingów	Dostępność połączeń komunikacyjnych	Estetyka przestrzeni publicznej
0	0,00	0,13	P	P	L
1	2,17	8,70	G	P	P
2	0,18	0,37	G	P	P
3	0,24	0,00	G	P	L
5	0,00	0,00	G	G	L
7	0,00	8,00	G	P	L
8	0,00	0,00	G	P	L
9	0,00	0,00	G	P	P
10	0,09	0,00	G	L	G
11	0,00	0,00	G	G	P
12	0,27	0,27	G	P	P
13	0,00	0,00	G	G	P
14	0,58	0,00	G	G	P
15	0,00	0,00	G	G	P
18	0,00	0,00	G	L	L
19	0,60	0,00	G	G	P
26	0,00	1,66	G	P	P
27	0,00	1,17	G	P	P
28	0,00	0,00	G	P	G
29	0,14	0,14	G	P	P
32	0,00	0,00	G	G	L
33	0,00	0,00	G	G	L

34	0,00	0,00	G	P	L
35	0,71	1,06	G	L	L
36	0,00	0,16	L	L	P
37	0,09	0,23	L	L	P
38	0,00	0,14	G	L	G
39	0,00	0,11	G	P	P
40	0,00	0,00	P	L	P
42	0,00	0,00	G	P	P
43	0,17	0,00	G	P	P
44	0,00	0,16	G	P	L
45	0,00	0,65	G	P	P
46	0,00	0,00	G	G	P
47	0,13	0,40	G	P	L
48	0,15	0,02	P	L	L
49	0,00	0,00	L	G	L
50	0,15	0,15	P	P	L
51	0,00	0,00	G	G	L
52	0,00	0,52	G	G	L
54	0,00	0,00	G	G	P
55	0,00	0,45	P	P	P
56	0,28	0,28	P	P	P
57	0,00	0,42	G	P	L
58	0,00	0,75	G	P	L
59	0,02	0,00	P	L	L
60	0,12	0,12	G	P	L
61	0,00	0,00	G	P	L
62	0,00	0,18	P	P	L
Średnia dla miasta	0,09	0,18	-	-	-

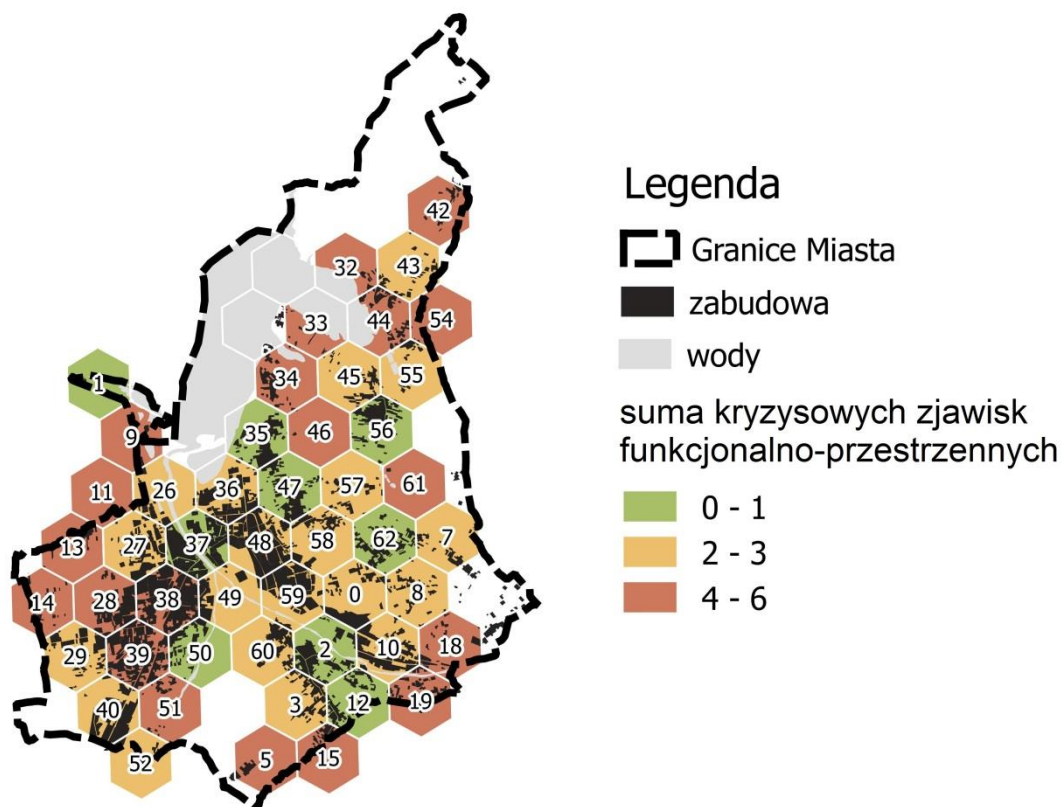
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Żywcu oraz badań ankietowych, analizy eksperckiej i oceny Zespołu Projektowego.

3.6 Wnioski ze sfery funkcjonalno-przestrzennej

Analiza sfery funkcjonalno-przestrzennej w Żywcu dotyczyła wyznaczenia problemów przestrzennych, zarówno pod kątem funkcjonalnym, jak i estetycznym – w oparciu o czynniki ilościowe i jakościowe. Dzięki temu wskazane zostały jednostki przestrzenne, które charakteryzują się największą koncentracją problemów o charakterze przestrzenno-funkcjonalnym, do których należą gridy o numerach: 5, 11, 13, 15, 28, 32, 33, 38, 46, 51 oraz 54. Dane zostały zaprezentowane w postaci diagramu, co przedstawia tabela nr 16. Największe natężenie negatywnych zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych odnotowano na obrzeżach miasta. Te obszary są najczęściej gorzej skomunikowane, posiadają niską dostępność do szkół i przedszkoli, charakteryzują się niską dynamiką rozwoju zabudowy oraz mają niską dostępność parkingów. Najlepiej prezentują się obszary północnej części Śródmieścia, a także części Sporysza i dzielnicy Kocurów-Koleby. Poniżej zaprezentowano na mapie sumaryczne zestawienie problemów funkcjonalno-przestrzennych.

Mapa 17. Suma kryzysowych zjawisk funkcjonalno-przestrzennych w podziale na obszary.

Źródło: *Diagnoza przestrzenno-środowiskowa, 2017.*

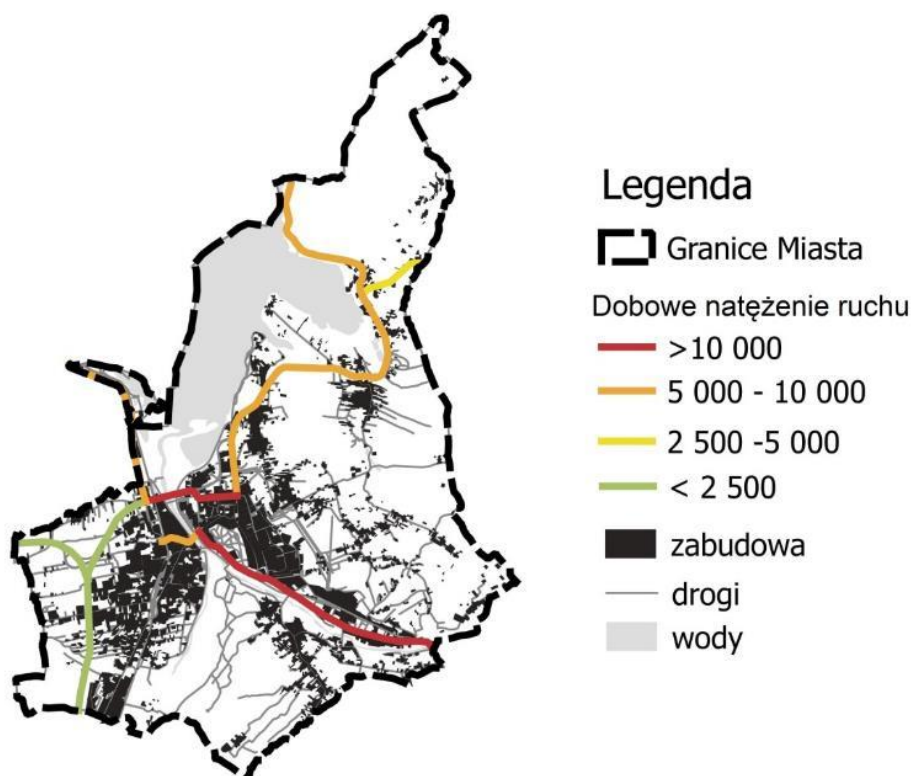
3.7 Sfera techniczna

W Żywcu znajduje się:

- 133,148 km dróg gminnych;
- 23,571 km dróg powiatowych;
- 14 km dróg wojewódzkich;
- 5,5 km dróg krajowych.

Największe natężenie ruchu odnotowuje się wzdłuż ulic M. Kopernika i ul. Żeromskiego (bez uwzględnienia dróg gminnych i powiatowych), co nie oznacza jednak, że tylko na tych trasach występuje problem dużego natężenia ruchu. Sumaryczna ocena istniejącego układu wypadła niezadowolająco¹⁵.

Mapa 18. Średni dobowy ruch pojazdów na sieci dróg, których zarządcą jest Zarząd Województwa Śląskiego oraz GDDKiA Katowice w roku 2015.

Źródło: *Diagnoza przestrzenno-środowiskowa, 2017.*

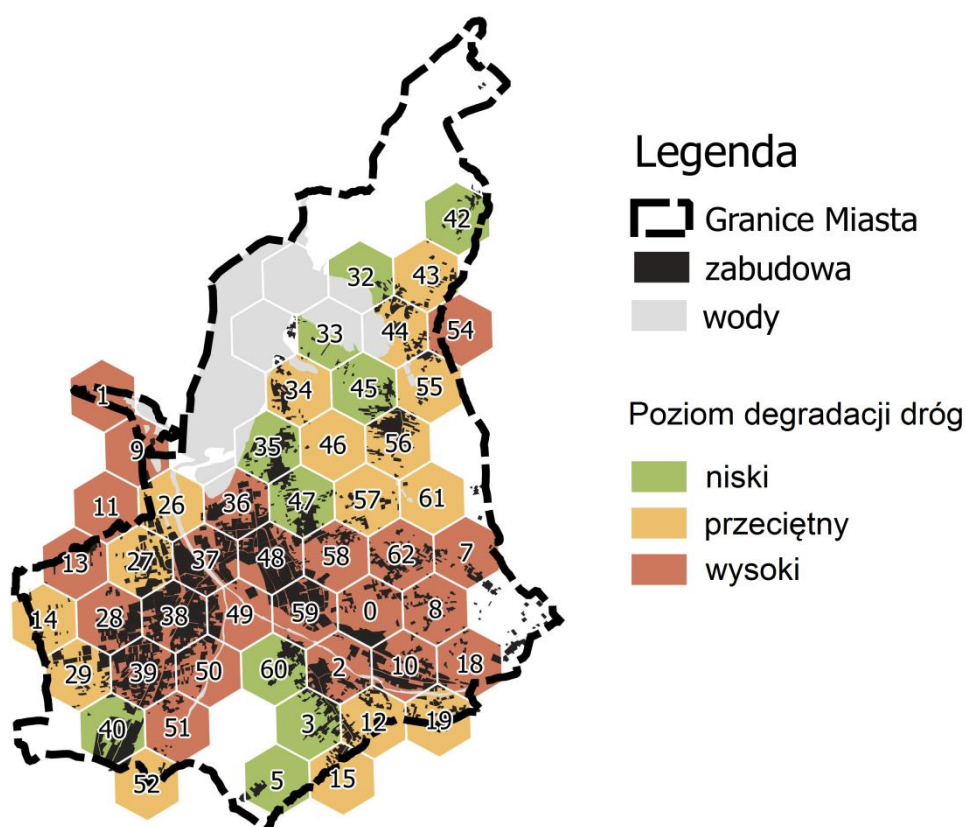
¹⁵ *Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla miasta Żywiec, 2015*

Do głównych wad istniejącego układu zalicza się brak segregacji ruchów tranzytowych i lokalnych (główne ciągi komunikacyjne prowadzą przez obszar śródmiejski, brakuje możliwości omijania tego obszaru); duże obciążenie ruchem kołowym (powodujące występowanie blokady ruchu); mała liczba tras alternatywnych w razie blokady obszarowej (w przypadku wstrzymania ruchu na jednej z przepraw mostowych może dojść do całkowitego paraliżu komunikacyjnego miasta).

W związku z powyższym, jednym z analizowanych czynników jest ocena poziomu degradacji dróg. W obszarach, gdzie dominowały wyremontowane ciągi komunikacyjne, przypisano niski poziom degradacji dróg (kolor zielony). Na terenach, gdzie ciągi komunikacyjne nie wymagały remontów, oceniono ich stan jako – przeciętny (kolor pomarańczowy); obszary problemowe charakteryzujące się dominacją dróg wymagających remontu oznaczono kolorem – czerwonym.

Wynik analizy przedstawia poniższa mapa. Najgorszej jakości drogi znajdują się w dzielnicy Kocurów-Koleby, a także w części dzielnic Zabłocie, Podlesie i Śródmieście.

Mapa 19. Poziom degradacji dróg w podziale na obszary.

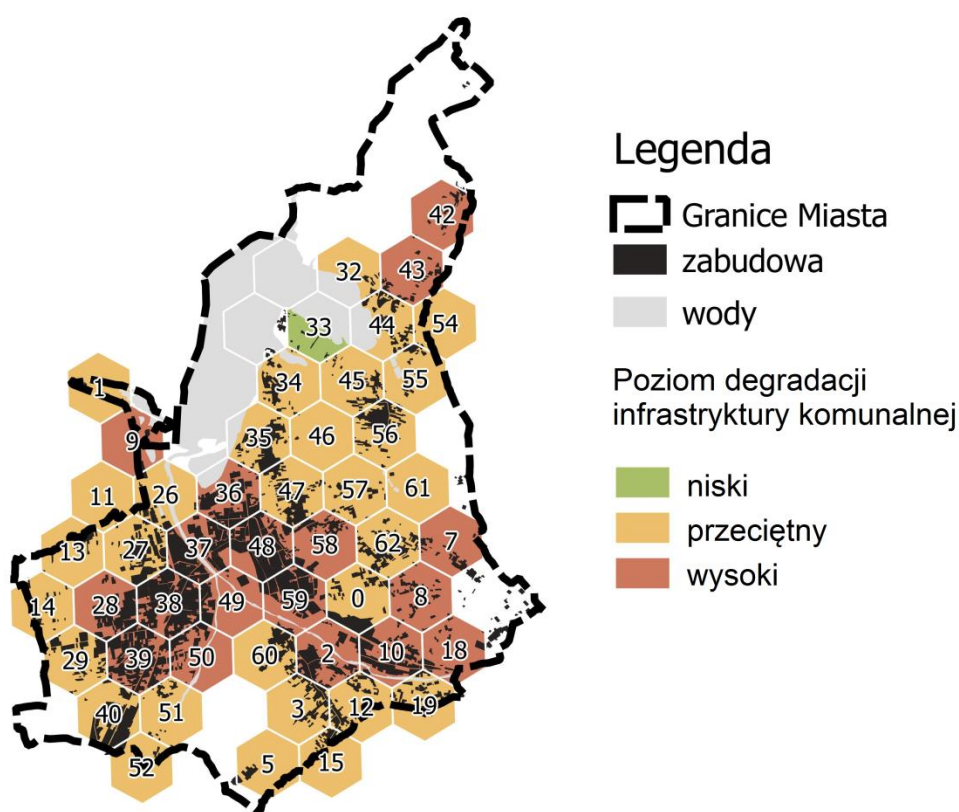

Źródło: *Diagnoza przestrzenno-środowiskowa, 2017.*

Kolejnym z analizowanych czynników jest ocena poziomu degradacji infrastruktury komunalnej. W obszarach, gdzie nie występują zakłócenia w dostawach mediów (energia elektryczna, woda, energia ciepła) przypisano niski poziom degradacji infrastruktury komunalnej (kolor zielony); na terenach gdzie nie występuje potrzeba generalnych remontów infrastruktury oceniono ich stan jako przeciętny (kolor pomarańczowy); obszary problemowe charakteryzujące się dominacją infrastruktury komunalnej wymagającą remontu oznaczono kolorem czerwonym.

Wynik analizy przedstawia poniższa mapa.

Mapa 20. Poziom degradacji infrastruktury komunalnej w podziale na obszary.

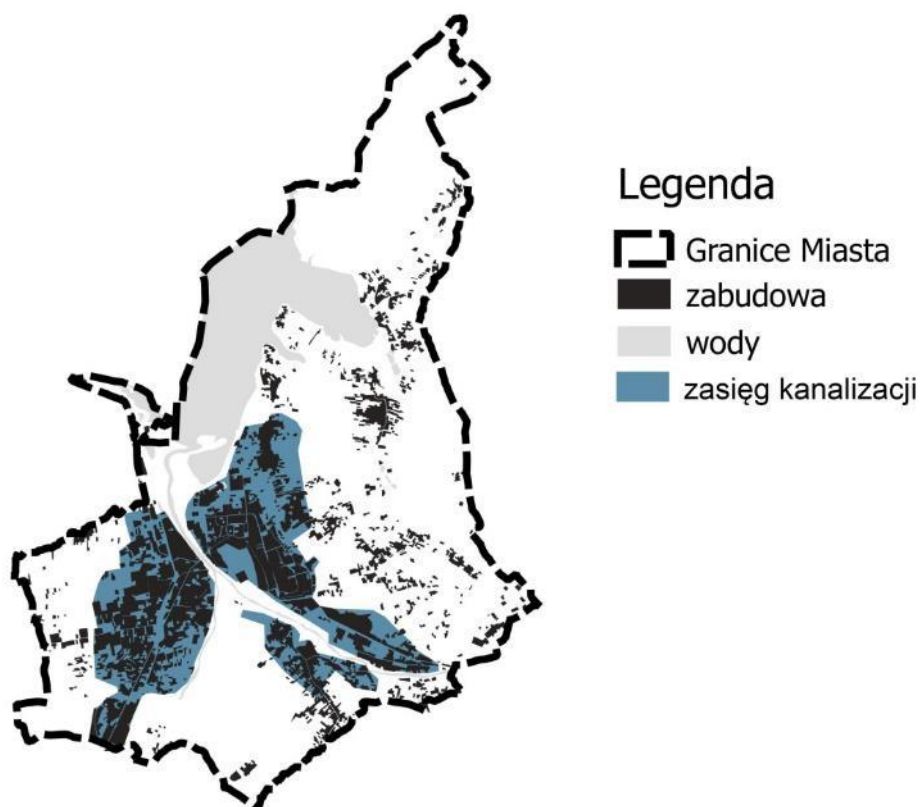

Źródło: *Diagnoza przestrzenno-środowiskowa, 2017.*

Źródłem wody pitnej dla Żywca jest ujęcie na rzece Koszarawie. Ponadto na terenie miasta znajdują się 23 studnie. Biorąc pod uwagę ilości wód ujmowanych przez przemysł ($2690,90 \text{ m}^3/\text{d}$) sumaryczne zasoby eksploatacyjne wynoszą $12767,54 \text{ m}^3/\text{d}$. Żywiec w chwili obecnej posiada 20-procentowy deficyt w zakresie sieci wodociągowej. Istniejące ujęcia i sieć wodociągowa nie stanowią wystarczającego zabezpieczenia dla rozwijającego się miasta.

W zabudowie mieszkaniowej Żywca dominują budynki, które posiadają wewnętrzną instalację wodno-kanalizacyjną. Większość miasta pokryta jest siecią kanalizacyjną odprowadzającą ścieki do istniejącej oczyszczalni.

Mapa 21. Zasięg kanalizacji.

Źródło: Diagnoza przestrzenno-środowiskowa, 2017.

W Polsce w ostatnim dziesięcioleciu utrzymuje się znaczny wzrost inwestycji w obszarze infrastruktury techniczno-sanitarnej. Długość sieci wodociągowej w całej Polsce zwiększyła się z 272,9 tys. km w 2010 roku do 297,9 tys. km w 2015 roku, co stanowi wzrost o 9,2%. Liczba przyłączy wody i kanalizacji w Polsce w roku 2015 wyniosła 5,5 mln i w porównaniu z rokiem poprzednim (2014) wzrosła o 106,5 tys. sztuk. W Żywcu natomiast długość sieci wodociągowej wzrosła z 127,7 km (w roku 2010) do 172,6 km (w 2015 roku), co stanowi wzrost aż o 35,2% – znacznie więcej niż w całej Polsce. Liczba mieszkań wyposażonych w wodociąg – zarówno w całej Polsce, jak i w Żywcu – z roku na rok rośnie. W stosunku do roku 2010 liczba mieszkań wyposażonych w wodociąg w Polsce wzrosła z 12 818,2 tys. sztuk do 13 660,3 tys. sztuk w roku 2015 – wzrost o 6,6%. W Żywcu natomiast liczba takich mieszkań wzrosła z 11 282 sztuk (rok

2010) do 11 505 sztuk w roku 2015 – wzrost o około 2%. Poniższa tabela przedstawia liczbę mieszkań wyposażonych w instalacje techniczno-sanitarne w Żywcu.

Tabela 17. Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne w mieście Żywiec.

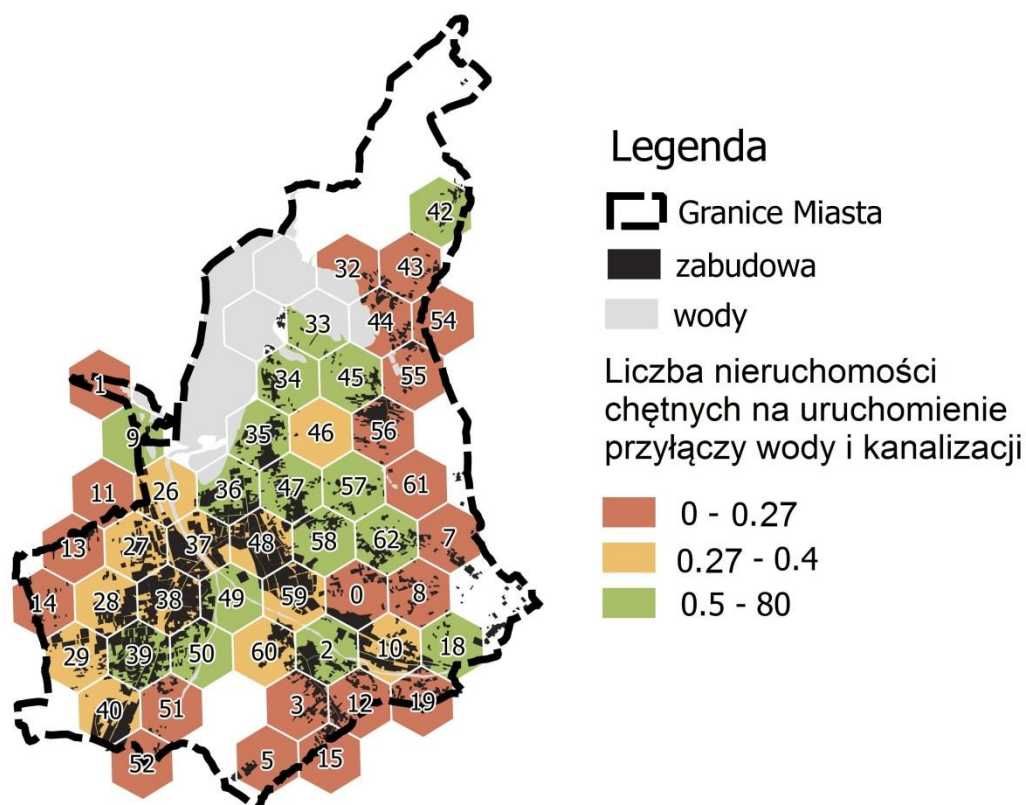
Rodzaj	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba mieszkań z doprowadzonym wodociągiem	11 282	11 331	11 372	11 423	11 464	11 505
Liczba mieszkań z doprowadzonym gazem sieciowym	999	1 008	1 021	1 039	1 048	1 061
Długość czynnej sieci wodociągowej ogółem (w km)	127,7	153,7	153,7	153,7	153,7	172,6
Liczba zbiorników bezodpływowych	254	253	253	212	212	212

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego.

Poniższa mapa przedstawia liczbę nieruchomości chętnych na uruchomienie przyłączy wody i kanalizacji w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Najwięcej tego typu nieruchomości odnotowano w obszarach: 33 (wskaźnik wyniósł aż 80) oraz w obszarze 9 (wysokość wskaźnika jest równa 6). W pozostałych obszarach wartość wskaźnika znajduje się w przedziale (0-2.04). Średnia wartość tego wskaźnika dla miasta wynosi 0,27, w związku z czym obszary, na których ten poziom nie został osiągnięty, uznano za obszary problemowe. Tereny, których wartość wahała się między 0,27-0,4 uznano za przeciętne (kolor pomarańczowy), natomiast jeżeli wartość wskaźnika na danym obszarze przekraczała znacząco wartość średnią (powyżej 0,4) oznaczano ją kolorem zielonym. Kolorem pomarańczowym oznaczono z kolei te obszary, na których w przeważającej części dostępna jest kanalizacja.

Mapa 22. Liczba nieruchomości chętnych na uruchomienie przyłączy wody i kanalizacji w przeliczeniu na 100 mieszkańców w podziale na obszary.

Źródło: *Diagnoza przestrzenno-środowiskowa, 2017.*

Najmniej chętnych na uruchomienie przyłączy wody i kanalizacji odnotowano na obrzeżach Żywca, praktycznie przy granicach miasta (granice południowej, wschodniej i zachodniej części). Najlepsza sytuacja pod tym względem ma miejsce w centrum miasta oraz w dzielnicy Zabłocie.

Żywiec jako stosunkowo duże skupisko ludzi i przemysłu wytwarza własny klimat lokalny. Jego cechami dominującymi są: występowanie temperatur wyższych niż w okolicznych gminach, związanych z położeniem i ukształtowaniem terenu miasta, wraz ze zmianami w strukturze pola wiatru nad miastem (globalne zmniejszenie prędkości przez występowanie lokalnych zawirowań). Położenie geograficzne Żywca w kotlinie sprzyja powstawaniu nad miastem częstych sytuacji inwersyjnych i zwiększa zagrożenie smogiem. Miasto posiada ciepłownię komunalną obsługującą tereny położone po prawej stronie rzeki Soły. Systematyczne zwiększanie wydajności kotłowni pod Grapą spowodowało wyłączenia z pracy i likwidację kotłowni: na osiedlu 700-lecia, na osiedlu Parkowym, na osiedlu pod Grapą, na osiedlu Młodych. Oprócz kotłowni pod Grapą na terenie miasta

występują kotłownie przemysłowe, nastawione są one głównie na zaopatrzenie odbiorców przemysłowych¹⁶.

Liczba mieszkań wyposażonych w centralne ogrzewanie w Polsce z roku na rok rośnie. W porównaniu z rokiem 2010 odnotowano wzrost z 10 542,8 tys. mieszkań do 11 556,7 tys. Mieszkań (wzrost rzed: 9,6%). W Żywcu, co zaobserwować można w poniższej tabeli, również zauważalna jest tendencja wzrostowa – z roku na rok liczba mieszkań z instalacją CO jest wyższa. W 2010 roku liczba mieszkań wyposażonych w instalację centralnego ogrzewania w Żywcu wynosiła 9 898 sztuk, natomiast w roku 2015 – wzrosła ona do 10 141 sztuk (wzrost o 2,6%).

Tabela 18. Mieszkania wyposażone w instalacje centralnego ogrzewania.

Rodzaj	2010	2011	2012	2013	2014	2015
CO	9 898	9 949	9 993	10 047	10 089	10 141

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego.

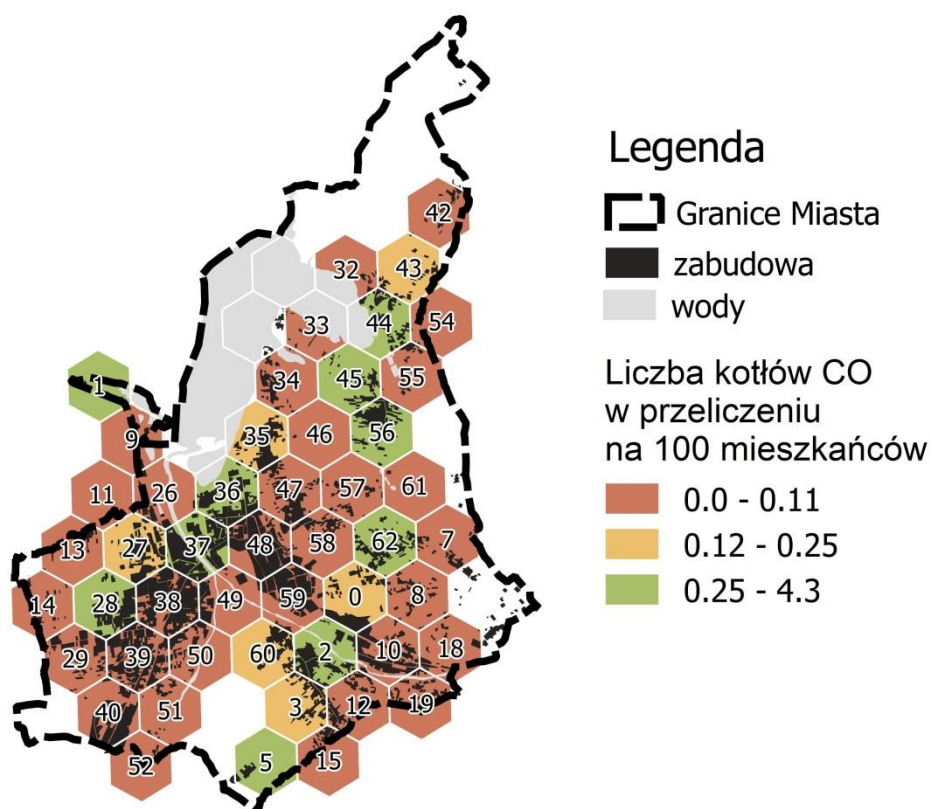
Poniższa mapa przedstawia liczbę kotłów centralnego ogrzewania w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Podobnie jak w przypadku poprzedniego wskaźnika, ocenę przeprowadzono w oparciu o wartość średnią dla miasta (0,12), poniżej której uznawano obszar za kryzysowy.

---

¹⁶ Główny Urząd Statystyczny „Gospodarka mieszkaniowa 2010 r. i 2015 r.”

Mapa 23. Liczba kotłów CO w przeliczeniu na 100 mieszkańców w podziale na obszary.

Źródło: *Diagnoza przestrzenno-środowiskowa, 2017.*

W Żywcu sytuacja dotycząca rozmieszczenia liczby kotłów CO w przeliczeniu na 100 mieszkańców nie kształtuje się najlepiej. Jedynie grid nr 10 wykazuje tendencję powyżej średniej całego miasta – liczba kotłów centralnego ogrzewania w przeliczeniu na 100 mieszkańców w obszarach 1, 28, 37, 36, 5, 2, 62, 56, 44 i 45 wynosi od 0,25 do 4,3 (na mapie kolor zielony). Aż w 33 obszarach – na mapie zaznaczonych kolorem czerwonym – osiągnięto wynik poniżej średniej, tj. 0,12.

W celu zobrazowania występowania zjawisk problemowych na obszarze Żywca w sferze technicznej dokonano analizy danych związanych z liczbą gospodarstw domowych wyrażających chęć przyłączenia wody i kanalizacji do swojej nieruchomości w przeliczeniu na 100 mieszkańców, poziomem degradacji infrastruktury komunalnej oraz poziomem degradacji dróg, co pokazuje poniższa tabela. Przedstawione w niej dane stanowią wartości poszczególnych wskaźników dla odpowiadających im jednostek przestrzennych.

Tabela 19. Czynniki techniczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.

Obszar (grid)	Liczba gospodarstw domowych wyrażających chęć przyłączenia sieci wodno-kanalizacyjnej do swojej nieruchomości w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Poziom degradacji infrastruktury komunalnej	Poziom degradacji dróg
0	0,13	P	P
1	0,00	P	P
2	0,73	P	P
3	0,00	P	L
5	0,00	P	L
7	0,00	P	P
8	0,00	P	P
9	6,25	P	P
10	0,00	P	P
11	0,00	P	P
12	0,00	P	P
13	0,00	P	P
14	0,00	P	P
15	0,00	P	P
18	1,07	P	P
19	0,00	P	P
26	0,00	G	G
27	0,00	G	G
28	0,00	G	G
29	0,28	P	P
32	0,00	P	L
33	80,00	L	L
34	0,68	P	P
35	1,42	G	G
36	0,63	G	G
37	0,09	G	G
38	0,19	G	G
39	0,65	G	G
40	0,00	P	L

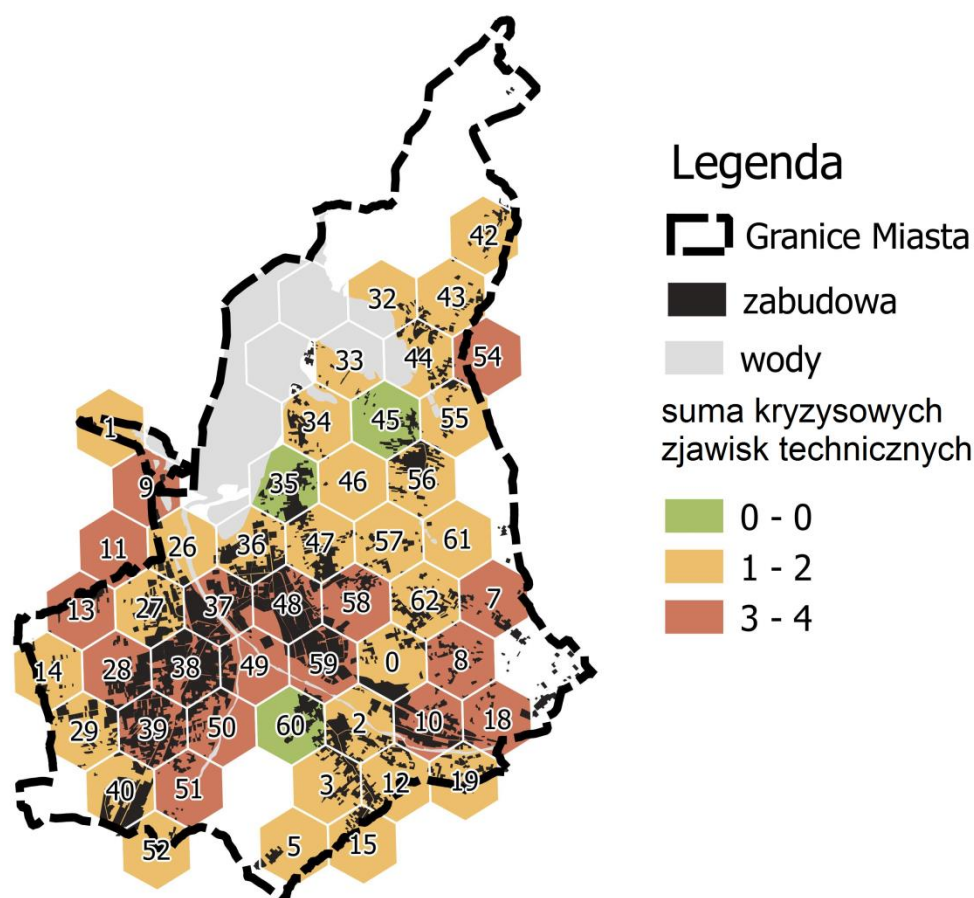
42	0,71	P	L
43	0,00	P	P
44	0,00	P	P
45	0,65	P	L
46	0,00	P	P
47	0,53	G	G
48	0,28	G	G
49	2,04	G	G
50	0,60	G	G
51	0,00	P	G
52	0,00	P	G
54	0,00	P	G
55	0,00	P	P
56	0,00	P	P
57	1,27	P	P
58	1,51	G	G
59	0,04	G	G
60	0,25	P	L
61	0,00	P	P
62	1,25	P	G
Średnia dla miasta	0,27	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z wyników badań ankietowych, analizy eksperckiej i oceny Zespołu Projektowego.

3.8 Wnioski ze sfery technicznej

Ocena ilościowa i jakościowa wymienionych wyżej kluczowych czynników pozwoliła na zdiagnozowanie obszaru o największej koncentracji problemów o charakterze technicznym. Poziom natężenia poszczególnych czynników przedstawia tabela 19. Do jednostek przestrzennych, charakteryzujących się największą koncentracją problemów o charakterze technicznym, zaliczyć trzeba obszary o numerach: 36, 39, 48, 49, 50 oraz 58.

Mapa 24. Suma kryzysowych zjawisk technicznych w podziale na obszary.

Źródło: *Diagnoza przestrzenno-środowiskowa, 2017.*

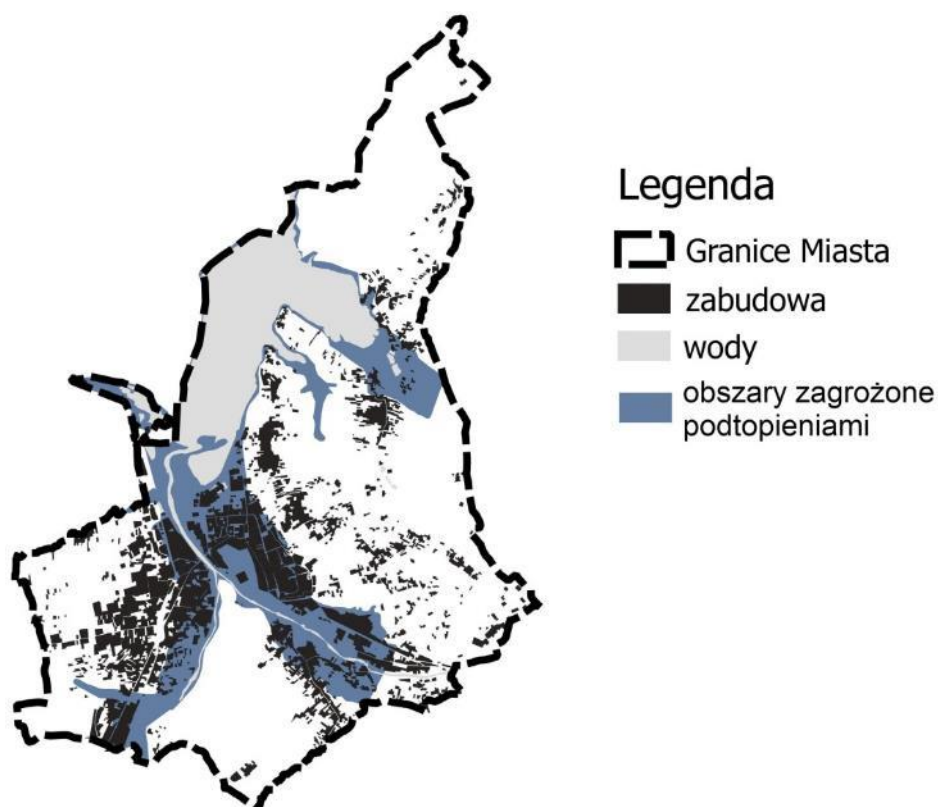
Na powyższej mapie przedstawiono sumę kryzysowych zjawisk o charakterze technicznym. Wynika z niej, że najgorszą sytuacją pod tym względem charakteryzują się obszary położone na obrzeżach miasta (oznaczone kolorem czerwonym), gdzie liczba zaobserwowanych negatywnych zjawisk waha się między 3-4 i dotyczy przede wszystkim wysokiego poziomu degradacji dróg, niskiej liczby nieruchomości zainteresowanych uruchomieniem przyłączy wody i kanalizacji oraz niskiej liczby kotłów CO – rzadziej natomiast wysokiego poziomu degradacji infrastruktury komunalnej. Nieco

lepiej w ocenie wypadły obszary, w których zaobserwowano 1-2 zjawiska kryzysowe (kolor pomarańczowy). Jedynie na terenie trzech obszarów nie rozpoznano żadnego z kryzysowych zjawisk o charakterze technicznym (kolor zielony).

3.9 Sfera środowiskowa

Ze względu na położenie w pobliżu rzek, znaczna część Żywca znajduje się na obszarach zagrożonych podtopieniami. Jedną z ostatnich przyczyn ogłoszenia alarmu powodziowego było wylanie się z brzegów potoku Sporyszek, w październiku 2016 roku. Na skutek wystąpienia intensywnych opadów, pod wodą znalazło się kilka posesji (głównie w dzielnicy Sporysz), a także plac budowy nowego szpitala powiatowego. Niszczyielskie skutki podtopień sprawiły, że postanowiono tę kwestię ocenić jako odrębny wskaźnik. Poniższa mapa przedstawia obszary zagrożone podtopieniami w mieście Żywiec. Widać na niej wyraźnie, jak duża część zabudowy znajduje się na tego typu obszarze.

Mapa 25. Mapa obszarów zagrożonych podtopieniami.

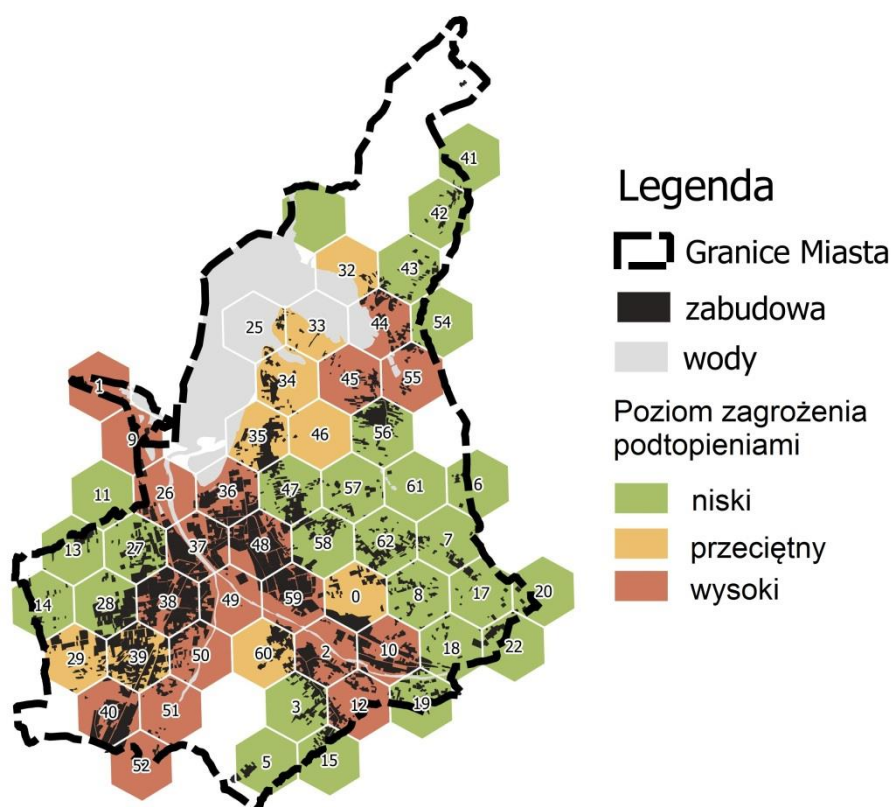

Źródło: *Diagnoza przestrzenno-środowiskowa, 2017.*

Obszary, których przeważająca część leży na terenach zagrożonych podtopieniami, zostały oznaczone na mapie nr 26 kolorem czerwonym i uznane za obszary kryzysowe. W przypadku, gdy tylko niewielka część danego obszaru zazębiała się z tego typu terenami, uznawano poziom zagrożenia podtopieniami jako przeciętny; kolorem zielonym oznaczano obszary, gdzie problem ten nie występuje.

Tereny zagrożone podtopieniami znajdują się w pobliżu wschodniej części Jeziora Żywieckiego oraz wzdłuż doliny rzek Soły i Koszarawy. Ważnym czynnikiem mającym wpływ na taki stan rzeczy jest ukształtowanie terenu w mieście. Fakt, że miasto ze wszystkich stron otoczone jest wzgórzami, potęguje to, że roczna suma opadów w mieście jest stosunkowo wysoka – wzniesienia zatrzymują deszczowe chmury, co skutkuje powstawaniem na obszarze intensywnych ulew. Dodatkowo, rozwijająca się infrastruktura (w tym zwłaszcza zabudowa mieszkaniowa) powoduje degradację środowiska naturalnego – naturalnej ochrony przeciwpowodziowej.

Mapa 26. Poziom zagrożenia podtopieniami w podziale na obszary.

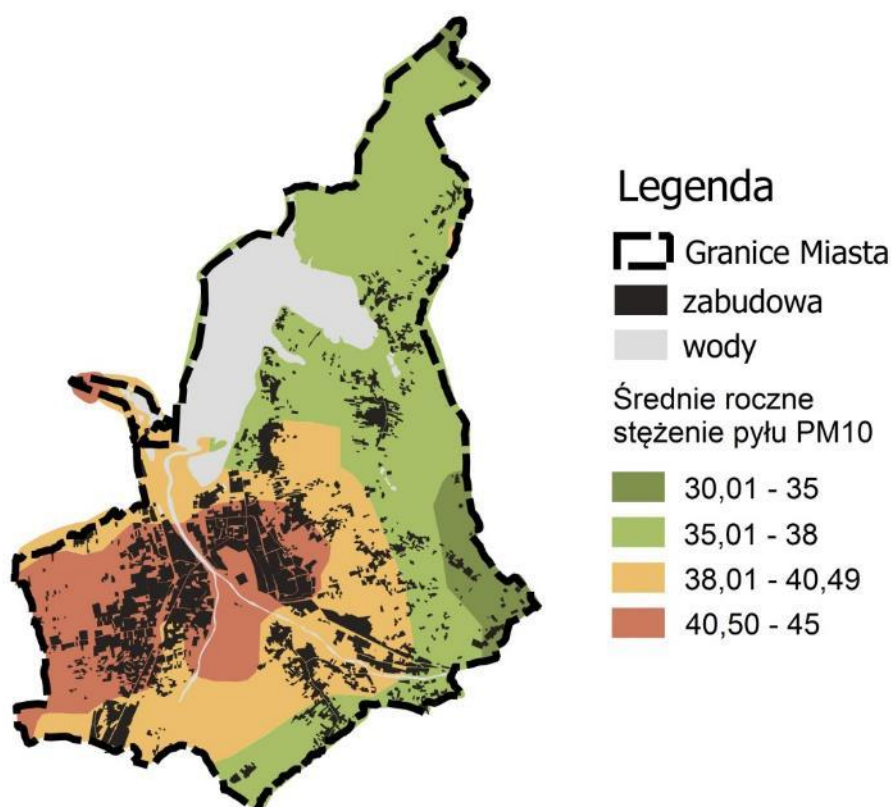
Źródło: Diagnoza przestrzenno-środowiskowa, 2017.

Na stan jakości powietrza na terenie Żywca ma wpływ pięć głównych obszarów problematycznych. Po pierwsze: emisja ze źródeł z sektora budownictwa jednorodzinnego i wielorodzinnego – związana w głównej mierze ze spalaniem paliw w celu pozyskania energii cieplnej (miasto jest zgazyfikowane

jedynie w niewielkim stopniu, dlatego problemem jest tzw. „niska emisja” z palenisk domowych, opalanych węglem niskiej jakości, wpływająca wydatnie na wzrost stężenia w powietrzu takich zanieczyszczeń jak: pyły, tlenki siarki, tlenek węgla czy benzo(a)piren). Po drugie: emisja ze zlokalizowanych na terenie miasta przedsiębiorstw i zakładów przemysłowych – również pogarszająca stan środowiska. A po trzecie: emisja zanieczyszczeń z sektora transportowego, mająca również ogromny wpływ na zanieczyszczenie powietrza w mieście (warto podkreślić, że przez obszar miasta Żywiec przebiega gęsta sieć dróg, do których należą: drogi miejskie, powiatowe, wojewódzkie oraz krajowe). Istotnymi również czynnikami wpływającym na stan powietrza w Żywcu są zanieczyszczenia transgraniczne z terenu Republiki Czeskiej oraz inne źródła, takie jak wysypiska śmieci czy wypalanie traw. Dodatkowo, położenie miasta w dolinie utrudnia tzw. przewietrzanie obszaru, co powoduje, że masy zanieczyszczonego powietrza przez długi czas utrzymują się nad miastem.

Mapa 27. Średnie roczne stężenie pyłu zawieszonego PM10 (modelowane na rok 2012).

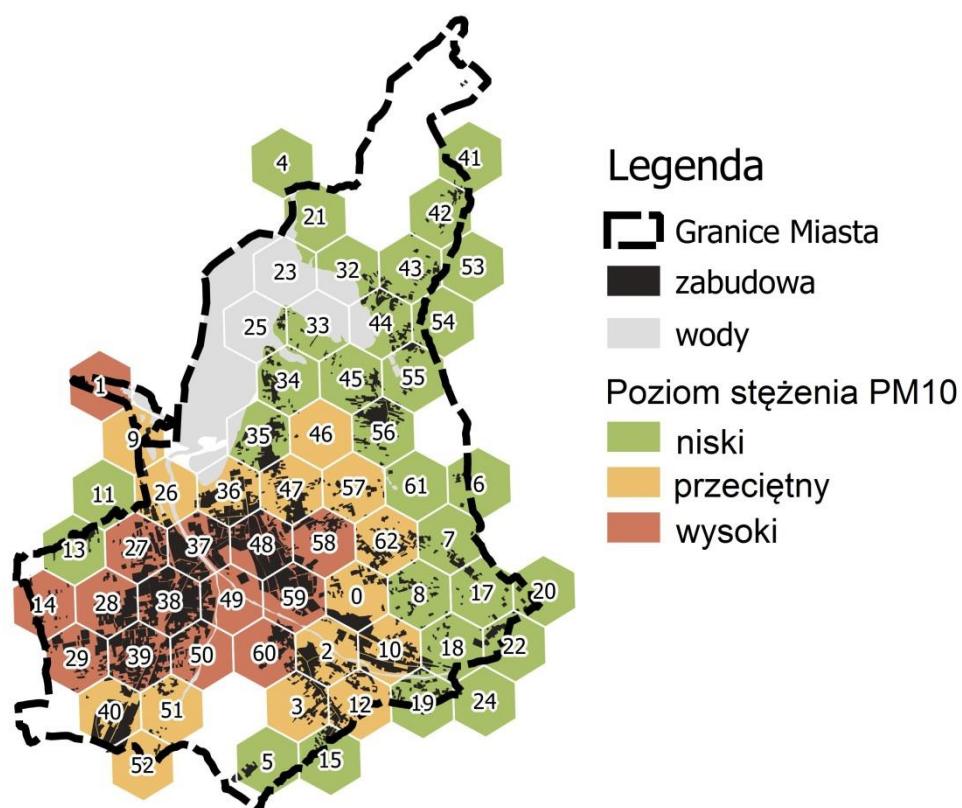
Źródło: *Diagnoza przestrzenno-środowiskowa, 2017r.*

Głównym zagrożeniem zarówno w całej Polsce, jak i w Żywcu, jest duże stężenie pyłu zawieszonego PM10. PM10 to pył, którego cząsteczki mają średnicę 10 mikrometrów lub mniejszą. Ten pył bardzo łatwo przenika do górnych dróg oddechowych i płuc człowieka, powodując kaszel, trudności

w oddychaniu i zaostrzenie objawów alergicznych. Jak widać na poniższej mapie największe stężenie pyłu PM10 w Żywcu odnotowuje się w centrum miasta, w miejscach gdzie zabudowa mieszkaniowa jest najliczniejsza - wzdłuż rzeki Soły.

Obszary, których przeważająca część leży w na terenach o średnim rocznym stężeniu pyłu PM10 przekraczającym 40,50 zostały uznane za obszary problemowe (kolor czerwony). W przypadku obszarów, które w większości znajdowały się na terenach, gdzie odnotowano średnie roczne stężenie pyłem zawieszonym znajdowała się w przedziale od 38,01 – 40,49 uznawano za stan przeciętny (kolor pomarańczowy). W przypadku, gdy na przeważającej części obszaru średnie roczne stężenie PM10 wynosiło mniej niż 38, uznawano poziom stężenia jako niski (kolor zielony). Wyniki analizy przedstawia poniższa mapa.

Mapa 28. Poziom stężenia pyłem zawieszonym PM10 w podziale na obszary.

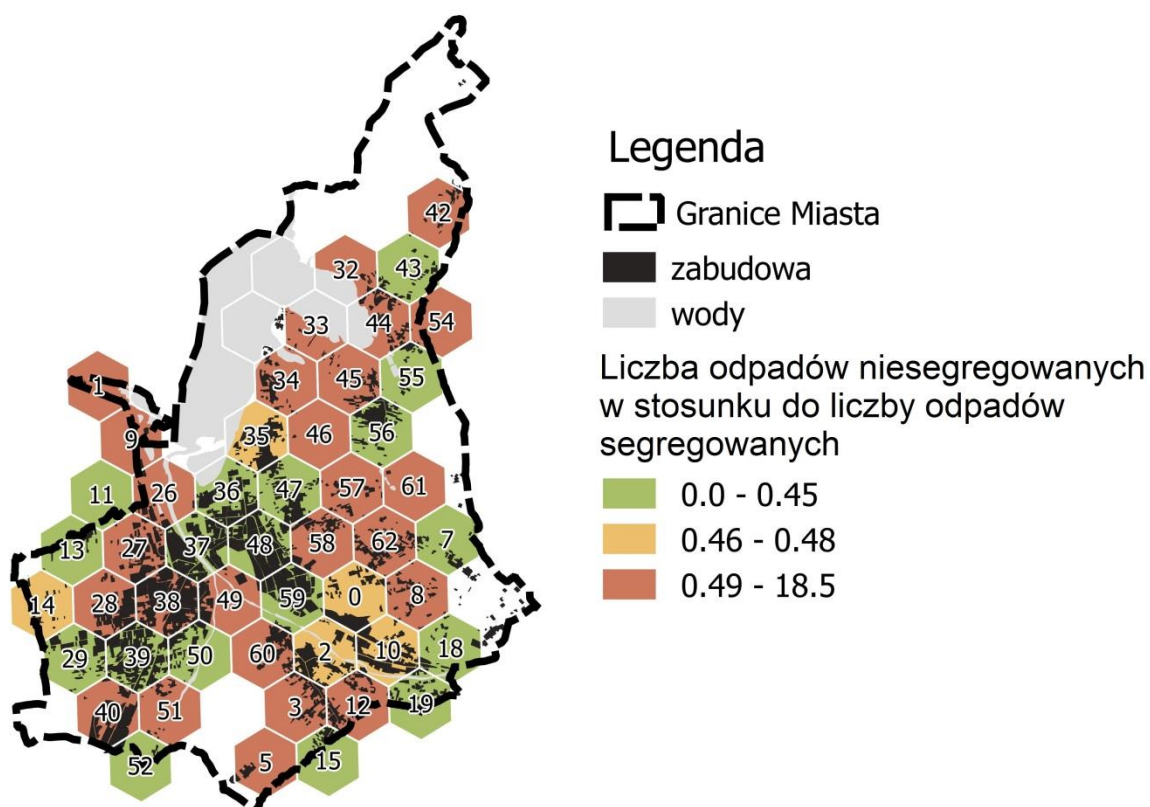
Źródło: *Diagnoza przestrzenno-środowiskowa, 2017.*

Na terenie Żywca za gospodarkę odpadami jest odpowiedzialna Spółka z o.o. „BESKID ŻYWIEC”. Spółka ta wybudowała w latach 1995-1997 zakład utylizacji w Żywcu przy ul. Kabaty, który składa się z sortowni odpadów komunalnych, składowiska oraz kompostowni. Miasto Żywiec jest największym udziałowcem spółki.

Pierwsze próby segregacji odpadów komunalnych na terenie Żywca podjęto już w 1992 roku przy zorganizowaniu systemu kontenerowego (opartego na specjalistycznych pojemnikach). Okazało się wtedy, że mimo regularnego wywozu odpadów, stopień czystości surowców wtórnych odzyskanych z pojemników na segregację nie przekraczał 30%, co może wynikać m. in. z niskiej świadomości mieszkańców.

Mapa 29. Liczba odpadów niesegregowanych w stosunku do liczby odpadów segregowanych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w podziale na obszary.

Źródło: *Diagnoza przestrzenno-środowiskowa, 2017.*

Obszary, dla których wysokość wskaźnika znajdowała się w przedziale 0,46-0,48 uznano za przeciętne, ponieważ średnia liczba odpadów niesegregowanych w stosunku do liczby odpadów segregowanych dla danego obszaru w przeliczeniu na 100 mieszkańców wynosi 0,47. Na obszarach, których wartość wskaźnika jest niższa niż 0,46, uznano, że problem nie występuje. Za tereny problemowe uznano te obszary, na których wartość wskaźnika przekraczała 0,49. Najgorzej pod tym

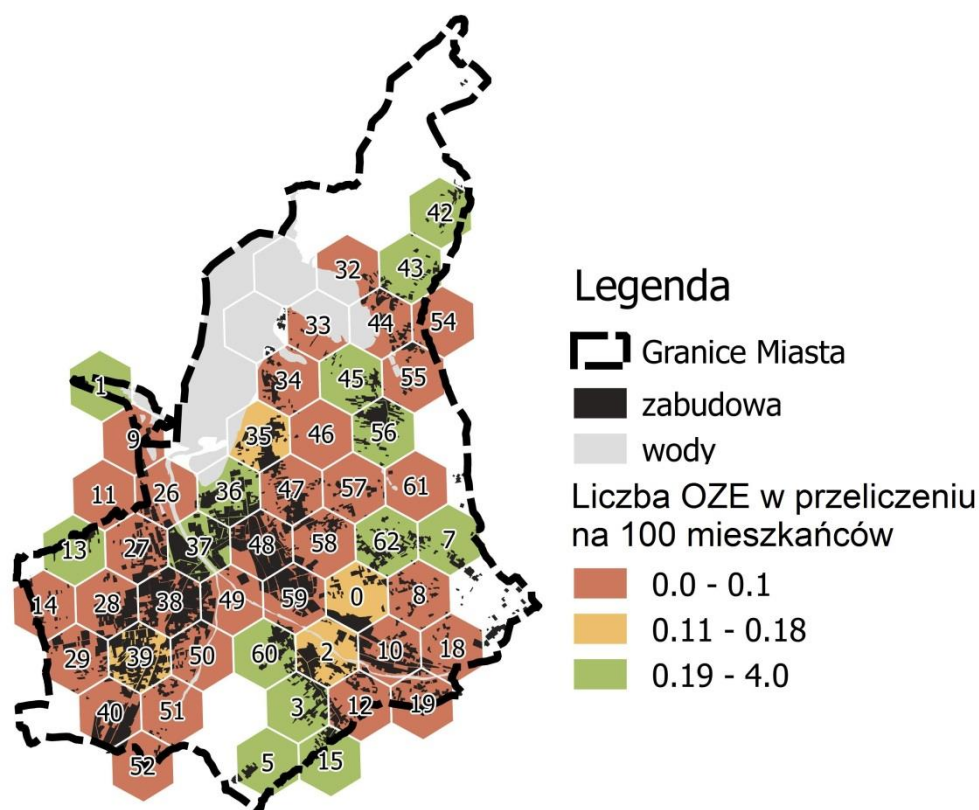
względem prezentował się obszar nr 10 (wysokość wskaźnika wyniosła 18.49), obszar nr 49 (wartość wskaźnika równa 16.56) oraz obszar nr 29 (ze wskaźnikiem wynoszącym 5,21). W pozostałych obszarach wartości wskaźnika znajdowała się w przedziale 0 – 1,67. Wyniki analizy przedstawia mapa nr 29.

Rozwój i ciągłe udoskonalanie sposobów wytwarzania energii elektrycznej w Polsce wynika z potrzeby ochrony środowiska naturalnego oraz wzmocnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju. Rozwój i wyzwania, stojące obecnie przed sektorem energetycznym, dotyczą przestawienia produkcji energii na źródła odnawialne. Dodatkowego bodźca do zmian dostarcza Polsce Unia Europejska, formułując ambitne plany polityki klimatycznej. Strategia Europa 2020 określa cel, według którego do 2020 r. emisja dwutlenku węgla ma zostać ograniczona o 20%, przy wzroście efektywności energetycznej o 20% i udziale odnawialnych źródeł energii w ogólnej produkcji energii na poziomie 20%. Ilość produkowanej oraz zużywanej energii z odnawialnych źródeł (OZE) w Polsce z roku na rok sukcesywnie rośnie. W 2010 roku pozyskano z odnawialnych źródeł 6864 tys. toe¹⁷, z kolei w roku 2015 – 8644 tys. toe. Udział energii z odnawialnych źródeł w produkcji i zużyciu energii w Polsce ogółem również wykazuje tendencję rosnącą. W roku 2010 było to 10,18% udziału energii pozyskanej ze źródeł odnawialnych w produkcji energii ogółem, natomiast w roku 2015 – 12,61%. W przypadku udziału energii pozyskanej ze źródeł odnawialnych w zużyciu energii ogółem stosunek ten kształtował się następująco: w roku 2010 – 6,75%, natomiast w 2015 – 8,98%.

---

¹⁷ toe – tona oleju ekwiwalentnego (umownego) – stosowana w bilansach międzynarodowych jednostka miary energii; oznacza ilość energii, jaka może zostać wyprodukowana ze spalania jednej metrycznej tony ropy naftowej; jedna tona oleju umownego równa jest 41,868 GJ lub 11,63 MWh.

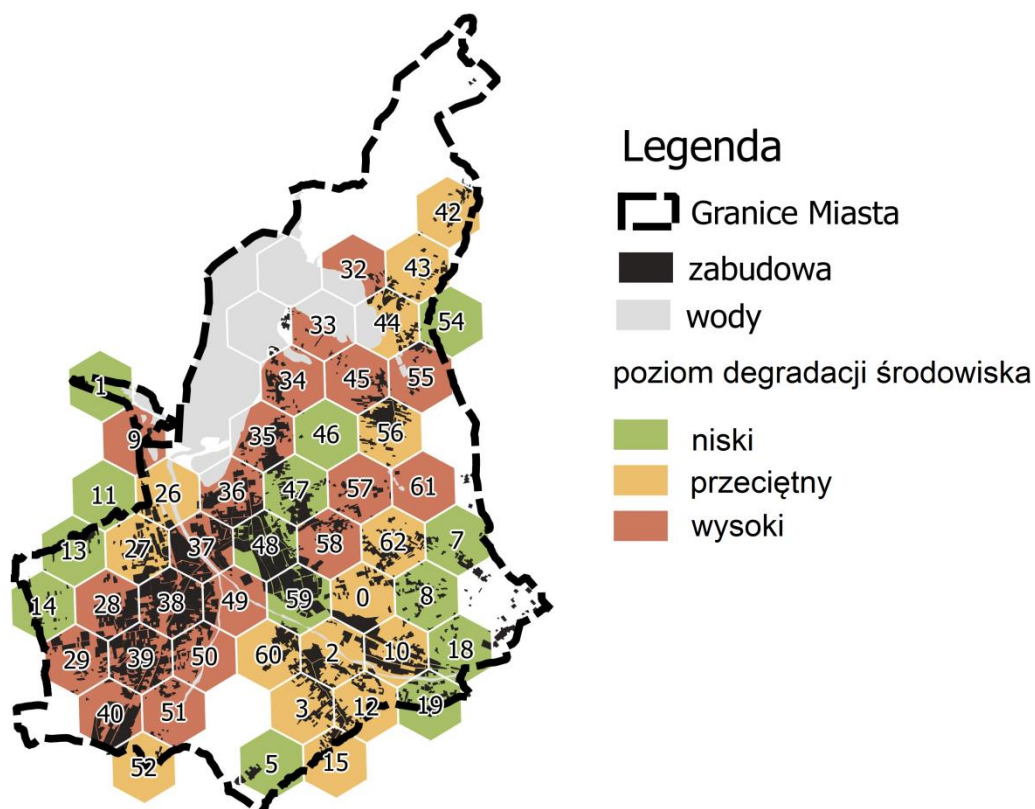
Mapa 30. Liczba OZE w przeliczeniu na 100 mieszkańców w podziale na obszary.

Źródło: *Diagnoza przestrzenno-środowiskowa, 2017.*

Obszary, dla których wysokość wskaźnika znajdowała się w przedziale 0,11-0,18, uznano za przeciętne, ponieważ średnia liczba odnawialnych źródeł energii dla miasta w przeliczeniu na 100 mieszkańców wynosi 0,10. Na obszarach, gdzie wartość wskaźnika była wyższa niż 0,18, uznano, że OZE się rozwija, a problem nie występuje. Terenami problemowymi nazwano te obszary, których wartość wskaźnika była niższa niż 0,10. Najwięcej odnawialnych źródeł energii w przeliczeniu na 100 mieszkańców znajduje się na terenie obszaru nr 7 (wartość wskaźnika wyniosła aż 4). Wynik analizy przedstawia znajdująca się poniżej mapa.

Mapa 31. Poziom degradacji środowiska w podziale na obszary.

Źródło: *Diagnoza przestrzenno-środowiskowa, 2017.*

W celu zobrazowania rozkładu zjawisk problemowych na obszarze Żywca w sferze środowiskowej dokonano analizy danych związanych z ilością oddawanych śmieci niesegregowanych w przeliczeniu na 100 mieszkańców, ilością oddawanych śmieci segregowanych w przeliczeniu na 100 mieszkańców, liczbą kotłów CO w przeliczeniu na 100 mieszkańców, liczbą OZE w przeliczeniu na 100 mieszkańców, liczbą wymienników ciepła w przeliczeniu na 100 mieszkańców oraz poziomem degradacji środowiska – co pokazuje poniższa tabela. Przedstawione w niej dane stanowią wartości poszczególnych wskaźników dla odpowiadających im jednostek przestrzennych.

Tabela 20. Czynniki środowiskowe służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.

Obszar (grid)	Ilość oddawanych śmieci niesegregowanych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Ilość oddawanych śmieci segregowanych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Kotły CO w przeliczeniu na 100 mieszkańców	OZE w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Wymienniki ciepła w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Poziom degradacji środowiska
0	376,17	802,15	0,13	0,13	0,00	P
1	591,30	989,13	4,35	2,17	0,00	L
2	395,05	855,49	0,37	0,18	0,00	P
3	377,41	620,71	0,24	0,24	0,00	P
5	493,86	689,47	0,88	0,88	0,00	L
7	124,00	872,00	0,00	4,00	0,00	L
8	525,00	875,00	0,00	0,00	0,00	L
9	431,25	709,38	0,00	0,00	0,00	G
10	352,32	772,83	0,00	0,00	0,53	P
11	300,43	817,24	0,00	0,00	0,00	L
12	481,87	603,47	0,00	0,00	0,27	P
13	304,45	761,94	0,00	0,40	0,00	L
14	284,21	618,71	0,00	0,00	0,00	L
15	343,84	810,96	0,00	1,37	0,00	P
18	358,82	916,04	0,00	0,00	0,00	L
19	567,86	1 414,29	0,00	0,00	0,00	L
26	590,06	1 208,84	0,00	0,00	0,00	G
27	326,04	599,61	0,13	0,00	0,00	G
28	210,82	339,54	0,53	0,00	0,00	G
29	404,21	1 105,62	0,00	0,00	0,00	G
32	514,29	1 208,84	0,00	0,00	0,00	G
33	2 000,00	599,61	0,00	0,00	0,00	P
34	496,95	339,54	0,00	0,00	0,00	P
35	431,38	1 105,62	0,18	0,18	0,00	G
36	255,47	787,81	0,31	0,31	0,00	G
37	10,17	750,80	0,42	0,23	0,52	G
38	271,48	240,31	0,00	0,05	0,00	G

39	301,74	767,50	0,11	0,11	0,00	G
40	402,49	467,59	0,00	0,00	0,00	P
42	1 071,79	641,07	0,00	0,36	0,00	P
43	134,05	484,13	0,17	0,33	0,00	P
44	304,58	609,33	0,33	0,00	0,00	P
45	531,39	847,57	0,32	0,65	0,00	P
46	4 975,86	955,17	0,00	0,00	0,00	L
47	29,33	916,27	0,00	0,00	0,00	G
48	67,06	292,60	0,07	0,02	0,02	G
49	13 212,24	797,96	0,00	0,00	0,00	G
50	32,09	607,76	0,00	0,00	0,45	G
51	22 560,00	1 220,00	0,00	0,00	0,00	G
52	10,82	947,42	0,00	0,00	0,00	P
54	834,88	701,16	0,00	0,00	0,00	L
55	101,35	715,70	0,00	0,00	0,00	G
56	299,15	821,91	0,43	0,28	0,00	P
57	396,20	721,52	0,00	0,00	0,00	P
58	436,98	830,94	0,00	0,00	0,00	G
59	43,59	109,27	0,02	0,02	0,00	G
60	455,06	714,07	0,12	0,25	0,00	P
61	118,52	148,15	0,00	0,00	0,00	P
62	487,37	922,60	0,36	0,36	0,00	P
Średnia dla miasta	255,4	535,99	0,12	0,10	0,07	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Miejskiego Zakładu Energetyki Ciepłej EKOTERM w Żywcu, Beskid Żywiec Sp. z o.o. w Żywcu oraz wyników badań ankietowych, analizy eksperckiej i oceny Zespołu Projektowego.

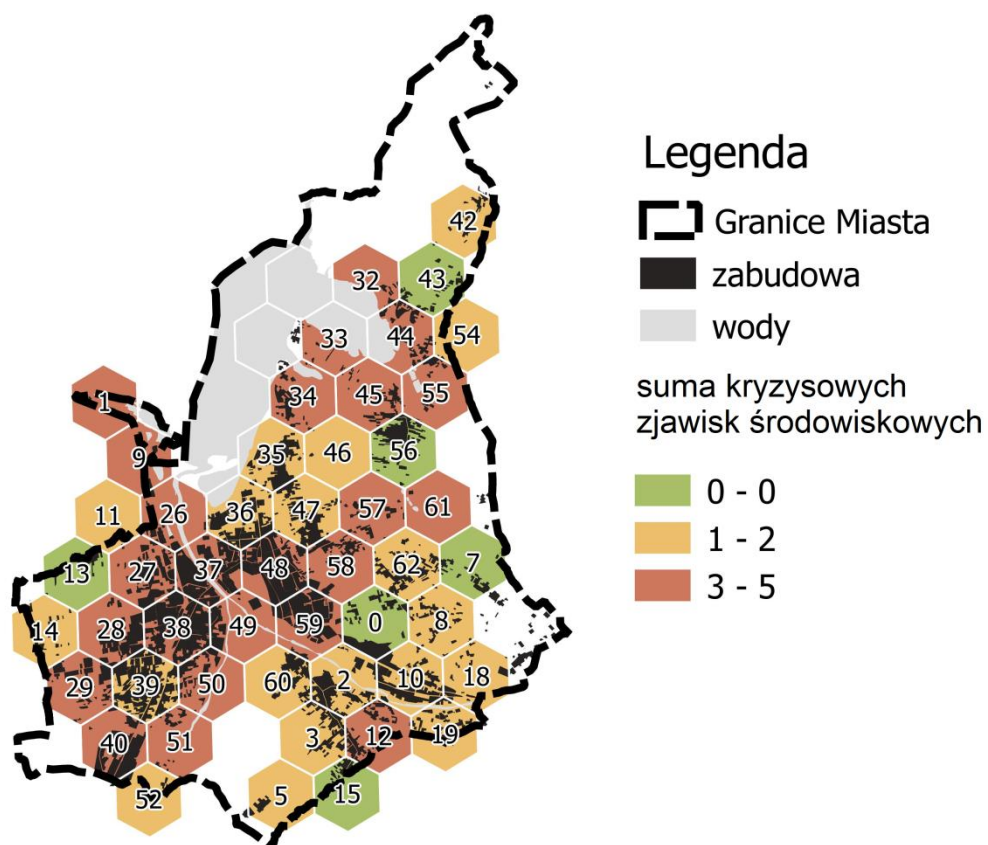
3.10 Wnioski ze sfery środowiskowej

Ocena ilościowa i jakościowa wymienionych wyżej kluczowych czynników pozwoliła na zdiagnozowanie obszaru o największej koncentracji problemów środowiskowych. Poziom natężenia poszczególnych czynników określa tabela 20. Dane zostały przedstawione w postaci diagramu, dzięki oznaczeniom kolorystycznym i symbolicznym. Do jednostek przestrzennych, charakteryzujących się najwyższą koncentracją problemów o charakterze środowiskowym, zaliczyć należy obszary o numerach: 38, 34 i 40.

Najwięcej kryzysowych zjawisk o charakterze środowiskowym znajduje się w dzielnicy Zabłocie, w części Śródmieścia, jak również w niektórych obszarach dzielnic Moszczanica i Rędzina. Zestawienie sumy kryzysowych zjawisk środowiskowych w poszczególnych obszarach przedstawia poniższa mapa.

Badania jakościowe wskazują także, że na obszarze Żywca występują dzikie wysypiska śmieci. Najczęściej wskazywane są miejsca zlokalizowane w obszarach o numerach 37, 38, 45, 47 i 59.

Mapa 32. Suma kryzysowych zjawisk środowiskowych w podziale na obszary.

Źródło: *Diagnoza przestrzenno-środowiskowa, 2017.*

3.11 Wybór obszaru zdegradowanego

W celu wyłonienia obszaru zdegradowanego w pierwszej kolejności dokonano analizy koncentracji problemów społecznych w odniesieniu do całego obszaru Żywca, uwzględniając jednostki przestrzenne w podziale na gridy. Analiza problemów społecznych obejmowała diagnozę ilościową w obszarze trzydziestu różnych czynników społecznych odnoszących się do polityki społecznej, przestępczości, rynku pracy, edukacji, aktywności kulturalnej, aktywności społecznej i jakości życia w mieście. Diagnozę ilościowo-jakościową problemów społecznych pogłębiono o analizę czterech czynników gospodarczych oraz sześciu czynników środowiskowych. W obszarze diagnozy ilościowo-jakościowej – obejmującej sferę techniczną i funkcjonalno-przestrzenną – analizie poddano po trzy czynniki.

W celu kompleksowego zobrazowania sytuacji dokonano zestawienia wszystkich analizowanych czynników, co przedstawia tabela 20. **Na podstawie danych zawartych w tabeli 20 dotyczącej skali zjawisk kryzysowych stwierdza się, iż najwięcej zjawisk kryzysowych występuje na obszarze jednostki przestrzennej o numerze 26 (32 czynniki) i 38 (32 czynniki) oraz na obszarach: 58 (31 czynników), 49 (30 czynników), 27 (30 czynników), 48 (29 czynników), 39 (29 czynników), 36 (28 czynników), 50 (28 czynników), 37 (27 czynników), 59 (26 czynników) oraz 28 (28 czynników).**

Jako obszar zdegradowany wyznacza się obszar obejmujący jednostki przestrzenne o numerach: 26, 28, 38, 58, 49, 27, 48, 39, 36, 50, 37, 59.

Jak wspomniano wyżej, wyznaczony obszar zdegradowany zdiagnozowano, bazując zarówno na danych ilościowych, jak też danych jakościowych, w tym m.in. wynikających z opisanych wyżej działań partycypacyjnych i konsultacji społecznych, mających na celu włączenie w proces decyzyjny jak najszerszego grona mieszkańców i innych grup interesariuszy. Podczas realizacji prac związanych z delimitacją obszaru zdegradowanego przeprowadzono dziesięć spacerów badawczych. Działania te pozwoliły na szczegółową diagnozę obszaru. Dzięki delimitacji negatywnych zjawisk społeczno-przestrzennych przez mieszkańców i innych interesariuszy doprecyzowano możliwość wyznaczenia granic obszaru zdegradowanego, obejmującego konkretne jednostki przestrzenne, wytypowane na podstawie diagnozy i realnych potrzeb mieszkańców mających swoje odniesienie do tej przestrzeni. Ponadto przeprowadzono pięć spotkań z mieszkańcami i innymi interesariuszami w celu opracowania mapy problemów i potencjałów na potrzeby procesów rewitalizacyjnych. Spotkania te miały charakter warsztatowy i umożliwiły doprecyzowanie potrzeb mieszkańców w zakresie rewitalizacji i ich przestrzennych odniesień. Dzięki licznym spotkaniom eksperckim oraz spotkaniom z samorządowcami i pozostałymi liderami opinii zebrano konieczne dane i informacje na temat

obszaru zdegradowanego, które pozwoliły na doprecyzowanie jego finalnego rozkładu przestrzennego.

Tabela 21. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe, służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.

Obszar / grid	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK SPOŁECZNYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK GOSPODARCZYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK FUNKCJONALNO- PRZESTRZENNYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK TECHNICZNYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK ŚRODOWISKOWYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK KRYZYSOWYCH OGÓŁEM
0	14	2	2	0	2	20
1	8	3	1	0	2	14
2	8	2	1	1	2	14
3	8	2	2	0	2	14
5	11	0	4	0	2	17
7	12	2	2	0	2	18
8	9	2	3	0	3	17
9	7	2	3	1	4	17
10	14	1	4	0	3	22
11	6	3	4	0	3	16
12	5	0	1	0	3	9
13	7	2	4	0	3	16
14	7	4	3	0	3	17
15	7	3	4	0	3	17
18	12	2	3	1	3	21
19	7	2	3	0	3	15
26	20	4	2	2	4	32
27	20	3	2	2	3	30
28	17	2	4	2	3	28
29	10	0	2	1	4	17
32	5	0	4	0	5	14
33	9	1	4	1	3	18
34	9	1	3	1	3	17
35	7	4	1	3	3	18
36	18	2	2	3	3	28
37	19	4	0	2	2	27
38	19	2	4	2	5	32
39	17	2	3	3	4	29
40	12	0	2	0	4	18
42	13	0	3	1	3	20
43	13	1	2	0	2	18
44	15	1	3	0	2	21

45	10	2	2	1	2	17
46	10	0	4	0	3	17
47	8	3	1	3	3	18
48	19	2	1	3	4	29
49	18	2	3	3	4	30
50	17	4	1	3	3	28
51	8	0	4	1	4	17
52	15	2	3	1	2	23
54	13	0	4	1	3	21
55	8	1	1	0	3	13
56	7	2	0	0	2	11
57	11	0	2	1	3	17
58	19	3	2	3	4	31
59	16	2	2	2	4	26
60	9	2	2	0	2	15
61	11	3	3	0	3	20
62	7	1	2	2	2	14

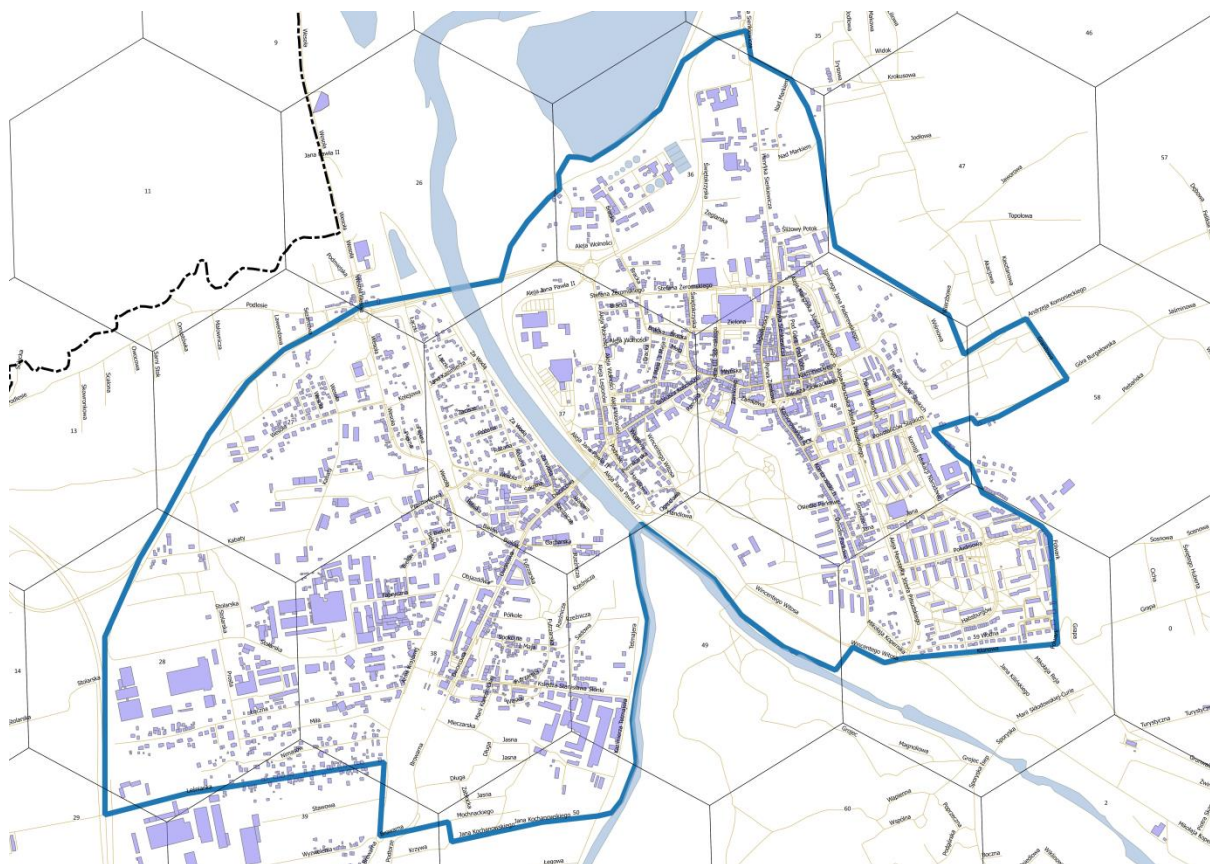
Źródło: Opracowanie własne.

Na podstawie analizy wszystkich problemów społecznych, opartych dodatkowo o problemy gospodarcze, funkcjonalno-przestrzenne, techniczne oraz środowiskowe, dokonano zestawienia, które obrazuje wszystkie zjawiska kryzysowe. Najwięcej negatywnych zjawisk społecznych koncentruje się w obszarach o numerach: 26 i 38, 58, 49, 27, 48, 39, 36, 50, 37, 59 i 28.

Do wyznaczenia obszaru zdegradowanego należy wskazać także występowanie dodatkowych czynników obejmujących sferę gospodarczą, techniczno-środowiskową lub funkcjonalno-przestrzenną.

Najwięcej negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej odnotowuje się w obszarach o numerach: 26, 35, 37 i 50. Natomiast w sferze funkcjonalno-przestrzennej najwięcej negatywnych zjawisk koncentruje się w obszarze o numerach: 15, 28, 10, 13, 32, 33, 38, 11, 46, 51 oraz 54. W sferze technicznej najwięcej negatywnych zjawisk koncentruje się w obszarze: 35, 36, 39, 47, 48, 49, 50 i 58. Ostatnią badaną sferą była sfera środowiskowa, w której najwyższa koncentracja negatywnych zjawisk się odnotowana została w obszarach o numerach: 9, 26, 29, 32, 39, 40, 48, 49, 51, 58, 59 i 38. Sumaryczne zestawienie wszystkich zjawisk problemowych występujących w każdej z analizowanych stref umożliwiło wskazanie gridów, które wyznaczyły zakres przestrzenny obszaru zdegradowanego. Zakres ten obejmują gridy o numerach: 26 i 38, 58, 49, 27, 48, 39, 36, 50, 37, 59 i 28, oznaczony na mapie niebieską obwiednią.

Mapa 33. Obszar zdegradowany w ujęciu przestrzennym Miasta Żywiec.

Źródło: Opracowanie własne.

4 WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI NA TERENIE MIASTA ŻYWCA

4.1 Analiza danych na potrzeby wyznaczenia obszaru rewitalizowanego

Wszelkie dane pozyskane w celu dokonania diagnoz ilościowych i jakościowych zostały przedstawione w zestawieniach tabelarycznych. Kolorem pomarańczowym oznaczono te wartości czynników, które znajdują się na poziomie zbliżonym do przeciętnego w odniesieniu do obszaru zdegradowanego; kolorem zielonym oznaczono te czynniki, które kształtują się korzystnie w stosunku do przeciętnej dla obszaru zdegradowanego; a kolorem czerwonym – te czynniki, których poziom wskazuje na występowanie stanu kryzysowego, gdyż na tych terenach skala problemów społecznych przekracza przeciętny poziom na tym obszarze. Oznaczenie „P” dotyczy przeciętnego poziomu występowania zjawiska ocenianego na podstawie danych jakościowych, oznaczenie „G” odnosi się do niskiego poziomu danego zjawiska, zaś oznaczenie „L” sygnalizuje, że wskaźnik kształtuje się na poziomie wyższym niż przeciętnie dla gminy.

W celu wyznaczenia obszaru rewitalizowanego dokonano pogłębionej analizy problemów społecznych, gospodarczych, funkcjonalno–przestrzennych, technicznych oraz środowiskowych występujących na obszarze zdegradowanym – zarówno wykorzystując dane ilościowe, jak i dane jakościowe będące wynikiem informacji zebranych podczas konsultacji wśród mieszkańców oraz ekspertów.

Zgodnie z przyjętą metodyką opracowywania dokumentu, w celu delimitacji obszaru rewitalizacji, gridy wyznaczające obszar zdegradowany, podzielono na 19 mniejszych podobszarów, ułatwiających szczegółową identyfikację zjawisk kryzysowych i problemów rewitalizacyjnych, stanowiących jednostki przestrzenne stosunkowo jednorodne pod względem realizowanych funkcji społecznych i gospodarczych, zbliżone do siebie pod względem powierzchni. Poniżej zamieszczono mapę 19 podobszarów na obszarze zdegradowanym wraz z liczbą mieszkańców.

The map displays the city of Wrocław with its 19th-century urban fortifications marked by 19 numbered green squares. The squares are distributed across the city, with some located in the center and others on the outskirts. The map includes street names and the city's layout.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 22. Liczba mieszkańców w jednostkach przestrzennych na obszarze zdegradowanym Miasta Żywiec oraz powierzchnia obszarów.

Obszar	Liczba mieszkańców	Powierzchnia (km2)
1	757	0,26
2	674	0,54
3	164	0,56
4	239	0,21
5	128	0,10
6	34	0,41
7	1376	0,90
8	620	0,40
9	429	0,12
10	844	0,20
11	5889	0,47
12	1028	0,56
13	1852	0,19
14	669	0,21
15	73	0,15
16	180	0,06
17	387	0,18
18	179	0,15
19	1474	0,07

Źródło: Opracowanie własne.

W celu wyznaczenia obszaru do rewitalizacji przeprowadzono badania ankietowe wśród mieszkańców, które stanowią jedną z podstawowych metod socjologii empirycznej wykorzystywanych w diagnozach społeczno-przestrzennych. Ankiety kierowane do mieszkańców udostępnione zostały na stronie internetowej miasta. Respondenci wypowiedzieli się m.in. na temat jakości życia w mieście, bezrobocia, pomocy społecznej, estetyki przestrzeni publicznej, poziomu degradacji infrastruktury oraz zagadnień funkcjonalno-przestrzennych. Badani mogli także przedstawić swoje indywidualne opinie na temat jakości życia w mieście.

4.1.1 Sfera społeczna

1.1.1.1 Demografia

Diagnoza procesów demograficznych na obszarze zdegradowanym w podziale na poszczególne jednostki przestrzenne została przeprowadzona na podstawie danych odnoszących się do liczby urodzeń w 2015 roku oraz liczby zgonów w 2015 roku. Poniżej przedstawiono poszczególne wartości wskaźników w przeliczeniu na 100 mieszkańców, odpowiadające poszczególnym jednostkom przestrzennym obszaru zdegradowanego.

Tabela 23. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego – demografia.

Obszar	Liczba urodzeń w 2015 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba zgonów w 2015 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców
1	1,06	1,59
2	0,74	0,74
3	1,22	3,05
4	0,84	0,84
5	1,56	0,78
6	0,00	2,94
7	0,80	0,80
8	0,81	0,97
9	1,40	1,86
10	0,95	0,36
11	0,92	0,73
12	0,58	2,43
13	0,86	1,40
14	0,90	1,35
15	2,74	2,74
16	0,00	0,00
17	0,78	1,03
18	1,12	1,68
19	0,81	2,37
Średnia	0,88	1,18

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Niski wskaźnik liczby urodzeń w przeliczeniu na 100 mieszkańców przypada na obszary o numerach: 2, 4, 6, 7, 8, 12, 13, 16, 17 i 19. Wysoki wskaźnik liczby zgonów w przeliczeniu na 100 mieszkańców odnotowuje się na obszarach: 1, 3, 6, 9, 12, 13, 14, 15, 18 i 19.

Łącząc występowanie zjawisk w sferze obu wskaźników negatywne tendencje odnotowuje się na obszarze jednostek o numerach: 6, 12, 13 i 19. To właśnie na tych obszarach występuje zarówno niski wskaźnik urodzeń, jak i wysoki wskaźnik zgonów w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

1.1.1.2 Pomoc społeczna

Na podstawie danych z MOPS w Żywcu przedstawiono poszczególne wskaźniki obrazujące sytuację społeczną na obszarze zdegradowanym. Zjawiska społeczne związane bezpośrednio ze sferą pomocy społecznej zostały przedstawione za pomocą wskaźników takich jak: liczba beneficjentów zasiłku stałego w przeliczeniu na 100 mieszkańców, liczba beneficjentów zasiłku na dożywianie dzieci w przeliczeniu na 100 mieszkańców oraz liczba osób długotrwale chorych w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Tabela 24. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego – pomoc społeczna.

Obszar	Liczba beneficjentów zasiłku stałego w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba beneficjentów zasiłku na dożywianie dzieci w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób długotrwale chorych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
1	0,53	1,59	0,79
2	0,30	1,34	0,45
3	0,00	0,61	0,61
4	0,42	3,35	1,67
5	0,78	2,34	0,00
6	0,00	2,94	2,94
7	0,36	1,53	0,73
8	0,32	1,77	1,45
9	0,93	3,03	1,17
10	0,24	1,07	0,24
11	0,20	0,37	0,48
12	0,49	0,49	0,78
13	0,43	1,73	0,43
14	0,15	0,45	0,15
15	0,00	2,74	1,37
16	0,56	1,11	0,56
17	0,26	2,07	0,52
18	0,00	5,03	1,12
19	0,68	0,68	0,81

Średnia	0,35	1,06	0,61
----------------	------	------	------

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z MOPS w Żywcu.

Najwyższy wskaźnik liczby beneficjentów zasiłku stałego występuje na obszarach o numerach: 9, 5, 19, 16, 1 oraz 12. Najwyższy wskaźnik liczby beneficjentów zasiłku na dożywianie dzieci przejawia się w obszarach o numerach: 18, 4, 9, 5, 6, 15 oraz 17. Najwyższy wskaźnik liczby osób długotrwale chorych występuje na obszarach: 6, 4, 8, 9, 15 i 18. Sumaryczne zestawienie negatywnych zjawisk w sferze wszystkich wymienionych powyżej wskaźników odnotowuje się na obszarze jednostek o numerach: 1, 4, 7 oraz 9.

1.1.1.3 Przestępczość

Przedstawiając sytuację obejmującą sferę społeczną na terenie obszaru zdegradowanego, należy uwzględnić zjawiska związane z przestępczością. Zjawiska te zostały przedstawione za pomocą danych dotyczących: liczby przestępstw przeciwko mieniu w przeliczeniu na 100 mieszkańców, występowania handlu narkotykami i substancjami psychotropowymi w przeliczeniu na 100 mieszkańców, występowania nielegalnego handlu alkoholem w przeliczeniu na 100 mieszkańców, występowania rozbojów w przeliczeniu na 100 mieszkańców oraz występowania aktów wandalizmu w przeliczeniu na 100 mieszkańców. W poniższej tabeli przedstawione zostały wartości poszczególnych wskaźników odpowiadające poszczególnym jednostkom przestrzennym obszaru zdegradowanego.

Tabela 25. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego – przestępczość.

Obszar	Liczba przestępstw przeciwko mieniu w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Handel narkotykami i substancjami psychotropowym i w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Nielegalny handel alkoholem w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Rozboje w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Akty wandalizmu w przeliczeniu na 100 mieszkańców
1	0,53	0,00	0,00	0,00	0,00
2	1,48	0,00	0,00	0,00	0,00
3	1,22	0,00	0,00	0,00	0,00
4	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6	8,82	0,00	0,00	0,00	0,00
7	1,16	0,00	0,00	0,07	0,07
8	2,26	0,16	0,00	0,32	0,00

9	1,17	0,00	0,00	0,00	0,00
10	0,36	0,00	0,00	0,00	0,12
11	0,70	0,00	0,02	0,00	0,05
12	0,78	0,00	0,00	0,00	0,00
13	0,59	0,00	0,00	0,05	0,00
14	4,33	0,00	0,15	0,00	0,75
15	2,74	0,00	0,00	0,00	0,00
16	0,56	0,00	0,00	0,00	0,00
17	2,07	0,00	0,00	0,26	0,00
18	1,68	0,00	0,00	0,00	0,00
19	1,02	0,00	0,00	0,00	0,07
Średnia	1,03	0,01	0,01	0,03	0,06

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji i Straży Miejskiej w Żywcu.

Wysoki wskaźnik liczby przestępstw przeciwko mieniu występuje na obszarach o numerach: 6, 14, 17, 15, 18, 8, 3, 2, 9 oraz 7. Wysoki wskaźnik występowania handlu narkotykami i substancjami psychotropowymi przejawia się w obszarze o numerze 8. Wysoki wskaźnik nielegalnego handlu alkoholem występuje na obszarach: 11 i 14. Wysoki wskaźnik rozbojów występuje na obszarach: 7, 8, 13 i 17. Natomiast wysoki wskaźnik aktów wandalizmu występuje na obszarach: 19, 14, 10 i 7. Najwyższą koncentrację liczby negatywnych zjawisk odnotowuje się w obszarach o numerach: 8, 14, 17 i 7. Z ankiety przeprowadzonej wśród mieszkańców obszaru zdegradowanego wynika, że szczególnie zjawiska przestępczości i aktów wandalizmu widoczne są na ulicy Brackiej, ulicy Dworcowej i na osiedlu Młodych.

1.1.1.4 Rynek pracy

Analiza rynku pracy została przeprowadzona na podstawie danych dotyczących liczby osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców oraz liczby osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców. W poniższej tabeli przedstawione zostały wartości poszczególnych wskaźników odpowiadające poszczególnym jednostkom przestrzennym obszaru zdegradowanego.

Tabela 26. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego – rynek pracy.

Obszar	Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
1	4,23	2,25
2	6,38	4,60
3	4,88	2,44
4	3,35	2,51
5	7,03	4,69
6	5,88	2,94
7	2,40	1,24
8	4,68	2,74
9	4,90	2,56
10	3,32	1,54
11	3,23	2,09
12	3,40	2,24
13	2,75	1,35
14	2,24	1,20
15	8,22	4,11
16	4,44	2,22
17	2,84	2,33
18	8,94	3,91
19	2,58	0,61
Średnia	3,43	1,97

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Żywcu.

Wysoki wskaźnik liczby osób bezrobotnych występuje na obszarach o numerach: 1, 2, 3, 5, 6, 8, 9, 15, 16 oraz 18. Wysoki wskaźnik występowania liczby osób długotrwale bezrobotnych przejawia się w obszarach o numerach: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 15, 16, 17 oraz 18. Najwyższe natężenie negatywnych zjawisk w sferze rynku pracy odnotowuje się na obszarze jednostek o numerach: 18, 16, 15, 9, 8, 6, 5, 3, 2 oraz 1.

1.1.1.5 Aktywność kulturalna

W celu zobrazowania występowania negatywnych zjawisk na obszarze zdegradowanym w sferze aktywności kulturalnej dokonano analizy danych związanych z liczbą osób korzystających z działań kulturalnych oferowanych przez poszczególne ogólnodostępne jednostki działające w obszarze kultury na terenie Żywca. W poniższej tabeli przedstawione zostały wartości poszczególnych wskaźników odpowiadające jednostkom przestrzennym obszaru zdegradowanego.

Tabela 27. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – aktywność kulturalna.

Obszar (grid)	Liczba osób korzystających z działań kulturalnych oferowanych przez Miejskie Centrum Kultury w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób korzystających z działań kulturalnych oferowanych przez klub Ogródek w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób korzystających z działań kulturalnych oferowanych przez klub Papiernik w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób korzystających z działań kulturalnych oferowanych przez klub Akwarium w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób korzystających z działań kulturalnych oferowanych przez klub Śrubka w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób korzystających z działań kulturalnych oferowanych przez klub Globik w przeliczeniu na 100 mieszkańców
1	0,00	0,00	2,25	0,26	0,00	0,00
2	0,45	0,00	1,04	0,15	0,00	0,00
3	0,00	0,00	1,22	0,00	0,00	0,00
4	0,00	0,00	3,77	0,00	0,42	0,00
5	0,78	0,78	2,34	1,56	0,00	0,00
6	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7	0,36	0,15	0,65	0,15	0,00	0,00
8	1,61	0,16	0,00	0,48	0,00	0,00
9	0,70	0,93	0,00	0,23	0,00	0,00
10	0,36	0,12	0,12	0,36	0,00	0,00
11	0,37	0,08	0,29	0,54	0,03	0,00
12	0,68	0,00	0,29	0,29	0,00	0,00
13	0,43	0,86	0,22	0,59	0,05	0,00
14	1,49	0,15	0,15	0,45	0,00	0,00
15	2,74	0,00	0,00	1,37	0,00	0,00
16	0,00	1,11	2,22	0,00	0,00	0,00

17	0,52	0,52	3,10	0,26	0,26	0,00
18	0,56	0,56	3,35	0,00	0,00	0,00
19	0,54	0,07	0,00	0,54	0,00	0,00
Średnia	0,50	0,22	0,56	0,43	0,03	0,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z MCK w Żywcu.

Szczególnie negatywne tendencje obrazujące brak aktywności mieszkańców w obszarze kultury na terenie zdegradowanym odnotowuje się na obszarze jednostek o numerach: 10, 6, 1, 2, 3, 4, 7 i 12. Natomiast najbardziej aktywni uczestnicy działań o charakterze kulturalnym zamieszkują obszary o numerach: 5, 17, 18 i 13.

Na podstawie analizy liczby osób korzystających z działań kulturalnych oferowanych przez Miejskie Centrum Kultury oraz inne jednostki kultury w przeliczeniu na 100 mieszkańców wynika, że najwięcej osób korzysta z oferty klubu Papiernik, Miejskiego Centrum Kultury i klubu Akwarium. Najmniejszą liczbę osób korzystających z działań kulturalnych odnotowano w klubie Globik oraz Śrubka.

1.1.1.6 Aktywność społeczna

Oceny występowania negatywnych zjawisk na obszarze zdegradowanym w sferze aktywności społecznej dokonano w oparciu o analizę danych jakościowych związanych z poziomem kapitału społecznego przejawiającego się poprzez uczestnictwo w spotkaniach z mieszkańcami, uczestnictwo w organizacjach społecznych oraz zaangażowanie w sprawy lokalne. W poniższej tabeli przedstawione zostały wartości poszczególnych wskaźników odpowiadające poszczególnym jednostkom przestrzennym obszaru zdegradowanego.

Tabela 28. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego – aktywność społeczna¹⁸.

Obszar	Poziom kapitału społecznego – uczestnictwo w spotkaniach z mieszkańcami	Poziom kapitału społecznego – uczestnictwo w NGO	Poziom kapitału społecznego – zaangażowanie w sprawy lokalne
1	P	P	P
2	P	P	P
3	P	P	P

¹⁸ Dla uzyskania skali porównawczej wszystkie czynniki analizowano w odniesieniu do ogólnych tendencji na poziomie obszaru zdegradowanego. Oznaczenia występujące w ocenie czynników: L – lepiej niż przeciętnie na obszarze zdegradowanym, P – przeciętnie na poziomie obszaru zdegradowanego, G – gorzej niż przeciętnie na obszarze zdegradowanym.

4	G	G	G
5	P	P	P
6	P	P	P
7	P	P	P
8	G	G	G
9	G	G	G
10	P	P	P
11	P	P	P
12	P	P	P
13	G	G	G
14	G	G	G
15	P	P	P
16	G	G	G
17	G	G	G
18	G	G	G
19	G	G	G

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych, analizy eksperckiej i oceny Zespołu Projektowego.

Niską aktywność mieszkańców w obszarze życia społecznego i angażowania się w sprawy lokalne na terenie zdegradowanym odnotowuje się na obszarze jednostek o numerach: 4, 8, 9, 13, 14, 16, 17, 18 i 19. W żadnym obszarze nie odnotowano wyższego niż przeciętna dla obszaru zdegradowanego przejawu aktywności społecznej.

1.1.1.7 Warunki życia

Oceny negatywnych zjawisk na obszarze zdegradowanym w sferze warunków życia dokonano w oparciu o analizy danych jakościowych związanych z dostępnością usług publicznych, poziomem bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej, poziomem jakości życia mieszkańców, poziomem bezpieczeństwa komunikacyjnego oraz stopniem uciążliwości ruchu turystycznego dla mieszkańców. W poniższej tabeli przedstawione zostały wartości poszczególnych wskaźników odpowiadające poszczególnym jednostkom przestrzennym obszaru zdegradowanego.

Tabela 29. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego – jakość życia.

Obszar	Dostępność usług publicznych	Poziom bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej	Jakość życia mieszkańców	Poziom bezpieczeństwa komunikacyjnego	Stopień uciążliwości ruchu turystycznego dla mieszkańców
1	P	P	P	P	P
2	P	P	P	P	P
3	P	P	P	P	P
4	G	G	G	G	G
5	P	P	P	P	P
6	P	P	P	P	P
7	P	P	P	P	P
8	G	G	G	G	G
9	G	G	G	G	G
10	P	P	P	P	P
11	P	P	P	P	P
12	P	P	P	P	P
13	G	G	G	G	G
14	G	G	G	G	G
15	P	P	P	P	P
16	G	G	G	G	G
17	G	G	G	G	G
18	G	G	G	G	G
19	G	G	G	G	G

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych, analizy eksperckiej i oceny Zespołu Projektowego.

Na podstawie analizy jakościowej dotyczącej oceny warunków życia mieszkańców Żywca odnotowano, iż na obszarach o numerach: 19, 18, 17, 16, 14, 13, 9, 8 oraz 4 występuje szczególna kumulacja negatywnych zjawisk, wskazująca na niski poziom życia mieszkańców na tych obszarach. W żadnym obszarze nie odnotowano wyższego niż przeciętna dla obszaru zdegradowanego poziomu jakiegokolwiek wskaźnika w sferze warunków życia.

4.1.2 Wnioski ze sfery społecznej

Biorąc pod uwagę zestawienie wszystkich czynników w analizie sfery społecznej obszaru zdegradowanego, odnotowuje się, iż najwięcej negatywnych zjawisk występuje na obszarach jednostek przestrzennych o numerach: 8, 9, 4, 16, 18, 19, 13, 14 oraz 17. Wymienione powyżej jednostki przestrzenne cechują się wyższymi niż wartości przeciętne dla obszaru zdegradowanego negatywnymi zjawiskami społecznymi, w tym m.in. bezrobociem, przestępczością, aktywnością społeczną czy kulturalną. Należy zatem wnioskować, iż na obszarze tym występuje niższy poziom kapitału społecznego niż przeciętnie na terenie zdegradowanym. Dokonując analizy potencjałów i potrzeb w sferze społecznej, należy uwzględnić podmioty aktywnie działające na rzecz jej poprawy. Do podmiotów tych należy przede wszystkim MOPS wraz z Żywiecką Fundacją Rozwoju. Oba podmioty powołały do życia Centrum Integracji Społecznej, które ma na celu eliminowanie negatywnych zjawisk społecznych na terenie Żywca. W ramach Centrum Integracji Społecznej działają pracownie:

- a) **asystencko-opiekuńcza** (opieka nad osobami starszymi, asystentura osób niepełnosprawnych);
- b) **remontowo-renowacyjna** (m.in. wykonywanie remontów, adaptacja pomieszczeń, tynkowanie, malowanie, gipsowanie, kładzenie glazury, renowacja mebli, tapicerowanie itp.);
- c) **gospodarczo-postprodukcyjna** (m.in. sprzątanie biur, terenów zewnętrznych, pielęgnacja terenów zielonych, obsługa etapów produkcyjnych i poprodukcyjnych, obsługa fizyczna magazynów, działów logistyki, sortowanie segregacja materiałów itp.).

Niestety działania te nie są wystarczające. Zarówno aktywność społeczna, jak i aktywność kulturalna w zdiagnozowanym obszarze jest na bardzo niskim poziomie. Niewielka część osób korzysta z oferty podmiotów działających w obszarze kultury, mimo iż osoby te spędzają swój wolny czas na terenie miasta i sporadycznie wyjeżdżają gdziekolwiek dalej. Bardzo ważne jest także zwrócenie uwagi na potrzeby młodzieży gimnazjalnej, w sferze społecznej, z odniesieniem się do aktywności kulturalnej mieszkańców. Na podstawie danych jakościowych odnotowuje się, że właśnie ta grupa młodych ludzi korzysta z oferty kulturalnej najrzadziej. Zainteresowania kulturalne młodych ludzi z tej grupy dotyczą przede wszystkim: sztuk teatralnych, rysunku, malarstwa, muzyki, książek, dziennikarstwa, filmu, anime i fotografii¹⁹. Część z tych obszarów zainteresowań można rozwijać podczas zajęć organizowanych w klubie Papiernik. Należy jednak zwrócić uwagę na słaby przepływ informacji w zakresie realizowanych zajęć i wydarzeń, gdyż podczas badań jakościowych zasygnalizowano

¹⁹ Kulturalne Zabłocie – raport z badań, Miejskie Centrum Kultury w Żywcu – klub Papiernik, 2014.

problem związany z nieodpowiednio promowaną ofertą kulturalną skierowaną zwłaszcza do osób młodych.

4.1.3 Sfera gospodarcza

Oceniając występowanie negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej na obszarze zdegradowanym, dokonano analizy danych ilościowych i jakościowych związanych z liczbą sklepów z alkoholem w przeliczeniu na 100 mieszkańców, liczbą lokali gastronomicznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców, poziomem przedsiębiorczości lokalnej oraz wykorzystaniem lokalnego potencjału gospodarczego dla rozwoju biznesu. W poniższej tabeli przedstawione zostały wartości wskaźników odpowiadające poszczególnym jednostkom przestrzennym obszaru zdegradowanego.

Tabela 30. Czynniki gospodarcze służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.

Obszar	Sklepy z alkoholem w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Bary gastronomiczne w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Poziom przedsiębiorczości lokalnej	Wykorzystanie lokalnego potencjału gospodarczego dla rozwoju biznesu
1	0,13	0,26	P	P
2	0,30	0,30	P	P
3	1,22	0,00	P	P
4	0,84	0,42	G	G
5	1,56	0,78	P	P
6	0,00	0,00	P	P
7	0,36	0,07	P	P
8	0,32	0,16	G	G
9	0,00	0,00	G	G
10	0,00	0,00	P	P
11	0,02	0,03	P	P
12	0,00	0,00	P	P
13	0,32	0,16	G	G
14	0,60	0,60	G	G
15	0,00	0,00	P	P
16	0,00	0,00	G	G
17	0,26	0,00	G	G
18	1,68	0,00	G	G
19	0,00	0,07	P	P

Średnia	0,18	0,11		
----------------	------	------	--	--

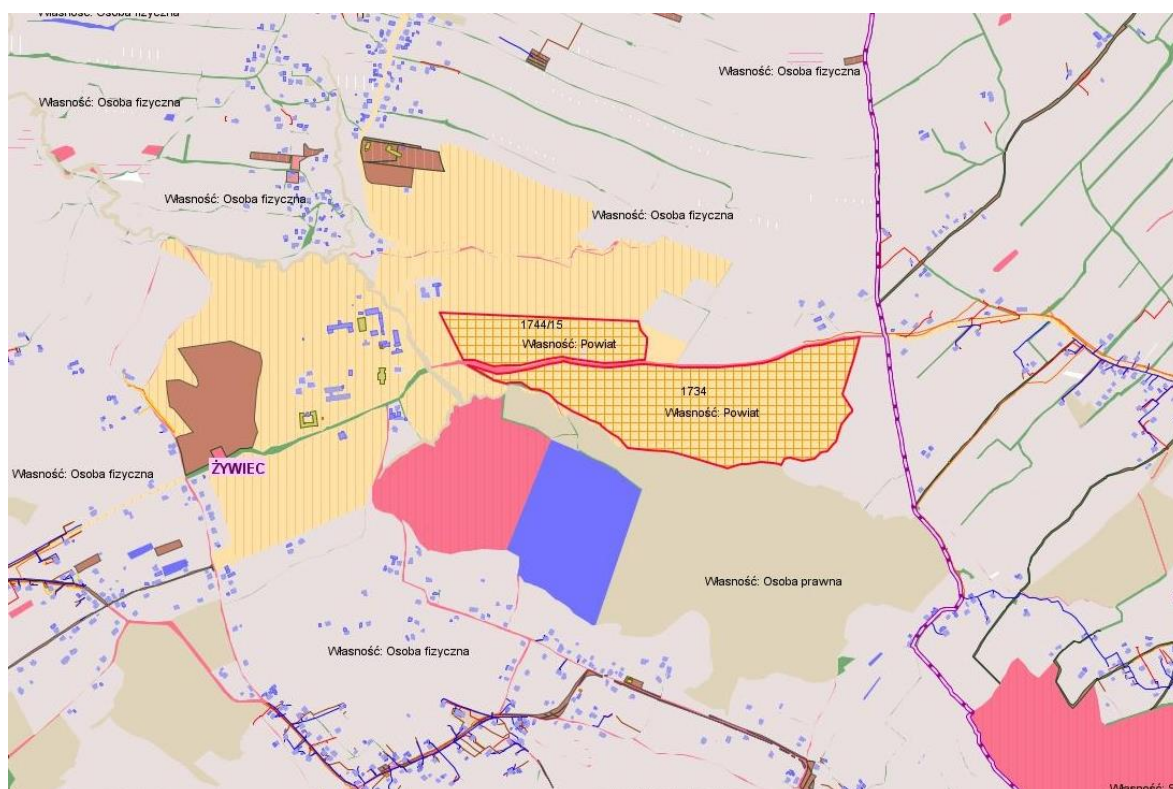
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych, analizy eksperckiej i oceny Zespołu Projektowego.

Wysoki wskaźnik liczby sklepów z alkoholem występuje na obszarach o numerach: 18, 17, 13, 8, 7, 5, 4, 3 i 2. Wysoki wskaźnik występowania liczby barów gastronomicznych przejawia się na obszarach o numerach: 13, 8, 5, 4, 2 oraz 1. Negatywna sytuacja związana z niskim poziomem przedsiębiorczości lokalnej występuje na obszarach: 18, 17, 16, 14, 13, 9, 8 oraz 4. Niski poziom wykorzystania lokalnego potencjału gospodarczego dla rozwoju biznesu występuje szczególnie w obszarach o numerach: 18, 17, 16, 14, 13, 9, 8 oraz 4. Najwyższe natężenie negatywnych zjawisk dotyczące wszystkich wymienionych powyżej wskaźników odnotowuje się na obszarze jednostek o numerach: 13, 8 oraz 4.

Jednym z kluczowych elementów kreujących rozwój gospodarczy jest także dostępność terenów inwestycyjnych. Analiza władania nieruchomościami wskazuje, iż największy udział w powierzchni obszaru zdegradowanego Żywca stanowią grunty będące własnością osób fizycznych (mapa nr 35, obszary zaznaczone kolorem szarym), niemniej jednak nie jest to kluczowa bariera w kreowaniu rozwoju gospodarczego miasta.

Pożądanym działaniem byłoby stworzenie systemu zachęt dla inwestorów oraz nawiązanie współpracy z właścicielami nieruchomości, celem rozpoznania możliwości oraz woli zbycia ich działek na cele gospodarcze. Jedyna oferta inwestycyjna, jaką zidentyfikowano podczas kwerendy źródeł, to działka nr 1734 i 1744/14 zlokalizowana poza centrum miasta i poza obszarem zdegradowanym.

Mapa 35. Lokalizacja oferty inwestycyjnej na terenie Miasta Żywiec.

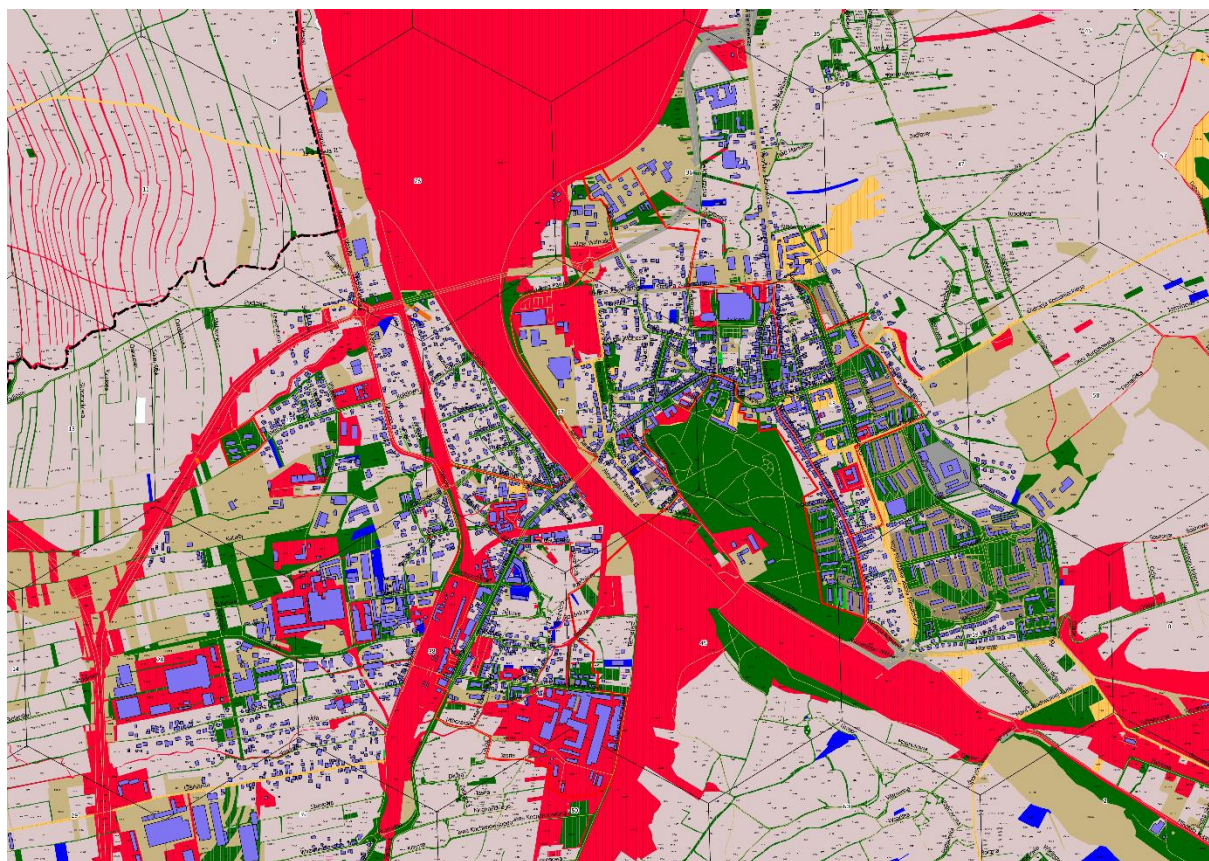

Źródło: Serwis WMS Zintegrowanego Systemu Wspomagania w Powiecie Żywieckim.

Poniżej na mapie nr 36 przedstawiono strukturę własnościową centrum miasta oraz Zabłocia. Tereny stanowiące własność gminy zaznaczone są kolorem zielonym, a nieruchomości Skarbu Państwa – kolorem czerwonym. W tym rejonie struktura własności jest mieszana, niemniej jednak dominuje własność osób fizycznych. Koryta rzek, elementy infrastruktury drogowej zlokalizowane są na gruntach Skarbu Państwa w trwałym zarządzie innych podmiotów. Do gminy należą tereny zieleni zorganizowanej oraz część nieruchomości na osiedlach położonych na wschód od osi Alei Piłsudskiego.

Mapa 36. Analiza własnościowa obszaru Centrum i Zabłocia.

Źródło: Serwis WMS Zintegrowanego Systemu Wspomagania w Powiecie Żywieckim.

4.1.4 Wnioski ze sfery gospodarczej

Biorąc pod uwagę zestawienie wszystkich czynników w analizie sfery gospodarczej obszaru zdegradowanego odnotowuje się, iż najwięcej negatywnych zjawisk występuje na obszarach jednostek przestrzennych o numerach: 14, 13, 8 oraz 4. Dodatkowym elementem diagnozy było przeprowadzenie warsztatów na potrzeby specjalistycznego opracowania diagnozy gospodarczej Miasta Żywiec²⁰ w wyniku, których otrzymano informacje o problemach i potencjałach występujących w Żywcu w zakresie sfery gospodarczej.

Problemem zgłaszanym przez przedsiębiorców był brak wykwalifikowanej kadry, która gotowa byłaby podjąć pracę, oraz wysoki poziom rotacji na stanowiskach wraz z trudnościami z obsadzeniem wakatów. Jako czynnik warunkujący rozwój biznesu wskazano słabo funkcjonującą komunikację publiczną, głównie w skali powiatu żywieckiego. Komunikacja miejska MZK Żywiec została oceniona lepiej, niemniej jednak wskazano na słabe dopasowanie rozkładów jazdy do potrzeb pasażerów i pracodawców. Istotnym brakiem jest również kongestia na parkingach zlokalizowanych w centrum miasta, gdzie czas zajętości poszczególnych miejsc przekracza kilka godzin, a co się z tym wiąże – niski jest poziom rotacji samochodów. Jako potencjalne rozwiązanie tego problemu wskazano wprowadzenie w centrum miasta Strefy Płatnego Parkowania z tzw. „biletem zerowym” dla postoju krótkoterminowego, do kilkunastu minut. Wśród potrzeb przedsiębiorcy wymienili również wdrożenie przez Miasto Żywiec zachęt fiskalnych polegających na zwolnieniach z podatku od nieruchomości dla firm spełniających określone warunki. Do potrzeb o charakterze „miękkim” zaliczono natomiast rozbudowę systemu wzajemnej informacji o działaniach firm lokalnych, umożliwiającą wzmocnienie powiązań kooperacyjnych i budowę lokalnych łańcuchów dostaw. Z punktu widzenia poprawy podaży pracowników nacisk powinien być położony na zacieśnienie współpracy pomiędzy firmami a sektorem edukacji, głównie zawodowej. Ten obszar znajduje się jednak w gestii starosty, będącego organem prowadzącym szkoły ponadgimnazjalne. Czynnikiem zwiększającym atrakcyjność obszaru, jako potencjalnego miejsca pracy i zamieszkania, może stać się rozbudowa oferty rekreacyjnej oraz zwiększenie ilości miejsc z wysokiej jakości ofertą spędzania wolnego czasu.

---

²⁰ *Specjalistyczne opracowanie diagnozy gospodarczej Miasta Żywiec, 2017.*

4.1.5 Sfera funkcjonalno-przestrzenna

Dla oceny sytuacji występowania negatywnych zjawisk na obszarze zdegradowanym w sferze funkcjonalno-przestrzennej dokonano analizy danych ilościowych i jakościowych związanych z liczbą wydanych pozwoleń na budowę w przeliczeniu na 100 mieszkańców oraz poziomu estetyki przestrzeni publicznej. W poniższej tabeli przedstawione zostały wartości poszczególnych wskaźników odpowiadające poszczególnym jednostkom przestrzennym obszaru zdegradowanego.

Tabela 31. Czynniki funkcjonalno-przestrzenne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.

Obszar	Pozwolenia na budowę w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Estetyka przestrzeni publicznej
1	0,00	P
2	0,00	P
3	1,22	P
4	1,26	G
5	0,78	P
6	0,00	P
7	0,73	P
8	0,48	G
9	0,70	G
10	0,12	P
11	0,00	P
12	0,19	P
13	0,00	G
14	0,15	L
15	0,00	P
16	0,00	G
17	0,00	G
18	0,00	G
19	0,00	G
Średnia dla miasta	0,15	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Żywcu oraz badań ankietowych, analizy eksperckiej i oceny Zespołu Projektowego.

Niski wskaźnik liczby wydanych pozwoleń na budowę występuje na obszarach o numerach: 1, 2, 6, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 18 oraz 19. Niski poziom estetyki przestrzeni publicznej występuje szczególnie

w obszarach o numerach: 19, 18, 17, 16, 13, 9, 8, oraz 4. Sumaryczne zestawienie negatywnych zjawisk w sferze obu wymienionych powyżej wskaźników odnotowuje się na obszarze jednostek o numerach: 13, 16, 17, 18 oraz 19.

4.1.6 Wnioski ze sfery funkcjonalno-przestrzennej

Analiza sfery funkcjonalno-przestrzennej w obszarze zdegradowanym dotyczyła wyznaczenia problemów przestrzennych, zarówno pod kątem dynamiki zagospodarowania przestrzeni, jak i estetycznym – w oparciu o czynniki ilościowe i jakościowe. Dzięki temu wskazane zostały jednostki przestrzenne, które charakteryzują się największą koncentracją problemów o charakterze przestrzenno-funkcyjnym, do których należą obszary o numerach: 13, 16, 17, 18 i 19. Dane zostały zaprezentowane w postaci diagramu dzięki oznaczeniom kolorystycznym i symbolicznym, co przedstawia tabela nr 31. Na podstawie danych ilościowych dokonano analizy czynnika dotyczącego liczby wydanych pozwoleń na budowę w przeliczeniu na 100 mieszkańców (dla każdego obszaru zliczono wydane pozwolenia). Obszary, w których liczba wydanych pozwoleń na budowę przypadających na 100 mieszkańców była niższa niż średnia (0,15), oznaczono kolorem czerwonym; natomiast w odniesieniu do obszarów, gdzie wysokość wskaźnika wynosiła powyżej 0,15, uznano, że dynamika rozwoju zabudowy na tychże obszarach jest wysoka (kolor zielony). Na podstawie analizy widać, że największą liczbę pozwoleń na budowę wydano w obszarze dzielnicy Zabłocie. Uczestnicy spotkań konsultacyjnych, przede wszystkim mieszkańcy, ocenili estetykę przestrzeni publicznej w obszarze zdegradowanym na poziomie przeciętnym lub gorzej niż przeciętnym. Negatywnie oceniono przede wszystkim obszary obejmujące część dzielnicy Zabłocie wzdłuż ulicy Dworcowej, gdzie występuje natężenie ruchu samochodowego, nieestetyczne elewacje budynków, duża liczba reklam i brak zieleni. Negatywnie oceniono także obszar Zabłocia obejmujący obszar wokół ulicy ks. Stanisława Słonki oraz ulicy Tetmajera. Na taką ocenę w dużej mierze wpływa obecność pustostanów, zły stan chodników, nieuporządkowana zieleń i niezagospodarowana przestrzeń obszarów przemysłowych i poprzemysłowych, która negatywnie oddziałuje na nieruchomości sąsiednie. Źle oceniono także estetykę przestrzeni obejmującą obszar osiedla Młodych oraz osiedla Parkowego. Na negatywną ocenę w tym obszarze głównie wpływa nieuporządkowana zieleń oraz zaniedbane skwery. Z badań jakościowych wynika, że mieszkańcy w większości starają się dbać o estetyczne otoczenie posesji. 19 % osób, które wzięły udział w badaniu, wskazało, że mieszkańcy w swoim otoczeniu szczególnie dbają o estetykę przestrzeni, natomiast 54 % osób wskazało, że mieszkańcy dbają o estetykę w sposób przeciętny. Podczas konsultacji mieszkańcy wskazali także na potrzebę zagospodarowania linii brzegowej Jeziora Żywieckiego oraz rzeki Koszarawy, które stanowią potencjał rekreacyjny i turystyczny dla mieszkańców i osób przyjezdnych.

4.1.7 Sfera techniczna

W sferze technicznej dokonano analizy danych ilościowych i jakościowych związanych z liczbą gospodarstw domowych zainteresowanych przyłączeniem wodno-kanalizacyjnym nieruchomości do sieci w przeliczeniu na 100 mieszkańców oraz poziomem degradacji infrastruktury komunalnej. W poniższej tabeli przedstawione zostały wartości poszczególnych wskaźników odpowiadające poszczególnym jednostkom przestrzennym obszaru zdegradowanego.

Tabela 32. Czynniki techniczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.

Obszar	Liczba gospodarstw domowych wyrażających chęć przyłączenia sieci wodno-kanalizacyjnej do swojej nieruchomości w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Poziom degradacji infrastruktury komunalnej
1	0,00	P
2	0,00	P
3	0,00	P
4	0,00	G
5	0,00	P
6	2,94	P
7	0,29	P
8	0,65	G
9	0,00	G
10	0,24	P
11	0,00	P
12	0,97	P
13	0,00	G
14	1,35	G
15	0,00	P
16	0,56	G
17	0,26	G
18	1,12	G
19	0,00	G
Średnia	0,20	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z wyników badań ankietowych, analizy eksperckiej i oceny Zespołu Projektowego.

Niski wskaźnik liczby gospodarstw domowych wyrażających chęć przyłączenia nieruchomości do sieci wody i kanalizacji występuje na obszarach o numerach: 1, 2, 3, 4, 5, 9, 11, 13, 15 oraz 19. Wysoki poziom degradacji infrastruktury komunalnej występuje szczególnie w obszarach o numerach: 19,

18, 17, 16, 14, 13, 9, 8 i 4. Sumaryczne zestawienie negatywnych zjawisk w sferze obu wymienionych powyżej wskaźników odnotowuje się na obszarze jednostek o numerach: 4, 9, 13 oraz 19.

4.1.8 Wnioski ze sfery technicznej

Ocena ilościowa i jakościowa pozwoliła na dokonanie analizy obszaru zdegradowanego pod kątem wyznaczenia obszarów problemowych o charakterze technicznym. Poziom natężenia poszczególnych czynników przedstawia tabela nr 32. Jednostki przestrzenne, które charakteryzują się największą koncentracją problemów o charakterze technicznym to obszary o numerach: 4, 9, 13 oraz 19. Liczba zaobserwowanych negatywnych zjawisk w tych obszarach jest najwyższa i dotyczy przede wszystkim wysokiego poziomu degradacji dróg (pęknięcia i nierówności w nawierzchni, zniszczone chodniki, niedrożna kanalizacja deszczowa itp.) oraz wysokiego poziomu degradacji infrastruktury komunalnej. Ważnym elementem jest także dostosowanie przestrzeni publicznej dla osób starszych oraz niwelowanie barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych.

Podczas spotkań konsultacyjnych mieszkańcy wskazywali na występowanie złego stanu technicznego nawierzchni dróg, które wymagają remontu, ze szczególnym wskazaniem na ulicę Dworcową, ulicę Bracką, ulicę Paderewskiego oraz ulicę Rzeźniczą.

4.1.9 Sfera środowiskowa

W sferze środowiskowej dokonano analizy danych ilościowych i jakościowych związanych z ilością oddawanych śmieci niesegregowanych w przeliczeniu na 100 mieszkańców, ilością oddawanych śmieci segregowanych w przeliczeniu na 100 mieszkańców, liczbą OZE w przeliczeniu na 100 mieszkańców oraz poziomem degradacji środowiska. W poniższej tabeli przedstawione zostały wartości poszczególnych wskaźników odpowiadające poszczególnym jednostkom przestrzennym obszaru zdegradowanego.

Tabela 33. Czynniki środowiskowe służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.

Obszar	Ilość oddawanych śmieci niesegregowanych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Ilość oddawanych śmieci segregowanych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	OZE w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Poziom degradacji środowiska
1	325,10	621,66	0,00	P
2	300,00	624,48	0,00	P
3	325,00	454,27	0,00	P
4	480,75	728,87	0,00	G
5	372,66	745,31	0,00	P
6	741,18	923,53	0,00	P
7	537,21	580,23	0,00	P
8	415,00	1 033,06	0,00	G
9	468,76	703,96	0,00	G
10	306,99	479,03	0,00	P
11	37,65	91,88	0,00	P
12	395,04	874,90	0,19	P
13	75,32	246,60	0,00	G
14	455,01	980,42	0,00	G
15	456,16	1 046,58	0,00	P
16	425,00	1 147,78	0,00	G
17	454,26	505,68	0,00	G
18	343,58	697,77	0,00	G
19	2,37	8,07	0,00	G
Średnia	210,00	387,20	0,01	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Miejskiego Zakładu Energetyki Ciepłej EKOTERM w Żywcu, Beskid Żywiec Sp. z o.o. w Żywcu oraz wyników badań ankietowych, analizy eksperckiej i oceny Zespołu Projektowego.

Wysoki wskaźnik ilości oddawanych śmieci niesegregowanych występuje na obszarach o numerach: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16, 17, 18 oraz 19. Niski wskaźnik ilości oddawanych śmieci segregowanych występuje na obszarach: 11, 13 oraz 19. Wysoki poziom degradacji środowiska występuje szczególnie w obszarach o numerach: 19, 18, 17, 16, 14, 13, 9, 8 oraz 4. Sumaryczne zestawienie najwyższego natężenia występowania negatywnych zjawisk w sferze wszystkich wymienionych powyżej wskaźników odnotowuje się na obszarze jednostek o numerach: 19, 18, 17, 16, 14, 13, 9, 8 oraz 4.

4.1.10 Wnioski ze sfery środowiskowej

Ocena ilościowa i jakościowa kluczowych czynników, pozwoliła na wyłonienie obszarów o największej koncentracji problemów o charakterze środowiskowym. Poziom natężenia poszczególnych czynników przedstawia tabela 33. Jednostki przestrzenne, które charakteryzują się najwyższą koncentracją problemów o charakterze środowiskowym, to obszary o numerach: 19, 18, 17, 16, 14, 13, 9, 8 oraz 4.

4.2 Podsumowanie analizy danych na potrzeby wyznaczenia obszaru rewitalizacji

W celu wyznaczenia obszaru rewitalizacji dokonano analizy czynników w sferze społecznej, gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej i środowiskowej. Wartości wskaźników, które wskazywały na występowanie zjawiska problemowego w danym obszarze, zostały sumarycznie zestawione w poniższej tabeli.

Tabela 34. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe, służących wyznaczeniu obszaru rewitalizacji.

Obszar	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK SPOŁECZNYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK GOSPODARCZYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK FUNKCJONALNO- PRZESTRZENNYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK TECHNICZNYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK ŚRODOWISKOWYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK KRYZYSOWYCH OGÓŁEM
1	11	1	1	1	2	16
2	10	2	1	1	2	16
3	9	1	0	1	2	13
4	17	4	1	2	3	27
5	6	2	0	1	2	11
6	13	0	1	1	2	17
7	12	1	0	1	2	16
8	23	4	1	1	3	32
9	19	2	1	2	3	27
10	8	0	1	0	2	11
11	6	0	1	1	2	1
12	10	0	0	1	1	12
13	16	4	2	2	3	27
14	16	4	0	1	3	24
15	10	0	1	1	2	14
16	17	2	2	1	3	25
17	15	3	2	1	3	24
18	17	3	2	1	3	26
19	17	0	2	2	3	24
Ogólna	252	33	19	22	46	372

Źródło: Opracowanie własne.

Podobszary o numerach: 4, 8, 9, 13, 14, 16, 17, 18 i 19 włącza się do obszaru rewitalizacji w całości. Do obszaru rewitalizowanego należy także włączyć niewielką część obszaru o numerze 7, która jest niezwykle ważna z punktu widzenia rozwiązywania problemów miasta z perspektywy sfery społecznej. Zlokalizowane są tam mieszkania socjalne w budynku wielorodzinnym. Na podstawie konsultacji społecznych, wizji lokalnych i spotkań eksperckich zdecydowano o włączeniu tego fragmentu do obszaru rewitalizowanego. Wielorodzinne budynki mieszkalne zlokalizowane w tym obszarze znajdują się w sąsiedztwie domów jednorodzinnych i terenów przemysłowych. Otoczenie to nie posiada funkcji, które stwarzałyby możliwość rozwoju osobistego i społecznego osób zamieszkujących budynki na terenie osiedla Kabaty o numerach: 59, 58, 57 i 56. Analiza wykazuje zlokalizowaną tam przestrzenną koncentrację problemów, szczególnie społecznych. Znajdują się tam elementy struktury materialnej miasta, wymagające działań rewitalizacyjnych, które mają znaczenie dla całego obszaru rewitalizacji. Należy tu uwzględnić przede wszystkim strukturę społeczną, ale także funkcjonalno-przestrzenną i techniczną – z uwagi na zły stan budynków wielorodzinnych.

4.3 Wyznaczenie obszaru rewitalizowanego

Mając na uwadze założenie, iż – zgodnie z przepisami prawa – rewitalizacją można objąć obszar co najwyżej 20% powierzchni gminy, zamieszkiwany maksymalnie przez 30% ludności, wyznaczono obszar rewitalizowany jako teren, na którym występuje najwyższa koncentracja problemów społecznych, gospodarczych, technicznych i środowiskowych, z uwzględnieniem jego istotnego znaczenia dla rozwoju miasta.

W ramach diagnozy wyznaczono dwa podobszary rewitalizowane:

I podobszar obejmujący Śródmieście Żywca w granicach ulic: Jana Pawła II, Świętokrzyska, Powstańców Śląskich, Piłsudskiego, Jana, Komorowskich, Rzeczna, Węglowa, Ogrodowa oraz budynki socjalne przy ul. Brackiej oraz część dzielnicy Zabłocie w granicach ulic: Rzeźnicza, Sadowa, Tetmajera, Mleczarska, Objazdowa, Armii Krajowej, Szkolnej.

II podobszar obejmujący bloki socjalne na osiedlu Kabaty.

Tabela 35. Jednostki administracyjne zaliczone do obszaru rewitalizowanego²¹.

Obszar	Obszar w km ²	Liczba mieszk.
I podobszar	1,70	6 029
II podobszar	0,02	367
Razem: obszary	1,72	6 396
Razem: miasto	50,54	30 941
% przypadający na obszar rewitalizowany	3 %	21 %

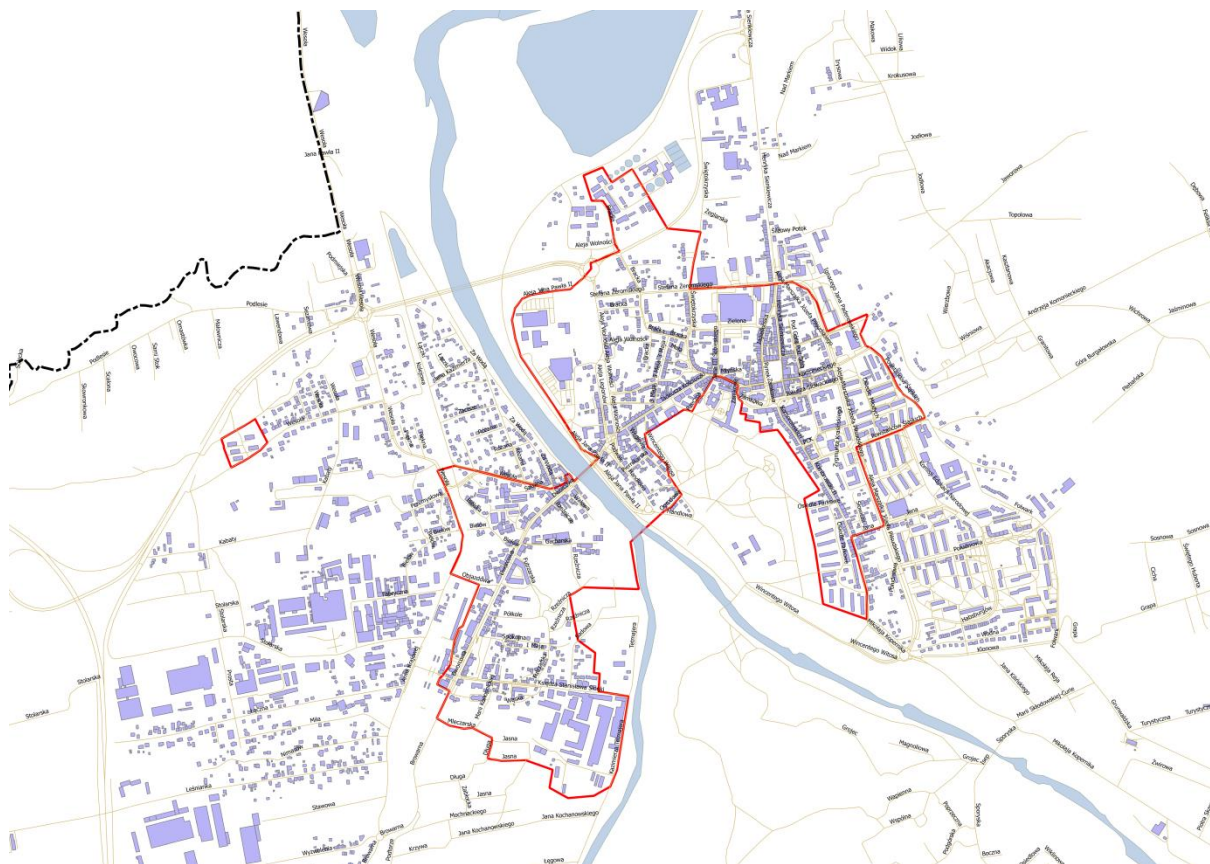
Źródło: Opracowanie własne.

Obszar rewitalizowany obejmuje powierzchnię 1,72 km², a zatem spełniony będzie wymóg, aby wielkość obszaru rewitalizowanego nie przekraczała 20% powierzchni gminy. Szacuje się, że obszar wskazany do rewitalizacji zamieszkuje 6 396 osób, co stanowi 21 % populacji gminy. Spełniony jest więc warunek, aby populacja obszaru rewitalizowanego nie przekraczała 30% ogółu mieszkańców gminy.

²¹ W załączeniu mapa obszaru do rewitalizacji.

Poniżej zamieszczono mapę obszaru do rewitalizacji. Obszar zaznaczony jest czerwoną obwiednią.

Mapa 37. Obszar rewitalizacji na terenie Miasta Żywiec.

Źródło: Opracowanie własne.

5 ANALIZA PROBLEMÓW I POTENCJAŁÓW OBSZARU DO REWITALIZACJI

5.1 Charakterystyka obszaru rewitalizowanego

Obszar do rewitalizacji obejmuje dwa podobszary:

- a) **I podobszar** – znajdujący się częściowo na terenie dzielnicy Śródmieście i częściowo na terenie dzielnicy Zabłocie;
- b) **II podobszar** – obejmujący osiedle socjalne w dzielnicy Kabaty.

O ile wyłonienie I podobszaru do rewitalizacji oparte jest na kompleksowej ocenie wskaźników ilościowych i jakościowych, o tyle II podobszar został wskazany głównie w oparciu o analizę jakościową sytuacji społecznej, gospodarczej, technicznej, przestrzennej i środowiskowej na niewielkim obszarze dzielnicy Kabaty, w której znajduje się 5 bloków socjalnych.

I podobszar rewitalizacji ma powierzchnię 1,70 km² i zamieszkuje go łącznie 6029 osób, zaś II podobszar ma powierzchnię 0,02 km² i zamieszkuje go łącznie 367.

I podobszar rewitalizacji symbolicznie dzieli rzeka Soła. Podobszar ten skoncentrowany jest wokół dwóch głównych punktów – Rynku w Śródmieściu oraz terenów wzdłuż ulicy Dworcowej (strona prawa) aż do brzegu rzeki Soły. W śródmiejskiej części obszaru do rewitalizacji zlokalizowana jest duża część jednostek organizacyjnych miasta Żywca i innych instytucji, m.in. Urząd Miejski w Żywcu, Miejskie Centrum Kultury w Żywcu, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Żywcu, Urząd Stanu Cywilnego, przedszkola, szkoły podstawowe i gimnazja, a także instytucje takie jak: Komenda Powiatowa Policji w Żywcu, Starostwo Powiatowe w Żywcu, część Szpitala Powiatowego w Żywcu itp. Część I podobszaru do rewitalizacji jest dobrze wyposażona w sieć komunikacyjną, ma również charakter tranzytowy (droga na Korbielów). W śródmiejskiej części obszaru rewitalizowanego koncentrują się głównie funkcje mieszkalne, usługowe i handlowe; również do obszaru tego przylegają tereny rekreacyjne: Kompleks Starego Zamku i Parku Habsburgów w Żywcu, Amfiteatr wraz z terenami rekreacyjnymi. Mieszkańcy mają zatem do dyspozycji wartościowy teren rekreacyjny, jednakże nie jest on obecnie w pełni wykorzystywany, gdyż jakość dostępnej tam infrastruktury rekreacyjno-sportowej nie opowiada wymogom współczesnego społeczeństwa (m.in. brak profesjonalnego boiska w Parku Habsburgów, zdegradowany basen, nie w pełni funkcjonalna hala sportowa, brak ścieżek rowerowych). Pomimo iż część terenów do rewitalizacji, którymi zarządza

Spółdzielnia Mieszkaniowa Gronie w Żywcu (bloki mieszkalne wraz z infrastrukturą osiedlową), cechuje dość wysoki poziom estetyki przestrzeni publicznej, budynki jednorodzinne i wielorodzinne zlokalizowane w pozostałej części obszaru są często zaniedbane, co oczywiście rzutuje na wizerunek całego miasta. Z uwagi na swoją lokalizację (wzdłuż głównego ciągu komunikacyjnego) teren narażony jest na hałas, ponadto w wielu miejscach występują dzikie wysypiska śmieci. Mimo że w tej części obszaru do rewitalizacji jest relatywnie niewiele pustostanów i obiektów z funkcjami handlowo-usługowymi oczekujących na najemców, widać wyraźnie, że lokalna przedsiębiorczość nie rozwija się w stopniu adekwatnym do potencjału tego obszaru. Jest to zapewne spowodowane z jednej strony relatywnie niską siłą nabywczą lokalnej społeczności, ale także popularnym modelem zachowań konsumenckich, preferujących sklepy wielkopowierzchniowe (np. Tesco) i sklepy należące do dużych sieci handlowych (np. Biedronka, itp.) zamiast lokalnych punktów handlowych położonych blisko miejsca zamieszkania. Zauważalny problemem godzącym w wizerunek obszaru do rewitalizacji jest tzw. niska emisja. Choć znaczna część Śródmieścia jest uciepłowniona, nadal wiele budynków jednorodzinnych i wielorodzinnych z różnych powodów wykorzystuje przestarzałe źródła ciepła, co wiąże się z wysoką emisją zanieczyszczeń. Do podobnych skutków prowadzi napływ zanieczyszczeń z okolicznych gmin, które z uwagi na ukształtowanie terenu kumulują się w centrum Żywca. Mimo że teren ten posiada sieć wodociągową i kanalizacyjną, problemy z zanieczyszczeniami powietrza znacząco rzutują na ogólną ocenę stanu środowiska na tym obszarze, obniżając jakość życia mieszkańców i wizerunek tego obszaru. Na tym obszarze zlokalizowane są także kontenery socjalne przy ul. Brackiej, gdzie zamieszkuje relatywnie najwięcej osób objętych wsparciem społecznym (zasiłki, dożywianie), a także borykających się z problemami takimi jak: długotrwałe bezrobocie, uzależnienia, przemoc. Na tym podobszarze zamieszkuje również społeczność romska.

W części podobszaru obejmującej dzielnicę Zabłocie zdominowanej również przez zabudowę mieszkaniową pojawia się także infrastruktura przemysłowa, m.in. obiekty byłych Żywieckich Zakładach Papierniczych Solali SA w Żywcu, dawnych zakładów futrzarskich, itp. Wzdłuż ulicy Dworcowej obok budynków mieszkalnych (dominują przedwojenne kamienice i nowsze budynki wielorodzinne) działa także wiele punktów usługowo-handlowych, jednakże widoczna jest również duża liczba pustostanów (przede wszystkim lokale i obiekty pod wynajem). Zauważalna jest niska estetyka przestrzeni publicznej, zdegradowana infrastruktura, niezagospodarowane obiekty. Dzielnica Zabłocie posiada zaplecze rekreacyjne w postaci terenów nad rzeką Sołą (m.in. plaża miejska, boisko), jest także dobrze skomunikowana (Dworzec PKP, Dworzec PKS, nowoczesne połączenie mostowe poprzez ul. Dworcową ze śródmieściem Żywca i droga na Korbielów). W części podobszaru do rewitalizacji w dzielnicy Zabłocie niezbędna jest modernizacja lokalnego centrum integracji, tj. Klubu Papiernik działającego przy Miejskim Centrum Kultury w Żywcu, jak również

konieczne są działania służące poprawie jakości dróg lokalnych. Obszar wyróżnia się wysoką aktywnością organizacji pozarządowych i nieformalnych grup mieszkańców, które zrealizowały już dla najbliższego otoczenia wiele cennych inicjatyw, służących ożywieniu dzielnicy oraz integracji jej mieszkańców wokół wspólnej tożsamości i historii. Na tym podobszarze zamieszkuje również społeczność romska, która także objęta jest różnego typu wsparciem i działaniami integracyjnymi.

II podobszar rewitalizacji obejmujący osiedle socjalne w dzielnicy Kabaty boryka się przede wszystkim z problemami społecznymi (bezrobocie, ubóstwo, niesamodzielność, bezradność życiowa, przemoc w rodzinie), którym towarzyszą problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej (bardzo zaniedbane przez lokatorów budynki socjalne, ogólny nieład wokół posesji, niska dbałość o otoczenie). Znaczna liczba osób zamieszkujących ten obszar to beneficjenci Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Aż 106 osób zamieszkujących ten obszar pobiera zasiłki. 19 osób pobiera zasiłek stały, 32 osoby pobierają zasiłek okresowy, a 55 – zasiłek celowy. 39 osób jest beneficjentem zasiłku na dożywianie dzieci. Stanowi to 33 % wszystkich osób pobierających tę formę wsparcia, zamieszkujących obszar do rewitalizacji. W obszarze tym wydano w 2015 roku 4 niebieskie karty. Mieszkańcy tego terenu borykają się także z niepełnosprawnością i długotrwałą chorobą. 32 osoby zamieszkujące ten obszar dotyka właśnie ten problem. Niewątpliwie należy zatem podjąć działania rewitalizacyjne obejmujące ten obszar.

Na terenie do rewitalizacji zamieszkuje 230 osób bezrobotnych, w tym niemal 50% osób długotrwale bezrobotnych (dokładna wartość stanowi 113 osób długotrwale bezrobotnych). Na obszarze do rewitalizacji występuje zatem znaczna liczba osób, które borykają się z utratą pracy już od dłuższego czasu. Niezbędne jest zatem podjęcie odpowiednich działań mogących zaktywizować tą grupę społeczną oraz wprowadzić odpowiednie warunki gwarantujące wzrost zatrudnienia w obszarze rewitalizowanym. Znaczna część z tych osób boryka się z dziedzicznymi nawykami braku pracy i biedą, które uniemożliwiają podjęcie jakichkolwiek działań mogących zmienić ich sytuację życiową. 33 osoby na obszarze rewitalizowanym pobierają zasiłek stały. 117 osób jest beneficjentem zasiłku na dożywianie dzieci. Stanowi to 25 % wszystkich mieszkańców Żywca korzystających z tej formy wsparcia. W obszarze aktywności kulturalnej jedynie 47 osób zamieszkujących obszar rewitalizowany korzysta z działań kulturalnych oferowanych przez Miejskie Centrum Kultury, 45 osób – z klubu Papiernik, 30 osób – z klubu Ogródek i 29 osób – z klubu Akwarium. Na obszarze do rewitalizacji odnotowano łącznie 102 przestępstwa przeciwko mieniu. Na podstawie badań jakościowych przeprowadzonych w celu zdiagnozowania sytuacji na obszarze do rewitalizacji odnotowuje się niski stopień uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym i angażowaniu w sprawy lokalne. Zauważa się też niski poziom przedsiębiorczości lokalnej oraz brak zainteresowania do tworzenia nowych możliwości gospodarczych z wykorzystaniem potencjału dla rozwoju biznesu, czy to w obszarze

turystyki, czy z podjęciem działań na obszarach przemysłowych. Należy także wskazać niski poziom estetyki przestrzeni publicznej i jej funkcjonalności w obszarze rewitalizowanym. Niestety nie zauważa się szczególnie zaangażowania mieszkańców w polepszenie tego stanu.

5.2 Analiza SWOT obszaru rewitalizacji

Szeroko zakrojone działania partycypacyjne prowadzone w latach 2016 i 2017, w tym m.in. spotkania konsultacyjne i spacerowe badawcze z udziałem przedstawicieli interesariuszy procesu rewitalizacji, jak również przeprowadzone badania społeczne na próbie ok. 100 respondentów (mieszkańców Żywca), dostarczyły wniosków pozwalających sformułować kompleksową analizę SWOT²² dla całego obszaru do rewitalizacji oraz zidentyfikować główne zjawiska kryzysowe i problemy na tym obszarze wraz z potencjałami lokalnymi sprzyjającymi ich rozwiązaniu. W poniższej tabeli przedstawiono analizę SWOT obrazującą sytuację na obszarze rewitalizacji.

Tabela 36. Analiza SWOT dla całego obszaru rewitalizacji.

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Atrakcyjny teren o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych. 2. Obiekty zabytkowe świadczące o bogatej tradycji miasta i stanowiące jego potencjał. 3. Potencjał do rozwoju funkcji centrotwórczych w obszarze Rynku i na Zabłociu. 4. Potencjał do rozwoju usług turystycznych i okołoturystycznych. 5. Rozwinięty sektor organizacji pozarządowych. 6. Silne poczucie tożsamości i więzi lokalnej. 7. Dostępność terenów przemysłowych możliwych do zagospodarowania na cele rozwoju przedsiębiorczości lokalnej. 8. Duży zasób infrastruktury, w oparciu o którą możliwy jest rozwój oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru. 9. Rozwinięty system wsparcia dla seniorów, osób niesamodzielnych, niepełnosprawnych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niewystarczające zagospodarowanie rekreacyjno-sportowe terenów zielonych i pozostałej infrastruktury służącej rozwojowi oferty spędzania czasu wolnego (m.in. zdegradowany basen, niedobór boisk, brak ścieżek rowerowych). 2. Częste wybryki chuligańskie m.in. w obszarze <i>skate parku</i> i na Zabłociu. 3. Wysoki poziom tzw. niskiej emisji pogarszający jakość życia i obniżający wizerunek obszaru. 4. Brak współpracy pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w rozwiązywanie problemów społecznych (np. organizacje pozarządowe, kluby sportowe itp.). 5. Niski poziom integracji środowiska seniorskiego oraz niski poziom aktywności seniorów 6. Niska mobilność zawodowa i niewystarczające kompetencje zawodowe mieszkańców. 7. Niska świadomość mieszkańców o konieczności

²²Technika analityczna pozwalająca na porządkowanie danych, dotyczących problemu w czterech kategoriach czynników strategicznych: S (Strengths) – mocne strony, w (Weaknesses) – słabe strony, o (Opportunities) – szanse, T (Threats) – zagrożenia.

<p>10. Dobrze rozwinięty wewnętrzny układ komunikacyjny na osi Śródmieście – Zabłocie</p> <p>11. Dostępność komunikacji publicznej (PKP, PKS, MZK).</p> <p>12. Wysoka mobilizacja do walki z zanieczyszczeniami powietrza, gleby i wody.</p> <p>13. Wysoka aktywność lokalnego samorządu w rozwiązywaniu problemów społecznych.</p> <p>14. Rozwinięta oferta kulturalna, sportowa i rekreacyjna (jednorazowe wydarzenia i zajęcia stałe).</p>	<p>dbania o środowisko naturalne.</p> <p>8. Niska aktywność mieszkańców w obszarze działań i współpracy na rzecz inicjatyw lokalnych.</p> <p>9. Brak wystarczającego zaplecza do świadczenia usług publicznych na rzecz społeczności lokalnych;</p> <p>10. Niski poziom bezpieczeństwa w ruchu pieszym i kołowym.</p> <p>11. Relatywnie wysoki poziom problemów społecznych (ubóstwo, długotrwałe bezrobocie, bierność zawodowa i społeczna) wymagający zapewnienia dodatkowego wsparcia, przekraczającego obecne możliwości finansowe miasta.</p> <p>12. Relatywnie duże zapotrzebowanie na dodatkowe zajęcia kulturalne i sportowe, przekraczające obecne możliwości finansowe miasta.</p> <p>13. Niski poziom estetyki przestrzeni publicznej.</p> <p>14. Wysoki poziom degradacji infrastruktury, np. kluby domu kultury, lokalna sieć dróg itp.</p> <p>15. Niewystarczające zaplecze parkingowe.</p> <p>16. Niewystarczająca dostępność komunikacyjna obszaru (m.in. niedobór miejsc parkingowych).</p> <p>17. Niewystarczający potencjał do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości.</p> <p>18. Niedobór miejsc pracy na obszarze rewitalizowanym.</p> <p>19. Liczne miejsca z bardzo zanieczyszczonym środowiskiem (m.in. nielegalne wysypiska śmieci).</p>
Szanse	Zagrożenia
<p>1. Rosnące zainteresowanie obszarem ze strony potencjalnych inwestorów – rozwój podstrefy ekonomicznej.</p> <p>2. Rozwój partnerstwa publiczno-prywatnego;</p> <p>3. Możliwość wykorzystania walorów przyrodniczo-krajobrazowych obszaru.</p> <p>4. Rosnąca aktywność organizacji pozarządowych i nieformalnych grup mieszkańców.</p> <p>5. Kontakty z miastami partnerskimi.</p>	<p>1. Rozdrobnienie gruntów w atrakcyjnych lokalizacjach w mieście utrudniające podejmowanie kompleksowych, przemysłowych inwestycji.</p> <p>2. Brak terenów komunalnych pod rozwój inwestycji w Żywcu.</p> <p>3. Migracja ludzi młodych do większych ośrodków miejskich.</p> <p>4. Spadek liczby urodzeń i proces starzenia się społeczeństwa.</p>

<p>6. Dostępność środków unijnych i innych funduszy zewnętrznych na cele rewitalizacji.</p> <p>7. Podjęcie tzw. uchwały antysmogowej przez Sejmik Województwa Śląskiego i inne działania na poziomie krajowym oraz lokalnym sprzyjające poprawie stanu środowiska naturalnego.</p> <p>8. Rosnąca siła nabywczą społeczeństwa w wyniku Programu 500+.</p> <p>9. Budowa drogi krajowej S69 ułatwiającej komunikację z miastami: Cieszyn Bielsko-Biała, Tychy itp. gdzie dostępnych jest wiele miejsc pracy.</p>	<p>5. Narastające problemy socjalne m.in. na ul. Brackiej i na osiedlu socjalnym Kabaty.</p> <p>6. Rosnące zagrożenia technologiczne i brak zaangażowani osób młodych na rzecz aktywności społecznej i inicjatyw lokalnych.</p> <p>7. Rosnąca bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu problemów życiowych.</p> <p>8. Rywalizacja z innymi miastami o pozyskanie inwestorów, turystów oraz nowych mieszkańców.</p> <p>9. Przenoszenie działalności gospodarczej z Żywca do innych lokalizacji.</p> <p>10. Pogorszenie wizerunku miasta z uwagi na zagrożenie zanieczyszczeniem powietrza.</p> <p>11. Zmiany klimatyczne wywołujące zwiększone zagrożenie powodzią.</p>
---	--

Źródło: Opracowanie własne.

W nawiązaniu do powyższej analizy oraz przeprowadzonej wcześniej pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji – poniżej przedstawiono kluczowe problemy i potencjały występujące na tym obszarze.

Tabela 37. Kluczowe problemy zidentyfikowane na obszarze rewitalizowanym wraz z wybranymi wskaźnikami określającymi zjawiska kryzysowe oraz odpowiadającymi im potencjałami.

Kluczowe problemy		Wskaźnik obrazujący zjawisko kryzysowe		Kluczowe potencjały
Nr	Opis problemu			Opis potencjału
P1	Niewystarczający stopień spójności wewnętrznej społeczności lokalnej i niewystarczający poziom zaangażowania mieszkańców w sprawy dotyczące ich bezpośredniego otoczenia	Stopień zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne ²³	➡	Na obszarze rewitalizacji wzrasta aktywność organizacji pozarządowych, które inicjują się w różnego typu przedsięwzięcia i inicjatywy na rzecz rozwoju obszaru do rewitalizacji.
P2	Niewystarczający poziom integracji społecznej mieszkańców i zagrożenie marginalizacją grup defaworyzowanych	Liczba osób objętych wsparciem MOPS w Żywcu ²⁴	➡	Jednostki organizacyjne Miasta Żywca, m.in. MCK oraz MOSiR, rozwijają ofertę bezpłatnych zajęć kulturalnych oraz sportowo-rekreacyjnych, które są dostępne dla mieszkańców obszaru do rewitalizacji. Dodatkowe działania w tym zakresie podejmują lokalne organizacje pozarządowe oraz nieformalne grupy mieszkańców.

²³ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono na poziomie niskim.

²⁴ Wartość bazową wskaźnika w stosunku do całej populacji obszaru do rewitalizacji za rok 2016 określono na poziomie 150 osób (dane MOPS Żywiec).

P3	Niewystarczający zakres wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz dla ich otoczenia	Liczba nowych ofert wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz dla ich otoczenia ²⁵	➡	MOPS w Żywcu realizuje projekty służące wsparciu społecznemu oraz podejmuje działania stałe, które dotyczą szeroko rozumianej opieki nad osobami defaworyzowanymi oraz zagrożonymi marginalizacją. Wsparciem w tym zakresie jest m.in. działalność Żywieckiej Fundacji Rozwoju.
P4	Niedobór atrakcyjnej oferty dla seniorów	Liczba nowych ofert dla seniorów na obszarze do rewitalizacji ²⁶	➡	W 2017 roku zapoczątkowano już dwa projekty służące rozwojowi oferty dla seniorów (m.in. Klub Seniora na osiedlu Parkowym oraz w dzielnicy Sorysz), a także zaczęto realizować zajęcia stałe dla seniorów organizowane przez MOSiR. W Żywcu działa także Uniwersytet Trzeciego Wiek i oraz animowane są inne zajęcia dla seniorów. Oferta ta będzie się nadal rozwijać.
P5	Niedobór nowoczesnej infrastruktury na cele rozwoju oferty spędzania czasu wolnego	Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury na cele rozwoju oferty spędzania czasu wolnego ²⁷	➡	Na obszarze rewitalizowanym i w jego bezpośrednim sąsiedztwie dostępna jest infrastruktura przeznaczona na spędzanie czasu wolnego, jednakże jest ona dość mocno zdegradowana. Infrastruktura ta wymaga modernizacji i doposażenia (np. tereny rekreacyjne przy Amfiteatrze pod Grojcem, boisko w parcu Habsburgów, basen miejski itp.). Podejmowane są działania

²⁵ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono jako 0.

²⁶ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono jako 0.

²⁷ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono jako 0.

P6	Niewystarczająca dostępność i jakość infrastruktury edukacyjnej oraz wysokie zapotrzebowanie na dodatkowe zajęcia edukacyjne w przedszkolach i szkołach	Poziom rozwoju przedsiębiorczości lokalnej ²⁸		<p>zmierzające do pozyskania środków na ten cel.</p> <p>Przygotowane zostały projekty inwestycyjne i nieinwestycyjne, na które pozyskano już środki i aktualnie trwa ich wdrażanie. W dłuższej perspektywie przyczyni się to do zminimalizowania problemów z dostępnością i jakością edukacji na obszarze zdegradowanym, przy czym dodatkowo należy uwzględnić zmiany w sieci szkół, które wystąpiły z uwagi na reformę edukacji.</p>
----	---	--	---	---

²⁸ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono na poziomie przeciętnym

P7	Niewystarczająca dostępność i jakość oferty kształcenia zawodowego, w tym oferty dla niepełnosprawnych oraz wysokie zapotrzebowanie na dodatkowe formy kształcenia zawodowego	<p>Liczba nowych ofert kształcenia zawodowego²⁹</p> <p>Liczba zmodernizowanych obiektów kształcenia zawodowego³⁰</p>	➔	<p>Przygotowane zostały projekty inwestycyjne i nieinwestycyjne, na które Powiat Żywiecki ubiega się o dofinansowanie z RPO WSL 2014-2020. W dłuższej perspektywie wdrożenie tych projektów przyczyni się to do zminimalizowania problemów z dostępnością i jakością kształcenia zawodowego na obszarze zdegradowanym.</p>
P8	Kwalifikacje mieszkańców obszaru do rewitalizacji niedostosowane do potrzeb zmieniającego się rynku pracy	Liczba zawodów deficytowych w powiecie żywieckim ³¹	➔	<p>Na rynku szkoleniowo-doradczym w woj. śląskim znacząco rozszerza się obecnie dostępność usług podnoszących kwalifikacje pracowników, dofinansowanych ze środków unijnych, przedstawionych się w Bazie Usług Rozwojowych, które umożliwiają podnoszenie kwalifikacji mieszkańców obszaru do rewitalizacji w porozumieniu z ich pracodawcami. Jednocześnie przygotowany przez Powiat Żywiecki projekt dotyczący kształcenia zawodowego, m.in. na terenie Żywca, znacząco przyczyni się do dostosowania kwalifikacji mieszkańców</p>

²⁹ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono jako 0.

³⁰ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono jako 0.

³¹ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono jako 17 zawodów deficytowych (dane WUP Katowice – Barometr Rynku Pracy)

				obszaru do rewitalizacji do potrzeb rynku pracy.
P9	Niewystarczająca liczba miejsc pracy na terenie do rewitalizacji	Liczba osób bezrobotnych na obszarze do rewitalizacji ³²	➡	Rozwój strefy inwestycyjnej w Gminie Radziechowy-Wieprz oraz rosnąca siła nabywcza społeczeństwa sprzyjają lokowaniu się firm na Żywiecczyźnie, w tym na obszarze do rewitalizacji.
P10	Potrzeba większej aktywizacji lokalnej przedsiębiorczości i tworzenia lepszych warunków do przyciągania inwestorów i rozwoju biznesu	Poziom przedsiębiorczości lokalnej ³³	➡	Aktywna działalność Stowarzyszenia Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej i niektórych firm sprzyja rozwojowi kooperacji pomiędzy podmiotami gospodarczymi na terenie miasta.
P11	Wysoki poziom degradacji infrastruktury komunalnej, w tym m.in. przeznaczonej na cele kulturalne i sportowo-rekreacyjne	Jakość infrastruktury komunalnej ³⁴	➡	Przygotowane przedsięwzięcia inwestycyjne oraz dostępność środków unijnych sprzyjają aplikowaniu o fundusze na modernizację infrastruktury. Miasto Żywiec – w miarę posiadanych i pozyskanych środków finansowych – systematycznie dokonuje remontów i modernizacji infrastruktury m.in. szkół, przedszkoli, obiektów kulturalnych i rekreacyjnych. Podobnie działania realizuje Powiat Żywiecki.

³² Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określiło o jako 230 osób (dane PUP Żywiec)

³³ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określiło o jako niski

³⁴ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono na poziomie niskim

P12	Niska estetyka przestrzeni publicznej	Poziom estetyki przestrzeni publicznej ³⁵	➡	Rośnie świadomość mieszkańców w zakresie znaczenia wyglądu posesji i obejść dla wizerunku miasta. Systematycznie w mieście podejmowane są akcje sprzątania przestrzeni publicznej, w których biorą udział urzędnicy samorządowi oraz sami mieszkańcy. Regularnie prowadzone są działania prowadzące do likwidacji dzikich wysypisk śmieci i rozbiórek pustostanów, a także mobilizujące przedsiębiorców i mieszkańców do starań o poprawę estetyki przestrzeni publicznej (m.in. działania Straży Miejskiej). W ramach Programu przewidziano również realizację projektów dotyczących termomodernizacji budynków użyteczności publicznej, co wywiera także wpływ na wygląd obiektów.
P13	Niewystarczająca dostępność komunikacyjna Śródmieścia, niedobór miejsc parkingowych	Liczba nowych miejsc parkingowych na obszarze do rewitalizacji ³⁶ Liczba pasażerów	➡	Miasto Żywiec pozyskało środki na zakup autobusów niskoemisyjnych, zaangażowało się także w program rządowy dotyczący elektromobilności, w ramach którego do Żywca trafią kolejne pojazdy komunikacji publicznej. W tej chwili trwa przygotowanie projektu dotyczącego rozwoju pieszo-rowerowej ścieżki dydaktycznej wzdłuż rzeki Koszarawy, a następnie Soły i

³⁵ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono na poziomie niskim.

³⁶ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono jako 0.

		komunikacji publicznej na obszarze do rewitalizacji ³⁷		Jeziora Żywieckiego, co zapewni mieszkańcom obszaru rewitalizowanego alternatywny trakt komunikacyjny do centrum w ruchu rowerowym i pieszym.
P14	Brak wystarczającej aktywności mieszkańców w zakresie ochrony środowiska, przede wszystkim – zwalczania tzw. niskiej emisji	Poziom zaangażowania mieszkańców w zakresie ochrony środowiska; przede wszystkim – zwalczania tzw. niskiej emisji ³⁸		Miasto Żywiec oraz MZEC Ekoterm Sp. z o.o. w Żywcu i Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu przygotowały szereg działań służących poprawie świadomości ekologicznej mieszkańców Żywca, które są systematycznie realizowane. Poprawie świadomości ekologicznej sprzyja także wysoka dosępnosć środków zewnętrznych na kampanie służące poprawie stanu środowiska i ochronie bioróżnorodności.
P15	Niewystarczający zakres działań podmiotów publicznych na rzecz zwalczania tzw. niskiej emisji i rozwoju sieci ciepłowniczej	Liczba inicjatyw podmiotów publicznych na rzecz zwalczania tzw. niskiej emisji i rozwoju sieci ciepłowniczej ³⁹		Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu, jak również Miasto Żywiec i MZEC Ekoterm Sp. z o.o. w Żywcu zaangażowały się w działalność klastra energetycznego „Żywiecka energia przyszłości”, którego celem jest podejmowanie inwestycji sprzyjających poprawie efektywności energetycznej, likwidacji tzw. niskiej emisji oraz popularyzacji odnawialnych źródeł

³⁷ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono jako 0.

³⁸ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono na poziomie niskim.

³⁹ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono na poziomie niskim.

				<p>energii. W ramach Programu przewidziano również realizację projektów dotyczących termomodernizacji budynków użyteczności publicznej, co wywiera także wpływ na poziom emisji zanieczyszczeń. Inna grupa działań proekologicznych dotyczy wymiany przestarzałych kotłów i kontynuacji <i>Programu Ograniczania Niskiej Emisji</i>, współfinansowanego przez WFOŚiGW w Katowicach.</p>
--	--	--	--	---

Źródło: Opracowanie własne.

6 ZGODNOŚĆ PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Program Rewitalizacji Miasta Żywca jest dokumentem, który integruje różne sfery działań: sferę społeczną, gospodarczą, infrastrukturalną, funkcjonalno-przestrzenną i środowiskową, aby podnieść jakość życia mieszkańców obszaru do rewitalizacji i wyprowadzić go z kryzysu.

Jedną z cech charakteryzujących programy rewitalizacji jest ich zgodność oraz komplementarność z programami strategicznymi i planistycznymi na poziomie lokalnym, ale i na szczeblu regionalnym czy krajowym – co stanowi warunek konieczny do ich skutecznej realizacji.

Program opracowany został w oparciu o istniejące dokumenty programowe oraz planistyczne Miasta Żywca, Powiatu Żywieckiego, Województwa Śląskiego oraz Rzeczypospolitej Polskiej.

Poniżej przedstawiono najważniejsze założenia poszczególnych dokumentów programowych oraz planistycznych, z którymi spójne są założenia *Programu Rewitalizacji Miasta Żywca*.

6.1 Dokumenty na szczeblu ponadkrajowym

6.1.1 Strategia „Europa 2020”

Strategia „Europa 2020” zapoczątkowano w roku 2010 w celu „stworzenia warunków dla inteligentnego i zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu”. Dokument ten został opracowany przez Komisję Europejską oraz kraje członkowskie. W strategii podkreślono potrzebę wspólnego działania państw członkowskich na rzecz wychodzenia z kryzysu oraz wdrażania reform umożliwiających stawienie czoła wyzwaniom związanym z globalizacją, starzeniem się społeczeństw czy rosnącą potrzebą racjonalnego wykorzystywania zasobów.

W Strategii „Europa 2020” zawarto trzy wzajemnie wzmacniające się priorytety w celu osiągnięcia postawionych założeń:

- a) wzrost inteligentny (smart growth), czyli rozwój oparty na wiedzy i innowacjach;
- b) wzrost zrównoważony (sustainable growth), czyli transformacja w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, efektywnie korzystającej z zasobów i konkurencyjnej;

- c) wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu (inclusive growth), czyli wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną.

Program Rewitalizacji Miasta Żywca zakłada poprawę stanu środowiska naturalnego oraz lepsze wykorzystanie potencjału krajobrazowego obszaru rewitalizowanego na potrzeby społeczne i gospodarcze. Poza tym, program ma wspierać rozwój systemu wsparcia społecznego dla mieszkańców, przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu i integrować społeczność. Program zakłada także w sferze gospodarczej wzmocnienie lokalnej przedsiębiorczości w tradycyjnych i nowych branżach, co wpłynie na zmniejszenie poziomu bezrobocia i podniesienie kwalifikacji zawodowych mieszkańców.

Aby zagwarantować oczekiwane rezultaty Strategii, Komisja Europejska wyznaczyła pięć nadrzędnych celów, które pozwolą monitorować na bieżąco postępy w realizacji projektów w poszczególnych państwach członkowskich:

- a) osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia na poziomie 75%;
- b) poprawę warunków prowadzenia działalności badawczo-rozwojowej, w tym przeznaczanie 3% PKB UE na inwestycje w badania i rozwój;
- c) zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych o 20% w porównaniu z poziomami z 1990 r.; zwiększenie do 20% udziału energii odnawialnej w ogólnym zużyciu energii; dążenie do zwiększenia efektywności energetycznej o 20%;
- d) podniesienie poziomu wykształcenia, zwłaszcza poprzez zmniejszenie odsetka osób przedwcześnie kończących naukę do poniżej 10% oraz zwiększenie do co najmniej 40% odsetka osób w wieku 30-34 lat mających wykształcenie wyższe;
- e) wspieranie włączenia społecznego, zwłaszcza poprzez ograniczanie ubóstwa, mając na celu wyprowadzenie z ubóstwa lub wykluczenia społecznego 20 milionów obywateli.

Wyżej wymienione cele pokazują, jaka powinna być ogólna kondycja Unii Europejskiej w 2020 r. pod względem najważniejszych parametrów. Krajowe Programy Reform oraz przygotowane przez Komisję Europejską inicjatywy przewodnie są podstawowymi instrumentami realizacji celów strategii „Europa 2020”, realizowane na poziomie Unii, państw członkowskich, władz regionalnych i lokalnych.

6.2 Dokumenty na szczeblu krajowym

6.2.1 Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030

Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030 jest, zgodnie z przepisami ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006 r., art. 9 ust 1 (Dz.U. 2006 nr 227 poz. 1658), dokumentem określającym główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego kraju oraz kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju, obejmującym okres co najmniej 15 lat.

Program Rewitalizacji Miasta Żywca realizuje następujące cele Strategii Rozwoju Kraju – Polska 2030:

- Cel 3: Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki;
- Cel 7: Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska;
- Cel 8: Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych;
- Cel 9: Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego;
- Cel 11: Wzrost społecznego kapitału rozwoju.

Podstawowymi celami *Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju – Polska 2030 – Trzeciej fali nowoczesności* są: poprawa jakości życia Polaków oraz przyspieszenie procesu modernizacji Polski. Głównym sposobem osiągnięcia tego celu jest stabilny i wysoki wzrost gospodarczy. Jednak oprócz sfery czysto materialnej, która zmierza do zneutralizowania czy zminimalizowania efektów poprzednich lat transformacji ustrojowych, ważnym aspektem są takie sfery, jak: wykształcenie obywateli, ich stan zdrowia czy zasoby kapitału społecznego. Wyraźnie postawionym zadaniem powinno być przesunięcie wydatków publicznych w kierunku wydatków prorozwojowych. Wysiłek na rzecz oszczędności musi być połączony z odpowiedzialnym ponoszeniem nakładów na inwestycje prorozwojowe o szczególnie priorytetowym charakterze. Wyznacznikiem takiego działania jest dostosowanie i połączenie tempa konwergencji z potrzebami inwestycyjnymi, zapobiegającymi nadmiernemu spowolnieniu gospodarczemu, czy stagnacji na rynku pracy. Takie też założenia zawiera *Program Rewitalizacji Miasta Żywca do roku 2022* zawierający kompleksowo działania zmierzające do wzrostu kapitału społecznego i zasobów środowiskowych a także pozytywne zmiany w funkcjonalności i estetyce przestrzeni.

6.2.2 Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju (do 2020 roku)

Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju do 2020 roku stanowi element nowego systemu zarządzania rozwojem kraju, którego fundamenty zostały określone w znowelizowanej ustawie z dnia 6 grudnia 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.) oraz w dokumencie pt. *Założenia systemu zarządzania rozwojem Polski* przyjętym przez Radę Ministrów 27 kwietnia 2009 r.

Program Rewitalizacji Miasta Żywca wpisuje się m.in. w następujące obszary strategiczne, cele oraz działania ujęte w *Strategii Rozwoju Kraju 2020*:

1. Obszar strategiczny I. Sprawne i efektywne państwo

- Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela
  - I.3.2. Rozwój kapitału społecznego;
  - I.3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa obywatela.

2. Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka

- Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki
  - II.2.1. Zwiększenie produktywności gospodarki;
  - II.2.2. Wzrost udziału przemysłów i usług średnio i wysoko zaawansowanych technologicznie;
  - II.2.4. Poprawa warunków ramowych dla prowadzenia działalności gospodarczej;
- Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego
  - II.4.1. Zwiększanie aktywności zawodowej;
  - II.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego;
  - II.4.3. Zwiększanie mobilności zawodowej i przestrzennej;
- Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko
  - II.6.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami;
  - II.6.2. Poprawa efektywności energetycznej;
  - II.6.3. Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii;

- II.6.4. Poprawa stanu środowiska;
- II.6.5. Adaptacja do zmian klimatu;
- Cel II.7. Zwiększenie efektywności transportu
- II.7.3. Udrożnienie obszarów miejskich;

3. Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna

- Cel III.1. Integracja społeczna
  - III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym;
  - III.1.2. Zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej nim zagrożonych;
- Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych
  - III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich;
  - III.3.4. Zwiększenie spójności terytorialnej.

6.2.3 Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego stanowi odpowiedź na konieczność podniesienia jakości życia w Polsce w perspektywie roku 2020. Główny celem opracowania jest rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia. Poza celem głównym wyznaczone zostały cele szczegółowe:

- wzrost zatrudnienia;
- wydłużenie aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych;
- poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- poprawa zdrowia obywateli oraz podniesienie efektywności opieki zdrowotnej;
- podniesienie poziomu kompetencji i kwalifikacji obywateli.

Planowany do realizacji Program Rewitalizacji Miasta Żywca wpisuje się zarówno w cel główny, jak i w wyżej wymienione cele szczegółowe *Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020*. W perspektywie roku 2020 realizacja założonych celów powinna umożliwić Polsce uzyskanie rozwiniętego rynku pracy i wysokiego poziomu zatrudnienia w połączeniu z wysoką jakością systemu kształcenia oraz efektywną opieką zdrowotną.

6.2.4 Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie, przyjęta przez Radę Ministrów 13 lipca 2010 roku, określa cele i sposób działania podmiotów publicznych, a w szczególności rządu i samorządów województw, w odniesieniu do polskiej przestrzeni dla osiągnięcia strategicznych celów rozwoju kraju. Strategia ta wyznacza cele polityki rozwoju regionalnego, w tym wobec obszarów wiejskich i miejskich, oraz definiuje ich relacje w odniesieniu do innej polityki publicznej o wyraźnym terytorialnym ukierunkowaniu.

Strategicznym celem określonym w *Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego* jest efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych oraz terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągania celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym.

Ponadto, dokument ten zawiera trzy cele szczegółowe polityki regionalnej do 2020 roku:

- wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów;
- budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie procesom marginalizacji na obszarach problemowych;
- tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie.

Program Rewitalizacji Miasta Żywca wpisuje się w realizację KSRR poprzez działania mające na celu wzrost jego konkurencyjności, budowanie spójności społecznej i terytorialnej, przeciwdziałanie procesom marginalizacji na obszarach problemowych oraz tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych.

6.2.5 Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 jest najważniejszym krajowym dokumentem strategicznym dotyczącym zagospodarowania przestrzennego kraju. Została opracowana zgodnie z zapisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 27 marca 2003 roku (Dz.U. 2003 nr 80 poz. 717). W oparciu o ustawowe wymogi określono cele i kierunki polityki przestrzennego zagospodarowania kraju wskazano zasady, według których powinna być realizowana działalność człowieka w przestrzeni.

Dokument zwraca uwagę na potrzeby w sześciu obszarach tematycznych:

- poprawy konkurencyjności największych miast i powiązań między nimi;
- tworzenia warunków równomiernego rozwoju poza dużymi miastami;
- rozwoju infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej (np. sieci szerokopasmowe);
- poszanowania środowiska naturalnego i walorów krajobrazowych, a także kulturowych;
- wzmacniania odporności Polski na zagrożenia związane z bezpieczeństwem energetycznym (np. poprzez budowanie połączeń energetycznych z sąsiednimi państwami) czy ekstremalnymi zjawiskami naturalnymi (np. powodzią);
- systematycznej budowy i utrzymania skutecznego systemu planowania przestrzennego (np. eliminowania chaotycznego sposobu zabudowy przedmieść).

Program Rewitalizacji Miasta Żywca poprzez kompleksowe działania rewitalizacyjne sprzyjające rozwojowi wpisuje się w realizację Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju. W szczególności, co do zapisów, iż istotnym czynnikiem dla rozwoju będzie realizacja działań zagospodarowania dla subregionalnych i lokalnych ośrodków miejskich podzielonych granicą oraz ich regionów przygranicznych. Zastosowanie zintegrowanego podejścia do planowania w wymiarze przestrzennym oraz społeczno-gospodarczym w przyszłości przyczyni się do realizacji wspólnych projektów dedykowanych kapitałowi ludzkiemu oraz infrastrukturalnych uzupełniających brakujące elementy sieci transportowej i technicznej.

6.2.6 Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020

Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. Nowy wymiar aktywnej integracji jest programem rozwoju, w rozumieniu art. 15, ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 6

grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712 z późn. zm. 1) i stanowi załącznik do Uchwały Rady Ministrów. Jest dokumentem o charakterze operacyjno-wdrożeniowym, ustanowiony w celu realizacji średniookresowej strategii rozwoju kraju – *Strategii Rozwoju Kraju 2020* oraz *Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego*, *Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego*, *Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego* oraz innych strategii rozwoju.

Program Rewitalizacji Miasta Żywca wpisuje się w realizację celu głównego Strategii, którym jest zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz wzrost spójności społecznej. Ma on być osiągnięty do końca 2020 r. przez realizację poniższych celów operacyjnych:

- a) Cel operacyjny 1: Usługi służące aktywności i profilaktyce;
- b) Cel operacyjny 2: Gwarancje dla przyszłości młodzieży;
- c) Cel operacyjny 3: Aktywna osoba i zintegrowana rodzina;
- d) Cel operacyjny 4: Zapobieganie niepewności mieszkaniowej;
- e) Cel operacyjny 5: Seniorzy – bezpieczni, aktywni i potrzebni.

Program Rewitalizacji Miasta Żywca jest spójny ze wszystkimi celami zawartymi w Strategii. Dotyczy on w szczególności przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży, zapewnieniu spójności działań edukacyjnych, społecznych i zawodowych oraz aktywną integrację w społeczności lokalnej.

6.2.7 Krajowa Polityka Miejska 2023

Zgodnie z ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju *Krajowa Polityka Miejska* (KPM) jest dokumentem określającym planowane działania administracji rządowej dotyczące polityki miejskiej, uwzględniającym cele i kierunki określone w średniookresowej strategii rozwoju kraju oraz krajowej strategii rozwoju regionalnego (art. 21b). Służy ona celowemu, ukierunkowanemu terytorialnie działaniu państwa na rzecz zrównoważonego rozwoju miast i ich obszarów funkcjonalnych oraz wykorzystaniu ich potencjałów w procesach rozwoju kraju.

Krajowej Polityce Miejskiej przyświeca kilka istotnych założeń mających wpływ na kształt tego dokumentu i na sposób jego wdrażania, m.in. adresowana jest do wszystkich polskich miast (niezależnie od ich wielkości czy położenia) oraz ich obszarów funkcjonalnych, przy czym ze szczególną uwagą podchodzi do problematyki rozwoju małych i średnich miast; podkreśla

konieczność indywidualnego dobrania instrumentów rozwoju do własnej ścieżki rozwoju przez każde z miast, nie przyporządkowując danych zagadnień i rozwiązań tylko miastom określonego typu; proponuje i postuluje szeroką paletę różnorodnych rozwiązań, narzędzi i instrumentów, które w sposób elastyczny mogą być wykorzystane przez miasta różnej wielkości i położenia.

Strategicznym celem polityki miejskiej jest wzmocnienie zdolności miast i obszarów zurbanizowanych do zrównoważonego rozwoju i tworzenia miejsc pracy oraz poprawa jakości życia mieszkańców. Realizacja celu strategicznego odbywać się będzie poprzez trzy cele przedmiotowe:

- a) Stworzenie warunków dla skutecznego, efektywnego i partnerskiego zarządzania rozwojem na obszarach miejskich, w tym w szczególności na obszarach metropolitalnych;
- b) Wspieranie zrównoważonego rozwoju ośrodków miejskich, w tym przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom niekontrolowanej suburbanizacji;
- c) Odbudowa zdolności do rozwoju poprzez rewitalizację zdegradowanych społecznie, ekonomicznie i fizycznie obszarów miejskich i dwa cele podmiotowe;
- d) Poprawa konkurencyjności i zdolności głównych ośrodków miejskich do kreowania rozwoju, wzrostu i zatrudnienia;
- e) Wspomaganie rozwoju subregionalnych i lokalnych ośrodków miejskich, przede wszystkim na obszarach problemowych polityki regionalnej (w tym na niektórych obszarach wiejskich) poprzez wzmacnianie ich funkcji oraz przeciwdziałanie ich upadkowi ekonomicznemu.

Program Rewitalizacji Miasta Żywca wpisuje się w cel strategiczny *Krajowej Polityki Miejskiej* do roku 2023, zgodnie z którym dążeniem wszystkich aktorów dokumentu musi być stworzenie miasta sprawnego, zwarteo i zrównoważonego oraz spójnego, a w efekcie również konkurencyjnego i silnego.

Nadrzędnym elementem celu strategicznego polityki miejskiej jest poprawa jakości życia mieszkańców. Jest ona pochodną szeregu czynników ją determinujących, w tym także zrównoważonego rozwoju miasta oferującego wysokiej jakości miejsca pracy. Prace podejmowane na rzecz opracowania Programu Rewitalizacji Miasta Żywca obejmowały szereg działań włączających społeczność lokalną do wspólnego tworzenia dokumentu uwzględniającego w sposób szczególny potrzeby mieszkańców Miasta Żywca. Określone w nim cele i kierunki działań uwzględniają prymat potrzeb człowieka i jakości jego życia.

6.3 Dokumenty na szczeblu ponadregionalnym

6.3.1 Strategia dla Rozwoju Polski Południowej w obszarze województwa małopolskiego i śląskiego do roku 2020

Strategia dla Rozwoju Polski Południowej dotyczy obszaru województwa małopolskiego i śląskiego. Jest to dokument wywodzący się z opracowanej i przyjętej przez samorządy obydwóch województw ich wspólnej strategii rozwoju. Zawiera zasady zrównoważonego rozwoju miast, a także obszarów wiejskich. Dzięki temu dokumentowi potencjał obu regionów ma być lepiej wykorzystywany, a wspólne projekty, w tym unijne, skuteczniej realizowane. Naczelną zasadą przyświecającą Strategii było partnerstwo, rozumiane nie tylko jako ścisła współpraca oraz wzajemna odpowiedzialność obu regionów, ale również mobilizowanie podmiotów reprezentujących różnorodne środowiska oraz instytucje do podejmowania wspólnego wysiłku na rzecz rozwoju makroregionu. Współpraca ukierunkowała się na wszechstronne podwyższanie atrakcyjności makroregionu dla mieszkańców – w tym przyciąganie nowych mieszkańców wzbogacających kapitał ludzki województw – z uwzględnieniem aspektów rynku pracy, edukacji, oferty spędzania czasu wolnego. *Program Rewitalizacji Miasta Żywca* jest spójny z celem głównym strategii, którym jest: Polska Południowa nowoczesnym i atrakcyjnym regionem Europy. Zgodność dokumentów występuje również na poziomie celów strategicznych:

- Cel strategiczny II: Polska południowa przestrzenią partnerskiej współpracy na rzecz efektywnego wykorzystania możliwości rozwojowych;
- Cel strategiczny III: Polska południowa miejscem przyciągającym ludzi, podmioty i inicjatywy wzmacniające potencjały makroregionu.

Kierunki działań celu strategicznego II to między innymi współpraca podmiotów nakierowana na rozwijanie kapitału ludzkiego makroregionu, wspólne tworzenie sieciowych produktów łączących podmioty i obszary makroregionu, infrastrukturalne integrowanie przestrzeni województw oraz rozwijanie współpracy w zakresie ochrony środowiska i zabezpieczenia przed sytuacjami kryzysowymi. Kierunek działań celu strategicznego III obejmuje tworzenie pakietowych produktów turystycznych wykorzystujących potencjał obydwu województw.

6.4 Dokumenty na szczeblu regionalnym

6.4.1 Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „ŚLĄSKIE 2020+”

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „ŚLĄSKIE 2020+” to najważniejszy strategiczny dokument, opisującym potrzeby i kierunki pożądanych zmian województwa śląskiego. Dokument ten wyznacza

zakres działań podejmowanych przez władze regionu, a także stanowi punkt odniesienia dla inicjatyw oraz dokumentów o charakterze planistycznym, przestrzennym i programowym, podejmowanych i tworzonych na poziomie regionalnym, lokalnym, a także przez środowiska branżowe. Strategia „ŚLĄSKIE 2020+” dąży do zrównoważonego i trwałego rozwoju regionu, który będzie stwarzał mieszkańcom korzystne warunki życia w oparciu o dostęp do usług publicznych o wysokim standardzie, oraz posiadał będzie nowoczesną i zaawansowaną technologicznie gospodarkę, stając się tym samym ważnym partnerem w procesie rozwoju Europy. Rozwój województwa opiera się na jego relacjach z otoczeniem oraz budowaniu jego pozycji w układzie europejskim.

Program Rewitalizacji Miasta Żywca jest spójny ze wszystkimi wymienionymi obszarami integracji działań w *Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego*. Posiada on podobne założenia, czym wpisuje się w niżej wymienione cele strategii:

- Priorytet A: Województwo śląskie regionem nowej gospodarki, kreującym i skutecznie absorbującym technologie:
  - A.1: Wysoki poziom wykształcenia i umiejętności mieszkańców;
  - A.2: Rozwinięta infrastruktura nowej gospodarki;
  - A.3: Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka.
- Priorytet B: Województwo śląskie regionem o powszechnej dostępności do regionalnych usług publicznych o wysokim standardzie:
  - B.1: Zdrowy i bezpieczny mieszkaniec województwa;
  - B.2: Wysoka jakość środowiska naturalnego;
  - B.3: Atrakcyjne warunki zamieszkania i wysoka jakość przestrzeni.
- Priorytet C: Województwo śląskie znaczącym partnerem kreacji kultury, nauki i przestrzeni europejskiej:
  - C.1: Duże znaczenie metropolii, miast i regionu w przestrzeni europejskiej;
  - C.2: Wysoka pozycja regionu w procesie kreowania rozwoju Europy;
  - C.3: Silny ośrodek nauki i kultury.

6.4.2 Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego 2014-2020 został przygotowany na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. i stanowi jeden z najistotniejszych instrumentów polityki regionalnej. Ponadto, jest jednym z instrumentów realizacji Umowy Partnerstwa, będącej dokumentem określającym strategię interwencji funduszy europejskich w ramach trzech polityk unijnych w Polsce w latach 2014-2020: polityki spójności, wspólnej polityki rolnej i wspólnej polityki rybołówstwa. Cele programu wpisują się w wizję rozwoju Unii Europejskiej zawartą w *Strategii „Europa 2020” na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu*.

Program Rewitalizacji Miasta Żywiec wpisuje się w wiele priorytetów RPO Województwa Śląskiego, wśród których znajduje się:

- Oś priorytetowa III: Konkurencyjność MŚP – zwiększenie liczby przedsiębiorstw, które wzmocniły swoją konkurencyjność, korzystając ze wsparcia inkubatorów przedsiębiorczości oraz wzrostu poziomu przedsiębiorczości, i powstanie nowych inwestycji w regionie, dzięki ponownemu wykorzystaniu terenów typu brownfield pod inwestycje;
- Oś priorytetowa IV: Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna – wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł (OZE) wraz z podłączeniem do sieci dystrybucyjnej/przesyłowej;
- Oś priorytetowa V: Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów – budowa/rozwój/modernizacja zakładów odzysku i unieszkodliwianie odpadów komunalnych, a także kompleksowe unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest;
- Oś priorytetowa VI: Transport – inwestycje z zakresu: budowy i przebudowy dróg wojewódzkich, a także rewitalizacji i modernizacji linii kolejowych, inwestycje polegające na zakupie taboru kolejowego;
- Oś priorytetowa VII: Regionalny rynek pracy – zdobywanie i podnoszenie kwalifikacji zgodnie z potrzebami regionalnego rynku pracy oraz przedsięwzięcia dotyczące rozwoju przedsiębiorczości i samozatrudnienia, mające na celu wspomagać wzrost zatrudnienia w regionie;
- Oś priorytetowa VIII: Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy – podnoszenie adaptacyjności przedsiębiorców, przedsiębiorstw i pracowników;

- Oś priorytetowa IX: Włączenie społeczne – promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją;
- Oś priorytetowa X: Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna – ułatwianie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych;
- Oś priorytetowa XI: Wzmocnienie potencjału edukacyjnego – poprawa dostępu do wysokiej jakości edukacji;
- Oś priorytetowa XII: Infrastruktura edukacyjna – wzrost potencjału edukacyjnego Województwa Śląskiego w kontekście zróżnicowania demograficznego, potrzeb rynku pracy oraz rozwoju kreatywności młodzieży w regionie.

6.5 Dokumenty na szczeblu lokalnym

6.5.1 Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Żywiec na lata 2017-2019

Gminny Program Wspieranie Rodziny dla Gminy Żywiec został opracowany w oparciu o założenia ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Adresatami programu są rodziny z terenu Gminy Żywiec, zwłaszcza te, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Głównym realizatorem zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy Żywiec jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żywcu.

Strategicznym celem programu jest zapewnienie kompleksowego wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Program Rewitalizacji Miasta Żywiec wpisuje się w następujące cele szczegółowe:

- bieżące diagnozowanie i monitorowanie środowisk rodzinnych przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze;
- zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji;
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny;
- zapewnienie dostępu do usług i specjalistycznego poradnictwa, w tym m.in. porad prawnych, konsultacji psychologicznych, terapii i mediacji rodzinnych;

- doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny;
- propagowanie działań dążących do odzyskania samodzielności i zaradności życiowej wśród rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- podejmowanie działań na rzecz reintegracji rodziny i powrotu dziecka do rodziny.

Gminny Program Wspieranie Rodziny dla Gminy Żywiec odpowiada na zdiagnozowane problemy występujące w rodzinach z terenu Miasta Żywiec. Zakłada on skoordynowanie i zintensyfikowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu przywrócenie zdolności rodzin do prawidłowego wypełniania przez nie swych funkcji.

6.5.2 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Żywca

Obowiązek opracowania Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego wynika z ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z 7 lipca 1994 roku. Dokument ten jest opracowaniem stanowiącym akt kierownictwa wewnętrznego Władz Samorządowych, jest opracowaniem strategicznym, zobowiązującym władze do prowadzenia polityki w zakresie gospodarki przestrzennej określonej w studium. Opracowane studium stanowi dla miasta całłościowy dokument formalny i merytoryczny określający zasady i kierunki przestrzennego rozwoju miasta.

Głównym celem rozwoju przestrzennego Miasta Żywiec jest harmonijny, równomierny rozwój całego organizmu miejskiego z jego podstawowymi funkcjami, ze szczególnym uwzględnieniem funkcji obsługi regionu i funkcji wypoczynkowo-turystycznej, przy zachowaniu wartości kulturowych, powstrzymaniu degradacji oraz przywracaniu walorów środowiska naturalnego.

Studium określa cztery główne obszary priorytetowe, w których miasto realizuje działania i projekty mające na celu poprawę przestrzeni miejskiej: turystyka, rekreacja, kultura i rozrywka; przedsiębiorczość; układ komunikacyjny; współpraca transgraniczna. Celami strategicznymi, w które wpisuje się Program Rewitalizacji Miasta Żywca są:

- przywrócenie równowagi ekologicznej:
  - w zakresie ochrony powietrza;
  - w zakresie ochrony powierzchni;

- w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych;
- rozwój poszczególnych elementów zagospodarowania:
- modernizacja i przebudowa układu komunikacji kołowej;
- modernizacja układu komunikacji kolejowej;
- rozwój funkcji rekreacji;
- zrównoważenie potrzeb mieszkaniowych;
- realizacja funkcji usługowych i komercyjnych;
- doinwestowanie infrastruktury technicznej;
- zmniejszenie liczby bezrobotnych.

6.5.3 Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2020

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dąży do wzmocnienia przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Żywcu z uwzględnieniem warunków Żywca i dotychczasowych działań podejmowanych na terenie miasta. Głównym celem programu jest zmniejszenie natężenia zjawiska przemocy domowej na terenie powiatu żywieckiego, z wykorzystaniem zintegrowanej współpracy wszystkich instytucji i służb pomocowych w zakresie działań: profilaktycznych, edukacyjnych, korekcyjnych i wspierających. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację celów szczegółowych, które pokrywają się z celami Programu Rewitalizacji Miasta Żywca:

- zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podniesienie świadomości społecznej oraz ograniczenie zaburzeń życia społecznego związanych z występowaniem przemocy;
- zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków przemocy w rodzinie;
- zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie;
- poprawa skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy oraz monitorowanie zjawisk przemocy w rodzinie.

Oczekiwany rezultatami powyższych działań są przede wszystkim: zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemoc w rodzinie; podniesienie poziomu wiedzy dzieci, młodzieży i dorosłych

w zakresie przyczyn i skutków stosowania przemocy w rodzinie; promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy; wzrost liczby placówek udzielających pomocy ofiarom przemocy w rodzinie; spadek liczby rodzin, w których występuje przemoc.

6.5.4 Strategia Zrównoważonego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Żywieckiego na lata 2006-2020

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Żywieckiego na lata 2006-2020 jest zapisem świadomych wyborów społeczności lokalnej i obrazuje długofalową koncepcję rozwoju, zorientowaną na rozwiązywanie kluczowych problemów i wykorzystywanie pojawiających się szans. Dokument jest efektem współpracy przedstawicieli różnych środowisk. Strategia określa cele i kierunki działań, które powiat wytyczył sobie na najbliższe 15 lat i dzięki którym będzie mógł się racjonalnie rozwijać. Dokument ten nie narusza suwerenności gmin, ale promuje ich walory rekreacyjne i gospodarcze. Wizja rozwoju realizowana jest poprzez skoordynowanie i zrównoważenie polityki gospodarczej, społecznej i ekologicznej w przestrzeni powiatu. Program Rewitalizacji Miasta Żywca wpisuje się w główny cel strategii, który polega na zaspokajaniu zbiorowych potrzeb wspólnoty poprzez ciągłe i zaplanowane działania, oraz w cele poszczególne, takie jak:

- Priorytet I : Trwały rozwój gospodarczy w powiecie
  - Cel I.1: Sprawny system komunikacji;
  - Cel I.3: Zachowanie przestrzennych walorów powiatu;
  - Cel I.4: Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości;
  - Cel I.6: Uatrakcyjnienie wizerunku powiatu i stworzenie warunków do inwestowania.
- Priorytet II: Zwiększenie szans rozwoju osobistego mieszkańców
  - Cel II.1: Wyrównanie poziomu bazy materialnej szkolnictwa;
  - Cel II.2: Podnoszenie poziomu wykształcenia mieszkańców;
  - Cel II.3: Podniesienie poziomu integracji społeczeństwa powiatu i zwiększenie ich identyfikacji z powiatem;
  - Cel II.4: Aktywizacja zawodowa mieszkańców.

- Priorytet III: Poprawa warunków bytowych mieszkańców i przyjezdnych
  - Cel III.1: Poprawa zdrowotności, promocja zdrowia oraz zwiększenie dostępności usług społecznych;
  - Cel III.2: Zwiększenie dostępności usług dla przyjezdnych i mieszkańców;
  - Cel III.3: Podniesienie poziomu bezpieczeństwa na terenie powiatu;
- Priorytet IV: Eliminacja zagrożeń środowiskowych i racjonalizacja ochrony środowiska
  - Cel IV.1: Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców;
  - Cel IV.2: Zmniejszenie ładunków zanieczyszczeń odprowadzanych do środowiska;
  - Cel IV.3: Zachowanie terenów cennych pod względem przyrodniczym;
  - Cel IV.4: Właściwe kształtowanie istniejących walorów środowiskowych;
  - Cel IV.5: Eliminacja zagrożeń środowiskowych.

Ważnym wymogiem jest wewnętrzny system monitorowania i edukacji postępów we wdrażaniu oraz osiąganiu celów, a w konsekwencji osiągnięcie stanu zakładanego w wizji. Gromadzenie i interpretacja danych dotyczących strategii pozwala na bieżące korekty działań podmiotów wdrażających strategię w razie wystąpienia nieprawidłowości.

6.5.5 Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Żywca na lata 2017-2020

Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Żywca na lata 2017-2020 uwzględnia proponowane działania i dobre praktyki wskazane przez Ministerstwo Zdrowia w raporcie pt. „Priorytetowe działania w obszarze zdrowia psychicznego na lata 2016-2020”. Podstawa do jego opracowania był Narodowy Program Ochrony Zdrowia z dnia 4 sierpnia 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492). Celem strategicznym *Narodowego Programu Ochrony Zdrowia* jest wydłużenie życia w zdrowiu, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu. W *Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Żywca* zaproponowano dwa podstawowe priorytety w celu osiągnięcia podstawowych założeń:

- działania informacyjno-edukacyjne w zakresie ochrony zdrowia psychicznego;

- zapobieganie zaburzeniom psychicznym oraz rozpowszechnianie postaw prozdrowotnych w obszarze zdrowia psychicznego.

Celami szczegółowymi, w które wpisują się cele Programu Rewitalizacji Miasta Żywiec, są:

- zwrócenie uwagi na problemy osób z zaburzeniami psychicznymi, które winny być uwzględnione dla osiągnięcia poprawy stanu zdrowia mieszkańców naszej gminy podczas podejmowania różnych działań prozdrowotnych;
- zapobieganie zaburzeniom psychicznym;
- zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wsparcia i pomocy umożliwiającej prawidłowe funkcjonowanie w swoim środowisku;
- kształtowanie właściwych postaw społecznych wobec osób z zaburzeniami psychicznymi.

6.5.6 Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Żywiec

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Żywiec powstał w ramach projektu *Opracowanie Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Żywca wraz ze stworzeniem bazy danych, szkoleniami pracowników, działaniami promocyjnymi i fakultatywnymi* dofinansowanego ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007 – 2013, Działanie 9.3. Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej - plany gospodarki niskoemisyjnej, w ramach Konkursu nr 2 /POIiŚ/9.3/2013 ogłoszonego przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Celem głównym Planu Gospodarki Niskoemisyjnej jest doprowadzenie w mieście Żywiec do redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2020 roku o 1 852 MgCO₂, przy jednoczesnym wzroście udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych 0,1%, jak również redukcji zużycia energii finalnej o 19 875,12 GJ. Działania te docelowo pozwolą na ograniczenie ilości wprowadzanych do powietrza zanieczyszczeń. Ograniczenie zużycia energii, powiązane ze zmniejszeniem emisji CO₂ oraz innych szkodliwych związków do atmosfery, jest zbieżne z działaniami Programu Rewitalizacji Miasta Żywca, które mają na celu poprawę jakości powietrza na obszarach rewitalizacji.

7 ZAŁOŻENIA REALIZACJI LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI MIASTA ŻYWCA DO ROKU 2022

7.1 Wizja obszaru rewitalizowanego

Obszar po rewitalizacji to przyjazny mieszkańcom teren, na którym dobrze się mieszka, uczy, pracuje i spędza czas wolny w czystym środowisku.

*Teren ten jest dostępny pod względem komunikacyjnym,
wyposażony w wysokiej jakości infrastrukturę,
stwarzający warunki do pełnego wykorzystania lokalnych zasobów i potencjałów,
sprzyjający rozwojowi przedsiębiorczości
i aktywności społecznej wspólnoty lokalnej.*

W proces rewitalizacji zaangażowane zostaną wszystkie lokalne zasoby i potencjały, przede wszystkim te, które znajdują się bezpośrednio na obszarze do rewitalizacji. Obok mieszkańców, wspólnot lokalnych i grup nieformalnych istotne zadania rewitalizacyjne przypisane zostały organizacjom pozarządowym oraz przedsiębiorcom, którzy wspólnie z lokalnym samorządem będą kreować korzystne zmiany i zwalczać zjawiska kryzysowe.

Proces rewitalizacyjny będzie postępował w sposób zapewniający zrównoważoną odnowę zdegradowanej infrastruktury, jak też poprawę jakości życia i wzrost kapitału społecznego, przy zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju, partnerstwa i równości szans.

Kluczowe wyzwania dotyczące obszaru do rewitalizacji koncentrują się na kwestiach intensyfikacji wsparcia społecznego, integracji i aktywizacji społecznej wszystkich grup użytkowników tej przestrzeni, m.in. seniorów, stworzenia mieszkańcom dogodnych warunków do korzystania z edukacji i kształcenia zawodowego, jak też spędzania czasu wolnego w czystym środowisku, wolnym od zanieczyszczeń powietrza, wody czy gleby. Ważnym obszarem działań będzie także sfera przeobrażeń przestrzennych i poprawa estetyki przestrzeni publicznej, m.in. w wyniku termomodernizacji obiektów publicznych.

W wyniku procesów rewitalizacyjnych objęty nimi obszar stanie się strefą dynamicznych działań społecznych, gospodarczych i przestrzennych, a efektem rewitalizacji będzie odbudowa więzi

sąsiedzkich i międzypokoleniowych oraz wzmocnienie wspólnoty lokalnej i wzrost poczucia tożsamości lokalnej.

Wszelkie działania rewitalizacyjne realizowane będą przez mieszkańców i dla mieszkańców, dzięki wdrożonym na szeroką skalę narzędziom partycypacji społecznej i współdecydowania o dalszym rozwoju obszaru rewitalizowanego przez jego użytkowników.

Obszar, na którym prowadzona będzie rewitalizacja, poprawi swój wizerunek, stanie się bardziej dostępny pod względem komunikacyjnym, rozwinie się także gospodarczo i społecznie. Pojawią się nowi przedsiębiorcy i inwestorzy tworzący miejsca pracy oraz turyści i goście, których przyciągać będzie góralska kultura, przyjazna atmosfera, bogactwo lokalnych tradycji i folkloru ziem górskich, a także różnorodna oferta tego miejsca.

Społeczność lokalna poczuje się silnie zintegrowana wokół wspólnych wartości, które związane są z obszarem do rewitalizacji. Wzmocniona zostanie spójność społeczna, ograniczone zostanie wykluczenie społeczne oraz ubóstwo. Nastąpi to dzięki aktywizacji mieszkańców oraz rozszerzonej ofercie wsparcia dla osób i grup defaworyzowanych. Wzrośnie także liczba inicjatyw lokalnych i partycypacja społeczna w sprawach publicznych. Mieszkańcy obszaru rewitalizowanego będą zadowoleni z oferty spędzania wolnego czasu, atrakcyjnej przestrzeni publicznej, nowych miejsc spotkań, odpoczynku i rekreacji oraz możliwości szerokiego zaspokojenia potrzeb wspólnoty lokalnej i gości.

Zakłada się, iż w wyniku wdrożenia *Programu Rewitalizacji Miasta Żywca* nastąpi poprawa wskaźników dotyczących sfery społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej, które zdefiniowano poniżej jako wskaźniki objęte monitoringiem i ewaluacją.

Wyróżnikiem procesów rewitalizacyjnych w Żywcu będzie duży nacisk na edukację ekologiczną mieszkańców, która jest niezbędnym uzupełnieniem ambitnych działań ekologicznych, przede wszystkim w dziedzinie zwalczania tzw. niskiej emisji.

7.2 CEL STRATEGICZNY, CELE OPERACYJNE ORAZ KIERUNKI DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH W ŻYWCU WRAZ Z OPISEM PROJEKTÓW

Wielowątkowy proces rewitalizacji wymaga zdefiniowania nadrzędnego celu strategicznego oraz podlegających mu celów operacyjnych, odnoszących się do kluczowych obszarów problemowych w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej. Cel strategiczny, cele operacyjne oraz kierunki działań określono na podstawie szczegółowych analiz i diagnozy zjawisk kryzysowych, w oparciu o doświadczenie i wiedzę specjalistyczną, z uwzględnieniem wyników konsultacji społecznych i działań partycypacyjnych.

Mając na uwadze powyższe, cel strategiczny został sformułowany w następujący sposób:

Poprawa jakości życia mieszkańców, w oparciu o przyjazną i atrakcyjną przestrzeń, a także nowoczesną i wielofunkcyjną infrastrukturę, zapewniającą dobre warunki do pracy, nauki i spędzania czasu wolnego w czystym, przyjaznym środowisku

Cele operacyjne i kierunki działań Programu Rewitalizacji, odnoszące się do sfer: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej, a także środowiskowej przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 38. Cel operacyjny i kierunki działań społecznych.

Numer i nazwa celu operacyjnego	Numery i nazwy kierunków działań
CO1. Rozwój usług społecznych, aktywizacja społeczno-zawodowa oraz integracja mieszkańców	KD1. Rozwój systemu wsparcia społecznego dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego.
	KD2. Integracja społeczna, aktywizacja mieszkańców oraz wzrost ich zaangażowania w sprawy lokalne, edukację, kulturę, sport i rekreację.
	KD3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i zawodowemu oraz włączenie środowisk marginalizowanych w życie społeczności lokalnej.
	KD4. Rozszerzenie zasobu przestrzeni oraz działania służące celom społecznym i

	celom związanym z ofertą spędzania czasu wolnego.
--	---

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 39. Cel operacyjny oraz kierunki działań gospodarczych.

Numer i nazwa celu operacyjnego	Numery i nazwy kierunków działań
CO2. Ożywienie gospodarcze terenów do rewitalizacji	KD5. Współpraca z lokalnymi przedsiębiorcami oraz inwestorami na rzecz rozwoju gospodarczego obszaru do rewitalizacji oraz nadania mu nowych funkcji.
	KD6. Rozwój kształcenia zawodowego i ustawicznego, poprawa mobilności zawodowej mieszkańców oraz promocja zatrudnienia.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 40. Cel operacyjny oraz kierunki działań przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych.

Numer i nazwa celu operacyjnego	Numery i nazwy kierunków działań
CO3. Bezpieczna, atrakcyjna i przyjazna przestrzeń publiczna	KD7. Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, w tym bezpieczeństwa w ruchu komunikacyjnym.
	KD8. Dbłość o ład urbanistyczno-architektoniczny a także poprawa estetyki przestrzeni publicznej.
	KD9. Poprawa spójności komunikacyjnej i rozwój infrastruktury parkingowej.
	KD10. Zapobieganie degradacji infrastruktury komunalnej oraz poprawa stopnia jej wykorzystania na cele lokalne.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 41. Cel operacyjny oraz kierunki działań środowiskowych.

Numer i nazwa celu operacyjnego	Numery i nazwy kierunków działań
CO4. Zdrowy styl życia, wzrost świadomości	KD11. Edukacja ekologiczna mieszkańców oraz propagowanie zdrowego stylu życia, zrównoważonego rozwoju i eko-innowacji.

ekologicznej oraz intensyfikacja ochrony przyrody i lepsze wykorzystanie potencjału krajobrazowego obszaru rewitalizowanego	KD12. Działania służące ochronie środowiska oraz lepszemu wykorzystaniu potencjału krajobrazowego obszaru rewitalizowanego.
--	---

Źródło: Opracowanie własne.

Dokonując wyboru zarówno celów, jak też kierunków działań, kierowano się przede wszystkim zdiagnozowanymi potrzebami obszaru rewitalizowanego, w kontekście problemów i potencjałów, które tam występują. Pod uwagę wzięto również propozycje działań dotyczących zmian na obszarze rewitalizowanym, zgłaszane przez interesariuszy wydarzeń partycypacyjnych m.in. podczas spacerów badawczych, warsztatów, konsultacji społecznej, debat podwórkowych itp. Kluczową rolę w procesach rewitalizacji w Żywcu odegrają działania dotyczące sfery społecznej, związane z rozwojem usług społecznych, aktywizacją społeczno-zawodową oraz integracją mieszkańców. Ich priorytetowy charakter wynika m.in. ze zubożenia społecznego, rosnącej liczby seniorów, w tym osób niesamodzielnych, a także pilnej potrzeby rozszerzenia zasobu przestrzeni na cele społeczne i związane z ofertą spędzania czasu wolnego. Dynamizacja procesów rewitalizacyjnych wymaga zarazem zwiększonych wysiłków na rzecz integracji społecznej, aktywizacji mieszkańców oraz wzrostu ich zaangażowania w sprawy lokalne, kulturę, sport i rekreację.

Ważną rolę odegrają działania przyczyniające się do ożywienia i wzmocnienia lokalnej przedsiębiorczości, która negatywnie odczuła efekty procesów restrukturyzacyjnych w minionych latach, jak również istotne będzie nadanie nowych funkcji obszarom, które z różnych względów nie będą wykorzystywane nadal na cele przemysłowe. Bardzo ważnym elementem procesów rewitalizacyjnych w Żywcu są także projekty dotyczące kształcenia zawodowego (w tym kształcenia zawodowego osób niepełnosprawnych w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Żywcu), poprawy mobilności zawodowej mieszkańców, promocji zatrudnienia oraz rozwoju oferty kształcenia ustawicznego.

Osiągnięcie spójności przestrzennej poprzez tworzenie przestrzeni atrakcyjnej, żywej, kreatywnej i przyjaznej będzie możliwe dzięki działaniom na rzecz poprawy bezpieczeństwa publicznego, większej dbałości o ład urbanistyczno-architektoniczny, dążenie do poprawy estetyki przestrzeni publicznej, jak też przeciwdziałanie degradacji infrastruktury komunalnej.

Bardzo istotnym dla mieszkańców Żywca komponentem procesów rewitalizacyjnych będą różnorodne działania na rzecz zwalczania tzw. niskiej emisji oraz inne projekty dotyczące ochrony

środowiska. Kluczowe znaczenie ma m.in. budowa świadomości ekologicznej mieszkańców obszaru rewitalizowanego, zmiana ich nawyków oraz zachowań, a także rozwój potencjału terenów zielonych i lepsze wykorzystanie potencjału krajobrazowego obszaru rewitalizowanego.

7.3 WYBÓR PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH

Po opracowaniu wizji rozwoju obszaru do rewitalizacji oraz identyfikacji celów procesu rewitalizacji przystąpiono do wyznaczenia działań umożliwiających ich spełnienie. Podstawowe narzędzie do rozwiązywania problemów rewitalizacyjnych i osiągnięcia założonego celu stanowią projekty, będące działaniami dobrze zaplanowanymi, celującymi w realne potrzeby oraz nastawionymi na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów. Wszystkie przyjęte do realizacji projekty wynikają z celu strategicznego oraz celów operacyjnych i kierunków działań opisanych w Programie Rewitalizacji. Oddziaływanie tych przedsięwzięć ma zarazem przyczynić się do realizacji opisanych wyżej celów i redukcji zdiagnozowanych problemów rewitalizacyjnych.

Możliwość zgłaszania projektów rewitalizacyjnych zagwarantowano wszystkim grupom interesariuszy, takim jak: samorząd miejski i powiatowy wraz z jednostkami organizacyjnymi, przedsiębiorstwa, organizacje pozarządowe, grupy nieformalne mieszkańców oraz osoby prywatne. Wszystkie przedstawione propozycje projektów zostały zweryfikowane pod kątem zgodności z celami rewitalizacji oraz obowiązującymi w tym zakresie wytycznymi i przepisami.

W grupie projektów ujętych w Programie Rewitalizacji znalazły się różnorodne przedsięwzięcia, odnoszące się do wszystkich problemów, celów i kierunków działań. Przedsięwzięcia te przedstawiono w podziale na projekty podstawowe i pozostałe rodzaje przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które ze względu na mniejszą skalę oddziaływania na procesy rewitalizacyjne lub niedookreślone jeszcze parametry realizacji trudno zidentyfikować jako projekty podstawowe. Projekty te są zróżnicowane pod względem tematycznym, jednak koncentrują się na kwestiach istotnych z punktu widzenia lokalnej społeczności i mają tym samym wpływ na osiągnięcie celów rewitalizacji.

W dalszej części dokumentu przedstawiono wykaz projektów zawartych w Programie Rewitalizacji, które ujęto w różnych przekrojach. Projekty te są popierane przez różne grupy interesariuszy procesu rewitalizacji. Projekty podstawowe charakteryzują się czytelnymi, realnymi oraz mierzalnymi celami, określonymi terminami realizacji, zapewnionymi źródłami finansowania oraz wyznaczonymi podmiotami odpowiedzialnymi za wdrożenie każdego z działań. Pozostałe rodzaje przedsięwzięć

rewitalizacyjnych przedstawiono na takim poziomie szczegółowości, jaki był możliwy do uzyskania i wiarygodny na obecnym etapie projektowania tych działań.

7.4 PREZENTACJA PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH WRAZ Z ICH POWIĄZANIAM I Z PROBLEMAMI ZIDENTYFIKOWANYMI NA OBSZARZE REWITALIZACJI, CELAMI REWITALIZACJI ORAZ KIERUNKAMI DZIAŁAŃ

Projekty rewitalizacyjne wyróżniają się specyfiką wynikającą z tego, iż są zorientowane na poprawę sytuacji kryzysowej na obszarze rewitalizowanym, wyrównywanie szans i tworzenie warunków do wielowymiarowego rozwoju tego obszaru: społecznego, gospodarczego, przestrzenno-funkcjonalnego i technicznego oraz środowiskowego. Poprawa sytuacji oznacza przede wszystkim występowanie korzyści, jakie odnoszą mieszkańcy obszaru, na którym, zgodnie z diagnozą obszaru zdegradowanego i obszaru do rewitalizacji, koncentrują się zjawiska kryzysowe w przestrzeni miasta. Oznacza to, że projekty ukierunkowane są zarówno przez – jak i na rzecz mieszkańców.

Program Rewitalizacji Żywca ujmuje działania w sposób kompleksowy oraz prezentuje wszystkie ich istotne parametry poszczególnych projektów:

- numer projektu, tytuł, zakres i lokalizacja; planowane produkty i rezultaty; zgodność z problemami rewitalizacyjnymi; zgodność z celami rewitalizacyjnymi; zgodność z kierunkami działań rewitalizacyjnych (tabela 42);
- harmonogram wdrażania projektów (tabela 43);
- zakres zaangażowania poszczególnych grup interesariuszy rewitalizacji w realizację projektów; okres realizacji; montaż finansowy (tabela 44);
- zasady współpracy z partnerami zaangażowanymi we wdrażanie *Programu Rewitalizacji* oraz mechanizmy integracji działań (tabela 47).

Podczas opracowywania i wdrażania programu rewitalizacji nie dopuszcza się możliwości realizacji wyłącznie wybiórczych inwestycji, nastawionych na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni lub skupionych jedynie na działaniach remontowych, czy też modernizacyjnych. Wynika to z faktu, iż działania takie nie skutkują zmianami strukturalnymi na obszarze rewitalizacji. W związku z powyższym, w Programie Rewitalizacji uwzględniono również wykaz wskaźników, które określają oczekiwany postęp w procesie rewitalizacji, z odniesieniem do problemów i celów rewitalizacji, a tym samym do efektów wdrażanych przedsięwzięć.

Tabela 42. Wykaz projektów ujętych w *Programie Rewitalizacji Żywca do roku 2022* wraz z odniesieniem do problemów i celów rewitalizacji oraz rezultatów planowanych działań.

Projekty podstawowe								
Lp.	Tytuł / zakres / lokalizacja	Zaangażowane podmioty	Lata realizacji projektu	Szacunkowa wartość projektu / Źródło finansowania	Planowane produkty i rezultaty projektu monitorowane w ramach Programu: (A) na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych prac, list obecności itp; (B) na podstawie oceny jakościowej, np. ankiety od mieszkańców, oceny grupy eksperckiej lub oceny ilościowej – dane z Urzędu Miasta w Żywcu lub od partnerów Programu	Zgodność z problemami rewitalizacyjnym i P (zgodnie z oznaczeniami z tabeli 37)	Zgodność z celami operacyjnymi rewitalizacji CO (zgodnie z oznaczeniami z tabeli 38, 39, 40, 41)	Zgodność z kierunkami działań rewitalizacyjnych KD (zgodnie z oznaczeniami z tabeli 38, 39, 40, 41)
1.	<p><u>Koncepcja nowego zagospodarowania przestrzeni publicznej pomiędzy ul. Zieloną a ul. Świętokrzyską.</u></p> <p><u>Część 1A: Budowa sali sportowej wraz z programem działań rekreacyjnych</u></p> <p>Projekt dotyczy budowy nowoczesnej sali sportowej jako obiektu komplementarnego do rozbudowanego basenu miejskiego, wykorzystywanego m.in. na potrzeby zajęć rekreacyjno-sportowych organizowanych dla mieszkańców Żywca, w tym przede wszystkim dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz organizacji wydarzeń sportowych, ukierunkowanych na rozwój oferty czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji. Przestrzeń, w której</p>	Urząd Miasta w Żywcu, inwestor prywatny, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Żywcu	2019-2022	<p>3 000 000,00 zł</p> <p>Inwestor prywatny – w części komercyjnej projektu; fundusze publiczne – w części</p>	<p>1. Wzrost liczby uczestników zajęć sportowych (A)</p> <p>2. Zwiększenie powierzchni wybudowanej infrastruktury sportowej (A)</p>	P4, P5, P11, P12,	CO1, CO3	KD1, KD4, KD8, KD10

	<p>powstanie obiekt dotychczas była słabo wykorzystywana na cele mieszkańców obszaru rewitalizacji, przede wszystkim z uwagi na wysoki stopień degradacji. Nowe funkcje, jakie zostaną jej nadane po modernizacji basenu i budowie hali sportowej znacząco poprawią możliwości spędzania czasu wolnego przez mieszkańców obszaru rewitalizacji (m.in. dzieci i młodzież uczęszczające do szkół podstawowych na obszarze rewitalizacji, nieformalne grupy młodzieży i dorosłych spędzające czas wolny w sposób aktywny, seniorzy korzystający z oferty pobliskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Żywcu itp.). Zmiany w przestrzeni pomiędzy ul. Zieloną i ul. Świętokrzyską przyciągną również na obszar rewitalizacji innych mieszkańców korzystających z oferty tego miejsca, co wzmocni jego oddziaływanie na cały obszar, wygeneruje nowy popyt na rozwijające się w pobliżu usługi i handel (Galeria LIDER), a przede wszystkim przyczyni się do ożywienia tego miejsca i całego obszaru rewitalizacji.</p> <p>Miasto Żywiec, ul. Zielona, obszar rewitalizacji</p>			publicznej projektu				
2.	<p><u>Koncepcja nowego zagospodarowania przestrzeni publicznej pomiędzy ul. Zieloną a ul. Świętokrzyską.</u></p> <p><u>Część 1B: Modernizacja basenu miejskiego w Żywcu wraz z programem działań rekreacyjnych</u></p> <p>Projekt dotyczy modernizacji i rozbudowy istniejącej infrastruktury basenu miejskiego w Żywcu w zakresie powiększenia liczby torów pływackich, poprawy standardu wyposażenia basenu oraz dodania nowych funkcji rekreacyjno-sportowych m.in. siłownia, fitness, sauna. Obiekt będzie wykorzystywany na potrzeby zajęć rekreacyjno-</p>	Urząd Miasta w Żywcu, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Żywcu	2019-2022	<p>14 000 000,00 zł</p> <p>Fundusze publiczne</p>	<p>1. Wzrost liczby uczestników zajęć sportowych (A)</p> <p>2. Zwiększenie powierzchni wybudowanego basenu (A)</p>	P4, P5, P11, P12,	CO1, CO3	KD1, KD4, KD8, KD10

	<p>sportowych organizowanych dla mieszkańców obszaru Żywca (w tym głównie dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego) oraz organizacji wydarzeń sportowych, ukierunkowanych na rozwój oferty czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji. Przestrzeń, w której powstanie obiekt dotychczas była słabo wykorzystywana na cele mieszkańców obszaru rewitalizacji, przede wszystkim z uwagi na wysoki stopień degradacji. Nowe funkcje, jakie zostaną jej nadane po modernizacji basenu i budowie hali sportowej znacząco poprawią możliwości spędzania czasu wolnego przez mieszkańców obszaru rewitalizacji (m.in. dzieci i młodzież uczęszczające do szkół podstawowych na obszarze rewitalizacji, nieformalne grupy młodzieży i dorosłych spędzające czas wolny w sposób aktywny, seniorzy korzystający z oferty pobliskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Żywcu itp.). Zmiany w przestrzeni pomiędzy ul. Zieloną i ul. Świętokrzyską przyciągną również na obszar rewitalizacji innych mieszkańców korzystających z oferty tego miejsca, co wzmocni jego oddziaływanie na cały obszar, wygeneruje nowy popyt na rozwijające się w pobliżu usługi i handel (Galeria LIDER), a przede wszystkim przyczyni się do ożywienia tego miejsca i całego obszaru rewitalizacji.</p> <p>Miasto Żywiec, ul. Zielona, obszar rewitalizacji</p>							
3.	<p><u>Budowa przedszkola nr 1 w Żywcu wraz z rozwojem infrastruktury kształcenia przedszkolnego</u></p> <p>Projekt dotyczy budowy nowego budynku przedszkola nr 1 w Żywcu Zabłociu.</p>	Urząd Miasta w Żywcu	2017	<p>6 977 893,02 zł</p> <p>Budżet miasta, RPO WŚL 2014-</p>	<p>1. Zwiększenie powierzchni wybudowanej (A)</p> <p>2. wzrost liczby odbiorców oferty zajęć przedszkolnych (A)</p>	P3, P6, P8, P12,	CO1, CO2, CO3	KD2, KD3, KD4, KD6, KD8, KD10

	<p>Celem projektu jest zwiększenie stopnia upowszechnienia i dostępności edukacji przedszkolnej w województwie śląskim, poprzez budowę nowego przedszkola w żywieckiej dzielnicy Zabłocie. Przedszkole będzie placówką integracyjną - uczęszczać do niego będą dzieci zdrowe oraz niepełnosprawne intelektualnie i ruchowo. Oprócz nauczania integracyjnego planowane jest prowadzenie indywidualnej terapii wspomagającej rozwój dzieci, przewidziany jest także innowacyjny program zajęć dodatkowych (nowa oferta edukacyjna). W ramach projektu zakupione zostanie również niezbędne wyposażenie umożliwiające prowadzenie zajęć w budynku przedszkola dla dodatkowej grupy dzieci, a także wybudowany zostanie plac zabaw na potrzeby realizacji podstawy programowej kształcenia przedszkolnego.</p> <p>Miasto Żywiec, ul. Tetmajera, obszar rewitalizacji</p>			2020 (EFRR)	3. Wzrost dostępności usług społecznych na obszarze rewitalizowanym (B)			
4.	<p><u>Centrum Integracji Społecznej w Żywcu</u></p> <p>Celem projektu jest aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ubóstwem, zamieszkujących na terenie Żywca, w tym głównie – osób z obszaru rewitalizowanego.</p> <p>Miasto Żywiec, Żywiecka Fundacja Rozwoju (obszar rewitalizacji) oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żywcu, Rondo Sp. z o.o. w Żywcu (poza obszarem rewitalizacji). Projekt realizowany jest głównie na obszarze rewitalizacji, a jego beneficjentami są mieszkańcy obszaru rewitalizacji, którzy borykają się z problemami społecznymi</p>	Żywiecka Fundacja Rozwoju, Urząd Miasta w Żywcu, Rondo Sp. z o.o. w Żywcu	2017 – 2019	<p>184 604,00 zł</p> <p>budżet miasta, fundusze własne Żywieckiej Fundacji Rozwoju, RPO WŚL 2014 – 2020 (EFS), fundusze prywatne</p>	<p>1.Wzrost liczby osób objętych wsparciem (A)</p> <p>2.Poprawa dostępności usług społecznych na obszarze rewitalizowanym (B)</p>	P1, P2, P3, P4, P8, P9, P10, P12,	CO1, CO2	KD1, KD2, KD3, KD6

	zidentyfikowanymi na obszarze rewitalizacji tj. niskie kompetencje zawodowe, poczucie wykluczenia społecznego, zagrożenie ubóstwem.								
5.	<p><u>Program "Szkoła dla rodziców"</u></p> <p>Głównym celem programu jest pogłębienie więzi rodzinnych oraz budowanie lepszego kontaktu rodziców ze swoimi dziećmi, kształtowanie właściwych postaw i wzorców rodzicielskich. Projekt zakłada utworzenie programu zajęć edukacyjnych dla rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Będzie on realizowany m.in. na osiedlu socjalnym Kabaty oraz w budynkach socjalnych przy ul. Brackiej w Żywcu, a także na pozostałym obszarze do rewitalizacji, gdzie zdiagnozowano problemy opiekuńczo-wychowawcze. W ramach projektu zakłada się także możliwość utworzenia sąsiedzkich usług opiekuńczych, przede wszystkim dla osób niesamodzielných.</p> <p>Miasto Żywiec (na obszarze rewitalizacji), Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żywcu (poza obszarem rewitalizacji).</p> <p>Projekt realizowany będzie głównie na obszarze rewitalizacji (m.in. Osiedle Kabaty, ul. Bracka), a jego beneficjentami będą mieszkańcy obszaru rewitalizacji, którzy borykają się z problemami społecznymi zidentyfikowanymi na obszarze rewitalizacji tj. niesamodzielną wychowawczą, trudności z realizacją obowiązków rodzicielskich i opiekuńczo-wychowawczych.</p>	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żywcu	2018 – 2022	–	134 400,00 zł budżet miasta	<p>1.Wzrost liczb osób objętych wsparciem (A)</p> <p>2.Poprawa dostępności usług społecznych na obszarze rewitalizowanym (B)</p>	P2, P3,	CO1	KD1, KD2, KD3
6.	<u>Program zajęć profilaktycznych</u>	Miejski Ośrodek	2018 –		6 400,00 zł	1.Wzrost liczby osób objętych	P2, P3,	CO1	KD1, KD2, KD3

	<p><u>z elementem socjoterapii dla dzieci</u></p> <p>Głównym celem programu jest pogłębienie więzi rodzinnych oraz budowanie lepszego kontaktu rodziców ze swoimi dziećmi, kształtowanie właściwych postaw i wzorców rodzicielskich. Projekt dotyczy rozwoju oferty zajęć edukacyjnych dla rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi będzie realizowany m.in. na osiedlu socjalnym Kabaty oraz w budynkach socjalnych przy ul. Brackiej w Żywcu, a także na pozostałym obszarze do rewitalizacji gdzie zdiagnozowano problemy opiekuńczo-wychowawcze.</p> <p>Miasto Żywiec (na obszarze rewitalizacji), Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żywcu (poza obszarem rewitalizacji).</p> <p>Projekt realizowany będzie głównie na obszarze rewitalizacji (m.in. Osiedle Kabaty, ul. Bracka), a jego beneficjentami będą mieszkańcy obszaru rewitalizacji, którzy borykają się z problemami społecznymi zidentyfikowanymi na obszarze rewitalizacji tj. trudności emocjonalne, trudności z budowaniem porozumienia w gronie rodziny, syndrom dzieci alkoholików itp.</p>	Pomocy Społecznej w Żywcu	2022		wsparciem (A)			
				budżet miasta	2.Poprawa dostępności usług społecznych na obszarze rewitalizowanym (B)			
7.	<p><u>Program pomocy psychologicznej osobom wymagającym wsparcia</u></p> <p>Projekt obejmuje indywidualne konsultacje psychologiczne mające na celu poprawę jakości życia, zdobywanie</p>	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żywcu	2018-2022	20 840,00 zł Budżet miasta	1. Wzrost liczby osób objętych wsparciem (A) 2. Poprawa dostępności usług społecznych na obszarze	P2, P3,	CO1	KD1, KD2, KD3

	<p>umiejętności prowadzenia prawdziwego gospodarstwa domowego. Projekt będzie realizowany m.in. na osiedlu socjalnym Kabaty oraz w budynkach socjalnych przy ul. Brackiej w Żywcu, a także na pozostałym obszarze do rewitalizacji, gdzie zdiagnozowano problemy psychologiczne.</p> <p>Miasto Żywiec (na obszarze rewitalizacji), Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żywcu (poza obszarem rewitalizacji).</p> <p>Projekt realizowany będzie głównie na obszarze rewitalizacji (m.in. Osiedle Kabaty, ul. Bracka), a jego beneficjentami będą mieszkańcy obszaru rewitalizacji, którzy borykają się z problemami społecznymi zidentyfikowanymi na obszarze rewitalizacji tj. problemy psychologiczne, osobowościowe, brak zaradności życiowej, niska dojrzałość emocjonalna itp.</p>				rewitalizowanym (B)			
8.	<p><u>Aktywizacja rekreacyjno-ruchowa seniorów</u></p> <p>Projekt zakłada organizację zajęć Nordic Walking prowadzonych przez instruktorów z Fundacji K2 oraz gimnastykę prowadzoną przez Fitness Club NOVA – głównie dla mieszkańców obszaru rewitalizacji. Przewidziano także dodatkowe spotkania, m.in. z przedstawicielami Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Realizacja projektu pozytywnie wpłynie na aktywizację sportowo-rekreacyjną osób powyżej 60 roku życia, przyczyni się także do rozwoju osobistego oraz budowania kapitału społecznego. Działanie pozwoli wzmocnić grupę seniorów po zakończeniu ich aktywności zawodowej.</p>	<p>Urząd Miasta w Żywcu, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Żywcu, Fundacja K2, Fitness Club NOVA, Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego</p>	2017	<p>19 760,00 zł</p> <p>Budżet miasta, fundusze grantowe</p>	<p>1. Wzrost dostępności oferty sportowo-rekreacyjnej dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)</p> <p>2. Wzrost dostępności oferty czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)</p>	P2, P3, P4, P5	CO1, CO4	KD2, KD3, KD4, KD11

	Boisko w Parku Habsburgów z Żywcu oraz pomieszczenia Centrum Informacji Kulturalno-Turystycznej w Żywcu przy ul. Zamkowej 2, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Żywcu (wszystkie lokalizacje mieszczą się na obszarze rewitalizacji), niektóre zajęcia ruchowe mogą być organizowane poza obszarem rewitalizacji, ale w pierwszej kolejności adresowane będą do mieszkańców obszaru rewitalizacji, przede wszystkim seniorów, osób starszych, niesamodzielnych itp.	Wiek w Żywcu						
9.	<p><u>Klub Seniora na Osiedlu Parkowym w Żywcu</u></p> <p>W projekcie przewiduje się kontynuację i rozszerzenie zakresu działań aktywizująco-integrujących skierowanych do uczestników Klubu Seniora na Osiedlu Parkowym, m.in. poprzez wprowadzenie zajęć rekreacyjno-ruchowych, zajęć hobbystycznych; poprzez rozwój kształcenia ustawicznego, profilaktykę zdrowotną i integrację międzypokoleniową. W ramach projektu przewiduje się także rozwój grup samopomocowych oraz sąsiedzkich usług opiekuńczych. Działania te mają być realizowane w partnerstwie z tworzoną Klubem Seniora w Żywcu-Sporyszu.</p> <p>Miasto Żywiec, Osiedle Parkowe, obszar rewitalizacji</p>	Urząd Miasta w Żywcu, Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Żywcu	2017 – 2022	10 000,00 zł	<p>Budżet miasta, środki Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Żywcu, fundusze grantowe</p> <p>1. Wzrost dostępności oferty sportowo-rekreacyjnej dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)</p> <p>2. Wzrost dostępności oferty czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)</p>	P2, P3, P4, P5	CO1, CO3, CO4	KD2, KD3, KD4, KD10, KD11
10.	<p><u>Utworzenie i rozwój działalności Klubu Senior + w Żywcu</u></p> <p>Zakres zadania obejmuje utworzenie Klubu „Senior+” w Żywcu, zlokalizowanego na terenie działającego obecnie</p>	Urząd Miasta w Żywcu, Miejskie Centrum	2017	175 108,06 zł	<p>Budżet miasta, Program</p> <p>1. Zwiększenie powierzchni zmodernizowanej (A)</p> <p>2. Wzrost dostępności oferty</p>	P2, P3, P4, P5	CO1, CO3, CO4	KD2, KD3, KD4, KD10, KD11

	<p>środowiskowego klubu kulturalnego Globik w Żywcu, przy ul. Sportowej 37, funkcjonującego w ramach Miejskiego Centrum Kultury w Żywcu. W ramach zadania przewidziano remont i doposażenie pomieszczeń przeznaczonych na działalność Klubu „Senior+” w Żywcu. W ramach projektu przewiduje się m.in.: modernizację sanitariatów, remont sali, adaptację obiektu dla potrzeb osób niepełnosprawnych, doposażenie pomieszczeń. Placówka będzie organizować zajęcia dla seniorów obejmujące m.in.: zajęcia teatralne, zajęcia ruchowe (m.in. gimnastyka), zajęcia świetlicowe (plastyka, rękodzieło itp.), animacja czasu wolnego seniorów.</p> <p>Miejskie Centrum Kultury w Żywcu – Klub Globik ul. Sportowa 37 (poza obszarem rewitalizacji).</p> <p>Projekt realizowany poza obszarem rewitalizacji (z uwagi na dostępną lokalizację na Klub Senior Plus), jednakże jako przedsięwzięcie komplementarne do działającego już Klubu Seniora na Osiedlu Parkowym w Żywcu oraz planowanego do utworzenia Klubu Seniora w Domu Kultury Papiernik w Zabłociu (oba kluby na obszarze rewitalizacji). Zasadność wpisu projektu nr 10 do Programu Rewitalizacji wynika ze ścisłego powiązania tych przedsięwzięć tj. seniorzy z obszaru rewitalizacji będą mogli skorzystać z oferty wszystkich trzech miejsc, gdzie rodzaje oferowanych zajęć będą się różnić. W ten sposób projekt w silny i jednoznaczny sposób oddziałuje na obszar rewitalizowany, gdyż integruje seniorów również m.in. z centrum miasta tj. z osiedla Parkowego i z Zabłocia korzystających z dogodnej komunikacji miejskiej, którzy będą mogli także uczestniczyć w zajęciach w Sportowcu. Wpłynie to</p>	Kultury w Żywcu		Wieloletni Senior + 2015-2020	<p>czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)</p> <p>3. Wzrost dostępności oferty społecznej dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)</p>			
--	--	-----------------	--	-------------------------------	---	--	--	--

	na urozmaicenie oferty spędzania czasu wolnego dla seniorów z obszaru rewitalizacji. W ten sposób projekt ściśle wpisuje się w problemy rewitalizacyjne związane z integracją społeczną i przeciwdziałaniem marginalizacji oraz potrzebom rozwoju oferty dla seniorów.								
11.	<p><u>Program działań społecznych: W Żywcu</u></p> <p><u>o Żywcu – nasza tożsamość i tradycja</u></p> <p>Projekt odwołuje się do długoletnich tradycji piwowarskich na terenie Żywca, które szczególnie widoczne były w dzielnicy Zabłocie. Akcja wzmacnia poczucie tożsamości lokalnej oraz integracji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizowanego, przede wszystkim z terenu Zabłocia. Już w roku 2017 nieformalna grupa mieszkańców przygotowała ciekawą ofertę spędzania czasu wolnego na bazie poznawania tradycji piwowarskich w Żywcu oraz integracji rodzin z tradycjami piwowarskimi. Akcja jest realizowana od roku 2017, także przez Koalicję Marek Ziem Górskich, zaś w latach kolejnych planuje się działania komplementarne i wzmacniające jej efekt, np. współtworzenie z mieszkańcami obszaru rewitalizowanego mapy żywieckiego browarnictwa w dzielnicy Zabłocie, venty mające na celu zachęcenie do ozdobnych upraw chmielu poprawiającego estetykę posesji w dzielnicy Zabłocie, organizację wydarzeń lokalnych, integracyjnych nawiązujących do tradycji browarniczych (np. lokalna giełda biofilii itp.).</p> <p>Miasto Żywiec, obszar rewitalizacji</p>	Urząd Miasta w Żywcu, Koalicja Marek Ziem Górskich w Żywcu, Grupa Żywiec SA	2017 – 2022	35 000,00 zł	Fundusze Grupy Żywiec SA, fundusze grantowe, fundusze publiczne	<p>1. Wzrost poziomu integracji społecznej mieszkańców (B)</p> <p>2. Liczba odbiorców oferty zajęć edukacyjnych (A)</p> <p>3. Aktywizacja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)</p> <p>4. Umacnianie tożsamości lokalnej (B)</p>	P1, P2, P5	CO1	KD2, KD3, KD4

12.	<p><u>Zagospodarowanie byłego zakładu masarskiego położonego pomiędzy ul. Sienkiewicza a al. Piłsudskiego w Żywcu</u></p> <p>Projekt zakłada poprawę wizerunku i nadanie nowych funkcji obszaru byłego zakładu masarskiego. Przewiduje się reorganizację zdegradowanej części obszaru i budynku oraz aktywizację lokalnych przedsiębiorców do włączenia się w projekt. Projekt zakłada możliwość utworzenia w tym obszarze nowych zasobów mieszkalnych oraz wsparcie rozwijającej się małej przedsiębiorczości.</p> <p>Miasto Żywiec, obszar byłego zakładu masarskiego wraz z obszarem bezpośredniego oddziaływania na sąsiednie nieruchomości, położonym pomiędzy ul. Sienkiewicza a al. Piłsudskiego w Żywcu, obszar rewitalizacji</p>	Inwestor prywatny	2018 – 2022	800 000,00 zł Inwestor prywatny	<p>1. Zwiększenie powierzchni przebudowanej (B)</p> <p>2. Poprawa estetyki przestrzeni (B)</p> <p>3. Poprawa funkcjonalności przestrzeni (B)</p> <p>4. Aktywizacja przedsiębiorczości lokalnej (B)</p>	P9, P10, P12	CO2, CO3	KD5, KD8
13.	<p><u>Modernizacja Miejskiego Centrum Kultury w Żywcu wraz z rozwojem integracji i animacji kulturalnej</u></p> <p>Zadanie dotyczy modernizacji infrastruktury Miejskiego Centrum Kultury w Żywcu oraz doposażenia obiektu w sprzęt multimedialny, oświetleniowy i sceniczny, w celu lepszego przystosowania do realizacji różnego typu zajęć kulturalnych, integracyjnych, artystycznych i społecznych. Wdrożenie projektu będzie sprzyjać integracji społecznej oraz wzmocni ofertę spędzania czasu wolnego na obszarze do rewitalizacji.</p> <p>Miasto Żywiec, budynek Miejskiego Centrum Kultury w Żywcu, obszar rewitalizacji.</p>	Urząd Miasta w Żywcu, Miejskie Centrum Kultury w Żywcu	2017-2022	2 944 450,00 zł Budżet miasta, RPO WŚL 2014-2020 (EFRR), Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, fundusze prywatne (sponsorzy)	<p>1. Powierzchnia przebudowana (B)</p> <p>2. Poprawa estetyki budynku (B)</p> <p>3. Wzrost dostępności usług kulturalnych (B)</p>	P1, P2, P3, P4, P5, P11, P12	CO1, CO3	KD2, KD3, KD4, KD8, KD10

14.	<u>Modernizacja Klubu Papiernik Miejskiego Centrum Kultury w Żywcu wraz z rozwojem integracji i animacji kulturalnej</u>			2 666 500,00 zł				
	<p>Zadanie dotyczy częściowego remontu sali widowiskowej Klubu MCK Papiernik i zakupu wyposażenia niezbędnego do prowadzenia działalności kulturalnej i edukacji kulturalnej, która adresowana jest przede wszystkim do mieszkańców obszaru rewitalizacji z dzielnicy Zabłocie, w tym również do seniorów korzystających z Klubu Seniora, jaki planowany jest tam do utworzenia w ramach projektu rewitalizacyjnego. W ramach realizacji zadania przeprowadzone zostaną prace remontowe w budynku Klubu MCK Papiernik w Żywcu przy ul. Ks. Pr. St. Słonki 31. Poprzez realizację zadania w znaczący sposób zmodernizowana zostanie sala widowiskowa Klubu Papiernik. Rezultatem realizacji zadania jest poprawa stanu infrastruktury obiektu, poprawa funkcjonowania klubu i lepsze przygotowanie go do realizacji funkcji, jakie wynikają z zawartych w tym dokumencie projektów rewitalizacyjnych. Poprzez remont sali widowiskowej oraz zakup niezbędnego wyposażenia do prowadzenia działalności kulturalnej i edukacyjno-animacyjnej nastąpi znaczne podniesienie atrakcyjności obiektu; możliwe będzie wzbogacenie i uatrakcyjnienie oraz rozszerzenie oferty edukacji kulturalnej prowadzonej oraz rozwijanie zasięgu prowadzonej działalności np. nowe warsztaty tematyczne, zajęcia teatralne, taneczne, ruchowe i zajęcia dla seniorów. Rezultatem zadania będzie rozszerzenie oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym dla seniorów, również zapewnienie szerszego dostępu do kultury, a także w sposób nowoczesny i interesujący</p>			<p>Budżet miasta, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, fundusze prywatne (sponsorzy)</p>	<p>1. Zwiększenie powierzchni wyremontowanej (B)</p> <p>2. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej (B)</p> <p>3. Wzrost dostępności oferty kulturalnej dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)</p>	<p>P1, P2, P3, P4, P5, P11, P12</p>	<p>CO1, CO3</p>	<p>KD2, KD3, KD4, KD8, KD10</p>

	(zwłaszcza dla młodych osób – dzieci i młodzieży) przekazywanie treści edukacyjnych, rozwój społeczny obszaru do rewitalizacji.							
	Miasto Żywiec, budynek Klubu MCK Papiernik, ul. Ks. Pr. St. Słonki 31, obszar rewitalizacji							
15.	<p><u>Modernizacja budynków Żywieckiej Fundacji Rozwoju wraz z adaptacją na cele społeczne, kulturalne, edukacyjne, integracyjne</u></p> <p>Adaptacja budynku na cele edukacyjne, kulturalne, szkoleniowe, reintegracji społecznej i zawodowej prowadzonej przez podmioty ekonomii społecznej, aktywizację młodzieży. Poszerzenie oferty działań sektora pozarządowego, integracja środowiska wokół działań społecznych, tworzenie nowych miejsc pracy, rozwój mieszkańców.</p> <p>Miasto Żywiec, ul Dworcowa 2, obszar rewitalizacji</p>	Żywiecka Fundacja Rozwoju	2017-2021	<p>4 800 000,00 zł</p> <p>RPO WŚL 2014 – 2020 (EFRR), NFOŚiGW, WFOŚiGW, fundusze grantowe, fundusze własne Żywieckiej Fundacji Rozwoju</p>	<p>1. Zwiększenie powierzchni przebudowanej (B)</p> <p>2. Wzrost dostępności oferty czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)</p> <p>3. Wzrost dostępności oferty kulturalnej dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)</p>	P1, P2, P3, P4, P5, P12	CO1, CO2	KD1, KD2, KD3, KD4, KD5, KD6, KD8
16.	<p><u>Razem w Zabłociu</u></p> <p>Projekt zakłada organizację cyklu warsztatów ekologiczno-edukacyjnych dla dzieci i dorosłych – mieszkańców obszaru rewitalizowanego, a także organizację wycieczek integracyjnych i zawodów wędkarskich. Poprzez atrakcyjną ofertę zwiększy się świadomość mieszkańców obszaru rewitalizacji w zakresie poszanowania przyrody, nastąpi</p>	Polski Związek Wędkarski, Zarząd Okręgu Bielsko Biała Koło Zabłocie Żywiec	2017-2020	<p>72 000,00 zł</p> <p>Fundusze grantowe, budżet miasta, RPO WŚL 2014-2020 (EFS), NFOŚiGW</p>	<p>1. Wzrost efektu ekologicznego (A)</p> <p>2. Wzrost liczby odbiorców wydarzeń (A)</p> <p>3. Poprawa jakości środowiska (B)</p>	P1, P2, P4	CO1, CO4	KD2, KD3, KD4, KD11

17.	<p>wzrost pozytywnych postaw proekologicznych oraz poszanowania środowiska naturalnego, wzrośnie świadomość mieszkańców na temat możliwości efektywnego i zdrowego spędzania wolnego czasu. Poprzez warsztaty, eko-wycieczki oraz zawody wędkarskie nastąpi zintegrowanie się różnych środowisk na obszarze do rewitalizacji, w tym społeczności romskiej – członków związku wędkarskiego. Dzięki zadaniu wzrośnie aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji na rzecz swojego miasta i rozwoju osobistego, wzmocni się integracja społeczna społeczności lokalnej.</p> <p>Miasto Żywiec, Zabłocie, obszar rewitalizacji</p> <p><u>Zagospodarowanie terenu i wyposażenie amfiteatru Pod Grojcem w Żywcu wraz z rozwojem działań integracji i animacji kulturalnej</u></p> <p>W ramach zadania zrealizowane zostaną następujące działania: wykonanie kładki dla pieszych na rzece Koszarawa, budowa miejsc parkingowych wzdłuż ul. Grojec na odcinku od mostu Sporyskiego do wiaty LKS Łucznik, zakup urządzeń nagłośnieniowych i oświetleniowych. W ramach projektu przewiduje się także organizację warsztatów dla mieszkańców obszaru rewitalizacji w pomieszczeniach konferencyjnych Amfiteatru oraz imprez kulturalnych dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego np. Noc Świętojańska, Zielone Świątki pod Grojcem. W przeciwieństwie do wielu prestiżowych imprez organizowanych w tym obiekcie (m.in. Tydzień Kultury Beskidzkiej), gdzie trudno jest wytworzyć atmosferę integracji sąsiedzkiej, mieszkańcy obszaru rewitalizacji zwracali uwagę na konieczność intensyfikacji</p>	Urząd Miasta w Żywcu, Miejskie Centrum Kultury w Żywcu	2017-2022	8 125 111,83	<p>4. Wzrost liczby uczestników wycieczek (A)</p> <p>5. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)</p>	P1, P2, P3, P4, P5, P11, P12	CO1, CO3	KD2, KD3, KD4, KD7, KD8, KD10
					<p>1. Zwiększenie powierzchni przebudowanej (B)</p> <p>2. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej (B)</p> <p>3. Wzrost dostępności oferty czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)</p> <p>4. Wzrost dostępności oferty kulturalnej dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)</p>			

	<p>bieżącego, codziennego wykorzystania obiektu, gdzie może powstać placówka prowadząca działania podobne jak kluby kultury m.in. Papiernik czy Śrubka, które w tym przypadku dedykowane będą mieszkańcom obszaru rewitalizacji np. integracyjne spotkania dla seniorów, przeglądy działalności artystycznej dzieci ze szkół podstawowych na obszarze rewitalizacji, kółka hobbystyczne itp. Dla nich dedykowane będą też wymienione wyżej imprezy, które nie są szeroko promowane, ale mają stanowić kameralne imprezy dedykowane integracji sąsiedzkiej i lepszemu poznaniu się mieszkańców tego obszaru. Poprzez realizację zadania w znaczący sposób rozwinie się oferta spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego.</p> <p>Poprawi się ponadto również bezpieczeństwo i komfort uczestników tych imprez. Organizacja założonych w zadaniu imprez zaspokaja w dużej mierze potrzeby kulturalne mieszkańców obszaru rewitalizowanego. Projekt jest odpowiedzią za zidentyfikowane potrzeby dotyczące zapewnienia spójności wewnętrznej społeczności lokalnej, integracji społecznej mieszkańców, wsparcia grup zagrożonych wykluczeniem społecznym (np. seniorów), poprawy atrakcyjności oferty spędzania czasu wolnego.</p> <p>Miasto Żywiec, teren tzw. żywieckich błoni, ul. Grojec. Żywieckie błonie znajdują się poza obszarem rewitalizacji, gdyż jest to teren leśny, niezamieszkały, jednakże wykorzystywany bardzo intensywnie do rozwoju oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji, gdzie nie ma podobnych warunków w pobliżu. Projekt silnie oddziałuje na obszar rewitalizacji, przede</p>							
--	--	--	--	--	--	--	--	--

	wszystkim jeśli chodzi o ofertę czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego.								
18.	<p><u>Program działań społecznych umacniających tradycje rzemieślnicze – stworzenie szlaku zakładów rzemieślniczych na obszarze rewitalizowanym</u></p> <p>Organizacja warsztatów etnograficzno-historyczno-kulinarnych dotyczących tradycji związanych z wypiekaniem chleba. Prezentacja historii chleba na tradycyjnym szlaku rzemieślniczych zakładów Miasta Żywiec. Upowszechnienie wiedzy o sztuce prawdziwego pieczenia chleba. Projekt zakłada także zakup urządzeń pomagających zrozumieć dawne techniki pracy (szczególnie do warsztatów piekarskich i lodziarskich). Projekt zakłada także możliwość przeprowadzenia gry miejskiej o tematyce piekarstwa. Celem projektu jest zachęcenie młodzieży do podjęcia nauki w dwustopniowych szkołach branżowych, jak również działanie na rzecz wzmocnienia tożsamości lokalnej i edukacja w zakresie zdrowego żywienia.</p> <p>Miasto Żywiec, Piekarnia Parowa – cukiernia, ul. Kościuszki 21, obszar rewitalizacji</p>	<p>Piekarnia Parowa - cukiernia - Żywiec ul. Kościuszki 21, Muzeum Chleba Piekarni Parowej Gałuszka, Koalicja Marek Ziemi Górskich w Żywcu, Muzeum Miejskie w Żywcu, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej</p>	2017 – 2019	–	<p>190 000,00 zł</p> <p>Fundusze prywatny – w części komercyjnej projektu; fundusze publiczne – w części publicznej projektu, fundusze grantowe</p>	<p>1. Wzrost liczby osób biorących udział w warsztatach (A)</p> <p>2. Wzrost liczby osób zwiedzających (A)</p> <p>3. Wzrost dostępności oferty czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)</p>	P1, P2, P7, P8, P9, P10	CO1, CO2, CO4	KD2, KD11, KD6
19.	<p><u>Rozszerzenie oferty edukacyjnej w celu dostosowania do potrzeb lokalnego rynku pracy</u></p> <p>Celem projektu jest odpowiedź na najistotniejsze zidentyfikowane, powiązanie i warunkujące się wzajemnie wyzwania, jakimi są występowanie luk kompetencyjnych i kwalifikacyjnych na regionalnym rynku pracy oraz</p>	<p>Powiat Żywiecki, Zespół Szkół Samochodowych w Żywcu, Zespół Szkół Ekonomiczno-</p>	2018 – 2020		<p>2 700 000,00 zł</p> <p>RPO WŚ 2014-2020 (EFS), fundusze publiczne –</p>	<p>1. Wzrost dostępności oferty edukacyjnej (B)</p> <p>2. Wzrost liczby osób biorąca udział w stażach (B)</p>	P3, P7, P8, P9, P10, P11	CO1, CO2, CO3	KD3, KD6, KD10

	<p>niedopasowanie oferty edukacyjnej szkół prowadzących kształcenie zawodowe do potrzeb lokalnego rynku pracy i gospodarki. Projekt jest bardzo istotny dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego, gdyż korzystnie wpływa na zwiększenie ich szans zawodowych. Projekt zakłada dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy, w tym także wzmocnienie pod względem kadr firm znajdujących się na obszarze rewitalizacji. W projekcie przewiduje się wyposażenie uczniów szkół objętych wsparciem w kwalifikacje zawodowe i kompetencje niezbędne na rynku pracy, doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli zawodu oraz zwiększenie współpracy szkół objętych projektem z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym. Wsparciu szkoleniowemu towarzyszyć będzie doradztwo edukacyjno-zawodowe (dla wszystkich uczestników kursów). Pracownie, w których przeprowadzane będą kursy i szkolenia wyposażone zostaną w drobny sprzęt i przedmioty niezbędne do ich przeprowadzenia. Jednym z ważniejszych zadań będzie organizacja płatnych staży oraz praktyk zawodowych we współpracy z lokalnymi pracodawcami.</p> <p>Miasto Żywiec, ul. Grunwaldzka 10, Mickiewicza 6, Szkolna 2, Kopernika 77, Moszczanicka 9, Komisji Edukacji Narodowej 3, Grunwaldzka 9, projekt realizowany poza obszarem rewitalizacji, ale oddziałujący w istotny sposób na ten obszar i jego mieszkańców, jeśli chodzi o rozwój ich kompetencji zawodowych. Warto zaznaczyć, iż na obszarze rewitalizacji brakuje ludzi wykwalifikowanych, zdolnych do podjęcia twórczej i rozwijającej pracy. Te problemy zostały</p>	<p>Gastronomicznych w Żywcu, Zespół Szkół Budowlano-Drzewnych w Żywcu, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Żywcu, Zespół Szkół Agroturystycznych i Ogólnokształcących w Żywcu, Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Żywcu, Zespół Szkół Drzewnych i Leśnych w Żywcu, Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Milówce,</p>		Powiat Żywiecki				
--	--	--	--	-----------------	--	--	--	--

	<p>zidentyfikowane na obszarze rewitalizacji m.in. jako niewystarczająca dostępność i jakość oferty kształcenia zawodowego, niedostosowane kwalifikacje mieszkańców obszaru rewitalizacji w stosunku do potrzeb zmieniającego się rynku pracy, potrzeba większej aktywizacji społeczności lokalnej.</p>	Stowarzyszenie Przedsiębiorców w Ziemi Żywieckiej						
20.	<p><u>Program nowoczesnych form edukacji przedszkolnej celem wzmocnienia efektu budowy nowego, integracyjnego przedszkola w Żywcu</u></p> <p>Celem projektu byłoby utworzenie dodatkowych miejsc wychowania przedszkolnego, przede wszystkim dla rodzin z obszaru do rewitalizacji, podniesienie jakości edukacji przedszkolnej poprzez doposażenie placówki oraz rozszerzenie oferty przedszkola o dodatkowe zajęcia, a także wsparcie osób niepełnosprawnych. Głównymi problemami rzutującymi na obecny stan edukacji przedszkolnej na terenie gminy jest mała liczba miejsc w stosunku do potrzeb, mało atrakcyjna oferta zajęć ukierunkowanych na rozwój kompetencji kluczowych, niezadowalające wyniki obserwacji i diagnoz oraz zwiększająca się liczba dzieci z dysfunkcjami potwierdzanych opiniami poradni psychologicznej oraz pedagoga.</p> <p>Miasto Żywiec, ul. Tetmajera, obszar rewitalizacji</p>	Urząd Miasta w Żywcu	2017 – 2018	389 111,25 zł Budżet miasta, RPO WŚL 2014-2020 (EFS)	<p>1. Wzrost liczby odbiorców oferty nowoczesnych form edukacji (A)</p> <p>2. Wzrost dostępności usług społecznych na obszarze rewitalizowanym (B)</p>	P2, P3, P6, P8,	CO1, CO2, CO3	KD2, KD3, KD4, KD6, KD8, KD10
21.	<p><u>Modernizacja obiektu sportowego w Parku Habsburgów w Żywcu na potrzeby rozwoju funkcji rekreacyjno-sportowych</u></p>	Urząd Miasta w Żywcu,	2020 – 2022	10 000 000,00 zł	1. Integracja społeczna	P2, P5, P11, P12	CO1, CO3, CO4	KD2, KD3, KD4, KD8, KD10,

	<p>Projekt zakłada modernizację obiektu sportowego w Parku Habsburgów w Żywcu na potrzeby rozwoju funkcji rekreacyjno-sportowych. W ramach projektu przewiduje się utworzenie bieżni lekkoatletycznych, skoczni do skoku wzwyż i w dal, rzutni oraz widowni. W ramach modernizacji budynku sportowego przewiduje się przystosowanie go do pełnienia funkcji zaplecza dla sportowców podczas treningów i wydarzeń sportowych oraz organizacji zajęć sportowych i zaplecza gastronomicznego. Przewiduje się utworzenie nowych sanitariatów, magazynów, sali do ćwiczeń i zaplecza gastronomicznego.</p> <p>Realizacja tego projektu, podobnie jak projektu nr 1 i 2 – ma na celu rozwój oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji. Już od kilkunastu lat, na wniosek nieformalnej grupy mieszkańców centrum Żywca, obok funkcjonuje skatepark, z którego korzysta wielu mieszkańców obszaru rewitalizacji. Realizacja projektu wzmocni te funkcje oraz przyciągnie na teren rewitalizowany także osoby spoza tego obszaru, dzięki czemu nastąpi jego ożywienie i poprawa atrakcyjności. Nowe funkcje, jakie zyska ten teren znacząco poprawią możliwości spędzania czasu wolnego przez mieszkańców obszaru rewitalizacji (m.in. dzieci i młodzież uczęszczające do szkół podstawowych na obszarze rewitalizacji, nieformalne grupy młodzieży i dorosłych spędzające czas wolny w sposób aktywny, seniorzy korzystający z oferty pobliskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Żywcu itp.). Rezultatem realizacji zadania jest również zapewnienie szerszego dostępu do sportu oraz promowanie idei zdrowego trybu życia i dbania o zdrowie wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji w centrum miasta.</p>	<p>Totalizator Sportowy, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Żywcu</p>		<p>Budżet miasta, fundusze grantowe</p>	<p>mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)</p> <p>2. Wzrost dostępności usług sportowo-rekreacyjnych dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)</p> <p>3. Poprawa jakości usług sportowo-rekreacyjnych dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)</p>			<p>KD11</p>
--	--	---	--	---	--	--	--	-------------

22.	Miasto Żywiec, teren zlokalizowany w Parku Habsburgow przy ul. Witosa, obszar rewitalizacji							
	<u>Modernizacja infrastruktury edukacyjnej wspierająca dostosowanie do lokalnego rynku pracy</u>	Powiat Żywiec, Zespół Szkół Samochodowych, Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w Żywcu, Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Żywcu, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Żywcu, Zespół Szkół Budowlano-Drzewnych w Żywcu, Zespół Szkół Agrotechnicznych i Ogólnokształcących w Żywcu,		4 600 000,00 zł				
	W budynkach szkół objętych projektem niezadowolający jest poziom infrastruktury edukacyjnej, co wpływa negatywnie na poziom aktywności zawodowej mieszkańców powiatu żywieckiego, a zwłaszcza na absolwentów szkół zawodowych. Klasopracownie w poszczególnych szkołach nie są wystarczająco dostosowane do potrzeb lokalnego rynku pracy. Znaczna część sal do nauki zawodu utrzymywana jest w eksploatacji dzięki doraźnym remontom. Projekt przewiduje roboty budowlane, remontowe i wykończeniowe w wybranych laboratoriach i pracowniach wraz z ich doposażeniem w nowoczesny sprzęt dydaktyczny. Dzięki tego typu inwestycjom poszerzą się możliwości rozszerzenia współpracy szkół z innymi instytucjami otoczenia biznesowego. Dzięki modernizacji wraz z niezbędnym wyposażeniem pracowni nastąpi znaczne wsparcie kształcenia zawodowego. Warto zaznaczyć, iż na obszarze rewitalizacji brakuje ludzi wykwalifikowanych, zdolnych do podjęcia twórczej i rozwijającej pracy. Te problemy zostały zidentyfikowane na obszarze rewitalizacji m.in. jako niewystarczająca dostępność i jakość oferty kształcenia zawodowego, niedostosowane kwalifikacje mieszkańców obszaru rewitalizacji w stosunku do potrzeb zmieniającego się rynku pracy, potrzeba większej aktywizacji społeczności lokalnej.		2017 – 2020	RPO WŚ 2014-2020 (EFS), fundusze publiczne - Powiat Żywiecki 4 600 000,00 zł RPO WŚ 2014-2020 (EFS), fundusze publiczne – Powiat Żywiecki 4 000 000,00 zł RPO WŚ 2014 – 2020 (EFRR), Budżet miasta, WFOŚiGW	1. Wzrost dostępności oferty edukacyjnej (B) 2. Zwiększenie zmodernizowanych powierzchni (A) 3. Wzrost liczb wyposażonych pracowni (A)	P3, P7, P8, P9, P10, P11	CO1, CO2, CO3	KD3, KD6, KD10

	<p>Miasto Żywiec, ul. Mickiewicza 6, Grunwaldzka 10, Kopernika 77, Szkolna 2, Moszczanicka 9, KEN 3 - projekt realizowany poza obszarem rewitalizacji, ale oddziałujący w istotny sposób na ten obszar i jego mieszkańców, jeśli chodzi o rozwój ich kompetencji zawodowych.</p>	<p>Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Milówce, Stowarzyszenie Przedsiębiorców w Ziemi Żywieckiej</p>						
23.	<p><u>Modernizacja budynku Przedszkola nr 10 wraz z rozwojem infrastruktury kształcenia przedszkolnego</u></p> <p>Projekt dotyczy modernizacji obiektu przedszkola oraz adaptacji poddasza do celów użytkowych na cele utworzenia dwóch dodatkowych sal dydaktycznych oraz innych pomieszczeń służących tym celom. W projekcie zaplanowano także przebudowę pionu żywieniowego oraz odwodnienie budynku. Celem projektu jest zwiększenie stopnia upowszechnienia i dostępności edukacji przedszkolnej żywieckiej dzielnicy Zabłocie, tj. na obszarze rewitalizowanym. Przedszkole zyska dodatkowe wysokiej jakości sale dydaktyczne do prowadzenia zajęć, zakupione zostanie również wyposażenie umożliwiające prowadzenie zajęć dla dodatkowej grupy dzieci.</p> <p>Miasto Żywiec, ul. Kolonia Browar 44, poza obszarem rewitalizacji</p>	<p>Urząd Miasta w Żywcu</p>	2017-2018		<p>1. Wzrost powierzchni zmodernizowanej (A)</p> <p>2. Wzrost liczby odbiorców oferty zajęć przedszkolnych (A)</p> <p>3. Wzrost dostępności usług społecznych na obszarze rewitalizowanym (B)</p>	P6	CO1, CO2	KD2, KD3, KD6

	<p>Projekt realizowany poza obszarem rewitalizacji, ale oddziałujący w istotny sposób na ten obszar i jego mieszkańców, jeśli chodzi o zrównowanie dostępu do edukacji przedszkolnej w dzielnicy Zabłocie (zdecydowana większość przedszkolaków to mieszkańcy obszaru rewitalizacji i zdegradowanego). Warto zaznaczyć, iż w Programie Rewitalizacji znalazła się inwestycja dotycząca budowy przedszkola nr 1 w Żywcu Zabłociu. Jest ona przedsięwzięciem komplementarny do tego projektu, gdyż dzieci z obszaru rewitalizacji uczęszczają do obu tych przedszkoli w dzielnicy Zabłocie. Istotne jest zatem stworzenie dla nich równoważnej oferty.</p>							
	<u>Park rekreacyjno-sportowy w Żywcu</u>			3 000 000,00 zł				
24.	<p>Projekt zakłada stworzenie infrastruktury rekreacyjno-sportowej i zagospodarowanie otoczenia wokół ul. Sadowej, na obszarze rewitalizowanym. W zakresie nowych funkcji obszaru przewiduje się budowę lodowiska, rolowiska i boiska sportowego. Projekt odpowiada na problem niewystarczającej liczby miejsc służących rekreacji i spędzaniu czasu wolnego na obszarze rewitalizacji w żywieckiej dzielnicy Zabłocie. Projekt jest przykładem rozwoju lokalnej współpracy międzysektorowej pomiędzy podmiotami, które mają do zaoferowania mieszkańcom określone możliwości spędzania czasu wolnego, a dzięki połączeniu sił chcą stworzyć nową jakość tej oferty. Podobnie jak dla mieszkańców obszaru rewitalizacji w kierunku centrum Żywca zaplanowano utworzenie terenów rekreacyjnych w Parku Habsburgów, analogicznie na terenie dzielnicy Zabłocie, na obszarze rewitalizacji zaplanowano ten projekt.</p>	<p>Żywiecka Fundacja Rozwoju, TS Soła, Wiesław Biel – Tennis Park Żywiec 1918, nieformalna grupa mieszkańców Zabłocia.</p>	2017-2021	<p>RPO WŚ 201-2020 (EFRR), budżet miasta, Ministerstwo Sportu i Turystyki</p>	<p>1. Integracja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)</p> <p>2. Wzrost dostępności usług sportowo-rekreacyjnych dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)</p> <p>3. Poprawa jakości usług sportowo-rekreacyjnych dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)</p>	P2, P5, P11, P12	CO1, CO3, CO4	<p>KD2, KD3, KD4, KD8, KD10, KD11</p>

	<p>Sprawi on, że obszar rewitalizacji stanie się bardziej atrakcyjny dla mieszkańców, przyciągnie na teren rewitalizowany także osoby spoza tego obszaru, dzięki czemu nastąpi jego ożywienie i poprawa atrakcyjności. Nowe funkcje, jakie zyska ten teren znacząco poprawią możliwości spędzania czasu wolnego przez mieszkańców obszaru rewitalizacji (m.in. dzieci i młodzież uczęszczające do szkół podstawowych na obszarze rewitalizacji, nieformalne grupy młodzieży i dorosłych spędzające czas wolny w sposób aktywny, seniorzy korzystający z klubu Papiernik, wędkarze organizujący zajęcia sportowe dla dzieci w Zabłociu, Towarzystwo Sportowe Soła trenujące piłkarzy itp.).</p> <p>Rezultatem realizacji zadania jest również zapewnienie szerszego dostępu do sportu oraz promowanie idei zdrowego trybu życia i dbania o zdrowie wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji w Zabłociu. Będzie to miejsce sprzyjające integracji społecznej oraz rozwojowi oferty spędzania czasu wolnego, jak tzw „zielone płuca” dzielnicy Zabłocie.</p> <p>Miasto Żywiec, ul. Sadowa, obszar rewitalizacji</p>							
25.	<u>Centrum Integracji Społecznej – kontynuacja</u>	RONDO sp. z	2017-2019	3 374 42,00 zł	1. Wzrost liczby osób objętych	P1, P2, P3, P4,	CO1, CO2	KD1, KD2, KD3,

26.	<p>Projekt zakłada kontynuację działań w zakresie prowadzenia Centrum Integracji Społecznej. Dzięki realizacji projektu nastąpi reintegracja społeczna i zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizowanego. Projekt zakłada wprowadzenie działań animacyjnych celem zwiększenia ich aktywności zawodowej i społecznej. Projekt stanowi odpowiedź na problemy występujące w obszarze rewitalizacji, takie jak: słaba aktywność społeczna mieszkańców, brak skłonności do organizowania się, brak inicjatyw społecznych, bezrobocie.</p> <p>Miasto Żywiec, ul. Dworcowa 2, obszar rewitalizacji</p>	o.o., Żywiecka Fundacja Rozwoju		RPO WŚ 2014-2020 (EFS), Fundusz Pracy, środki prywatne	wsparcie (A) 2. Poprawa dostępności usług społecznych na obszarze rewitalizowanym (B)	P8, P9, P10, P12,		KD6
	<p><u>Muzeum Społeczne w Żywcu</u></p> <p>Projekt zakłada generalny remont, adaptację i wyposażenie przestrzeni muzealnej, zakup i/lub wynajęcie elementów ekspozycji muzealnych, wprowadzenie infrastruktury warsztatowej oraz utworzenie identyfikacji wizualnej muzeum, które powstanie przy ul. Dworcowej 2 w Żywcu. Dzięki realizacji projektu nastąpi aktywizacja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji. Projekt jest odpowiedzią na problemy rewitalizacyjne zidentyfikowane na Zabłociu, takie jak: niewystarczający stopień spójności wewnętrznej społeczności lokalnej, niewystarczający poziom integracji społecznej mieszkańców, potrzeba stworzenia dodatkowych miejsc pracy oraz rozwoju lokalnej przedsiębiorczości (m.in.</p>	Żywiecka Fundacja Rozwoju	2017-2018	500 000,00 zł RPO WSL 2014-2020 (EFR), Budżet miasta, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	1. Wzrost liczby osób zwiedzających (A) 2. Wzrost dostępności oferty czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)	P1, P2, P9, P10	CO1, CO2	KD2, KD5

	<p>przedsiębiorczości społecznej, która może się rozwijać na bazie działającego muzeum i prowadzonych tam form zajęć dla mieszkańców).</p> <p>Inicjatywa będzie realizowana z myślą o umacnianiu kapitału społecznego mieszkańców obszaru rewitalizacji na terenie żywieckiej dzielnicy Zabłocie.</p> <p>Placówka będzie miała funkcję muzealno-warsztatową, adresowaną przede wszystkim do mieszkańców obszaru rewitalizacji, w kontekście edukacji regionalnej, wzmacniania poczucia tożsamości lokalnej i budowania dobra wspólnego.</p> <p>Wkład mieszkańców obszaru rewitalizacji w funkcjonowanie placówki polegał będzie na animowaniu zajęć oraz uczestnictwie w zajęciach, jak również na nieodpłatnym udostępnieniu zasobów z archiwów domowych (zarówno fotografii jak i dokumentów, oraz innych artefaktów kulturowych).</p> <p>Powstanie obiektu jest odpowiedzią na potrzeby mieszkańców obszaru rewitalizacji, szczególnie z dzielnicy Zabłocie, gdzie zwracano uwagę na konieczność większego uczestnictwa w kulturze oraz edukacji pozaformalnej w obszarze historii bliskiej. W placówce będą realizowane m.in. takie działania edukacyjne jak: spotkania z historią, świetlica artystyczna, archiwum społeczne, edukacja pozaformalna w zakresie historii lokalnej, szeroko rozumiana antropologia kultury.</p> <p>Miasto Żywiec, ul. Dworcowa 2, obszar rewitalizacji</p>							
27.	<p><u>Uruchomienie klubu Seniora w Klubie Papiernik Miejskiego Centrum Kultury w Żywcu</u></p>	Urząd Miasta w Żywcu, Miejskie	2018-2022	300 000,00 zł	1. Wzrost dostępności oferty czasu wolnego dla mieszkańców	P2, P3, P4, P5	CO1, CO4	KD2, KD3, KD4, KD11

	W projekcie przewiduje się uruchomienie Klubu Seniora z myślą o podjęciu działań aktywizująco-integrujących skierowanych do seniorów zamieszkujących dzielnice Zabłocie, Podlesie i Centrum. Prowadzone będą m.in. działania rekreacyjno-ruchowe, zajęcia hobbystyczne, kształcenie ustawiczne, profilaktyka zdrowotna i integracja międzypokoleniowa. Działania te mają być realizowane w partnerstwie z planowanym do utworzenia Klubem Seniora w Żywcu-Sporyszu oraz z działającym Klubem Seniora na osiedlu Parkowym. Miasto Żywiec, obszar do rewitalizacji	Centrum Kultury w Żywcu		Budżet miasta, Program Wieloletni Senior + 2015-2020, sponsorzy,	obszaru rewitalizowanego (B) 2. Wzrost dostępności oferty społecznej dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)			
Projekty uzupełniające – pozostałe rodzaje przedsięwzięć rewitalizacyjnych								
Lp.	Tytuł / zakres / lokalizacja	Zaangażowane podmioty	Lata realizacji projektu	Szacunkowa wartość projektu / Źródło finansowania	Planowane produkty i rezultaty projektu monitorowane w ramach Programu: (A) na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych prac, list obecności itp; (B) na podstawie oceny jakościowej, np. ankiety od mieszkańców, oceny grupy eksperckiej lub oceny ilościowej – dane z Urzędu Miasta w Żywcu lub od partnerów Programu	Zgodność z problemami rewitalizacyjnym i P (zgodnie z oznaczeniami z tabeli 37)	Zgodność z celami operacyjnymi rewitalizacji CO (zgodnie z oznaczeniami z tabeli 38, 39, 40, 41)	Zgodność z kierunkami działań rewitalizacyjnych KD (zgodnie z oznaczeniami z tabeli 38, 39, 40, 41)
1.	<u>Program wsparcia działań w ramach otwartego konkursu na realizację zadań publicznych na obszarze rewitalizowanym</u>	Urząd Miasta w Żywcu, organizacje	2018-2022	Brak danych	1. Poprawa jakości usług społecznych dla mieszkańców	P1, P2, P3, P4, P6, P8	CO1, CO4	KD1, KD2, KD3, KD4, KD11

	<p>W ramach Programu, ze środków miejskich, udostępnianych organizacjom III sektora w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych dofinansowywane będą corocznie również projekty ukierunkowane na rozwiązanie problemów społecznych na obszarze rewitalizacji m.in. w kategoriach: edukacja, pomoc społeczna, polityka społeczna oraz wychowanie, profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień. Planuje się uwzględnienie dodatkowej punktacji m.in. w wymienionych wyżej kategoriach, dla propozycji działań zgłaszanych corocznie, przez podmioty uprawnione, które będą zlokalizowane na obszarze rewitalizacji. Realizacja tego Programu umożliwi wdrożenie stałego, przemyślanego cyklu projektów, ukierunkowanych na rozwiązywanie kluczowych problemów społecznych na obszarze rewitalizacji.</p> <p>Miasto Żywiec, obszar rewitalizacji</p>	pozarządowe realizujące projekty z wykorzystaniem dofinansowania z konkursu		Budżet miasta, fundusze grantowe, środki własne organizacji pozarządowych	obszaru rewitalizowanego (B) 2. Poprawa dostępu do edukacji (B)			
2.	<p><u>Ekologiczna akcja edukacyjno-informacyjna "Żywiec – To MY tworzyMY atmosferę"</u></p> <p>Projekt zakłada utworzenie strony internetowej, produkcję filmu edukacyjno-informacyjnego oraz przeprowadzenie warsztatów ekologicznych w przedszkolach, szkołach podstawowych i gimnazjach. Projekt obejmuje także przeprowadzenie konkursów plastycznych i gry ekologicznej, wydanie gazetki ekologicznej i plakatów. W ramach projektu zakłada się także organizację Dni otwartych w MZEC "EKOTERM" Sp. z o.o. oraz prowadzenie indywidualnych konsultacji ekologicznych dla dorosłych. Dzięki realizacji projektu nastąpi wzrost świadomości społeczności lokalnej w</p>	Miejski Zakład Energetyki Ciepłej "EKOTERM" Sp z o.o. w Żywcu	2017-2019	<p>35 000,00 zł</p> <p>Środki własne spółki, WFOŚiGW w Katowicach</p>	<p>1. Integracja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)</p> <p>2. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)</p>	P1, P14, P15	CO1, CO4	KD2, KD11

3.	zakresie ochrony powietrza atmosferycznego i zmniejszenie jego zanieczyszczenia w okresie zimowym.							
	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Ekoterm Sp. z o.o. w Żywcu - siedziba poza obszarem rewitalizacji, działania podejmowane głównie na obszarze rewitalizacji m.in. Rynek w Żywcu, szkoły i przedszkola, projekt dedykowany mieszkańcom obszaru rewitalizacji, którzy korzystają z różnych źródeł ciepła, często przyczyniając się tym samym do wzrostu tzw. niskiej emisji. Problem ten jest najbardziej widoczny w centrum miasta i został również uwzględniony w niniejszym dokumencie.							
	<p><u>Utworzenie Centrum Edukacji Ekologicznej „ARKA”</u></p> <p>Przewiduje się następujące działania w projekcie: remont budynku „Pod Głową Konia” – przeznaczony na Centrum Edukacji Ekologicznej z salami edukacyjnymi, wybudowanie wiaty do sezonowej edukacji ekologicznej, stanowisko edukacyjne związane z segregacją odpadów i wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, zagospodarowanie terenu obejmującego około 7,0 ha. Nieodzownym elementem realizacji projektu jest również kampania edukacyjna i informacyjno-promocyjna przedsięwzięcia dedykowana głównie mieszkańcom obszaru rewitalizacji.</p> <p>Zespół Szkół Agrotechnicznych i Ogólnokształcących w Żywcu – siedziba poza obszarem rewitalizacji, ale działania w projekcie ukierunkowane na obszar rewitalizacji i jego mieszkańców, jeśli chodzi o</p>	<p>Powiat Żywiecki, Zespół Szkół Agrotechnicznych i Ogólnokształcących im. J. Piłsudskiego w Żywcu</p>	2017-2019	<p>3 263 499,41 zł</p> <p>RPO WSL 2014-2020 (EFRR), fundusze publiczne - Powiat Żywiecki</p>	<p>1. Powierzchnia zmodernizowana (A)</p> <p>2. Powierzchnia wybudowanej wiaty (A)</p> <p>2.Wzrost liczby odbiorców oferty zajęć edukacyjnych (A)</p>	P1, P14, P15	CO1, CO4	KD2, KD4, KD11, KD12

	<p>edukację ekologiczną, głównie zwalczanie tzw. niskiej emisji i efektywne gospodarowanie odpadami. Problem ten jest najbardziej widoczny w centrum miast i został również uwzględniony w niniejszym dokumencie.</p>							
4.	<p><u>Zagospodarowanie brzegów rzeki Koszarawy na odcinku od mostu kolejowego do mostu trzebińskiego</u></p> <p>Projekt obejmuje działania na rzecz wzmocnienia ochrony cennych przyrodniczo walorów środowiskowych występujących na terenie Żywca i eliminacji gatunków szkodliwych w powiązaniu ze wzrostem uczestnictwa mieszkańców Żywca z korzystania z tych walorów w sposób zrównoważony.</p> <p>W zakresie projektu uwzględnia się intensywne działania wzmacniające świadomość mieszkańców Żywca w tym obszarze rewitalizowanego w zakresie sposobów korzystania z walorów przyrodniczych. Zaplanowano intensywny rozwój działań Miejskiego Centrum Ekologicznego, które zostanie zlokalizowane na obszarze rewitalizowanym, jak też rozwój ścieżki dydaktycznej, co poprawi ofertę spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego. przy obniżeniu presji ruchu turystycznego. W ramach projektu przewiduje się także możliwość utworzenia m.in. Multimedialnego Centrum Wody, które wpłynie na rozwój edukacji ekologicznej. Działaniem uzupełniającym będzie kampania społeczna, której celem jest między innymi doprowadzenie do ograniczenia tzw. niskiej emisji na obszarze rewitalizowanym.</p>	<p>Urząd Miasta w Żywcu, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej</p>	2018-2019	<p>2 500 000,00 zł</p> <p>budżet miasta, budżet państwa, RPO WŚL 2014-2020 (EFRR)</p>	<p>1. Efekt ekologiczny (A)</p> <p>2. Wzrost liczby odbiorców kampanii społecznej (A)</p> <p>3. Poprawa jakości środowiska i ochrona cennych siedlisk przyrodniczych oraz gatunków (B)</p> <p>4. Obniżenie presji ruchu turystycznego na cenne przyrodniczo obszary (B)</p>	<p>P1, P4, P5, P11, P12, P13, P14, P15</p>	<p>CO1, CO4</p>	<p>KD2, KD4, KD11, KD12</p>

	<p>Projekt realizowany na obszarze do rewitalizacji (Rynek 2 – Miejskie Centrum Ekologiczne) oraz poza obszarem do rewitalizacji (ścieżka dydaktyczna wzdłuż brzegu Koszarawy). Projekt dedykowany jest przede wszystkim mieszkańcom obszaru rewitalizacji jeśli chodzi o edukację ekologiczną, zwalczanie tzw. niskiej emisji i efektywne gospodarowanie odpadami, jak również rozwój oferty spędzania czasu wolnego (ścieżka dydaktyczna nad Koszarawą).</p>							
5.	<p><u>Poprawa dostępności komunikacyjnej – przestrzeni miejskiej w obrębie al. Piłsudskiego</u></p> <p>Projekt zakłada poprawę dostępności komunikacyjnej w obszarze al. Piłsudskiego. W ramach projektu przewiduje się utwardzenie drogi i organizację miejsc postojowych. W obecnym stanie nie istnieje możliwość dojazdu do niektórych części nieruchomości w obszarze al. Piłsudskiego lub jest ona utrudniona ze względu na zły stan techniczny drogi.</p> <p>Miasto Żywiec, obszar rewitalizacji</p>	Urząd Miasta w Żywcu	2018-2022	<p>Brak danych</p> <p>Środki publiczne</p>	<p>1. Zwiększenie powierzchni przebudowanej (B)</p> <p>2. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej (B)</p> <p>3. Poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznej (B)</p>	P1, P12, P13	CO3	KD7, KD9, KD10
6.	<p><u>Poprawa bezpieczeństwa przestrzeni publicznej ul. Paderewskiego</u></p> <p>Projekt zakłada meliorację drogi oraz stworzenie utwardzonej nawierzchni drogi, asfaltowej bądź brukowanej. Montaż niskich latarni nawiązujących do parkowego charakteru miejsca wraz z monitoringiem. Dzięki temu poprawi się znacząco doświetlenie terenu i bezpieczeństwo spacerujących. Zadanie zakłada także montaż koszy na śmieci</p>	Urząd Miasta w Żywcu	2018-2022	<p>Brak danych</p> <p>Inwestor prywatny – w części komercyjnej projektu; fundusze</p>	<p>1. Zwiększenie powierzchni wyremontowanej (B)</p> <p>2. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej (B)</p> <p>3. Poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznej (B)</p>	P1,P5, P12, P13	CO3	KD7, KD9, KD10

	<p>i wprowadzenie ograniczenia ruchu. Ograniczenie to polegałoby na zakazie wjazdu pojazdów za wyjątkiem mieszkańców bądź na utworzeniu strefy ruchu pieszych. Obszar ten posiada dobrze zachowany zabytkowy drzewostan i otoczenie wpisane do rejestru zabytków (dawny Dwór Obronny), przez co sprzyja częstym wizytom mieszkańców. Jest to miejsce rekreacji, które dzięki zadaniu może pozytywnie wpłynąć na otoczenie.</p> <p>Miasto Żywiec, ul. Paderewskiego (8, 10a, 10, 12), obszar rewitalizacji</p>			publiczne – w części publicznej projektu	4. Wzrost bezpieczeństwa w obszarze do rewitalizacji (B)			
7.	<p><u>Modernizacja nieekologicznych kotłowni węglowych</u></p> <p>Modernizacja nieekologicznych kotłowni węglowych poprzez zastąpienie ich podłączeniami do sieci ciepłowniczej, gazowniczej lub kotłami V generacji. Projekt zakłada analizę stanu istniejącego i znalezienie optymalnego rozwiązania dla ogrzewania budynków oraz budowę nowych przyłączy ciepłowniczych. Pełnienie funkcji w ramach projektu Operatora „Programu ograniczenia niskiej emisji dla miasta Żywca”.</p> <p>Miasto Żywiec, ul. Sienkiewicza, Jagiellońska, Zielona, Żeromskiego, Rynek, Świętokrzyska, Sempołowskiej, Sobieskiego, Kościuszki, Zamkowa, Pod Górą, Komorowskich, Komonieckiego, Al. Piłsudskiego, obszar rewitalizacji</p>	Miejski Zakład Energetyki Ciepłej "EKOTERM" Sp. z o.o. w Żywcu, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej	2017-2026	<p>500 000,00 zł</p> <p>Środki własne spółki, WFOŚiGW, fundusze grantowe, środki prywatne mieszkańców</p>	<p>1.Ograniczenie tzw. niskiej emisji (A)</p> <p>2. Wzrost efektywności energetycznej (A)</p> <p>3. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)</p>	P1, P14, P15	CO1, CO4	KD2, KD11, KD12
8.	<p><u>Termomodernizacja placówek użyteczności publicznej Powiatu Żywieckiego – część 1</u></p>	Powiat Żywiecki, Zespół	2017-2020	18 000 000,00 zł	1. Ograniczenie tzw. niskiej emisji (A)	P7, P12, P14, P15	CO3, CO4	KD8, KD10, KD11, KD12

	<p>W ramach projektu przewiduje się prace termomodernizacyjne w poszczególnych placówkach kształcenia zawodowego i ogólnokształcącego oraz w budynku Starostwa Powiatowego w Żywcu.</p> <p>W budynku Zespołu Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w Żywcu przewiduje się ocieplenie ścian, dachu, stropu, podłogi, wymiana drzwi i okien, modernizacja instalacji c.o., montaż instalacji solarnej i c.w.u., montaż instalacji fotowoltaicznej oraz wymiana oświetlenia na LED. W Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Żywcu przewiduje się ocieplenie ścian zewnętrznych, modernizację kotłowni, ocieplenie stropodachu, wymianę okien i drzwi, wymianę oświetlenia na LED oraz montaż instalacji fotowoltaicznej. W budynku I Liceum Ogólnokształcącego w Żywcu w zakresie prac przewiduje się ocieplenie ścian, montaż instalacji solarnej z modernizacją systemu przygotowania c.w.u., wymianę okien i drzwi, modernizację instalacji c.o., montaż instalacji fotowoltaicznej oraz wymianę oświetlenia na LED. W Starostwie Powiatowym w Żywcu planuje się ocieplenie ścian, montaż instalacji fotowoltaicznej oraz wymianę oświetlenia na LED.</p> <p>Miasto Żywiec, ul. Mickiewicza 6, ul. Słowackiego 2, ul. Krasińskiego 13 – obszar rewitalizowany; ul. Kopernika 77 – poza obszarem rewitalizowanym, ale służy wsparciu niepełnosprawnym mieszkańcom obszaru rewitalizowanego korzystającym z usług SOSW, co jest zgodne ze zidentyfikowanymi w Programie Rewitalizacji problemami, dotyczącymi m.in. potrzeby integracji grup zagrożonych</p>	<p>Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w Żywcu, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Żywcu, I Liceum Ogólnokształcące w Żywcu, Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Milówce</p>		<p>RPO WŚ 2014-2020 (EFRR), fundusze publiczne - Powiat Żywiecki</p>	<p>2. Wzrost efektywności energetycznej (A)</p> <p>3. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)</p>			
--	---	---	--	--	--	--	--	--

	marginalizacją, wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, konieczności poprawy jakości kształcenia zawodowego itp.							
9.	<p><u>Modernizacja gospodarki ciepłej budynku Miejskiej Przychodni Rejonowej przy al. Piłsudskiego 50 w Żywcu</u></p> <p>Zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło poprzez docieplenie ścian, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wykonanie nowego pokrycia dachu i odwodnienia, wymiana sieci wewnętrznych instalacji centralnego ogrzewania i c.w.u. Dzięki zadaniu nie tylko nastąpi zmniejszenie zużycia ciepła, ale także poprawa estetyki budynku.</p> <p>Miasto Żywiec, Al. Piłsudskiego 50, obszar rewitalizacji</p>	Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Żywcu	2018-2020	<p>800 000,00 zł</p> <p>NFOŚiGW, WFOŚiGW, fundusze publiczne – ZZOZ w Żywcu, Powiat Żywiecki</p>	<p>1. Ograniczenie tzw. niskiej emisji (A)</p> <p>2. Wzrost efektywności energetycznej (A)</p> <p>3. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)</p>	P12, P14, P15	CO4	KD11, KD12
10.	<p><u>Ożywienie gospodarcze terenów przemysłowych w żywieckiej dzielnicy Zabłocie</u></p> <p>Projekt dotyczy kompleksowych działań zmierzających do ożywienia gospodarczego dzielnicy Zabłocie poprzez m.in. promocję inwestycyjną oraz aktywizację przedsiębiorczości i rozwój współpracy pomiędzy lokalnymi firmami. W ramach zadania możliwy będzie rozwój działań ukierunkowanych na funkcje gospodarczo-kulturalne (m.in. wspólne działania lokalnych przedsiębiorców, miasta Żywiec i instytucji kulturalno-społecznych, na rzecz ożywienia terenów po byłych Żywieckich Zakładach Papierniczych Solali SA w Żywcu, oraz rozwój innych funkcji tego obszaru, np. zaplecze noclegowo-gastronomiczne, rozwój infrastruktury drogowej itp.</p>	Urząd Miasta w Żywcu, inwestorzy prywatni, Miejskie Centrum Kultury w Żywcu, Stowarzyszenie Przedsiębiorców w Ziemi Żywieckiej	2017-2022	<p>Brak danych</p> <p>Inwestor prywatny – w części komercyjnej projektu; fundusze publiczne – w części publicznej projektu, RPO WŚ 2014 – 2020 (EFRR),</p>	<p>1. Powierzchnia wyremontowana (B)</p> <p>2. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej (B)</p> <p>3. Wzrost przedsiębiorczości w obszarze rewitalizowanym (B)</p> <p>4. Wzrost dostępności kultury w obszarze rewitalizowanym (B)</p> <p>5. Poprawa jakości środowiska naturalnego (B)</p>	P1, P9, P10, P12, P13	CO1, CO2, CO3	KD2, KD5, KD6, KD8, KD9, KD10

	W ramach zadania przewiduje się również poprawę ładu architektonicznego, nadanie obszarowi nowych funkcji itp.			WFOŚiGW, inne fundusze grantowe				
	Miasto Żywiec, obszar rewitalizacji							
	<u>Rewitalizacja rzek, potoków i Jeziora Żywieckiego jako działanie na rzecz ochrony przeciwpowodziowej obszaru do rewitalizacji wraz z edukacją ekologiczną mieszkańców obszaru do rewitalizacji</u>			Brak danych				
11.	<p>Projekt przygotowany do realizacji m.in. we współpracy z Ministerstwem Rozwoju, obejmuje strategiczne działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego mieszkańców obszaru rewitalizacji, gdzie w ostatnich latach coraz częściej dochodzi do podtopień, a nawet zagrożenia powodziowego m.in. w związku ze stanem rzek: Soły i Koszarawy, które przepływają w pobliżu obszaru rewitalizacji. Kwestia ta staje się stopniowo coraz poważniejszym problemem, gdyż poza zagrożeniem życia i zdrowia mieszkańców, dochodzi także do zniszczeń mienia, domostw i ogrodów. Celem projektu jest także przywrócenie tzw. małej retencji przyczyniającej się do zatrzymania wody w górnych biegach rzek i potoków, w celu poprawy gospodarki wodnej oraz zwiększenia efektu ekologicznego projektu „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie”.</p> <p>W zakresie projektu przewiduje się m.in. odmulenie zbiornika Jeziora Żywieckiego, odtworzenie zdegradowanych elementów małej retencji w górnych biegach rzek (tj. odtworzenie progów wodnych, jazów itp.). Uzupełnieniem tych działań będzie edukacja ekologiczna mieszkańców obszaru rewitalizacji w zakresie oszczędnego gospodarowania</p>	Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu, Miasto Żywiec, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej	2018-2022	Fundusze publiczne, RPO WŚL 2014 – 2020 (EFRR), WFOŚiGW, NFOŚiGW, PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	<p>1. Efekt ekologiczny (A)</p> <p>2. Poprawa jakości środowiska (B)</p> <p>3. Poprawa oferty spędzania czasu wolnego (B)</p>	P1, P14, P15	CO3, CO4	KD7, KD11, KD12

	<p>wodą. Realizacja projektu jest odpowiedzią za zidentyfikowane na obszarze rewitalizacji problemy związane z brakiem wystarczającej aktywności mieszkańców w zakresie ochrony środowiska m.in. nielegalny zrzut ścieków do rzek i potoków, zaśmiecanie okolic brzegów itp.</p> <p>Miasto Żywiec, projekt realizowany na obszarze do rewitalizacji (siedziba ZMGE) oraz poza obszarem do rewitalizacji, ale oddziałujący w istotny sposób na ten obszar i jego mieszkańców jeśli chodzi o zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego oraz edukację ekologiczną, jak również tworzenie warunków do prowadzenia zdrowego stylu życia i rozwoju oferty spędzania czasu wolnego (zagospodarowanie brzegów Jeziora Żywieckiego, a także brzegów rzek i potoków w granicach Żywca, w tym m.in. w pobliżu obszaru rewitalizacji – rzeki Soła i Koszarawa).</p>							
12.	<p><u>Optymalizacja energetyczna Żywca</u></p> <p>Projekt adresowany do przedsiębiorców i mieszkańców, obejmuje działania dotyczące wygenerowania niskoemisyjnych źródeł ciepła i eliminacji czynników produkcyjnych powodujących problem zanieczyszczenia powietrza i smogu. Będzie on realizowany m.in. poprzez udostępnianie przedsiębiorcom z obszaru rewitalizacji różnych narzędzi umożliwiających skorzystanie z promocyjnych wymian kotłów, rozwoju sieci ciepłowniczej, OZE itp.</p> <p>Miasto Żywiec, projekt realizowany poza obszarem do</p>	Beskid Sp. z o.o. w Żywcu, Miasto Żywiec, prywatni inwestorzy, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej	2018 – 2022	Brak danych Inwestor prywatny – w części komercyjnej projektu; fundusze publiczne – w części publicznej projektu, RPO WŚ 2014-	<p>1. Efekt ekologiczny (A)</p> <p>2. Poprawa jakości środowiska (B)</p> <p>3. Obniżenie tzw. niskiej emisji (B)</p>	P1, P14, P15	CO2, CO4	KD5, KD12, KD11,

	rewitalizacji (siedziba Beskid Sp. z o.o.) oraz na terenie rewitalizacji, oddziałujący w istotny sposób na ten obszar i jego mieszkańców, jeśli chodzi o zwalczanie tzw. niskiej emisji i efektywne gospodarowanie odpadami. Projekt ten będzie skoncentrowany przez wszystkim na centrum miasta i na dzielnicy Zabłocie, mieszczących się w granicach obszaru rewitalizacji, gdzie kumuluje się zjawisko tzw. niskiej emisji.			2020 (EFRR), WFOŚiGW, NFOŚiGW, PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, inne fundusze grantowe				
13.	<p><u>Ograniczenie tzw. niskiej emisji na terenie Żywca</u></p> <p>Projekt obejmuje wszelkie działania inwestycyjne i nieinwestycyjne (edukacja ekologiczna, pomiary i badania), których celem ma być doprowadzenie do wydatnego zmniejszenia skali tzw. niskiej emisji, głównie na obszarze rewitalizacji, m.in. poprzez: wymianę pieców CO na piece V generacji, budowę instalacji solarnych i fotowoltaicznych, instalację pomp ciepła, montaż filtrów przeciwpylowych, termomodernizację budynków itp.</p> <p>Miasto Żywiec, projekt realizowany na obszarze do rewitalizacji (siedziba ZMGE) oraz poza obszarem do rewitalizacji, ale oddziałujący w istotny sposób na ten obszar i jego mieszkańców, jeśli chodzi o zwalczanie tzw. niskiej emisji i wzrost świadomości ekologicznej.</p>	Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu, Miasto Żywiec, MZEC Ekoterm Sp. z o.o. w Żywcu, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej	2018 – 2023	Brak danych Inwestor prywatny – w części komercyjnej projektu; fundusze publiczne – w części publicznej projektu, RPO WŚ 2014-2020 (EFRR), WFOŚiGW, NFOŚiGW, PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, inne fundusze grantowe	1. Efekt ekologiczny (A) 2. Wzrost liczby odbiorców kampanii społecznej(A) 3. Poprawa jakości środowiska (B) 4. Obniżenie tzw. niskiej emisji (B)	P1, P14, P15	CO1, CO4	KD2, KD11, KD12

14.	<p><u>Rozwój bezemisyjnego transportu publicznego na terenie Żywca</u></p> <p>Projekt obejmuje działania na rzecz uzupełnienia taboru autobusowego w Miejskim Zakładzie Komunikacji Sp. z o.o. w Żywcu o nowe pojazdy, które zostaną zaprojektowane w ramach projektu dotyczącego bezemisyjnego transportu publicznego. Aktualnie intensyfikacja transportu odczuwalna jest przede wszystkim centrum Żywca, w tym na obszarze rewitalizacji, gdzie z uwagi na ukształtowanie terenu koncentrują się wszystkie zanieczyszczenia m.in. z tzw. niskiej emisji. Wprowadzenie bezemisyjnego transportu zbiorowego, który odbywał się będzie przede wszystkim na obszarze rewitalizacji, spowoduje ograniczenie tego problemu a dodatkowo zachęci mieszkańców do rezygnacji z transportu samochodowego na rzecz transportu publicznego, co pozwoli ograniczyć czas spędzony przez kierowców w korkach i wpłynie na spadek zanieczyszczenia powietrza.</p> <p>Miasto Żywiec, projekt realizowany na obszarze do rewitalizacji (Rynek 2) oraz poza obszarem do rewitalizacji, ale oddziałujący w istotny sposób na ten obszar i jego mieszkańców, jeśli chodzi o edukację ekologiczną, głównie zwalczanie tzw. niskiej emisji i rozwój transportu publicznego.</p>	Miasto Żywiec, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w Warszawie	2018-2022	Brak danych	<p>1. Efekt ekologiczny (A)</p> <p>2. Wzrost liczby odbiorców kampanii społecznej(A)</p> <p>3. Poprawa jakości środowiska (B)</p> <p>4. Obniżenie tzw. niskiej emisji (B)</p> <p>5. Wzrost dostępności transportu publicznego (B)</p>	P15, P14, P13	CO1, CO3, CO4	KD2, KD7, KD9, KD11, KD12
				Fundusze publiczne, Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020, inne środki NCBiR, fundusze grantowe, inne fundusze				
15.	<p><u>Ujednolicenie estetyki przestrzeni publicznej ul. Dworcowej wraz z ulicami przyległymi w dzielnicy Zabłocie</u></p> <p>Celem projektu jest stworzenie spójnej, architektonicznej koncepcji wizerunku posesji zlokalizowanych przy ul.</p>	Urząd Miasta w Żywcu, Stowarzyszenie Przedsiębior-	2018-2022	brak danych	<p>1. zwiększenie powierzchni wyremontowanej (B)</p> <p>2. Poprawa estetyki przestrzeni</p>	P12, P11	CO2, CO3	KD5, KD8, KD10
				brak danych				

16.	<p>Dworcowej w Żywcu, jak również przy ulicach przyległych, z odniesieniem do funkcji tych nieruchomości oraz do historycznych tradycji dzielnicy Zabłocie i jej współczesnego charakteru.</p> <p>Miasto Żywiec, Zabłocie, obszar rewitalizacji</p> <p><u>Optymalizacja transportu zbiorowego w Żywcu wraz z rozwojem funkcji parkingowej</u></p> <p>Celem projektu jest lepsze dostosowanie częstotliwości kursowania autobusów miejskich oraz optymalizacja lokalizacji przystanków komunikacji miejskiej z punktu widzenia potrzeb lokalnych przedsiębiorców i zatrudnianych przez nich pracowników, a także m.in. dzieci i młodzieży dojeżdżającej do szkół oraz seniorów. Projekt rozwiązuje istotny problem mieszkańców obszaru rewitalizacji, jakim jest nadmierny ruch samochodowy w centrum miasta, utrudniający funkcjonowanie na tym obszarze zarówno jego mieszkańcom, jak też działającym tam firmom. Projekt przyczyni się także do ograniczenia zanieczyszczenia spalnami centrum miasta, przez co poprawi się jakość życia mieszkańców obszaru rewitalizacji.</p> <p>Miasto Żywiec, projekt realizowany głównie na obszarze rewitalizacji, mniejszym zakresie poza obszarem rewitalizacji, ale oddziałujący w istotny sposób na obszar rewitalizacji i jego mieszkańców, jeśli chodzi o zwalczanie barier komunikacyjnych, tzw. niskiej emisji i wzrost dostępności usług.</p>	<p>ców Ziemi Żywieckiej</p> <p>Urząd Miasta w Żywcu, Stowarzyszenie Przedsiębior- ców Ziemi Żywieckiej</p>	2018-2022	brak danych	<p>publicznej (B)</p> <p>3. Poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznej (B)</p> <p>1. Wzrost dostępności transportu publicznego (B)</p> <p>2. Efekt ekologiczny (A)</p> <p>3. Obniżenie tzw. niskiej emisji (B)</p>	P14, P13	CO1, CO3, CO4	KD2, KD7, KD9, KD12
17.	<p><u>Utworzenie lokalnego inkubatora przedsiębiorczości na terenie Żywca wraz z rozwojem kształcenia zawodowego</u></p>	Urząd Miasta w Żywcu,	2018-2022	brak danych	1. Rozwój lokalnej	P7, P8, P9, P10	CO1, CO2	KD3, KD5, KD6

	<p>Celem projektu jest stworzenie przestrzeni oferującej przystępny najem pomieszczeń gospodarczych oraz inne usługi ułatwiające rozpoczęcie i rozwój działalności gospodarczej, przede wszystkim tworzenie mikrofirm odpowiadających na popyt w skali lokalnej i regionalnej. Projekt będzie służył także rozwojowi kompetencji zawodowych i praktycznych mieszkańców obszaru rewitalizacji, zarówno w zakresie reorientacji zawodowej, jak też doskonalenia ich umiejętności i kwalifikacji w wykonywanych zawodach.</p> <p>Miasto Żywiec, projekt realizowany na obszarze rewitalizacji lub poza obszarem do rewitalizacji (w zależności od dogodnej lokalizacji, która zostanie wskazana), ale oddziałujący w istotny sposób na ten obszar i jego mieszkańców, jeśli chodzi o lokalny rozwój gospodarczy i wzrost kapitału intelektualnego obszaru rewitalizacji.</p>	Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej		brak danych	<p>przedsiębiorczości (B)</p> <p>2. Poprawa kompetencji mieszkańców obszaru rewitalizacji (B)</p>			
18	<p><u>Zagospodarowanie brzegów rzeki Soły i brzegów Jeziora Żywieckiego wraz z rozwojem działalności Centrum Edukacji Ekologicznej – etap II</u></p> <p>Projekt obejmuje działania na rzecz wzmocnienia ochrony cennych przyrodniczo walorów środowiskowych</p>	Urząd Miasta w Żywcu, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej	2019-2021	2 500 000,00	<p>1. Efekt ekologiczny (A)</p> <p>2. Wzrost liczby odbiorców kampanii społecznej (A)</p> <p>3. Poprawa jakości środowiska,</p>	P1, P4, P5, P11, P12, P13, P14, P15	CO1, CO4	KD2, KD4, KD11, KD12

	<p>występujących na terenie Żywca i eliminacji gatunków szkodliwych w powiązaniu ze wzrostem uczestnictwa mieszkańców Żywca z korzystania z tych walorów w sposób zrównoważony.</p> <p>W zakresie projektu uwzględnia się intensywne działania wzmacniające świadomość mieszkańców Żywca w tym obszarze rewitalizowanego w zakresie sposobów korzystania z walorów przyrodniczych. Zaplanowano dalszy rozwój działań Miejskiego Centrum Ekologicznego, utworzonego w ramach projektu <i>Zagospodarowanie brzegów rzeki Koszarawy na odcinku od mostu kolejowego do mostu trzebińskiego</i>.</p> <p>Ponadto w zakresie projektu uwzględniono rozwój ścieżki dydaktycznej, która rozszerzy ofertę spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego. Działaniem uzupełniającym będzie kampania społeczna, której celem jest między innymi doprowadzenie do ograniczenia tzw. niskiej emisji na obszarze rewitalizowanym, eliminacja roślin inwazyjnych oraz ochrona cennych siedlisk przyrodniczych.</p> <p>Projekt realizowany na obszarze do rewitalizacji (Rynek 2 – Miejskie Centrum Ekologiczne) oraz poza obszarem do rewitalizacji (ścieżka dydaktyczna wzdłuż brzegu Soły i brzegu Jeziora Żywieckiego). Projekt dedykowany jest przede wszystkim mieszkańcom obszaru rewitalizacji jeśli chodzi o edukację ekologiczną, zwalczanie tzw. niskiej emisji i efektywne gospodarowanie odpadami, jak również rozwój oferty spędzania czasu wolnego (ścieżka dydaktyczna nad Solą i Jeziorem Żywieckim) przy obniżeniu presji ruchu turystycznego.</p>			budżet miasta, budżet państwa, RPO WŚL 2014-2020 (EFRR)	w tym ochrona cennych siedlisk przyrodniczych i gatunków (B) 4. Obniżenie presji ruchu turystycznego na cenne przyrodniczo obszary (B).			
--	--	--	--	---	--	--	--	--

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 43. Harmonogram wdrażania projektów.

Lp.	Nazwa projektu	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Szacowany koszt
Projekty podstawowe								
1.	<u>Koncepcja nowego zagospodarowania przestrzeni publicznej pomiędzy ul. Zieloną a ul. Świętokrzyską</u> <u>Część 1A: Budowa sali sportowej wraz z programem działań rekreacyjnych</u>							3 000 000,00 zł
2.	<u>Koncepcja nowego zagospodarowania przestrzeni publicznej pomiędzy ul. Zieloną a ul. Świętokrzyską</u> <u>Część 1B: Modernizacja basenu miejskiego w Żywcu wraz z programem działań rekreacyjnych</u>							14 000 000,00 zł
3.	<u>Budowa przedszkola nr 1 w Żywcu wraz z rozwojem infrastruktury kształcenia przedszkolnego</u>							6 977 893,02 zł
4.	<u>Centrum Integracji Społecznej w Żywcu</u>							184 604,00 zł
5.	<u>Program „Szkoła dla rodziców”</u>							134 400,00 zł
6.	<u>Program zajęć profilaktycznych z elementem socjoterapii dla dzieci</u>							6 400,00 zł
7.	<u>Program pomocy psychologicznej dla osób wymagających wsparcia</u>							20 840,00 zł
8.	<u>Aktywizacja rekreacyjno-ruchowa seniorów</u>							19 760,00 zł
9.	<u>Klub Seniora na Osiedlu Parkowym w Żywcu</u>							10 000,00 zł
10.	<u>Utworzenie i rozwój działalności Klubu Senior + w Żywcu</u>							175 108,06 zł
11.	<u>Program działań społecznych: W Żywcu o Żywcu – nasza tożsamość i tradycja</u>							35 000,00 zł

12.	<u>Zagospodarowanie byłego zakładu masarskiego położonego między ul. Sienkiewicza a al. Piłsudskiego w Żywcu</u>							800 000,00 zł
13.	<u>Modernizacja Miejskiego Centrum Kultury w Żywcu wraz z rozwojem integracji i animacji kulturalnej</u>							2 944 450,00 zł
14.	<u>Modernizacja Klubu Papiernik Miejskiego Centrum Kultury w Żywcu wraz z rozwojem integracji i animacji kulturowej</u>							2 666 500,00 zł
15.	<u>Modernizacja budynków Żywieckiej Fundacji Rozwoju wraz z adaptacją na cele społeczne, kulturalne, edukacyjne, integracyjne</u>							4 800 000,00 zł
16.	<u>Razem w Zabłociu</u>							72 000,00 zł
17.	<u>Zagospodarowanie terenu i wyposażenie amfiteatru pod Grojcem w Żywcu wraz z rozwojem działań integracji i animacji kulturowej</u>							8 125 111,83 zł
18.	<u>Program działań społecznych umacniających tradycje rzemieślnicze – stworzenie szlaku zabytków rzemieślniczych na obszarze rewitalizowanym</u>							190 000,00 zł
19.	<u>Rozszerzenie oferty edukacyjnej w celu dostosowania do potrzeb lokalnego rynku pracy</u>							2 700 000,00 zł
20.	<u>Program nowoczesnych form edukacji przedszkolnej celem wzmocnienia efektu budowy nowego, integracyjnego przedszkola w Żywcu</u>							389 111,25 zł
21.	<u>Modernizacja obiektu sportowego w Parku Habsburgów w Żywcu na potrzeby rozwoju funkcji rekreacyjno-sportowych</u>							10 000 000,00 zł
22.	<u>Modernizacja infrastruktury edukacyjnej wspierająca dostosowanie do lokalnego rynku pracy</u>							4 600 000,00 zł
23.	<u>Modernizacja budynku Przedszkola nr 10 wraz z rozwojem infrastruktury kształcenia przedszkolnego</u>							4 000 000,00 zł
24.	<u>Park Rekreacyjno-Sportowy w Żywcu</u>							3 000 000,00 zł
25.	<u>Centrum Integracji Społecznej – kontynuacja</u>							3 374 402,00 zł
26.	<u>Muzeum Społeczne w Żywcu</u>							500 000,00 zł

27.	<u>Uruchomienie klubu Seniora w Klubie Papiernik Miejskiego Centrum Kultury w Żywcu</u>							300 00,00 zł
Projekty uzupełniające – pozostałe rodzaje przedsięwzięć rewitalizacyjnych								
1.	<u>Program wsparcia działań w ramach otwartego konkursu na realizację zadań publicznych na obszarze rewitalizowanym</u>							brak danych
2.	<u>Ekologiczna akcja edukacyjno-informacyjna „Żywiec – To My tworzymy atmosferę”</u>							35 000,00 zł
3.	<u>Utworzenie Centrum Edukacji Ekologicznej „ARKA”</u>							3 263 499,41 zł
4.	<u>Zagospodarowanie brzegów rzeki Koszarawy na odcinku od mostu kolejowego do mostu trzebińskiego</u>							2 500 000,00 zł
5.	<u>Poprawa dostępności komunikacyjnej przestrzeni miejskiej w obrębie al. Piłsudskiego</u>							brak danych
6.	<u>Poprawa bezpieczeństwa przestrzeni publicznej ul. Paderewskiego</u>							brak danych
7.	<u>Modernizacja nieekologicznych kotłowni węglowych</u>							500 000,00 zł
8.	<u>Termomodernizacja placówek użyteczności publicznej Powiatu Żywieckiego – część 1</u>							18 000 000,00 zł
9.	<u>Modernizacja gospodarki ciepłej budynku Miejskiej Przychodni Rejonowej przy al. Piłsudskiego 50 w Żywcu</u>							800 000,00 zł
10.	<u>Ożywienie gospodarcze terenów poprzemysłowych w żywieckiej dzielnicy Zabłocie</u>							brak danych
11.	<u>Rewitalizacja rzek i Jeziora Żywieckiego jako działanie na rzecz ochrony przeciwpowodziowej obszaru do rewitalizacji wraz z edukacją ekologiczną mieszkańców obszaru do rewitalizacji</u>							brak danych
12.	<u>Optymalizacja energetyczna Żywca</u>							brak danych

13.	<u>Ograniczenie tzw. niskiej emisji na terenie Żywca</u>							brak danych
14.	<u>Rozwój bezemisyjnego transportu publicznego na terenie Żywca</u>							brak danych
15.	<u>Ujednolicenie estetyki przestrzeni publicznej ul. Dworcowej wraz z ulicami przyległymi w dzielnicy Zabłocie</u>							brak danych
16.	<u>Optymalizacja transportu zbiorowego w Żywcu wraz z rozwojem funkcji parkingowej</u>							brak danych
17.	<u>Utworzenie lokalnego inkubatora przedsiębiorczości na terenie Żywca wraz z rozwojem kształcenia zawodowego</u>							brak danych
18.	<u>Zagospodarowanie brzegów rzeki Soły i brzegów Jeziora Żywieckiego wraz z rozwojem działalności Centrum Edukacji Ekologicznej – etap II</u>							2 500 000,00 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji zebranych w ramach opracowywania Programu Rewitalizacji.

8 ŹRÓDŁA FINANSOWANIA I HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTÓW

W poniższej tabeli zaprezentowano projekty podstawowe oraz pozostałe rodzaje przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawarte w *Program Rewitalizacji Miasta Żywca do roku 2022* wraz z opisem ich montażu finansowego.

Tabela 44. Wykaz projektów ujętych w *Program Rewitalizacji Miasta Żywca do roku 2022* wraz z odniesieniem do kosztów, źródeł finansowania oraz okresu realizacji.

Projekty podstawowe								
Numer projektu	Tytuł projektu	Zaangażowane podmioty	Lata realizacji projektu	Indykatywne środki finansowe w ramach programu rewitalizacji z podziałem na źródła finansowania [w zł]				
				Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	Pochodzące ze źródeł prywatnych	Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	Pochodzące z innych źródeł	Suma
1.	<i>Koncepcja nowego zagospodarowania przestrzeni publicznej pomiędzy ul. Zieloną a ul. Świętokrzyską</i> <i>Część 1A: Budowa sali sportowej wraz z programem działań rekreacyjnych</i>	Urząd Miasta w Żywcu, inwestor prywatny, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Żywcu	2019-2022	750 000,00	2 250 000,00	0	0	3 000 000,00

2.	Koncepcja nowego zagospodarowania przestrzeni publicznej pomiędzy ul. Zieloną a ul. Świętokrzyską Część 1B: Modernizacja basenu miejskiego w Żywcu wraz z programem działań rekreacyjnych	Urząd Miasta w Żywcu, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Żywcu	2019-2022	7 000 000,00	0	7 000 000,00	0	14 000 000,00
3.	Budowa przedszkola nr 1 w Żywcu wraz z rozwojem infrastruktury kształcenia przedszkolnego	Urząd Miasta w Żywcu	2017	1 0 77 893,02	0	5 900 000,00	0	6 977 893,02
4.	Centrum Integracji Społecznej w Żywcu	Żywiecka Fundacja Rozwoju, Urząd Miasta w Żywcu, Rondo Sp. z o.o. w Żywcu	2017-2019	0	36 920,80	147 683,20	0	184 604,00
5.	Program „Szkoła dla rodziców”	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żywcu	2018-2022	134 400,00	0	0	0	134 400,00
6.	Program zajęć profilaktycznych z elementem socjoterapii dla dzieci	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żywcu	2018-2022	6 400,00	0	0	0	6 400,00
7.	Program pomocy psychologicznej dla osób wymagających wsparcia	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żywcu	2018-2022	20 840,00	0	0	0	20 840,00

8.	Aktywizacja rekreacyjno-ruchowa seniorów	Urząd Miasta w Żywcu, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Żywcu, Fundacja K2, Fitness Club NOVA, Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku w Żywcu	2017	19 760,00	0	0	0	19 760,00
9.	Klub Seniora na Osiedlu Parkowym w Żywcu	Urząd Miasta w Żywcu, Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – Oddział Rejonowy w Żywcu	2017-2022	10 000,00	0	0	0	10 000,00
10.	Utworzenie i rozwój działalności Klubu Senior + w Żywcu	Urząd Miasta w Żywcu, Miejskie Centrum Kultury	2017	175 108,06	0	0	0	175 108,06
11.	Program działań społecznych: W Żywcu o Żywcu – nasza tożsamość i tradycja	Urząd Miasta w Żywcu, Koalicja Marek Ziemi Górskich w Żywcu, Grupa Żywiec SA	2017-2022	0	20 000,00	0	15 000,00	35 000,00
12.	Zagospodarowanie byłego zakładu masarskiego położonego między ul. Sienkiewicza a al. Piłsudskiego w Żywcu	Inwestor prywatny	2018-2022	0	480 000,00	320 000,00	0	800 000,00
13.	Modernizacja Miejskiego Centrum Kultury w Żywcu wraz z rozwojem integracji i animacji kulturalnej	Urząd Miasta w Żywcu, Miejskie Centrum Kultury	2017-2022	441 667,50	0	2 502 782,50	0	2 944 450,00

14.	<i>Modernizacja Klubu Papiernik Miejskiego Centrum Kultury w Żywcu wraz z rozwojem integracji i animacji kulturowej</i>	Urząd Miasta w Żywcu, Miejskie Centrum Kultury	2017-2022	399 975,00	0	2 266 525,00	0	2 666 500,00
15.	<i>Modernizacja budynków Żywieckiej Fundacji Rozwoju wraz z adaptacją na cele społeczne, kulturalne, edukacyjne, integracyjne</i>	Żywiecka Fundacja Rozwoju	2017-2021	480 000,00	0	4 080 000,00	240 000,00	4 800 000,00
16.	<i>Razem w Zabłociu</i>	Polski Związek Wędkarski, Zarząd Okręgu Bielsko-Biała Koło Zabłocie Żywiec	2017-2020	0	0	0	72 000,00	72 000,00
17.	<i>Zagospodarowanie terenu i wyposażenie amfiteatru pod Grojcem w Żywcu wraz z rozwojem działań integracji i animacji kulturowej</i>	Urząd Miasta w Żywcu, Miejskie Centrum Kultury	2017-2022	1 218 711,83	0	6 906 400,00	0	8 125 111,83
18.	<i>Program działań społecznych umacniających tradycje rzemieślnicze – stworzenie szlaku zabytków rzemieślniczych na obszarze rewitalizowanym</i>	Piekarnia Parowa Gałuszka – Żywiec ul. Kościuszki 21, Muzeum Chleba Piekarni Parowej Gałuszka, Koalicja Marek Ziem Górskich w Żywcu, Muzeum Miejskie w Żywcu, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej	2017-2019	0	0	161 500,00	28 500,00	190 000,00

19.	Rozszerzenie oferty edukacyjnej w celu dostosowania do potrzeb lokalnego rynku pracy	Powiat Żywiecki, Zespół Szkół Samochodowych w Żywcu, Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w Żywcu, Zespół Szkół Budowlano-Drzewnych w Żywcu, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Żywcu, Zespół Szkół Agroturystycznych i Ogólnokształcących w Żywcu, Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Żywcu, Zespół Szkół Drzewno-Leśnych w Żywcu, Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Milówce, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej	2018-2020	270 000,00	0	2430 000,00	0	2 700 000,00
20.	Program nowoczesnych form edukacji przedszkolnej celem wzmocnienia efektu budowy nowego, integracyjnego przedszkola w Żywcu	Urząd Miasta w Żywcu	2017-2018	58 366,69	0	330 744,56	0	389 111,25

21.	Modernizacja obiektu sportowego w Parku Habsburgów w Żywcu na potrzeby rozwoju funkcji rekreacyjno-sportowych	Urząd Miasta w Żywcu, Totalizator Sportowy, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Żywcu	2020-2022	1 500 000,00	0	8 500 000,00	0	10 000 000,00
22.	Modernizacja infrastruktury edukacyjnej wspierająca dostosowanie do lokalnego rynku pracy	Powiat Żywiecki, Zespół Szkół Samochodowych w Żywcu, Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w Żywcu, Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Żywcu, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Żywcu, Zespół Szkół Budowlano-Drzewnych w Żywcu, Zespół Szkół Agroturystycznych i Ogólnokształcących w Żywcu, Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Milówce, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej	2017-2020	690 000,00	0	3 910 000,00	0	4 600 000,00
23.	Modernizacja budynku Przedszkola nr 10 wraz z rozwojem infrastruktury kształcenia przedszkolnego	Urząd Miasta w Żywcu	2017-2018	175 000,00	0	3 325 000,00	500 000,00	4 000 000,00
24.	Park Rekreacyjno-Sportowy	Żywiecka Fundacja Rozwoju ,	2017-2021	450 000,00	0	2 550 000,00	0	3 000 000,00

	<i>w Żywcu</i>	TS Soła, Wiesław Biel – Tenis Park Żywiec 1918						
25.	<i>Centrum Integracji Społecznej – kontynuacja</i>	RONDO sp. z o.o., Żywiecka Fundacja Rozwoju	2017-2019	337 440,20	168 720,10	2 868 241,70	0	3 374 402,00
26.	<i>Muzeum Społeczne w Żywcu</i>	Żywiecka Fundacja Rozwoju	2017-2018	75 000,00	0	425 000,00	0	500 000,00
27.	<i>Uruchomienie klubu Seniora w Klubie Papiernik Miejskiego Centrum Kultury w Żywcu</i>	Urząd Miasta w Żywcu, Miejskie Centrum Kultury w Żywcu	2017-2022	300 000,00	0	0	0	300 000,00

Projekty uzupełniające – pozostałe rodzaje przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Numer projektu	Tytuł projektu	Zaangażowane podmioty	Lata realizacji projektu	9 Indykatywne środki finansowe w ramach programu rewitalizacji z podziałem na źródła finansowania [w zł]				
				Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	Pochodzące ze źródeł prywatnych	Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	Pochodzące z innych źródeł	Suma
1.	<i>Program wsparcia działań w ramach otwartego konkursu na realizację zadań publicznych na obszarze rewitalizowanym</i>	Urząd Miasta w Żywcu, organizacje pozarządowe realizujące projekty z wykorzystaniem dofinansowania z konkursu	2018-2022	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych
2.	<i>Ekologiczna akcja edukacyjno-informacyjna „Żywiec – To My tworzymy atmosferę”</i>	Miejski Zakład Energetyki Ciepłej „EKOTERM” Sp. z o.o. w Żywcu	2017-2019	35 000,00 zł	0	0	0	35 000,00

3.	Utworzenie Centrum Edukacji Ekologicznej „ARKA”	Powiat Żywiecki, Zespół Szkół Agroturystycznych i Ogólnokształcących im. J. Piłsudskiego w Żywcu	2017-2019	489 524,92	0	2 773 974,49	0	3 263 499,41
4.	Zagospodarowanie brzegów rzeki Koszarawy na odcinku od mostu kolejowego do mostu trzebińskiego	Urząd Miasta w Żywcu, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej	2018-2019	375 000,00	0	2 125 000,00	0	2 500 000,00
5.	Poprawa dostępności komunikacyjnej przestrzeni miejskiej w obrębie al. Piłsudskiego	Urząd Miasta w Żywcu	2018-2022	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych
6.	Poprawa bezpieczeństwa przestrzeni publicznej ul. Paderewskiego	Urząd Miasta w Żywcu	2018-2022	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych
7.	Modernizacja nieekologicznych kotłowni węglowych	Miejski Zakład Energetyki Ciepłej „EKOTERM” Sp. z o.o. w Żywcu, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej	2017-2026	250 000,00 zł	250 000,00 zł	0	0	500 000,00

8.	<u>Termomodernizacja placówek użyteczności publicznej Powiatu Żywieckiego – część 1</u>	Powiat Żywiecki, Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w Żywcu, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Żywcu, I Liceum Ogólnokształcące w Żywcu, Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Milówce	2017-2020	2 804 611,06	0	15 053 016,92	0	17 857 627, 98
9.	<u>Modernizacja gospodarki cieplnej budynku Miejskiej Przychodni Rejonowej przy al. Piłsudskiego 50 w Żywcu</u>	Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Żywcu	2018-2020	800 000,00	0	0	0	800 000,00
10.	<u>Ożywienie gospodarcze terenów przemysłowych w żywieckiej dzielnicy Zabłocie</u>	Urząd Miasta w Żywcu, inwestor prywatny, Miejskie Centrum Kultury, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej	2017-2022	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych
11.	<u>Rewitalizacja rzek i Jeziora Żywieckiego jako działanie na rzecz ochrony przeciwpowodziowej obszaru do rewitalizacji wraz z edukacją ekologiczną mieszkańców obszaru do rewitalizacji</u>	Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu, Miasto Żywiec, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej	2018-2022	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych

12.	Optimalizacja energetyczna Żywca	Beskid Sp. z o.o. w Żywcu, Miasto Żywiec, prywatni inwestorzy, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej	2018-2022	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych
13.	Ograniczenie tzw. niskiej emisji na terenie Żywca	Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu, Miasto Żywiec, Miejski Zakład Energetyki Ciepłej „EKOTERM” Sp. z o.o. w Żywcu, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej	2018-2023	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych
14.	Rozwój bezemisyjnego transportu publicznego na terenie Żywca	Miasto Żywiec, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w Warszawie	2018-2022	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych
15.	Ujednolicenie estetyki przestrzeni publicznej ul. Dworcowej wraz z ulicami przyległymi w dzielnicy Zabłocie	Urząd Miasta w Żywcu, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej	2018-2022	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych
16.	Optimalizacja transportu zbiorowego w Żywcu wraz z rozwojem funkcji parkingowej	Urząd Miasta w Żywcu, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej	2018-2022	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych

17.	Utworzenie lokalnego inkubatora przedsiębiorczości na terenie Żywca wraz z rozwojem kształcenia zawodowego	Urząd Miasta w Żywcu, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej	2018-2022	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych
18.	Zagospodarowanie brzegów rzeki Soły i brzegów Jeziora Żywieckiego wraz z rozwojem działalności Centrum Edukacji Ekologicznej – etap II	Urząd Miasta w Żywcu, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej	2019-2021	375 000,00	0	2 125 000,00	0	2 500 000,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji zebranych w ramach opracowywania Programu Rewitalizacji.

10 KOMPLEMENTARNOŚĆ

Dotychczasowe projekty wdrażane przez Miasto Żywiec realizowane były z różnych źródeł, m.in. z funduszy własnych oraz z różnych programów Unii Europejskiej (np. PO Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, PO Kapitał Ludzki 2007-2013 oraz Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007-2014). Realizowane działania zasadniczo dotyczyły sfery społecznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej, miały także istotne odniesienie do sfery środowiskowej oraz gospodarczej. Niżej wyszczególnione projekty Miasta Żywiec zostały już zakończone, bądź są w trakcie realizacji.

W poniższej tabeli przedstawiono również projekty zrealizowane przez innych interesariuszy rewitalizacji Żywca, które są komplementarne wobec przedsięwzięć uwzględnionych w niniejszym Programie Rewitalizacji.

Wszystkie przedstawione niżej zadania są komplementarne i generują efekt synergii w stosunku do zadań inwestycyjnych i nieinwestycyjnych ujętych w Programie Rewitalizacji Miasta Żywiec, a nakierowanych na rozwiązywanie problemów społecznych mieszkańców, jak również pozostałych problemów wiążących się z zagadnieniami rewitalizacyjnymi.

Komplementarność jest jednym z ważnych aspektów programu rewitalizacji. Zapewnienie powiązań pomiędzy poszczególnymi projektami skutkować może lepszym i bardziej efektywnym wykorzystaniem środków finansowych przeznaczonych na rewitalizację.

Tabela 45. Wykaz projektów komplementarnych do projektów ujętych w Programie Rewitalizacji Miasta Żywiec do roku 2022.

Nr	Tytuł projektu	Zaangażowane podmioty	Lata	Wartość	Źródło finansowania	Opis projektu
1.	<i>Budowa i wyposażenie przyszłolnego obiektu sportowego w Gimnazjum nr 1 w Żywcu</i>	Miasto Żywiec	2008-2010	8 515 340,87 zł	RPO WSL	<p>Przedmiotem projektu była budowa i wyposażenie przyszłolnego obiektu sportowego – sali gimnastycznej wraz z zapleczem socjalnym i sanitarnym, dodatkowymi salami lekcyjnymi i boiskiem szkolnym w Gimnazjum Nr 1 w Żywcu, co przyczyniło się do wzrostu dostępności i poprawy warunków kształcenia na poziomie gimnazjalnym w Żywcu. Projekt realizowany był od III kwartału 2008 do II kwartału 2010. Beneficjentem była Gmina Żywiec, zaś beneficjentami pośrednimi – uczniowie Gimnazjum nr 1 w Żywcu w liczbie 400 uczniów. Produkty: 1 wybudowany obiekt sportowy o pow.542 m2 i 676,7 m2 powierzchni obiektu z wybudowaną infrastrukturą techniczną (w tym sanitarną). Wartość inwestycji 8.515.340,87zł, kwota wnioskowana do dofinansowania: 6 367 682,20zł.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD2, KD4, KD8 (Tabela nr 38 i 40)</p>

2.	Przebudowa, remont i wyposażenie Przedszkola nr 9 w Żywcu	Miasto Żywiec	-	-	RPO WSL	<p>Przedmiotem projektu była przebudowa, remont i wyposażenie Przedszkola nr 9 w Żywcu, co przyczyniło się do poprawy dostępności i warunków kształcenia na poziomie przedszkolnym w Gminie Żywiec, a pośrednio stworzyło warunki do rozwoju społeczeństwa o wysokich kwalifikacjach zawodowych, poszukiwanych na rynku pracy. Inwestycja realizowana była na trzech kondygnacjach obiektu Przedszkola nr 9 przy ulicy Poniatowskiego 12 w Żywcu (piwnica, parter oraz piętro). Beneficjentem projektu: Gmina Żywiec.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD1, KD3, KD6, KD8 (Tabela nr 38, 39 i 40)</p>
----	--	---------------	---	---	---------	--

3.	Remonty i modernizacje placówek przedszkolnych	Miasto Żywiec	2013- 2015	-	Środki własne	<p>W ramach realizacji zadań własnych Gminy Żywiec, w latach 2013-2015 Urząd Miasta realizował zadania dotyczące przedszkoli, które sfinansował ze środków własnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modernizacja systemu ogrzewania wraz z wymianą kotła C.O. w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Żywcu, przy ul. Moszczanickiej 26; - nadbudowa i remont wraz z termomodernizacją Przedszkola Nr 9 przy ul. Poniatowskiego w Żywcu; - wyposażenie Przedszkola Nr 9 przy ul. Poniatowskiego w Żywcu; - remont wraz z termomodernizacją Przedszkola nr 8 przy ul. Grunwaldzkiej 17 w Żywcu; - wyposażenie hali sportowej przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 1 w Żywcu – Moszczanicy; - remont dachu na Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 2 w Żywcu Oczkowie. <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD1, KD2, KD3, KD4, KD8, KD12 (Tabela nr 38, 40 i 41)</p>
----	---	---------------	---------------	---	---------------	---

4.	<i>Remonty, modernizacje oraz budowy placów zabaw i terenów rekreacyjnych</i>	Miasto Żywiec	2013- 2015	-	Środki własne	<p>W ramach realizacji zadań własnych Gminy Żywiec, w latach 2013-2015 Urząd Miasta realizował zadania dotyczące infrastruktury placów zabaw i terenów rekreacyjnych, które sfinansował ze środków własnych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Plac zabaw na os. Młodych przy ul. Piłsudskiego; 2. Plac zabaw na os. Kabaty; 3. Plac zabaw przy Zespole Szkolno – Przedszkolnym Nr 1 w Żywcu – Moszczanicy; 4. Plac zabaw w Żywieckim Parku Habsburgów od strony MOPS; 5. Plac zabaw w Żywieckim Parku Habsburgów od strony os. Parkowego; 6. Uzupełnienie infrastruktury „Skate Park” w Żywieckim Parku Habsburgów od strony Sądu Rejonowego. <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD2, KD4, KD7, KD8 (Tabela nr 38 i 40)</p>
5.	<i>Nie ma jak w przedszkolu</i>	Miasto Żywiec				<p>Celem projektu było wsparcie istniejących przedszkoli oraz zwiększenie uczestnictwa dzieci w wieku 3-5 lat w edukacji przedszkolnej w gminie Żywiec poprzez utworzenie dodatkowych oddziałów przedszkolnych oraz wydłużenie czasu pracy (zwiększenie liczby godzin) przedszkoli oraz przeprowadzenie zajęć dodatkowych.</p> <p>Grupa docelowa – dzieci w wieku 3-5 lat, o utrudnionym dostępie do wczesnej edukacji zamieszkujące na obszarze Miasta Żywiec.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD1, KD2, KD3 (Tabela nr 38)</p>

6.	<i>Remont wraz z termomodernizacją budynku Żłobka Miejskiego przy ul. Jana 28 w Żywcu</i>	Miasto Żywiec			Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD10, KD11, KD12 (Tabela nr 40 i 41)
7.	<i>Przebudowa ulicy Podtorze w żywieckiej dzielnicy Zabłocie</i>	Miasto Żywiec	2008-2009	2.495.258,45 zł	RPO WSL 2007-2013	<p>Projekt dotyczył przebudowy istniejącej drogi gminnej – ul. Podtorze w żywieckiej dzielnicy Zabłocie wraz z budową kanalizacji deszczowej oraz przekładkami i zabezpieczeniem infrastruktury technicznej. Jego celem było zwiększenie dostępności i spójności komunikacyjnej Zabłocia i Żywca dzięki dostosowaniu ul. Podtorze do potrzeb użytkowników szlaków komunikacyjnych oraz poprawie jej funkcjonalności.</p> <p>Produkty projektu: 0,732 km przebudowanej ul. Podtorze, 0,864 km wybudowanej sieci kanalizacji deszczowej, 0,53 km wybudowanych chodników, rezultaty: skrócenie czasu przejazdu do 2,9` i uzyskanie nośności ulicy – 100 kN/os.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD7, KD8, KD9, KD10, KD12 (Tabela nr 40 i 41)</p>
8.	<i>Modernizacja dwóch lokalnych dróg gminnych w Żywcu: Ks. Pr. S. Słonki i Kazimierza Tetmajera</i>	Miasto Żywiec		3.654.260,48	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	<p>Zmodernizowane drogi wraz z ulicą Podtorze stanowią jeden ciąg komunikacyjny, bardzo istotny z punktu widzenia dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego żywieckiej dzielnicy Zabłocie, prowadzący od ul. Browarnej w kierunku centrum miasta.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD7, KD8, KD9, KD10, KD12 (Tabela nr 40 i 41)</p>

9.	<i>Drugi etap modernizacji ul. Dworcowej w Żywcu – jako zadanie warunkujące rozwój inwestycji żywieckiej Dzielnicy Przemysłowej</i>	Miasto Żywiec		4.602.752,81	Program Górniczy dla Śląska	<p>Ulica Dworcowa stanowi główny ciąg komunikacyjny prowadzący z terenu dzielnicy Zabłocie w kierunku centrum Żywca. Wraz ze zmodernizowanymi drogami: Tetmajera i Słonki oraz ulicą Podtorze stanowi jeden ciąg komunikacyjny, bardzo istotny z punktu widzenia dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego żywieckiej dzielnicy Zabłocie i rzutują na jej atrakcyjność gospodarczą i inwestycyjną.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD6, KD7, KD8, KD9, KD10, KD12 (Tabela nr 39, 40 i 41)</p>
10.	<i>Przebudowa al. Piłsudskiego w Żywcu na odcinku gminnym od ronda do skrzyżowania z ul. Sienkiewicza</i>	Miasto Żywiec		2.939.159,79	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	<p>Przebudowany odcinek drogi stanowi jeden z kluczowych ciągów komunikacyjnych Żywca, strategicznych z punktu widzenia dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego miasta.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD6, KD7, KD8, KD9, KD10, KD12 (Tabela nr 39, 40 i 41)</p>

11.	Remont i wyposażenie Filii nr 2 Żywieckiej Biblioteki Samorządowej	Miasto Żywiec	2009	266.591.18	RPO WSL 2017-2013	<p>Przedmiotem projektu była rozbudowa, przebudowa i remont oraz wyposażenie publicznej infrastruktury kulturalnej w postaci Filii Nr 2 Żywieckiej Biblioteki Samorządowej, w żywieckiej dzielnicy Sporysz, przy ul. Grunwaldzkiej 13. Projekt służył zachowaniu dla przyszłych pokoleń dziedzictwa kulturowego Żywca dzięki poprawie warunków działalności i rozszerzonej ofercie kulturalnej Filii Nr 2. Realizacja projektu pozwoliła na stworzenie warunków do lepszej pielęgnacji kultury, tradycji, historii i lokalnych zwyczajów Żywca oraz zachęciła jego mieszkańców do aktywnego udziału w kulturze. Rezultatem projektu był:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzrost liczby osób korzystających ze zmodernizowanej bazy kulturalnej oraz - wykreowanie dwóch nowych ofert programowych w zakresie kultury. <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD2, KD3, KD4, KD8, KD10 (Tabela nr 38 i 40)</p>
-----	---	---------------	------	------------	-------------------	---

12.	<i>Ochrona dziedzictwa kulturowego Żywca, które stanowiło płaszczyznę rozwoju współpracy pomiędzy Żywiecką Biblioteką Samorządową i Kysucką Kniznicą w Cadcy</i>	Miasto Żywiec		1.586.995 zł	Środki własne, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu INTERREG III A Polska-Słowacja	<p>Projekt wiązał się z ochroną dziedzictwa kulturowego Żywca w postaci zabytkowego obiektu żywieckiej "Siejby" i urządzeniem tam siedziby Żywieckiej Biblioteki Samorządowej. Realizacja projektu przyczyniła się do poprawy atrakcyjności turystycznej Żywca i poprawy warunków działania publicznej infrastruktury kultury na terenie miasta.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD2, KD3, KD4, KD8, KD10 (Tabela nr 38 i 40)</p>
13.	<i>Rewitalizacja Starego Zamku w Żywcu</i>	Miasto Żywiec		2.630.000 zł	Środki własne, Kontrakt Regionalny, środki Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego	<p>Realizacja projektu związana była z ochroną dziedzictwa kulturowego Żywca oraz przygotowaniem obiektu Starego Zamku do przeniesienia tam siedziby Muzeum Miejskiego w Żywcu. Projekt przyczynił się do poprawy atrakcyjności turystycznej Żywca i poprawy warunków działania publicznej infrastruktury kultury na terenie miasta.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD2, KD3, KD4, KD8, KD10 (Tabela nr 38 i 40)</p>

14.	<i>Poprawa jakości i dostępności informacji kulturalnej na Żywiecczyźnie</i>	Miasto Żywiec, Gmina Czernichów, Gmina Milówka, Gmina Radziechowy-Wieprz, Gmina Świnna	2011	762.200 zł	RPO WSL 2007-2013	<p>Przedmiotem projektu było utworzenie na terenie gmin: Żywiec, Czernichów, Milówka, Radziechowy-Wieprz i Świnna – systemu informacji kulturalnej, w tym: sieci punktów informacji kulturalnej, portalu kulturalnego, kompletu nieodpłatnych druków informacyjnych: ulotek, informatora, foldera oraz montaż ekranów informacyjnych w wybranych gminach – w celu poprawy dostępności i atrakcyjności informacji kulturalnej na tym obszarze dla mieszkańców i turystów oraz zwiększenie jej zakresu.</p> <p>Projekt realizowany był w partnerstwie pomiędzy wyżej wymienionymi gminami. Prowadził do uruchomienia 1 systemu e-informacji kulturalnej, 1 nowej sieci punktów informacji kulturalnej i produkcji 8 rodzajów publikacji z zakresu informacji kulturalnej.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD2, KD4 (Tabela nr 38)</p>
-----	---	---	------	------------	-------------------	---

15.	<i>Rewitalizacja i zagospodarowanie kulturalne kompleksu Starego Zamku i Parku Habsburgów w Żywcu</i>	Miasto Żywiec		3.744.738 zł	EFRR oraz Promesa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.	<p>Projekt obejmował ochronę europejskiego dziedzictwa kulturowego poprzez finalizację prac rewitalizacyjnych w kompleksie Starego Zamku i Parku Habsburgów w Żywcu, mając na celu dalszą poprawę atrakcyjności społeczno-gospodarczej tego obszaru oraz jego atrakcyjności turystycznej.</p> <p>Projekt dotyczył rewitalizacji oficyn zamkowych na cele wystawiennicze Muzeum Miejskiego w Żywcu. Przyczynił się do wzrostu ruchu turystycznego na obszarze miasta Żywca.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD2, KD3, KD4, KD8, KD10 (Tabela nr 38 i 40)</p>
16.	<i>Rewitalizacja kompleksu Starego Zamku i Parku Habsburgów w Żywcu</i>	Miasto Żywiec		12.213.130,15 zł	Środki Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansującego oraz Promesa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego	<p>W wyniku realizacji projektu przeprowadzono zadania: renowacji oficyn wschodnich kompleksu, obejmującej utworzenie Centrum Informacji Kulturalno-Turystycznej i punktu PIAP z salą prelekcyjną oraz Centrum Promocji Kultury Żywieckiej; renowacji pomieszczeń na parterze Zamku; renowacji małej architektury w Parku Habsburgów oraz uzupełnienia infrastruktury poddanej renowacji. W ramach tego przedsięwzięcia wykreowano narodowy produkt turystyki kulturowej „od Komorowskich do Habsburgów – żywiecki skarbiec kultury i tradycji”.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD2, KD3, KD4, KD8, KD10 (Tabela nr 38 i 40)</p>

17.	Budowa otwartego obiektu sportowego w żywieckiej dzielnicy Zabłocie	Miasto Żywiec	2010	1 537 626,22	RPO WSL 2007-2013	<p>Przedmiotem projektu była budowa otwartego obiektu sportowego – zespołu boisk sportowych (boiska do piłki nożnej/ boiska do piłki koszykowej i siatkowej) w żywieckiej dzielnicy Zabłocie przy ul. Tetmajera i zakup niezbędnego wyposażenia, umożliwiającego realizację różnych form rekreacji i aktywności fizycznej. Projekt przyczynił się do poprawy warunków aktywnego spędzania czasu wolnego wspólnoty lokalnej, a pośrednio do poprawy stanu jej zdrowia. Jest to jedyny ogólnodostępny obiekt sportowy w tej dzielnicy. Rezultatem projektu jest wzrost liczby użytkowników otwartych obiektów sportowych, w tym osób niepełnosprawnych oraz liczby zorganizowanych imprez sportowo-rekreacyjnych.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD2, KD4, KD8 (Tabela nr 38 i 40)</p>
-----	--	---------------	------	--------------	-------------------	---

18.	Budowa rolkowiska jako działanie na rzecz aktywnych form turystyki w Żywcu	Miasto Żywiec		362 531,92	Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego	<p>Inwestycja umiejscowiona jest na terenie żywieckiego Parku Habsburgów. Realizacja projektu obejmowała: przygotowanie terenu pod budowę rolkowiska: wykonanie odprowadzenia wód opadowych oraz wzmocnienie podłoża pod ustawienie elementów; dostawę elementów rolkowiska: <i>Table</i> (stół), <i>Bank</i> (rampa do zjeżdżania/wjeżdżania), <i>Jump Ramp</i> (rampa do zjeżdżania), <i>Coping Ramp</i> (rampa do zjeżdżania z rurą), <i>Mini Pipe</i> (zestaw kilku elementów tworzących rynnę), <i>Back Rail</i> (element z rurami i kątownikami do ślizgów); montaż elementów rolkowiska: montaż elementów betonowych za pomocą dźwigów oraz zamocowanie barierek ochronnych i elementów stalowych.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD2, KD4, KD8 (Tabela nr 38 i 40)</p>
19.	Remont i przebudowa Amfiteatru pod Grojcem w Żywcu wraz z terenami rekreacyjnymi na cele imprez kulturalno-sportowych	Miasto Żywiec	2007-2010	3 504 215,77	RPO WSL 2007-2013	<p>Projekt służy poprawie konkurencyjności turystycznej regionu dzięki stworzeniu na terenie Amfiteatru odpowiednich warunków do organizacji plenerowych, masowych imprez kulturalno-rekreacyjnych, m.in. aranżacja galerii handlowych i gastronomicznych, ustawienie tzw. małej architektury, ogrodzenie i doświetlenie terenu, remont ciągów komunikacyjnych, zakup przenośnej sceny plenerowej, budowę dodatkowych sanitariatów i magazynów sprzętu.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD2, KD4, KD8 (Tabela nr 38 i 40)</p>

20.	<i>Rozbudowa i remont sceny głównej, widowni wraz z zapleczem socjalno-technicznym Amfiteatru pod Grojcem – etap II</i>	Miasto Żywiec		15 281 309,78	RPO WSL 2007-2013	<p>Realizacja projektu prowadziła do ożywienia gospodarczego oraz nowego wielofunkcyjnego wykorzystania zdegradowanej przestrzeni miejskiej Żywca, zajmowanej przez Amfiteatr pod Grojcem – w drodze rewitalizacji i zagospodarowania tej infrastruktury na cele: kulturalne, rekreacyjne, turystyczne, społeczne i gospodarcze. W wyniku projektu powstał 1 obiekt poddany renowacji i przebudowany na w/w cele, przystosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, o powierzchni 6493 m2. Rezultatem projektu jest wzrost liczby imprez organizowanych z wykorzystaniem infrastruktury objętej wsparciem oraz liczby osób korzystających z infrastruktury objętej wsparciem.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD2, KD4, KD8 (Tabela nr 38 i 40)</p>
21.	<i>Rozwój infrastruktury kultury – zakup trwałego wyposażenia na potrzeby działalności MCK</i>	Miasto Żywiec, Miejskie Centrum Kultury w Żywcu		214.993,28	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach realizacji programu „Rozwój infrastruktury kultury”	<p>Projekt dotyczył zakupu nowoczesnego systemu nagłośnieniowego służącego działalności kulturalnej do kompleksowej obsługi sali widowiskowej Miejskiego Centrum Kultury w Żywcu, który to będzie wykorzystywany w okresie wieloletnim, przez co w znaczący sposób poprawił warunki funkcjonowania MCK.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD2, KD4 (Tabela nr 38)</p>

22.	Program Ograniczania Niskiej Emisji	Miasto Żywiec EKOTERM Sp. z o.o. w Żywcu		8.700.000,00	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	<p>Od roku 2007 władze Żywca realizują program ograniczenia niskiej emisji polegający na udzieleniu mieszkańcom dofinansowania do wymiany starych kotłów węglowych na nowe ekologiczne na: ekogroszek, gaz, olej, jak również włączenie się do miejskiej sieci ciepłowniczej. W roku 2009 program obejmował również dofinansowanie do montażu zestawów solarnych. W okresie 3 lat realizacji programu udało się wymienić ogółem 330 sztuk starych nieekologicznych kotłów na kotły węglowe na węgiel „groszek”, kotły gazowe lub węzły ciepłownicze (miejska sieć ciepłownicza). Dodatkowo w 2009 roku udzielono dofinansowania do montażu zestawów solarnych w 252 budynkach mieszkalnych posiadających ekologiczne źródło ciepła. Wartość programu wyniosła ogółem około 8,7 mln, w tym około 4 mln stanowił indywidualny wkład mieszkańców korzystających z instalacji kotłów i solarów, natomiast około 4,7 mln stanowiły środki budżetu miasta pochodzące z zaciągniętej pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, która po uzyskaniu efektu ekologicznego zostały w 50% umorzone tj. przekazana jako wkład na inne proekologiczne inwestycje w Żywcu.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD11, KD12 (Tabela nr 41)</p>
23.	Termomodernizacja budynków użyteczności wraz z instalacją energooszczędnych solarów	Miasto Żywiec		1.200.000,00	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, Eko-Fundusz	<p>W ramach działań dotyczących zwalczania niskiej emisji na terenie Żywca wykonano termomodernizację obiektów użyteczności publicznej oraz zamontowano solary. W ramach projektu wykonano termoizolację i instalacje solarne w następujących obiektach: Przedszkole nr 11, Przedszkole nr 9, Gimnazjum nr 1 oraz Pływalnia Miejska. Dodatkowo wykonano termomodernizację następujących budynków: Szkoła Podstawowa nr 1, Szkoła Podstawowa nr 3, Szkoła Podstawowa nr 5.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD10, KD11, KD12 (Tabela nr 40 i 41)</p>

24.	Program ochrony wód Jeziora Żywieckiego	Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu wraz z gminami		584.841.000,00	Fundusz Spójności	<p>Dzięki pozyskanym przez Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu środkom z Funduszu Spójności miasto wraz z 10 innymi gminami uczestniczyło w projekcie pt. „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie”, polegającym na wykonaniu kompleksowego systemu gospodarki wodno-ściekowej. Jest to największy projekt tego typu w Polsce realizowany ze środków Unii Europejskiej. Wykonano kanalizację sanitarną w wielu częściach Żywca, w tym m.in. w dzielnicach: Moszczanica, Rędzina i Oczków oraz przy ulicach: Nad Dworem, Komonieckiego, Dębowej, Warnerczyka, Bohaterów Września, Krakowskiej, Pięknej, Kolejowej, Zacisze, Za Wodą, Wesołej, Jana Kazimierza, Świętokrzyskiej. Rozbudowuje się również sieć wodociągowa, m.in. w dzielnicach: Moszczanica, Rędzina i Oczków oraz przy ulicach: Nad Dworem, Komonieckiego, Dębowej i Świętokrzyskiej.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD8, KD11, KD12 (Tabela nr 40 i 41)</p>
25.	Budowa żywieckiej światłowodowej sieci szerokopasmowej	Miasto Żywiec	2009-2014	5 016 837,94	RPO WSL 2007-2013	<p>Projekt polegał na budowie telekomunikacyjnej infrastruktury szkieletowej wraz z niezbędnym wyposażeniem, tj. miejskiej sieci światłowodowo-radiowej stworzonej i zarządzanej przy użyciu nowoczesnych technologii celem zapewnienia powszechnego, szerokopasmowego i bezpiecznego dostępu do Internetu dla wszystkich jednostek organizacyjnych powiązanych z Gminą Żywiec, jak również dla mieszkańców oraz innych instytucji i podmiotów z tego terenu. Rezultatem projektu było m.in. 12 szkół podłączonych do szerokopasmowego Internetu.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD1, KD3, KD5 (Tabela nr 38 i 39)</p>

26.	Kompleksowa Termomodernizacja Powiatowych Placówek Oświaty na terenie Żywca	Powiat Żywiecki	2008-2010	2 536 441,32 zł	RPO WSL	<p>Celem projektu była poprawa jakości środowiska na terenie Żywca. Przedmiotem projektu były: modernizacja źródeł ciepła poprzez wymianę kotłów wodnych, opalanych koksem, na kotły retortowe na groszek, termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Budowlano-Drzewnych, termomodernizacja budynku warsztatów Powiatowego Centrum Kształcenia Praktycznego (PCKP). Ponadto ocieplono ściany i dach budynku szkoły oraz docieplono budynek warsztatowy PCKP, tj.: ściany, dach, stolarka zewnętrzna, instalacja wewnętrzna c.o.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD10, KD11, KD12 (Tabela nr 40 i 41)</p>
27.	Termomodernizacja budynku szkoły przy ul. Grunwaldzkiej 9 w Żywcu	Powiat Żywiecki	2013	501 289,00 zł	Środki własne Powiatu Żywieckiego i WFOŚiGW w Katowicach	<p>Przedmiotowy projekt polegał na dokonaniu kompleksowej termomodernizacji m.in.: poprzez dokonanie ocieplenia ścian zewnętrznych i stropodachu, wymianę stolarki zewnętrznej, wymianę instalacji c.o. wraz z grzejnikami. Ponadto został wykonany drenaż zewnętrzny.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD10, KD11, KD12 (Tabela nr 40 i 41)</p>
28.	Adaptacja budynku położonego w Żywcu przy al. Wolności 2 na potrzeby Wydziałów Starostwa Powiatowego w Żywcu	Powiat Żywiecki	2009-2013	5 075 812,78 zł	Środki własne Powiatu Żywieckiego i WFOŚiGW w Katowicach	<p>W ramach projektu została przeprowadzona m.in.: termomodernizacja budynku poprzez ocieplenie elewacji zewnętrznej, wymianę stolarki zewnętrznej, docieplenie połaci dachowej, wymianę instalacji c.o. ze źródłem ciepła na kocioł gazowy. Ponadto wykonano drenaż zewnętrzny.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD10, KD11, KD12 (Tabela nr 40 i 41)</p>

29.	<i>Termomodernizacja budynku wraz z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii do przygotowania c.w.u. i wspomagania c.o. Powiatowego Centrum Kształcenia Praktycznego przy ul. KEN 3 w Żywcu</i>	Powiat Żywiecki	2010-2011	1 389 802,98 zł	Środki własne Powiatu Żywieckiego i WFOŚiGW w Katowicach	<p>Głównymi pracami w ramach projektu były: ocieplenie ścian i dachu, wymiana stolarki zewnętrznej, zamontowana powietrzna pompa ciepła oraz solarna instalacja dla c.w.u., która służy również do wspomagania instalacji c.o.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD10, KD11, KD12 (Tabela nr 40 i 41)</p>
30.	<i>Termomodernizacja obiektów na terenie ZSME w Żywcu (szkoła, sala gimnastyczna, internat ze stołówką)</i>	Powiat Żywiecki	2008-2010	2 047 359,50		<p>Przedmiotem inwestycji było: ocieplenie ścian, stropodachu oraz wymiana stolarki zewnętrznej.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD10, KD11, KD12 (Tabela nr 40 i 41)</p>
31.	<i>Doskonalenie kadry oświatowej w powiecie żywieckim</i>	Powiat Żywiecki		2 176 838,96 zł	PO KL 2007-2013	<p>Celem projektu było zwiększenie kompetencji kadry uczącej w jednostkach oświatowych w całym powiecie poprzez organizowanie szkoleń i kursów. Projekt był realizowany na terenie powiatu żywieckiego, począwszy od przedszkoli, poprzez szkoły podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD3, KD4, KD6 (Tabela nr 38 i 39)</p>

32.	<i>Mój wybór, mój zawód, moja kariera</i>	Powiat Żywiecki		8 695 197,96 zł	PO KL 2007-2013	<p>Celem projektu było dostosowanie oferty edukacyjnej do wymagań rynku pracy oraz podniesienie poziomu praktycznej nauki zawodu, możliwość zdobycia dodatkowych uprawnień na kursach. Projekt swym zakresem obejmował sektor edukacji, w zakresie kształcenia uczniów.</p> <p>Grupa docelowa: 346 uczniów z ZSD i L w Żywcu. Projekt został zakończony, a cele osiągnięte.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD3, KD4, KD6 (Tabela nr 38 i 39)</p>
33.	<i>Mam Zawód mam pracę w regionie</i>	Powiat Żywiecki		1 546 716,55 zł	PO KL 2007-2013	<p>Celem projektu było udzielenie kompleksowego wsparcia uczniom z zakresu doradztwa grupowego i indywidualnego; zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze (zajęcia z języków obcych i nauk matematyczno-przyrodniczych); praktyki/staże zawodowe; kursy certyfikowane; wizyty studyjne u pracodawców; doposażenie szkół / placówek technicznych.</p> <p>Grupa docelowa: uczniowie ze szkół: Zespół Szkół Samochodowych w Żywcu;</p> <p>Zespół Szkół Agrotechnicznych i Ogólnokształcących w Żywcu;</p> <p>Zespół Szkół Mechaniczno -Elektrycznych w Żywcu.</p> <p>Projekt swym zakresem obejmował sektor edukacji, został zrealizowany i zakończony wraz z osiągnięciem założonych wskaźników.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD3, KD4, KD6 (Tabela nr 38 i 39)</p>

34.	<i>Innowacyjne szkoły przyszłości na Żywiecczyźnie</i>	Powiat Żywiecki		1 090 823,86 zł	PO KL 2007- 2013	<p>Głównym celem projektu było wzmocnienie jakości i podniesienie jakości oferty edukacyjnej szkół biorących udział w projekcie poprzez wdrożenie programów rozwojowych ukierunkowanych na rozwój kompetencji kluczowych wśród uczniów i uczennic.</p> <p>Grupa docelowa:</p> <p>V Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Agrotechnicznych i Ogólnokształcących – Centrum Kształcenia Praktycznego w Żywcu o profilu przysposobienia obronnego i pożarniczym;</p> <p>Liceum Ogólnokształcące – Szkoła Mistrzostwa Sportowego w Zespole Szkół Agrotechnicznych i Ogólnokształcących w Żywcu – Centrum Kształcenia Praktycznego w Żywcu;</p> <p>Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Marii Konopnickiej w Milówce.</p> <p>Projekt dotyczył obszaru edukacji, został zrealizowany i zakończony.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD3, KD4, KD6 (Tabela nr 38 i 39)</p>
-----	--	-----------------	--	-----------------	---------------------	--

35.	<i>Podniesienie atrakcyjności turystycznej Powiatu Żywieckiego poprzez rewitalizację czterech zabytkowych pomieszczeń w Nowym Zamku Habsburgów w Żywcu</i>			896 853,22 zł.	RPO WSL 2007-2013	<p>Zamierzeniem projektu było przywrócenie do dawnej świetności (poprzez prace restauratorskie oraz wyposażenie w witryny i regały ekspozycyjne ukazujące historię i życie dworskie za czasów Komorowskich i Habsburgów) czterech pomieszczeń znajdujących się w Nowym Zamku Habsburgów. Projekt dotyczył działań obszaru infrastruktury okołoturystycznej. Projekt został zrealizowany, a cele osiągnięte.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD2, KD4, KD10(Tabela nr 38 i 40)</p>
36.	<i>Modernizacja dróg Powiatu Żywieckiego w gminach Rajcza i Ujszoły oraz Obec Novot celem ulepszenia obszarów po polskiej i słowackiej stronie granicy</i>	Powiat Żywiecki		6 356 341,68 zł.	EFRR EWT 2007-2013	<p>Celem projektu jest poprawa dostępności regionu i podniesienie jakości infrastruktury drogowej na pograniczu PL-SK. Projekt obejmował modernizację jednolitego ciągu drogowego – drogi powiatowej nr 1439 S Rajcza – Ujszoły – Granica Państw na odcinku Milówka-Glinka. Po stronie Obec Novot zrealizowano odcinki dróg o łącznej długości 1,46 km. Partner Zylinsky Samosprawny kraj zmodernizował 11.04 km dróg oraz 4 obiekty mostowe. Łącznie zmodernizowano transgranicznych połączeń komunikacyjnych 21,44 km. Zadanie w ramach projektu dotyczyły obszaru infrastruktury drogowo-mostowej. Projekt został zrealizowany, a cele osiągnięte.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD7, KD9, KD10, KD12 (Tabela nr 40 i 41)</p>

37.	<i>Modernizacja infrastruktury drogowej Rajcza - Oszczadnica</i>	Powiat Żywiecki		5 002 944,12 zł.	EFRR EWT 2007- 2013	<p>Celem projektu była poprawa stanu bezpośrednich połączeń drogowych w obszarze pl-sk pogranicza poprzez modernizację infrastruktury drogowej z naciskiem na poprawę bezpieczeństwa ruchu i zwiększenie komfortu jazdy na drogach w miejscowościach przygranicznych. Zadanie w ramach projektu dotyczyło obszaru infrastruktury drogowej. Projekt zrealizowano, a cele osiągnięto.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD7, KD9, KD10, KD12 (Tabela nr 40 i 41)</p>
38.	<i>Od Komorowskich do Habsburgów – utworzenie historycznego parku tematycznego w Żywcu</i>	Powiat Żywiecki		12 320 830,05 zł.	RPO WSL 2007-2013	<p>Park powstał na terenie Nowego Zamku Habsburgów oraz Starego Zamku i Parku Habsburgów w Żywcu. Główne prace to: wymiana i remont części konstrukcji dachowej wraz z pokryciem i dachowymi elementami, remont elewacji zewnętrznych z częściową wymianą i renowacją stolarki okiennej i drzwiowej oraz fragmentami infrastruktury zewnętrznej, remont części pomieszczeń wewnętrznych związanych z parkiem historycznym, wykonanie i montaż miniatur, wykonanie makiet wraz z ich montażem. Projekt dotyczył działań obszaru turystyki. Zadania w ramach projektu zostały zrealizowane i zakończone, osiągając założone cele.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD2, KD4, KD10(Tabela nr 38 i 40)</p>

39.	<i>Rozbudowa systemu monitoringu środowiska dla potrzeb ochrony przeciwpowodziowej na obszarze powiatu żywieckiego</i>	Powiat Żywiecki		1 174 781,60 zł.	RPO WSL 2007-2013	<p>Projekt posłużył społeczeństwu w zakresie wczesnego informowania o zagrożeniu powodziowym, co skutkuje szybką reakcją służb kryzysowych, podejmujących działania ratujące życie ludzi oraz środowisko naturalne. Wdrożony w ramach projektu system wczesnego informowania o zagrożeniu powodziowym, oparty na mapach zalewowych, stanowi kluczowe narzędzie w projektowaniu i realizowaniu działań redukujących, eliminujących, a w sytuacji powodzi – ratunkowych i ewakuacyjnych, przez odpowiednie służby na szczeblu powiatowym. Sektor, którego dotyczyła inwestycja, to zarządzanie środowiskiem. Założone cele projektu zostały osiągnięte, a inwestycję zakończono.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD12 (Tabela nr 41)</p>
40.	<i>Utworzenie Zintegrowanego Systemu Wspomagania Zarządzaniem w Administracji Publicznej w Powiecie Żywieckim na bazie Geograficznego</i>	Powiat Żywiecki		2 321 434,58 zł.	RPO WSL 2007-2013	<p>Projekt miał na celu stworzenie elektronicznej, kompleksowej informacji przestrzennej dla Powiatu Żywieckiego, tworzącej zintegrowany system zarządzania wieloma informacjami i procesami związanymi z przestrzenią geograficzną. Projekt dotyczył sektora rozwoju elektronicznych usług publicznych. Projekt został zrealizowany, a cele osiągnięte.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD8, KD12 (Tabela nr 40 i 41)</p>

	<i>Systemu Informacji</i>					
41.	Przebudowa ciągu dróg powiatowych wraz z przebudową mostów w Gminie Łodygowice, Lipowa, Radziechowy-Wieprz i Węgierska Górka	Powiat Żywiecki		7 900 065,76 zł	RPO WSL 2007-2013	<p>Inwestycja dotyczyła sektora mosty i drogi publiczne. Głównym celem projektu była poprawa funkcjonalności i parametrów technicznych układu sieci, uzupełniającej kluczową sieć drogową Województwa Śląskiego poprzez przebudowę dróg powiatowych na terenie Powiatu Żywieckiego w gminach: Łodygowice, Lipowa, Radziechowy Wieprz oraz Węgierska Górka. Celem bezpośrednim projektu było powstrzymanie procesu degradacji obiektów i przywrócenie im pierwotnych parametrów użytkowych dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania oraz poprawy wskaźników techniczno-eksploatacyjnych, poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska terenów przyległych do przedmiotowej inwestycji. Inwestycja została zakończona, a cele projektu osiągnięte.</p> <p>Projekt jest komplementarny do przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w Programie, realizujących kierunki działań: KD7, KD9, KD10, KD12 (Tabela nr 40 i 41)</p>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji od interesariuszy rewitalizacji.

10.1 KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZESTRZENNA

Obszar rewitalizacji i obszar zdegradowany w Żywcu został wyznaczony po przeprowadzeniu analizy wskaźnikowej: ilościowej i jakościowej. Badania jakościowe (ankietowe) zostały wzbogacone o opinie przedstawicieli zainteresowanych środowisk, mieszkańców miasta, organizacji pozarządowych oraz władz miasta, zebrane w ramach konsultacji społecznych. Dzięki temu trafność doboru działań na terenie rewitalizowanym jest wysoka.

Zawarte w Programie Rewitalizacji projekty rewitalizacyjne skupiają się praktycznie wyłącznie na obszarze rewitalizacji i/lub są z nim ściśle powiązane. Komplementarność przestrzenna w Programie Rewitalizacji została zapewniona dzięki skupieniu projektów na różnych elementach tkanki miejskiej, co stanowi odpowiedź na główne problemy tego terenu. Projekty rewitalizacyjne dotyczą m.in. terenów zielonych, na których swą aktywność mogą przejawiać lokalne społeczności w codziennych drobnych interwencjach przestrzennych, a także terenów stanowiących potencjał turystyczno-rekreacyjny całego miasta. Projekty są również odpowiedzią na potrzeby społeczne dotyczące ścisłego centrum miasta. Dzięki efektywnej realizacji poszczególnych projektów i znaczącego włączenia w ich wdrażanie lokalnej społeczności pozytywne skutki widoczne będą nie tylko na obszarze rewitalizowanym, ale także będą oddziaływać na pozostały teren miasta – dotyczą, bowiem miejsc oraz obiektów użyteczności publicznej. Realizacja tych działań będzie zapobiegać rozwojowi obecnych i przyszłych problemów występujących na obszarze rewitalizowanym i potencjalnym obszarze kryzysowym.

10.2 KOMPLEMENTARNOŚĆ PROBLEMOWA

Komplementarność problemowa w Programie Rewitalizacji została zapewniona poprzez uwzględnienie w całym procesie rewitalizacji zjawisk kryzysowych odnoszących się do wszystkich wymiarów odnowy przestrzeni miasta, tj. wymiaru społecznego, gospodarczego, infrastrukturalnego i środowiskowego. Wybrane działania uwzględniają w sposób ciągły zapewnienie procesów ponownego zagospodarowania wybranych obszarów oraz wdrożenie działań społecznych i gospodarczych. Wybrane działania są ze sobą wzajemnie powiązane, a także wzajemnie się dopełniają. Wszystkie odnoszą się do zapewnienia kompleksowego przeciwdziałania zaistniałym problemom, w tym przede wszystkim zdiagnozowanym problemom społecznym. Projekty zawarte w Programie Rewitalizacji dotyczą zarówno rozwoju osobistego, jak i zawodowego mieszkańców, podnosząc tym samym wartość kapitału ludzkiego w mieście, a także działania integracyjne budujące kapitał społeczny w obszarze. Programy aktywizujące są kierowane zarówno dla dzieci i młodzieży,

jak i osób starszych oraz osób w wieku produkcyjnym, by zapewnić szerokie zainteresowanie w włączenie się społeczności w działanie na rzecz usprawniania infrastruktury miasta.

10.3 KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCEDURALNO-INSTYTUCJONALNA

Program Rewitalizacji rewitalizacji uwzględnia też komplementarność w wymiarze proceduralno-instytucjonalnym poprzez zapewnienie współpracy różnych podmiotów działających na rzecz realizacji procesu rewitalizacji i eliminacji negatywnych zjawisk w obszarze rewitalizowanym. Każdy interesariusz może stać się partnerem Programu Rewitalizacji, wobec czego ma możliwość dostępu do danych i informacji na temat realizacji założeń programu oraz ma szansę uczestniczyć w realizacji poszczególnych zadań oraz zgłaszać zadania usprawniające realizację procesu rewitalizacji. Dzięki temu każdy partner może wpływać na realizację programu.

10.4 KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYOKRESOWA

Program Rewitalizacji na lata 2017-2022 zapewnia zachowanie ciągłości programowej. Przedsięwzięcia podejmowane w poprzednich okresach programowych, będą kontynuowane i pogłębiane także w ramach obecnego dokumentu. Przykładem tego są przedsięwzięcia dotyczące m.in. obiektów sportowych w parku Habsburgów w Żywcu przy ul. Witosa (komplementarność z inwestycją finansowaną ze środków unijnych, dotyczącą odrestaurowania kompleksu Habsburgów, dofinansowaną ze środków RPO WSL 20107-2013).

10.5 KOMPLEMENTARNOŚĆ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Komplementarność źródeł finansowania Programu Rewitalizacji została zapewniona w ramach poszczególnych projektów. Wykazano możliwe źródła finansowania oraz przewidziano wykorzystanie funduszy wspólnotowych (m.in. Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego), publicznych krajowych oraz prywatnych. Program Rewitalizacji w pierwszej kolejności zakłada wykorzystanie zewnętrznych źródeł finansowania, w tym funduszy europejskich dedykowanych rewitalizacji. Ponadto w ramach projektu opracowano także koncepcję partnerstwa publiczno-prywatnego dla projektu dotyczącego zagospodarowania przestrzeni publicznej pomiędzy ul. Zieloną i ul. Świętokrzyską w Żywcu (modernizacja basenu i budowa sali sportowej).

11 SYSTEM ZARZĄDZANIA PROGRAMEM REWITALIZACJI ORAZ MONITOROWANIE I OCENA STOPNIA OSIĄGNIĘCIA CELÓW REWITALIZACJI

System zarządzania *Programem Rewitalizacji Miasta Żywca do roku 2022* ulokowany zostanie w ogólnym systemie zarządzania Miastem Żywiec, które będzie tzw. operatorem Programu Rewitalizacji. Takie rozwiązanie umożliwi efektywne współdziałanie instytucji samorządowych na szczeblu miasta, a także powiatu oraz województwa, jak również ułatwi wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur, z zapewnieniem nienaruszalności zasady subsydiarności.

Monitorowanie Programu Rewitalizacji jest procesem systematycznego zbierania, raportowania i interpretowania danych w cyklicznych odstępach czasu (co trzy lata). Monitorowanie dostarcza informacji o postępach w realizacji i efektach wdrażania poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

System zarządzania programem zaprojektowany został z uwzględnieniem istniejących rozwiązań organizacyjnych, które działają w Urzędzie Miejskim w Żywcu, a ponadto zorientowano go na realizację zasad partycypacji, współdecydowania i partnerstwa.

Strukturalnie za tematykę rewitalizacji odpowiedzialne będą następujące organy i jednostki:

- **Rada Miejska Żywca** – zgodnie z przepisami ustaw ustrojowych regulujących zasady działania jednostek samorządu terytorialnego, podejmuje uchwałę o przystąpieniu do opracowywania / aktualizacji Programu rewitalizacji, uchwała Program Rewitalizacji i jego aktualizację, zatwierdza środki finansowe na przedsięwzięcia rewitalizacyjne w budżecie miasta;
- **Burmistrz Miasta Żywca** – jednoosobowy organ wykonawczy w gminie, odpowiedzialny za wdrażanie Programu Rewitalizacji, uwzględniający procesy rewitalizacji w projektowaniu budżetu gminy; kierujący również wnioskiem do Rady Miejskiej o podjęcie uchwały dotyczącej przystąpienia do aktualizacji Programu Rewitalizacji;
- **gminne jednostki organizacyjne** – jako aparat pomocniczy, za pomocą którego Burmistrz Miasta Żywca wykonuje swoje zadania w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej i infrastruktury przestrzennej.

Osobą odpowiedzialną za funkcjonowanie tej struktury jest Burmistrz Miasta Żywca.

Funkcję pełnomocnika Burmistrza Miasta Żywca ds. rewitalizacji pełnić będzie Zastępca Burmistrza Miasta Żywca odpowiedzialny za zagadnienia związane ze środowiskiem i infrastrukturą. Do wdrożenia Programu Rewitalizacji oddelegowani zostaną pracownicy Wydziału Inżynierii Miejskiej, Ochrony Środowiska i Rozwoju Urbanistycznego w Urzędzie Miejskim w Żywcu. Pracownicy ci podlegają bezpośrednio Naczelnikowi Wydziału, który z kolei podlega Zastępcy Burmistrza Miasta Żywca odpowiedzialnemu za zagadnienia związane ze środowiskiem i infrastrukturą. Do zadań tych pracowników należeć będzie prowadzenie czynności operacyjnych związanych z wdrażaniem Programu Rewitalizacji, a wśród nich:

- prowadzenie i aktualizacja bazy projektów rewitalizacyjnych ujętych w Programie Rewitalizacji;
- monitorowanie realizacji przedsięwzięć ujętych w Programie Rewitalizacji oraz ich wskaźników produktów i rezultatów (tabela 42);
- koordynacja projektów rewitalizacyjnych realizowanych przez Miasto Żywiec i jednostki organizacyjne pod względem zgodności z programem rewitalizacji;
- gromadzenie i agregacja danych do monitorowania sytuacji społecznej, gospodarczej, środowiskowej, infrastrukturalnej, przestrzennej na terenie Żywca pod kątem okresowej oceny stopnia wdrożenia Programu Rewitalizacji oraz stopnia osiągnięcia założonych celów rewitalizacji;
- coroczne wykonywanie raportu monitorującego stopień realizacji projektów uwzględnionych w Programie Rewitalizacji;
- koordynowanie badania ewaluacyjnego, wykonywanego na koniec okres obowiązywania Programu Rewitalizacji, polegającego na ocenie aktualności i stopnia realizacji Programu Rewitalizacji, zgodnie z wykazem wskaźników przedstawionych w tabeli 42 oraz wykazem wskaźników przedstawionych tabeli 46;
- udział w konsultacjach społecznych i warsztatach, na rzecz modelowania procesów rewitalizacyjnych – o ile będzie to korzystne z punktu widzenia celów rewitalizacji w Żywcu;
- prowadzenie działań informacyjnych związanych z rewitalizacją na terenie Żywca;
- organizacja i prowadzenie działań partycypacyjnych związanych z rewitalizacją na terenie Żywca;
- upowszechnianie wiedzy o istocie rewitalizacji wśród wszystkich interesariuszy procesów rewitalizacji w Żywcu, a szczególnie na obszarze rewitalizowanym;
- prowadzenie dokumentacji i obsługi administracyjnej Komitetu Sterującego.

Po uchwaleniu Programu Rewitalizacji powołany zostanie Komitet Sterujący, który stanowił będzie forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełnić będzie funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza Miasta Żywca.

Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Sterującego określi w drodze zarządzenia Burmistrz Miasta Żywca w terminie nie dłuższym niż 6 miesiące od dnia uchwalenia Programu Rewitalizacji. Po wypełnieniu obowiązującej procedury powoływania Komitetu Sterującego, Burmistrz Miasta Żywca zwoła pierwsze posiedzenie Komitetu. Komitet Sterujący spotykał się będzie nie rzadziej niż raz na rok.

Do szczególnych zadań Komitetu Sterującego należeć będzie:

- opiniowanie sporządzonej przez Burmistrza Miasta Żywca oceny aktualności i stopnia realizacji Programu Rewitalizacji, dokonywanej na koniec okresu obowiązywania Programu Rewitalizacji;
- inicjowanie aktualizacji Programu Rewitalizacji;
- określenie warunków aktualizacji Programu Rewitalizacji, w tym m.in. ustalenie ram i zasad wprowadzania projektów do Programu Rewitalizacji, stosownie do zidentyfikowanych potrzeb interesariuszy rewitalizacji;
- zgłaszanie propozycji zadań w ramach procedury aktualizacji Programu Rewitalizacji;
- podejmowanie rozstrzygnięć dotyczących oceny propozycji projektów zgłaszanych w ramach procedury aktualizacji Programu Rewitalizacji;
- monitorowanie sytuacji społecznej, gospodarczej, środowiskowej oraz zmian w infrastrukturze i przestrzeni na terenie miasta (monitoring obszarów kryzysowych) – na podstawie danych dostarczonych przez Urząd Miejski w Żywcu;
- udział w konsultacjach społecznych i warsztatach, na rzecz modelowania procesów rewitalizacyjnych, w tym opiniowanie aktualizacji Programu Rewitalizacji;
- tworzenie warunków dla aktywnej i sprawnej współpracy wszystkich interesariuszy Programu Rewitalizacji.

Monitorowanie Programu Rewitalizacji polegać będzie na systematycznym gromadzeniu i analizowaniu wiarygodnych danych dotyczących wyznaczonych obszarów objętych działaniami rewitalizacyjnymi oraz formułowaniu na ich podstawie ocen skuteczności i efektywności tychże procesów. Prowadzone w ramach monitoringu czynności będą miały na celu przede wszystkim zapewnienie zgodności działań wynikających z Programu Rewitalizacji względem przyjętych założeń,

na tle zdiagnozowanej sytuacji problemowej. Proces monitorowania odnosił się będzie zarówno do wskaźników, które pozwalają określić stan obszarów objętych rewitalizacją, tempo i kierunek zachodzących zmian w wymiarze ogólnym, jak również do wskaźników obrazujących postęp w zakresie wdrażania poszczególnych projektów rewitalizacyjnych.

Ocena stopnia realizacji Programu Rewitalizacji opierała się będzie na powiązanej ze sobą analizie i ocenie:

- wskaźników wymienionych w tabeli 46, określających postęp w osiąganiu celów rewitalizacji, szczegółowo przedstawionych w tabelach nr 38, 39, 40, 41;
- wskaźników określających produkty i rezultaty poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które określono w tabeli 42.

Ustalanie wielkości bazowych wskaźników określonych w tabeli 46 dla poszczególnych projektów rewitalizacyjnych nastąpi przed ich realizacją, zaś ustalanie wartości osiągniętych wskaźników nastąpi po zakończeniu realizacji projektów rewitalizacyjnych.

Poniżej przedstawiono wykaz wskaźników określających postęp w osiąganiu celów rewitalizacji wraz z odniesieniem do źródeł ich pomiaru. Wielkość bazowa wskaźników określających postęp w osiąganiu celów rewitalizacji, ujętych w tabelach 38, 39, 40, 41, zostanie określona w momencie rozpoczęcia procesu rewitalizacji, czyli z chwilą rozpoczęcia realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego. Dla wskaźników nie wyznaczono wielkości docelowej, badana będzie ich zmiana w stosunku do wielkości początkowej (wzrost lub spadek).

Tabela 46. Charakterystyka wskaźników określających postęp w osiąganiu celów rewitalizacji w ramach Programu Rewitalizacji Miasta Żywca do roku 2022.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Oczekiwany kierunek zmian do roku 2023	Źródła danych do oceny wskaźnika	Powiązanie z problemami rewitalizacji	Powiązanie z celami operacyjnymi rewitalizacji
1	Stopień zaangażowania	Wzrost	Badania jakościowe	P1	CO1

	mieszkańców w sprawy lokalne ⁴⁰				
2	Liczba osób objętych wsparciem MOPS w Żywcu ⁴¹	Spadek	Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żywcu	P2	CO1
3	Liczba nowych ofert wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz dla ich otoczenia ⁴²	Wzrost	Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żywcu	P2	CO1
4	Liczba nowych ofert dla seniorów na obszarze do rewitalizacji ⁴³	Wzrost	Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żywcu Dane Miejskiego Centrum Kultury w Żywcu Dane Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Żywcu Dane pozyskane przez Urząd Miejski w Żywcu od organizacji pozarządowych	P4	CO1
5	Liczba zmodernizowanych	Wzrost	Dane Urzędu Miejskiego w Żywcu	P5	CO1, CO3

⁴⁰ Wartość bazową wskaźnika w roku 2017 określono na poziomie niskim.

⁴¹ Wartość bazową wskaźnika w stosunku do całej populacji obszaru do rewitalizacji za rok 2017 określono na poziomie 150 osób (dane MOPS Żywiec).

⁴² Wartość bazową wskaźnika w roku 2017 określono jako 0.

⁴³ Wartość bazową wskaźnika w roku 2017 określono jako 0.

	obiektów infrastruktury na cele rozwoju oferty spędzania czasu wolnego ⁴⁴		pozyskane od organizacji pozarządowych		
6	Poziom rozwoju przedsiębiorczości lokalnej ⁴⁵	Wzrost	Badania jakościowe	P6	CO1, CO2
7	Liczba nowych ofert kształcenia zawodowego ⁴⁶	Wzrost	Dane Urzędu Miejskiego w Żywcu pozyskane od Powiatu Żywieckiego	P7	CO1, CO2
8	Liczba zmodernizowanych obiektów kształcenia zawodowego ⁴⁷	Wzrost	Dane Urzędu Miejskiego w Żywcu pozyskane od Powiatu Żywieckiego	P7	CO1, CO2
9	Liczba zawodów deficytowych w powiecie żywieckim ⁴⁸	Spadek	Dane Urzędu Miejskiego w Żywcu pozyskane od Powiatowego Urzędu Pracy	P8	CO1, CO2
10	Liczba osób bezrobotnych na	Spadek	Dane Urzędu Miejskiego w Żywcu	P9	CO1, CO2

⁴⁴ Wartość bazową wskaźnika w roku 2017 określono jako 0.

⁴⁵ Wartość bazową wskaźnika w roku 2017 określono na poziomie przeciętnym.

⁴⁶ Wartość bazową wskaźnika w roku 2017 określono jako 0.

⁴⁷ Wartość bazową wskaźnika w roku 2017 określono jako 0.

⁴⁸ Wartość bazową wskaźnika w roku 2017 określono jako 17 zawodów deficytowych (dane WUP Katowice – Barometr Rynku Pracy)

	obszarze do rewitalizacji ⁴⁹		pozyskane od Powiatowego Urzędu Pracy		
11	Liczba przedsiębiorstw w systemie REGON na obszarze do rewitalizacji ⁵⁰	Wzrost	Dane z system REGON	P10	CO1, CO2
12	Jakość infrastruktury komunalnej ⁵¹	Wzrost	Badania jakościowe	P11	CO3
13	Poziom estetyki przestrzeni publicznej ⁵²	Wzrost	Badania jakościowe	P12	CO3
14	Liczba nowych miejsc parkingowych na obszarze do rewitalizacji ⁵³	Wzrost	Dane Urzędu Miejskiego w Żywcu	P13	CO3
15	Liczba pasażerów komunikacji publicznej na obszarze do rewitalizacji ⁵⁴	Wzrost	Dane Urzędu Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego Sp. z o.o. w Żywcu	P13	CO3
16	Poziom zaangażowania	Wzrost	Badania jakościowe	P14	CO4

⁴⁹ Wartość bazową wskaźnika w roku 2017 określono jako 230 (dane PUP Żywiec).

⁵⁰ Wartość bazową wskaźnika w roku 2017 określono na poziomie niskim.

⁵¹ Wartość bazową wskaźnika w roku 2017 określono na poziomie niskim.

⁵² Wartość bazową wskaźnika w roku 2017 określono na poziomie niskim.

⁵³ Wartość bazową wskaźnika w roku 2017 określono jako 0.

⁵⁴ Wartość bazową wskaźnika w roku 2017 określono jako 0.

	mieszkańców w zakresie ochrony środowiska, przede wszystkim zwalczania tzw. niskiej emisji ⁵⁵				
17	Liczba inicjatyw podmiotów publicznych na rzecz zwalczania tzw. niskiej emisji i rozwoju sieci ciepłowniczej ⁵⁶	Wzrost	Badania jakościowe	P15	CO4

Źródło: Opracowanie własne.

⁵⁵ Wartość bazową wskaźnika w roku 2017 określono na poziomie niskim.

⁵⁶ Wartość bazową wskaźnika w roku 2017 określono na poziomie niskim.

12 ZASADY WSPÓŁPRACY Z PARTNERAMI ORAZ MECHANIZMY INTEGRACJI DZIAŁAŃ

Udział partnerów w realizacji Programu Rewitalizacji jest warunkiem koniecznym dla sukcesu rewitalizacji, ale wpływa również pozytywnie na efektywność zaplanowanych działań, zwiększa skuteczność zaplanowanego procesu. Zaangażowanie partnerów będzie czynnikiem sprzyjającym efektywnemu wykorzystaniu środków finansowych. Partycypacja społeczna jest jedną z podstawowych zasad, w oparciu o którą stworzono niniejszy dokument. Tworzenie Programu Rewitalizacji zostało skoordynowane przez władze samorządowe i poddane konsultacjom w oparciu o diagnozę lokalnych problemów.

Partnerów instytucjonalnych, biorących udział w realizacji programu, można podzielić na trzy kluczowe grupy:

- 1) instytucje publiczne – przede wszystkim władze samorządowe Miasta Żywca, powiatu żywieckiego, województwa śląskiego, agendy i agencje rządowe, gminne jednostki organizacyjne (np. instytucje kultury, jednostki pomocy społecznej), przedsiębiorstwa komunalne, itp.;
- 2) przedsiębiorcy i instytucje otoczenia biznesu, tj. lokalne firmy, spółdzielnie mieszkaniowe, spółdzielnie socjalne i przedsiębiorstwa społeczne, banki spółdzielcze, izby gospodarcze, stowarzyszenia gospodarcze itp.;
- 3) organizacje pozarządowe, tj. stowarzyszenia i fundacje, związki zawodowe, grupy nieformalne), społecznicy, przedstawiciele kościołów i zarejestrowanych związków wyznaniowych, organizacje charytatywne działające w strukturze kościołów.

Każda z wymienionych wyżej grup partnerów może współuczestniczyć w procesie rewitalizacji w zakresie:

- dostarczania danych do monitoringu i ewaluacji stopnia realizacji celów Programu Rewitalizacji oraz stopnia wdrożenia poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (m.in. Powiatowy Urząd Pracy w Żywcu, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żywcu, Powiatowa Komenda Policji w Żywcu itp. oraz wszystkie podmioty wdrażające projekty rewitalizacyjne przedstawione w tabeli 46);
- inicjowania i udziału we wdrażaniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych przedstawionych w tabeli nr 47 (m.in. Miasto Żywiec i Powiat Żywiecki, przedsiębiorstwa, organizacje pozarządowe itp.).

Zastosowanie zasady partnerstwa i partycypacji umożliwi osiągnięcie następujących korzyści:

- zwiększenie jakości współpracy pomiędzy wszystkimi zidentyfikowanymi powyżej grupami interesariuszy;
- zwiększenie koherencji działań instytucji, podmiotów oraz osób zaangażowanych w realizację określonych celów;
- transparentność procesu decyzyjnego;
- uproszczenie systemu zarządzania;
- synergia wiedzy i doświadczenia partnerów;
- wspólna realizacja przedsięwzięć;
- łączenie kapitału finansowego i społecznego;
- zwiększenie stopnia zaangażowania społeczności lokalnej w proces podejmowania decyzji;
- zwiększenie trafności, celowości i ukierunkowanie wykorzystania środków finansowych w ramach montażu wielu źródeł;
- uzyskanie wysokiej jakości precyzyjnych i użytecznych informacji w zakresie diagnozy potrzeb oraz osiąganych rezultatów działań;
- zwiększenie potencjału i zaangażowania osób, grup i podmiotów zaangażowanych w proces rewitalizacji.

Rekomenduje się w pierwszej kolejności zainicjowanie międzysektorowych partnerstw rewitalizacyjnych pomiędzy Miastem Żywiec a podmiotami czynnie zaangażowanymi w projekty rewitalizacyjne.

Tabela 47. Charakterystyka obszarów współpracy oraz mechanizmów integrowania działań w ramach Programu Rewitalizacji Miasta Żywca do roku 2022.

Projekty podstawowe			
Numer projektu	Tytuł projektu	Realizatorzy	Podmioty i osoby współpracujące wraz z dodatkowym opisem zakresu współpracy
1.	<i>Koncepcja nowego zagospodarowania przestrzeni publicznej pomiędzy ul. Zieloną a ul. Świętokrzyską</i> <i>Część 1A: Budowa sali sportowej wraz z programem działań rekreacyjnych</i>	Urząd Miasta w Żywcu, inwestor prywatny, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Żywcu	Szkoły, kluby sportowe, nieformalne grupy mieszkańców, organizacje pozarządowe, najemcy komercyjni – wykorzystanie obiektu na potrzeby rozwoju oferty działań rekreacyjnych
2.	<i>Koncepcja nowego zagospodarowania przestrzeni publicznej pomiędzy ul. Zieloną a ul. Świętokrzyską</i> <i>Część 1B: Modernizacja basenu miejskiego w Żywcu wraz z programem działań rekreacyjnych</i>	Urząd Miasta w Żywcu, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Żywcu	Szkoły, kluby sportowe, nieformalne grupy mieszkańców, organizacje pozarządowe, najemcy komercyjni – wykorzystanie obiektu na potrzeby rozwoju oferty działań rekreacyjnych
3.	<i>Budowa przedszkola nr 1 w Żywcu wraz z rozwojem infrastruktury kształcenia przedszkolnego</i>	Urząd Miasta w Żywcu	Mieszkańcy: dzieci i rodzice, organizacje pozarządowe – wykorzystanie obiektu na cele edukacyjne
4.	<i>Centrum Integracji Społecznej w Żywcu</i>	Żywiecka Fundacja Rozwoju, Urząd Miasta w Żywcu, Rondo Sp. z o.o. w Żywcu	Lokalny samorząd, mieszkańcy, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, mieszkańcy – korzystanie z oferty Żywieckiej Fundacji Rozwoju
5.	<i>Program „Szkoła dla rodziców”</i>	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żywcu	Mieszkańcy – korzystanie z oferty Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żywcu
6.	<i>Program zajęć profilaktycznych z elementem socjoterapii dla</i>	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żywcu	Mieszkańcy – korzystanie z oferty Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żywcu

	<i>dzieci</i>		
7.	<i>Program pomocy psychologicznej dla osób wymagających wsparcia</i>	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żywcu	Mieszkańcy – korzystanie z oferty Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żywcu
8.	<i>Aktywizacja rekreacyjno – ruchowa seniorów</i>	Urząd Miasta w Żywcu, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Żywcu, Fundacja K2, Fitness Club NOVA, Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku w Żywcu	Mieszkańcy (seniorzy) – korzystanie z oferty Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Żywcu, współpraca z innymi partnerami, np. organizacje pozarządowe, kluby sportowe, firmy
9.	<i>Klub Seniora na Osiedlu Parkowym w Żywcu</i>	Urząd Miasta w Żywcu, Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Żywcu	Mieszkańcy (seniorzy) – korzystanie z oferty zajęć integracyjnych, współpraca z innymi partnerami, np. organizacje pozarządowe, kluby sportowe, firmy
10.	<i>Utworzenie i rozwój działalności Klubu Senior + w Żywcu</i>	Urząd Miasta w Żywcu, Miejskie Centrum Kultury w Żywcu	Mieszkańcy (seniorzy) – korzystanie z oferty Miejskiego Centrum Kultury w Żywcu, współpraca z innymi partnerami, np. organizacje pozarządowe, kluby sportowe, firmy
11.	<i>Program działań społecznych: W Żywcu o Żywcu – nasza tożsamość i tradycja</i>	Urząd Miasta w Żywcu, Koalicja Marek Ziemi Górskich w Żywcu, Grupa Żywiec SA	Mieszkańcy, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, media – udział w kreowaniu projektu oraz korzystanie z efektów projektu
12.	<i>Zagospodarowanie byłego zakładu masarskiego położonego między ul. Sienkiewicza a al. Piłsudskiego w Żywcu</i>	Inwestor prywatny	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, – udział w korzystaniu z efektów projektu
13.	<i>Modernizacja Miejskiego Centrum Kultury w Żywcu wraz z rozwojem integracji i animacji kulturalnej</i>	Urząd Miasta w Żywcu, Miejskie Centrum Kultury w Żywcu	Mieszkańcy, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, media – korzystanie z efektów projektu, współpraca przy realizacji działań społecznych
14.	<i>Modernizacja Klubu Papiernik Miejskiego Centrum Kultury w Żywcu wraz z rozwojem integracji i animacji kulturowej</i>	Urząd Miasta w Żywcu, Miejskie Centrum Kultury w Żywcu	Mieszkańcy, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, media – korzystanie z efektów projektu, współpraca przy realizacji działań społecznych
15.	<i>Modernizacja budynków Żywieckiej Fundacji Rozwoju wraz z adaptacją na cele społeczne, kulturalne, edukacyjne,</i>	Żywiecka Fundacja Rozwoju	Lokalny samorząd, mieszkańcy, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, mieszkańcy – korzystanie z oferty Żywieckiej Fundacji Rozwoju

	<i>integracyjne</i>		
16.	<i>Razem w Zabłociu</i>	Polski Związek Wędkarski, Zarząd Okręgu Bielsko Biała Koło Zabłocie Żywiec	Mieszkańcy, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, media – udział w kreowaniu projektu oraz korzystanie z efektów projektu
17.	<i>Zagospodarowanie terenu i wyposażenie amfiteatru pod Grojcem w Żywcu wraz z rozwojem działań integracji i animacji kulturowej</i>	Urząd Miasta w Żywcu, Miejskie Centrum Kultury w Żywcu	Mieszkańcy, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, media – korzystanie z efektów projektu, współpraca przy realizacji działań społecznych
18.	<i>Program działań społecznych umacniających tradycje rzemieślnicze – stworzenie szlaku zabytków rzemieślniczych na obszarze rewitalizowanym</i>	Piekarnia Parowa, Żywiec ul. Kościuszki 21, Muzeum Chleba Piekarni Parowej Gałuszka, Koalicja Marek Ziemi Górskich w Żywcu, Muzeum Miejskie w Żywcu, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej	Mieszkańcy, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, media – udział w kreowaniu projektu oraz korzystanie z efektów projektu
19.	<i>Rozszerzenie oferty edukacyjnej w celu dostosowania do potrzeb lokalnego rynku pracy</i>	Powiat Żywiecki, Zespół Szkół Samochodowych w Żywcu, Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w Żywcu, Zespół Szkół Budowlano-Drzewnych w Żywcu, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Żywcu, Zespół Szkół Agroturystycznych i Ogólnokształcących w Żywcu; Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Żywcu, Zespół Szkół Drzewnych i Leśnych w Żywcu, Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Milówce, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, lokalny samorząd – udział w kreowaniu projektu oraz korzystanie z efektów projektu
20.	<i>Program nowoczesnych form edukacji przedszkolnej celem wzmocnienia efektu budowy nowego, integracyjnego przedszkola w Żywcu</i>	Urząd Miasta w Żywcu	Mieszkańcy, lokalny samorząd – korzystanie z efektów projektu
21.	<i>Modernizacja obiektu sportowego w Parku Habsburgów w Żywcu na potrzeby rozwoju funkcji rekreacyjno-sportowych</i>	Urząd Miasta w Żywcu, Totalizator Sportowy, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Żywcu	Mieszkańcy, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, media – udział w kreowaniu projektu oraz korzystanie z efektów projektu
22.	<i>Modernizacja infrastruktury edukacyjnej wspierająca dostosowanie do lokalnego</i>	Powiat Żywiec, Zespół Szkół Samochodowych; Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, lokalny samorząd – udział w kreowaniu projektu oraz

	<i>rynku pracy</i>	w Żywcu, Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Żywcu, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Żywcu; Zespół Szkół Budowlano-Drzewnych w Żywcu; Zespół Szkół Agrotechnicznych i Ogólnokształcących w Żywcu, Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Milówce, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej	korzystanie z efektów projektu
23.	<i>Modernizacja budynku Przedszkola nr 10 wraz z rozwojem infrastruktury kształcenia przedszkolnego</i>	Urząd Miasta w Żywcu	Mieszkańcy: dzieci i rodzice, organizacje pozarządowe – wykorzystanie obiektu na cele edukacyjne
24.	<i>Park Rekreacyjno-Sportowy w Żywcu</i>	Żywiecka Fundacja Rozwoju , TS Soła, Wiesław Biel – Tennis Park Żywiec 1918, nieformalna grupa mieszkańców	Mieszkańcy, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, media – korzystanie z efektów projektu, współpraca przy realizacji działań społecznych
25.	<i>Centrum Integracji Społecznej – kontynuacja</i>	Żywiecka Fundacja Rozwoju, RONDO sp. z o.o.	Lokalny samorząd, mieszkańcy, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, mieszkańcy – korzystanie z oferty Żywieckiej Fundacji Rozwoju
26.	<i>Muzeum Społeczne w Żywcu</i>	Żywiecka Fundacja Rozwoju	Lokalny samorząd, mieszkańcy, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, mieszkańcy – korzystanie z oferty Żywieckiej Fundacji Rozwoju
27.	<i>Uruchomienie klubu Seniora w Klubie Papiernik Miejskiego Centrum Kultury w Żywcu</i>	Urząd Miasta w Żywcu, Miejskie Centrum Kultury w Żywcu	Mieszkańcy (seniorzy) – korzystanie z oferty Miejskiego Centrum Kultury w Żywcu, współpraca z innymi partnerami, np. organizacje pozarządowe, kluby sportowe, firmy

Projekty uzupełniające - pozostałe rodzaje przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Numer projektu	Tytuł projektu	Realizatorzy	Podmioty i osoby współpracujące wraz z dodatkowym opisem zakresu współpracy
1	<i>Program wsparcia działań w ramach otwartego konkursu na realizację zadań publicznych na</i>	Urząd Miasta w Żywcu, organizacje pozarządowe realizujące projekty z wykorzystaniem dofinansowania z konkursu	Mieszkańcy, lokalny samorząd, organizacje pozarządowe, media – udział w kreowaniu projektu oraz korzystanie z efektów projektu

	<i>obszarze rewitalizowanym</i>		
2	<i>Ekologiczna akcja edukacyjno-informacyjna „Żywiec – To My tworzymy atmosferę”</i>	Miejski Zakład Energetyki Ciepłej „EKOTERM” Sp. z o.o. w Żywcu	Mieszkańcy, lokalny samorząd, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, turyści – korzystanie z efektów projektu
3	<i>Utworzenie Centrum Edukacji Ekologicznej „ARKA”</i>	Powiat Żywiecki, Zespół Szkół Agroturystycznych i Ogólnokształcących im. J. Piłsudskiego w Żywcu	Mieszkańcy, lokalny samorząd, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, turyści – korzystanie z efektów projektu
4	<i>Zagospodarowanie brzegów rzeki Koszarawy na odcinku od mostu kolejowego do mostu trzebińskiego</i>	Urząd Miasta w Żywcu, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej	Mieszkańcy, lokalny samorząd, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, turyści – korzystanie z efektów projektu
5	<i>Poprawa dostępności komunikacyjnej przestrzeni miejskiej w obrębie al. Piłsudskiego</i>	Urząd Miasta w Żywcu	Mieszkańcy, lokalny samorząd, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, turyści – korzystanie z efektów projektu
6	<i>Poprawa bezpieczeństwa przestrzeni publicznej ul. Paderewskiego</i>	Urząd Miasta w Żywcu	Mieszkańcy, lokalny samorząd, przedsiębiorcy – korzystanie z efektów projektu
7	<i>Modernizacja nieekologicznych kotłowni węglowych</i>	Miejski Zakład Energetyki Ciepłej „EKOTERM” Sp. z o.o. w Żywcu, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej	Mieszkańcy, lokalny samorząd, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, turyści – korzystanie z efektów projektu
8	<i>Termomodernizacja placówek użyteczności publicznej Powiatu Żywieckiego – część 1</i>	Powiat Żywiecki, Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w Żywcu, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Żywcu, I Liceum Ogólnokształcące w Żywcu, Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Milówce	Mieszkańcy, lokalny samorząd, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, turyści – korzystanie z efektów projektu
9	<i>Modernizacja gospodarki ciepłej budynku Miejskiej Przychodni Rejonowej przy al. Piłsudskiego 50 w Żywcu</i>	Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Żywcu	Mieszkańcy, lokalny samorząd – korzystanie z efektów projektu
10	<i>Ożywienie gospodarcze terenów przemysłowych w żywieckiej dzielnicy Zabłocie</i>	Urząd Miasta w Żywcu, inwestor prywatny, Miejskie Centrum Kultury, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej	Mieszkańcy, lokalny samorząd, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, media – korzystanie z efektów projektu

11	<i>Rewitalizacja rzek i Jeziora Żywieckiego jako działanie na rzecz ochrony przeciwpowodziowej obszaru do rewitalizacji wraz z edukacją ekologiczną mieszkańców obszaru do rewitalizacji</i>	Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu, Miasto Żywiec, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej	Mieszkańcy, lokalny samorząd, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, media, turyści – korzystanie z efektów projektu
12	<i>Optymalizacja energetyczna Żywca</i>	Beskid Sp. z o.o. w Żywcu, Miasto Żywiec, prywatni inwestorzy, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej	Mieszkańcy, lokalny samorząd, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, media, turyści – korzystanie z efektów projektu
13	<i>Ograniczenie tzw. niskiej emisji na terenie Żywca</i>	Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu, Miasto Żywiec, Miejski Zakład Energetyki Ciepłej „EKOTERM” Sp. z o.o. w Żywcu, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej	Mieszkańcy, lokalny samorząd, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, turyści – korzystanie z efektów projektu
14	<i>Rozwój bezemisyjnego transportu publicznego na terenie Żywca</i>	Miasto Żywiec, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w Warszawie	Mieszkańcy, lokalny samorząd, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, turyści – korzystanie z efektów projektu
15	<i>Ujednolicenie estetyki przestrzeni publicznej ul. Dworcowej wraz z ulicami przyległymi w dzielnicy Zabłocie</i>	Urząd Miasta w Żywcu, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej	Mieszkańcy, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, media – korzystanie z efektów projektu, współpraca przy realizacji działań społecznych
16	<i>Optymalizacja transportu zbiorowego w Żywcu wraz z rozwojem funkcji parkingowej</i>	Urząd Miasta w Żywcu, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej	Mieszkańcy, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, turyści – korzystanie z efektów projektu
17	<i>Utworzenie lokalnego inkubatora przedsiębiorczości na terenie Żywca wraz z rozwojem kształcenia zawodowego</i>	Urząd Miasta w Żywcu, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej	Mieszkańcy – osoby rozpoczynające i rozwijające działalność gospodarczą, instytucje i organizacje zajmujące się doskonaleniem kwalifikacji zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji.
18.	<i>Zagospodarowanie brzegów rzeki Soły i brzegów Jeziora Żywieckiego wraz z rozwojem działalności Centrum Edukacji Ekologicznej – etap II</i>	Urząd Miasta w Żywcu, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej	Mieszkańcy, lokalny samorząd, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, turyści – korzystanie z efektów projektu

Źródło: Opracowanie własne.

13 PARTYCYPACJA I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA

Istotnym dla powodzenia procesu rewitalizacji zagadnieniem jest budowanie świadomości interesariuszy Programu Rewitalizacji poprzez działania w sferze komunikacji społecznej i public relations, w tym obszarze planuje się realizację następujących aktywności:

- aktualizacja podstrony do strony Miasta Żywca dedykowanej rewitalizacji i wdrażaniu Programu Rewitalizacji, na której publikowane będą bieżące wiadomości o projektach i Programie Rewitalizacji;
- wykorzystanie mediów społecznościowych w zakresie komunikowania o realizacji projektów, jak i bieżących wiadomości;
- indywidualne konsultacje z interesariuszami rewitalizacji, związane z wdrażaniem Programu Rewitalizacji;
- zachęcanie interesariuszy rewitalizacji do udziału w ocenie aktualności i stopnia realizacji Programu Rewitalizacji, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w tym dokumencie (m.in. udział w cyklicznym badaniu jakościowym);
- publikacja artykułów prasowych w lokalnych mediach;
- montaż tablic informacyjnych po zakończeniu realizacji projektu, który jest przedsięwzięciem rewitalizacyjnym, wynikającym z wdrażania Programu Rewitalizacji i był wpisany do Programu Rewitalizacji.

Za komunikację społeczną w ramach Programu Rewitalizacji odpowiedzialni będą pracownicy Wydziału Inżynierii Miejskiej, Ochrony Środowiska i Rozwoju Urbanistycznego w Urzędzie Miejskim w Żywcu, którzy będą podejmować działania w tym zakresie we współpracy z Burmistrzem, radnymi, pracownikami samorządowymi Urzędu Miejskiego w Żywcu i partnerami Programu Rewitalizacji. Należy zadbać o to, aby informacje przekazywane były w sposób zaplanowany i skoordynowany. Plany działań komunikacyjnych uwzględniane będą w budżecie miasta na kolejne lata.

14 AKTUALIZACJA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

W trakcie wdrażania dokumentu może wystąpić konieczność aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji, warunkowana zarówno nowymi potrzebami rewitalizacyjnymi Miasta Żywca, jak też różnego typu czynnikami zewnętrznymi, niezależnymi od gminy. Konieczność aktualizacji Programu Rewitalizacji może wynikać m.in. z następujących przesłanek:

- niemożliwe do wcześniejszego przewidzenia zmiany w zakresie wpisanych do Programu Rewitalizacji przedsięwzięć,
- zgłoszenie do dokumentu nowych projektów rewitalizacyjnych (przynajmniej trzech),
- uzasadniony wniosek o zmianę obszaru rewitalizacji,
- zdiagnozowanie zmian w zakresie problemów rewitalizacyjnych w Mieście Żywiec,
- zmiany w przepisach prawa lub nowe możliwości aplikowania o środki zewnętrzne, jak też zmiany w wytycznych dotyczących źródeł finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- inne ważne przyczyny.

Realizacja procedury przystąpienia do aktualizacji Programu spoczywa m.in. na Komitecie Sterującym. Jego zadaniem jest m.in. inicjowanie aktualizacji Programu Rewitalizacji; określenie warunków aktualizacji Programu Rewitalizacji, w tym m.in. ustalenie ram i zasad wprowadzania projektów do Programu Rewitalizacji, stosownie do zidentyfikowanych potrzeb interesariuszy rewitalizacji; zgłaszanie propozycji zadań w ramach procedury aktualizacji Programu Rewitalizacji; podejmowanie rozstrzygnięć dotyczących oceny propozycji projektów zgłaszanych w ramach procedury aktualizacji Programu Rewitalizacji. Prace Komitetu Sterującego w tym zakresie koordynuje Pełnomocnik Burmistrza Miasta Żywca ds. Rewitalizacji.

Wniosek o przystąpienie do aktualizacji Programu Rewitalizacji Burmistrz Miasta Żywca przedkłada Radzie Miasta Żywca, która podejmuje uchwałę w tej sprawie. Decyzję dotyczącą przystąpienia do aktualizacji Programu Rewitalizacji w trakcie jego obowiązywania podejmuje się z uwzględnieniem ważności przesłanek jakie na to wskazują, w oparciu o ocenę relacji nakładów i efektów związanych z aktualizacją tego dokumentu oraz mając na uwadze interes społeczności lokalnej. Pełnomocnik

Burmistrza Miasta Żywca ds. Rewitalizacji koordynuje wszystkie prace związane z aktualizacją dokumentu.

Aktualizacja Programu Rewitalizacji prowadzona jest we współpracy z wszystkimi obecnymi potencjalnymi interesariuszami procesów rewitalizacji, z uwzględnieniem działań partycypacyjnych analogicznych jak w przypadku opracowywania Programu Rewitalizacji, lecz dostosowanych do skali oczekiwanych zmian w dokumencie.

Nowe projekty zgłaszane do Programu Rewitalizacji powinny być przekładane na wzorze karty projektu, analogicznej jak karta obowiązująca w przypadku naboru projektów w roku 2017. Karty Projektów składają wnioskodawcy, którzy zamierzają zrealizować dane przedsięwzięcie rewitalizacyjne i mają prawo dysponowania gruntem (obiektom), którego ono dotyczy.

15 SPIS TABEL

<i>Tabela 1. Sumaryczny wykaz czynników (wskaźników) społecznych analizowanych w procesie diagnozy na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru do rewitalizacji na terenie Miasta Żywiec.....</i>	<i>12</i>
<i>Tabela 2. Sumaryczny wykaz czynników (wskaźników) gospodarczych i funkcjonalno-przestrzennych analizowanych w procesie diagnozy na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru do rewitalizacji na terenie Miasta Żywiec. ....</i>	<i>13</i>
<i>Tabela 3. Sumaryczny wykaz czynników (wskaźników) technicznych i środowiskowych analizowanych w procesie diagnozy na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru do rewitalizacji na terenie Miasta Żywiec. ....</i>	<i>13</i>
<i>Tabela 4. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – demografia. ....</i>	<i>20</i>
<i>Tabela 5. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – pomoc społeczna. ....</i>	<i>23</i>
<i>Tabela 6. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – przestępczość.....</i>	<i>26</i>
<i>Tabela 7. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – edukacja. ....</i>	<i>29</i>
<i>Tabela 8. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – rynek pracy. ....</i>	<i>31</i>
<i>Tabela 9. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – aktywność kulturalna. ....</i>	<i>32</i>
<i>Tabela 10. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – aktywność społeczna. ....</i>	<i>35</i>
<i>Tabela 11. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – warunki życia. ....</i>	<i>37</i>
<i>Tabela 12. Główne obszary problemowe występujące w sferze społecznej Miasta Żywiec. ....</i>	<i>40</i>
<i>Tabela 13. Czynniki gospodarcze służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego. ....</i>	<i>52</i>
<i>Tabela 14. Zasoby mieszkaniowe w Żywcu. ....</i>	<i>65</i>
<i>Tabela 15. Budownictwo mieszkaniowe w Żywcu.....</i>	<i>66</i>
<i>Tabela 16. Czynniki funkcjonalno-przestrzenne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.....</i>	<i>70</i>
<i>Tabela 17. Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne w mieście Żywiec. ....</i>	<i>77</i>
<i>Tabela 18. Mieszkania wyposażone w instalacje centralnego ogrzewania. ....</i>	<i>79</i>
<i>Tabela 19. Czynniki techniczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego. ....</i>	<i>81</i>
<i>Tabela 20. Czynniki środowiskowe służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego. ....</i>	<i>92</i>
<i>Tabela 21. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe, służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.....</i>	<i>97</i>
<i>Tabela 22. Liczba mieszkańców w jednostkach przestrzennych na obszarze zdegradowanym Miasta Żywiec oraz powierzchnia obszarów. ....</i>	<i>102</i>
<i>Tabela 23. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego – demografia. ....</i>	<i>103</i>

Tabela 24. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego – pomoc społeczna.	104
Tabela 25. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego – przestępczość.	105
Tabela 26. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego – rynek pracy.	107
Tabela 27. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – aktywność kulturalna.	108
Tabela 28. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego – aktywność społeczna.	109
Tabela 29. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego – jakość życia.	111
Tabela 30. Czynniki gospodarcze służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.	113
Tabela 31. Czynniki funkcjonalno-przestrzenne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.	118
Tabela 32. Czynniki techniczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.	120
Tabela 33. Czynniki środowiskowe służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.	122
Tabela 34. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe, służących wyznaczeniu obszaru rewitalizacji.	124
Tabela 35. Jednostki administracyjne zaliczone do obszaru rewitalizowanego.	126
Tabela 36. Analiza SWOT dla całego obszaru rewitalizacji.	131
Tabela 37. Kluczowe problemy zidentyfikowane na obszarze rewitalizowanym wraz z wybranymi wskaźnikami określającymi zjawiska kryzysowe oraz odpowiadającymi im potencjami.	134
Tabela 38. Cel operacyjny i kierunki działań społecznych.	162
Tabela 39. Cel operacyjny oraz kierunki działań gospodarczych.	163
Tabela 40. Cel operacyjny oraz kierunki działań przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych.	163
Tabela 41. Cel operacyjny oraz kierunki działań środowiskowych.	163
Tabela 42. Wykaz projektów ujętych w Programie Rewitalizacji Żywca do roku 2022 wraz z odniesieniem do problemów i celów rewitalizacji oraz rezultatów planowanych działań.	168
Tabela 43. Harmonogram wdrażania projektów.	208
Tabela 44. Wykaz projektów ujętych w Program Rewitalizacji Miasta Żywca do roku 2022 wraz z odniesieniem do kosztów, źródeł finansowania oraz okresu realizacji.	212
Tabela 45. Wykaz projektów komplementarnych do projektów ujętych w Programie Rewitalizacji Miasta Żywca do roku 2022.	224
Tabela 46. Charakterystyka wskaźników określających postęp w osiąganiu celów rewitalizacji w ramach Programu Rewitalizacji Miasta Żywca do roku 2022.	252
Tabela 47. Charakterystyka obszarów współpracy oraz mechanizmów integrowania działań w ramach Programu Rewitalizacji Miasta Żywca do roku 2022.	259

16 SPIS MAP

<i>Mapa 1. Koncentracja aktywnych działalności gospodarczych na Miasta Żywiec. ....</i>	<i>45</i>
<i>Mapa 2. Koncentracja aktywnych działalności gospodarczych na obszarze Miasta Żywiec. ....</i>	<i>46</i>
<i>Mapa 3. Ocena wykorzystania potencjału gospodarczego Miasta Żywiec.....</i>	<i>48</i>
<i>Mapa 4. Ocena poziomu przedsiębiorczości lokalnej. ....</i>	<i>49</i>
<i>Mapa 5. Dyslokacja punktów sprzedaży alkoholu. ....</i>	<i>50</i>
<i>Mapa 6. Dyslokacja placówek gastronomicznych.....</i>	<i>51</i>
<i>Mapa 7. Przystanki komunikacji publicznej oraz ich dostępność. ....</i>	<i>56</i>
<i>Mapa 8. Poziom dostępności komunikacji publicznej w podziale na obszary.....</i>	<i>57</i>
<i>Mapa 9. Poziom dostępności parkingów w podziale na obszary. ....</i>	<i>58</i>
<i>Mapa 10. Wypadki z udziałem pieszych, którzy ponieśli śmierć lub doznali ciężkich obrażeń ciała (w latach 2012-2016). ....</i>	<i>59</i>
<i>Mapa 11. Poziom bezpieczeństwa pieszych w podziale na obszary.....</i>	<i>61</i>
<i>Mapa 12. Szkoły i przedszkola oraz ich dostępność. ....</i>	<i>64</i>
<i>Mapa 13. Poziom dostępności do szkół i przedszkoli w podziale na obszary.....</i>	<i>65</i>
<i>Mapa 14. Liczba wydanych pozwoleń na budowę w przeliczeniu na 100 mieszkańców w podziale na obszary. ....</i>	<i>67</i>
<i>Mapa 15. Liczba wydanych pozwoleń na użytkowanie w przeliczeniu na 100 mieszkańców w podziale na obszary. ....</i>	<i>68</i>
<i>Mapa 16. Poziom estetyki przestrzeni publicznych w podziale na obszary.....</i>	<i>69</i>
<i>Mapa 17. Suma kryzysowych zjawisk funkcjonalno-przestrzennych w podziale na obszary. ....</i>	<i>72</i>
<i>Mapa 18. Średni dobowy ruch pojazdów na sieci dróg, których zarządcą jest Zarząd Województwa Śląskiego oraz GDDKiA Katowice w roku 2015.....</i>	<i>73</i>
<i>Mapa 19. Poziom degradacji dróg w podziale na obszary.....</i>	<i>74</i>
<i>Mapa 20. Poziom degradacji infrastruktury komunalnej w podziale na obszary. ....</i>	<i>75</i>
<i>Mapa 21. Zasięg kanalizacji. ....</i>	<i>76</i>
<i>Mapa 22. Liczba nieruchomości chętnych na uruchomienie przyłączy wody i kanalizacji w przeliczeniu na 100 mieszkańców w podziale na obszary.....</i>	<i>78</i>
<i>Mapa 23. Liczba kotłów CO w przeliczeniu na 100 mieszkańców w podziale na obszary. ....</i>	<i>80</i>
<i>Mapa 24. Suma kryzysowych zjawisk technicznych w podziale na obszary.....</i>	<i>83</i>
<i>Mapa 25. Mapa obszarów zagrożonych podtopieniami. ....</i>	<i>84</i>
<i>Mapa 26. Poziom zagrożenia podtopieniami w podziale na obszary. ....</i>	<i>85</i>
<i>Mapa 27. Średnie roczne stężenie pyłu zawieszonego PM10 (modelowane na rok 2012). ....</i>	<i>86</i>
<i>Mapa 28. Poziom stężenia pyłem zawieszonym PM10 w podziale na obszary. ....</i>	<i>87</i>

<i>Mapa 29. Liczba odpadów niesegregowanych w stosunku do liczby odpadów segregowanych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w podziale na obszary. ....</i>	<i>88</i>
<i>Mapa 30. Liczba OZE w przeliczeniu na 100 mieszkańców w podziale na obszary. ....</i>	<i>90</i>
<i>Mapa 31. Poziom degradacji środowiska w podziale na obszary. ....</i>	<i>91</i>
<i>Mapa 32. Suma kryzysowych zjawisk środowiskowych w podziale na obszary. ....</i>	<i>95</i>
<i>Mapa 33. Obszar zdegradowany w ujęciu przestrzennym Miasta Żywiec. ....</i>	<i>99</i>
<i>Mapa 34. Podział obszaru zdegradowanego na 19 mniejszych podobszarów. ....</i>	<i>101</i>
<i>Mapa 35. Lokalizacja oferty inwestycyjnej na terenie Miasta Żywiec. ....</i>	<i>115</i>
<i>Mapa 36. Analiza własnościowa obszaru Centrum i Zabłocia. ....</i>	<i>116</i>
<i>Mapa 37. Obszar rewitalizacji na terenie Miasta Żywiec. ....</i>	<i>127</i>

17 SPIS RYSUNKÓW

<i>Rysunek 1. Główne elementy Programu Rewitalizacji. ....</i>	<i>8</i>
<i>Rysunek 2. Pajęczyna problemów w sferze społecznej.....</i>	<i>41</i>

UZASADNIENIE

Rewitalizację należy rozumieć jako wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez przedsięwzięcia całościowe (integrujące interwencje na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki), skoncentrowane terytorialnie i prowadzone we współpracy z lokalną społecznością, w sposób zaplanowany oraz zintegrowany przez określenie i realizację programów rewitalizacji.

Opracowanie Programu Rewitalizacji Miasta Żywca zostało poprzedzone szczegółową diagnozą w szeroko rozumianym obszarze zagadnień społecznych, a w drugiej kolejności także gospodarczych, przestrzenno - funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych. Przeprowadzona analiza pozwoliła dokonać pełnej diagnozy problemów i zagrożeń, wskazać obszary o największej koncentracji zjawisk kryzysowych, a w konsekwencji wyznaczyć obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji. W programie ujęto działania, które w najbliższych latach powinny być realizowane z wykorzystaniem środków unijnych (EFS, EFRR), innych środków publicznych oraz prywatnych. Połączenie aktywności wielu osób i instytucji ma pozwolić rozwiązać zdiagnozowane w dokumencie problemy.